

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

ภาคผนวก ก

มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 32

เรื่อง

Financial Instruments: Disclosure and Presentation

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

International Accounting Standard IAS 32**Financial Instruments: Disclosure and Presentation**

This Standard is effective for financial for financial statements covering periods beginning on or after 1 January 1996.

In December 1998, paragraphs 5, 52, 81, and 83 were amended and paragraph 43A was added to reflect the issuance of IAS 39 Financial Instruments: Recognition and Measurement.

In October 2000, paragraphs 91-93 were deleted and paragraph 94 amended to eliminate disclosure requirements that become redundant as a result of IAS 39. The changes to IAS 32 become effective when an enterprise applies IAS 39 for the first time.

Three SIC Interpretations relate to IAS 32:

- SIC-5 Classification of Financial Instruments – Contingent Settlement Provisions
- SIC-16 Share Capital – Reacquired Own Equity Instruments (Treasury Shares)
- SIC-17 Equity – Costs of an Equity Transaction.

Contents

International Accounting Standard IAS 32**Financial Instruments: Disclosure and Presentation**

OBJECTIVE			
SCOPE	Paragraph	1 -	4
DEFINITIONS		5 -	17
PRESENTATION		18 -	41
Liabilities and Equity		18 -	22
Classification of Compound Instruments by the Issuer		23 -	29
Interest, Dividends, Losses and Gains		30 -	32
Offsetting of a Financial Asset and a Financial Liability		33 -	41
DISCLOSURE		42 -	94
Disclosure of Risk Management Policies			43A
Terms, Conditions and Accounting Policies		47 -	55
Interest Rate Risk		56 -	65
Credit Risk		66 -	76
Fair Value		77 -	87
Financial Assets Carried at an Amount in Excess of Fair Value		88 -	90
Other Disclosures		-	94
TRANSITIONAL PROVISION		-	95
EFFECTIVE DATE		-	96
APPENDIX A			
Examples of the Application of the Standard		A1 -	A27
Definitions		A3 -	A17
Liabilities and Equity		A18 -	A24
Offsetting of a Financial Asset and a Financial Liability			A25
Disclosure		A26 -	A27

International Accounting Standard IAS 32**Financial Instruments : Disclosure and Presentation**

International Accounting Standard 32 Financial Instruments: *Disclosure and Presentation* (IAS 32) is set out in paragraph 1 – 96 and Appendix A. All the paragraphs have equal authority but retain the IASC format of the Standard when it was adopted by the IASB. IAS 32 should be read in the context of its objective, the *Preface to International Financial Reporting Standards and the Framework for the Presentation and Presentation of Financial Statement*. These provide a basis for selecting and applying accounting policies in the absence of explicit guidance.

Objective

The dynamic nature of international financial markets has resulted in the widespread use of a variety of financial instruments ranging from traditional primary instruments, such as bonds, to various forms of derivative instruments, such as interest rate swaps. The objective of this Standard is to enhance financial statement users' understanding of the significance of on-balance-sheet and off-balance-sheet financial instruments to an enterprise's financial position, performance and cash flows.

The Standard prescribes certain requirements for presentation of on-balance-sheet financial instruments and identifies the information that should be disclosed about both on-balance-sheet (recognised) and off-balance-sheet (unrecognised) financial instruments. The presentation standards deal with the classification of financial instruments between liabilities and equity, the classification of related interest, dividends, losses and gains, and the circumstances in which financial assets and financial liabilities should be offset. The disclosure standards deal with information about factors that affect the amount, timing and certainty of an enterprise's future cash flows relating to financial instruments and the accounting policies applied to the instruments. In addition, the Standard encourages disclosure of information about the nature and extent of an enterprise's use of financial instruments, the business purposes that they serve, the risks associated with them and management's policies for controlling those risks.

Scope

1. ***This Standard should be applied in presenting and disclosing information about all types of financial instruments, both recognised and unrecognised, other than:***
  - (a) *interests in subsidiaries, as defined in IAS 27 Consolidated Financial Statements and Accounting for Investments in Subsidiaries;*
  - (b) *interest in associates, as defined in IAS 28 Accounting for Investments in Associates;*
  - (c) *interest in joint ventures, as defined in IAS 31 Financial Reporting of Interests in Joint Ventures;*
  - (d) *employers' and plans' obligations for post-employment benefits of all types, including employee benefit plans as described in IAS 19 Employee Benefits and Accounting and Reporting by Retirement Benefit Plans;*
  - (e) *employers' obligations under employee stock option and stock purchase plans as described in IAS 19 Employee Benefits; and*
  - (f) *obligations arising under insurance contracts.*
2. Although this Standard does not apply to an enterprise's interests in subsidiaries, it does apply to all financial instruments included in the consolidated financial statements of a parent, regardless of whether those instruments are held or issued by the parent or by a subsidiary. Similarly, the Standard applies to financial instruments held or issued by a joint venture and included in the financial statements of a venturer either directly or through proportionate consolidation.
3. For purposes of this Standard, an insurance contract is a contract that exposes the issuer to identified risks of loss from events or circumstances occurring or discovered within a specified period, including death (in the case of an annuity, the survival of the annuitant), sickness, disability, property damage, injury to others and business interruption. However, the provisions of this Standard apply when a financial instrument takes the form of an insurance contract but principally involves the transfer of financial risks (see paragraph 43), for example, some types of financial reinsurance and guaranteed investment contracts issued by insurance and other enterprises. Enterprises that have obligations under insurance contracts are encouraged to consider the appropriateness of applying the provisions of this Standard in presenting and disclosing information about such obligation.
4. Other International Accounting Standards specific to certain types of financial instruments contain additional presentation and disclosure requirements. For example, IAS 17 *Leases* and IAS 26 *Accounting and Reporting by Retirement Benefit Plans* incorporate specific disclosure requirements relating to finance leases and retirement benefit plan investments, respectively. In addition, some requirements of other International Accounting Standards, particularly IAS 30 *Disclosures in the Financial Statements of Banks and Similar Financial Institutions* and IAS 39 *Financial Instruments: Recognition and Measurement* apply to financial instruments.

Definitions

5. The following terms are used in this Standard with the meanings specified:

A financial instrument is any contract that gives rise to both a financial asset of one enterprise and a financial liability or equity instrument of another enterprise.

Commodity-based contracts that give either party the right to settle in cash or some other financial instrument should be accounted for as if they were financial instruments, with the exception of commodity contracts that (a) were entered into and continue to meet the enterprise's expected purchase, sale, or usage requirements, (b) were designated for that purpose at their inception, and (c) are expected to be settled by delivery.

A financial asset is any asset that is:

- (a) cash;
- (b) a contractual right to receive cash or another financial asset from another enterprise;
- (c) a contractual right to exchange financial instruments with another enterprise under conditions that are potentially favourable; or
- (d) an equity instrument of another enterprise.

A financial liability is any liability that is a contractual obligation:

- (a) to deliver cash or another financial asset to another enterprise; or
- (b) to exchange financial instruments with another enterprise under conditions that are potentially unfavourable.

An enterprise may have a contractual obligation that it can settle either by payment of financial assets or by payment in the form of its own equity securities. In such a case, if the number of equity securities required to settle the obligation varies with changes in their fair value so that the total fair value of the equity securities paid always equals the amount of the contractual obligation, the holder of the obligation is not exposed to gain or loss from fluctuations in the price of its equity securities. Such an obligation should be accounted for as a financial liability of the enterprise.

An equity instrument is any contract that evidences a residual interest in the assets of an enterprise after deducting all of its liabilities.

Monetary financial assets and financial liabilities (also referred to as monetary financial instruments) are financial assets and financial liabilities to be received or paid in fixed or determinable amounts of money.

Fair value is the amount for which an asset could be exchanged, or liability settled, between knowledgeable, willing parties in an arm's length transaction.

Market value is the amount obtainable from the sale, or payable on the acquisition, of a financial instrument in an active market.

6. In this Standard, the terms “contract” and “contractual” refer to an agreement between two or more parties that has clear economic consequences that the parties have little, if any, discretion to avoid, usually because the agreement is enforceable at law. Contracts, and thus financial instruments, may take a variety of forms and need not be in writing.
7. For purposes of the definitions in paragraph 5, the term “enterprise” includes individuals, partnerships, incorporated bodies and government agencies.
8. Parts of the definitions of a financial asset and a financial liability include the terms financial asset and financial instrument, but the definitions are not circular. When there is a contractual right or obligation to exchange financial instruments, the instruments to be exchanged give rise to financial assets, financial liabilities, or equity instruments. A chain of contractual rights or obligations may be established but it ultimately leads to the receipt or payment of cash or to the acquisition or issuance of an equity instrument.
9. Financial instruments include both primary instruments, such as receivables, payables and equity securities, and derivative instruments, such as financial options, futures and forwards, interest rate swaps and currency swaps. Derivative financial instruments, whether recognised or unrecognised, meet the definition of a financial instrument and, accordingly, are subject to this Standard.
10. Derivative financial instruments create rights and obligations that have the effect of transferring between the parties to the instrument one or more of the financial risks inherent in an underlying primary financial instrument. Derivative instruments do not result in a transfer of the underlying primary financial instrument on inception of the contract and such a transfer does not necessarily take place on maturity of the contract.
11. Physical assets such as inventories, property, plant and equipment, leased assets and intangible assets such as patents and trademarks are not financial assets. Control of such physical and intangible assets creates an opportunity to generate an inflow of cash or other assets but it does not give rise to a present right to receive cash or other financial assets.
12. Assets, such as prepaid expenses, for which the future economic benefit is the receipt of goods or services rather than the right to receive cash or another financial asset are not financial assets. Similarly, items such as deferred revenue and most warranty obligations are not financial liabilities because the probable outflow of economic benefits associated with them is the delivery of goods and services rather than cash or another financial asset.
13. Liabilities or assets that are not contractual in nature, such as income taxes that are created as a result of statutory requirements imposed by governments, are not financial liabilities or financial assets. Accounting for income taxes is dealt with in IAS 12 *Income Taxes*.

14. Contractual rights and obligations that do not involve the transfer of a financial asset do not fall within the scope of the definition of a financial instrument. For example, some contractual rights (obligations), such as those that arise under a commodity futures contract, can be settled only by the receipt (delivery) of non-financial. Similarly, contractual rights (obligation) such as those that arise under an operating lease for use of a physical asset can be settled only by the receipt (delivery) of services. In both cases or service and contractual right of one party to receive a non-financial asset or service and the corresponding obligation of the other party do not establish a present right or obligation of either party to receive, deliver or exchange a financial asset.
15. The ability to exercise a contractual right or the requirement to satisfy a contractual obligation may be absolute, or it may be contingent on the occurrence of a future event. For example, a financial guarantee is a contractual right of the lender to receive cash from the guarantor, and a corresponding contractual obligation of the guarantor to pay the lender, if the borrower defaults. The contractual right and obligation exist because of a past transaction or event (assumption of the guarantee), even though the lender's ability to exercise its right and the requirement for the guarantor to perform under its obligation are both contingent on a future act of default by the borrower. A contingent right and obligation meet the definition of a financial asset and a financial liability, even though many such assets and liabilities do not qualify for recognition in financial statements.
16. An obligation of an enterprise to issue or deliver its own equity instruments, such as a share option or warrant, is itself an equity instruments, not a financial liability, since the enterprise is not obliged to deliver cash or another financial asset. Similarly, the cost incurred by an enterprise to purchase a right to re-acquire its own equity instruments from another party is a deduction from its equity, not a financial asset.
17. The minority interest that may arise on enterprise's balance sheet from consolidating a subsidiary is not a financial liability or an equity instrument of the enterprise. In consolidated financial statements, an enterprise presents the interests of other parties in the equity and income of its subsidiaries in accordance with IAS 27 *Consolidated Financial Statements and Accounting for Investments in Subsidiaries*. Accordingly, a financial instrument classified as an equity instrument by a subsidiary is eliminated on consolidation when held by the parent, or presented by the parent in the consolidated balance sheet as a minority interest separate from the equity of its own shareholders. A financial instrument classified as a financial liability by a subsidiary remains a liability in the parent's consolidated balance sheet unless eliminated on consolidation as an intragroup balance. The accounting treatment by the parent on consolidation does not affect the basis of presentation by the subsidiary in its financial statements

Presentation

Liabilities and Equity

18. The issuer of a financial instrument should classify the instrument, or its component parts, as a liability or as equity in accordance with the substance of the contractual arrangement on initial recognition and the definitions of a financial liability and an equity instrument.
19. The substance of a financial instrument, rather than its legal form, governs its classification on the issuer's balance sheet. While substance and legal form are commonly consistent, this is not always the case. For example, some financial instruments take the legal form of equity but are liabilities in substance and others may combine features associated with equity instruments and features associated with financial liabilities. The classification of an instrument is made on the basis of an assessment of its substance when it is first recognised. That classification continues at each subsequent reporting date until the financial instrument is removed from the enterprise's balance sheet.
20. The critical feature in differentiating a financial liability from an equity instrument is the existence of a contractual obligation on one party to the financial instrument (the issuer) either to deliver cash or another financial asset to the other party (the holder) or to exchange another financial instrument with the holder conditions that are potentially unfavourable to the issuer. When such a contractual obligation exists, that instrument meets the definition of a financial liability regardless of the manner in which the contractual obligation will be settled. A restriction on the ability of the issuer to satisfy an obligation, such as lack of access to Foreign currency or the need to obtain approval for payment from a regulatory authority, Does not negate the issuer's obligation or the holder's right under the instrument
21. When a financial instrument does not give rise to a contractual obligation on the part of the issuer to deliver cash or another financial asset or to exchange another financial instrument under condition that are potentially unfavourable, it is an equity instrument. Although the holder of an equity instrument may be entitled to receive a pro rata share of any dividends or other distributions out of equity, the issuer does not have a contractual obligation to make such distribution.
22. When a preferred share provides for mandatory redemption by the issuer for a fixed or determinable amount at a fixed or determinable future date or gives the holder the right to require the issuer to redeem the share at or after a particular date for a fixed or determinable amount, the instrument meets the definition of a financial liability and is classified as such. A preferred share that does not establish such a contractual obligation explicitly may establish it indirectly through its terms and conditions. For example, a preferred share that does not provide for mandatory redemption or redemption at the option of the holder may have a contractually provided accelerating dividend such that, within the foreseeable future, the

dividend yield is scheduled to be so high that the issuer will be economically compelled to redeem the instrument. In these circumstances, classification as a financial liability is appropriate because the issuer has little, if any, discretion to avoid redeeming the instrument. Similarly, if a financial instrument labelled as a share gives the holder an option to require Redemption upon the occurrence of a future event that is highly likely to occur, Classification as a financial liability on initial recognition reflects the substance of the Instrument.

Classification of Compound Instruments by the Issuer

23. The issuer of a financial instrument that contains both a liability and an equity element should classify the instrument's component parts separately in accordance with paragraph 18.
24. This Standard requires the separate presentation on an issuer's balance sheet of liability and equity elements created by a single financial instrument. It is more a matter of form than substance that both liabilities and equity interests are created by a single financial instrument rather than two or more separate instruments. An issuer's financial position is more faithfully represented by separate presentation of liability and equity components contained in a single instrument according to their nature.
25. For purposes of balance sheet presentation, an issuer recognises separately the component Parts of a financial instrument that creates a primary financial liability of the issuer and issuer and grants an option to the holder of the instrument to convert it into an equity instrument of the issuer. A bond or similar instrument convertible by the holder into common shares of the issuer is an example of such an instrument. From the perspective of the issuer, such an instrument comprises two components: a financial liability (a contractual arrangement to deliver cash or other financial assets) and an equity instrument (a call option granting the holder the right, for a specified period of time, to convert into common shares of the issuer). The economic effect of issuing such an instrument is substantially the same as issuing simultaneously a debt instrument with an early settlement provision and warrants to purchase common shares, or issuing a debt instrument with detachable share purchase warrants. Accordingly, in all cases, the issuer presents the liability and equity elements separately on its balance sheet.
26. Classification of the liability and equity components of a convertible instrument is not revised as a result of a change in the likelihood that a conversion option will be exercised, even when exercise of the option may appear to have become economically advantageous to some holders. Holders may not always act in the manner that might be expected because, For example, the tax consequences resulting from conversion may differ among holders. Furthermore, the likelihood of conversion will change from time to time. The issuer's obligation to make future payments remains outstanding until it is extinguished through conversion, the maturity of the instrument or some other transaction.

27. A financial instrument may contain components that are neither financial liabilities nor equity instruments of the issuer. For example, an instrument may give the holder the right to receive a non-financial asset such as a commodity in settlement and an option to exchange that right for shares of the issuer. The issuer recognises and presents the equity instrument (the exchange option) separately from the liability components of the compound instrument, whether the liabilities are financial or non-financial.
28. This Standard does not deal with measurement of financial asset, financial liabilities and equity instruments and does not therefore prescribe any particular method for assigning a carrying amount to liability and equity elements contained in a single instrument. Approaches that might be followed include:
- (a) assigning to the less easily measurable component (often an equity instrument), the residual amount after deducting from the instrument as a whole the amount separately determined for the component that is more easily measurable; and
  - (b) measuring the liability and equity components separately and, to the extent necessary, adjusting these amounts on a pro rata basis so that the sum of the components equals the amount of the instrument as a whole.

The sum of the carrying amounts assigned to the liability and equity components on initial recognition is always equal to the carrying amount that would be ascribed to the instrument as a whole. No gain or loss arises from recognition and presenting the components of the instrument separately.

29. Under the first approach described in paragraph 28, the issuer of a bond convertible into common shares first determines the carrying amount of the financial liability by discounting the stream of future payments of interest and principal at the prevailing market rate for a similar liability that does not have an associated equity component. The carrying amount of the equity instrument represented by the option to convert the instrument into common shares may then be determined by deducting the carrying amount of the financial liability from the amount of the compound instrument as a whole. Under the second approach, the issuer determines the value of the option directly either by reference to the fair value of a similar option, if one exists, or by using an option pricing model. The value determined for each component is then adjusted on a pro-rata basis to the extent necessary to ensure that the sum of the carrying amounts assigned to the components equals the amount of the consideration received for the convertible bond.

Interest, Dividends Losses and Gains

30. Interest, dividends, losses and gains relating to a financial instrument, or a component part, classified as a financial liability should be reported in the income statement as expense or income. Distributions to holders of a financial instrument classified as an equity instrument should be debited by the issuer directly to equity.
31. The classification of a financial instrument in the balance sheet determines whether interest, dividends, losses and gains relating to the instrument are classified as expenses or income and reported in the income statement. Thus, dividend payments on shares classified as liabilities are classified as expenses in the same way as interest on a bond and reported in the income statement. Similarly, gains and losses associated with refinancings of instruments classified as liabilities are reported in the income statement, while redemptions or refinancings of instruments classified as equity of the issuer are reported as movements in equity.
32. Dividends classified as an expense may be presented in the income statement either with interest on other liabilities or a separate item. Disclosure of interest and dividends is subject to the requirements of LAS 1 *Presentation of Financial Statements*, IAS 30 *Disclosures in the Financial Statements of Banks and Similar Financial Institutions* and IAS 39 *Financial Instruments: Recognition and Measurement*. In some circumstances, because of significant differences between interest and dividends with respect to matters such as tax deductibility, it is desirable to disclose them separately within the income statement. Disclosures of the amounts of tax effects are made in accordance with IAS 12 *Income Taxes*.

Offsetting of a Financial Asset and a Financial Liability

33. A financial asset and a financial liability should be offset and the net amount reported in the balance sheet when an enterprise:
- (a) has a legally enforceable right to set off the recognised amounts; and
  - (b) intends either to settle on a net basis, or to realise the asset and settle the liability simultaneously.
34. This standard requires the presentation of financial assets and financial liabilities on a net basis when this reflects an enterprise's expected future cash flows from settling two or more separate financial instruments. When an enterprise has the right to receive or pay a single net amount and intends to do so, in effect, only a single financial asset or financial liability. In other circumstances, financial assets and financial liabilities are presented separately from each other consistent with their characteristics as resources or obligations of the enterprise.

35. Offsetting a recognised financial asset and a recognised financial liability and presenting the net amount differs from ceasing to recognise a financial asset or a financial liability. While offsetting does not give rise to recognition of a gain or a loss, ceasing to recognise a financial instrument not only results in the removal of the previously recognised item from the balance sheet but may also result in recognition of a gain or a loss.
36. A right of set-off is a debtor's legal right, by contract or otherwise, to settle or otherwise eliminate all or a portion of an amount due to a creditor by applying against that amount an amount due from the creditor. In unusual circumstances, a debtor may have a right to apply an amount due from a third party against the amount due to a creditor provided that there is an agreement among the three parties that clearly establishes the debtor's right of set-off. Since the right of set-off is a legal right, the conditions supporting the right may vary from one legal jurisdiction to another and care must be taken to establish which laws apply to the relationships between the parties.
37. The existence of an enforceable right to set off a financial asset and a financial liability affects the right and obligations associated with a financial asset and a financial liability and may affect significantly an enterprise's exposure to credit and liquidity risk. However, the existence of the right, by itself, is not a sufficient basis for offsetting. In the absence of an intention to exercise the right or to settle simultaneously, the amount and timing of an enterprise's future cash flows are not affected. When an enterprise does intend to exercise the right or to settle simultaneously, presentation of the asset and liability on a net basis reflects more appropriately the amounts and timing of the expected future cash flows, as well as the risks to which those cash flows are exposed. An intention by one or both parties to settle on a net basis without the legal right to do so is not sufficient to justify offsetting since the right and obligations associated with the individual financial asset and financial liability remain unaltered.
38. An enterprise's intentions with respect to settlement of particular assets and liabilities may be influenced by its normal business practices, the requirements of the financial markets and other circumstances that may limit the ability to settle net or to settle simultaneously. When an enterprise has a right of set-off but does not intend to settle net or to realise the asset and settle the liability simultaneously, the effect of the right on the enterprise's credit risk exposure is disclosed in accordance with the standard in paragraph 66.
39. Simultaneous settlement of two financial instruments may occur through, for example, the operation of a clearing house in an organised financial market or a face-to-face exchange. In these circumstances the cash flows are, in effect, equivalent to a single net amount and there is no exposure to credit or liquidity risk. In other circumstances, an enterprise may settle two instruments by receiving and paying separate amounts, becoming exposed to credit risk for the full amount of the asset or liquidity risk for the full amount of the liability. Such risk exposures may be significant even though relatively brief. Accordingly,

realisation of a financial asset and settlement of a financial liability are considered simultaneous only when the transaction occur at the same moment.

40. The conditions set out in paragraph 33 are generally not satisfied and offsetting is usually inappropriate when:
- (a) several different financial instruments are used to emulate the features of a single financial instrument (i.e. a “synthetic instrument”);
  - (b) financial assets and financial liabilities arise from financial instruments having the same primary risk exposure (for example, assets and liabilities within a portfolio of forward contracts or other derivative instruments) but involve different counterparties;
  - (c) financial or other assets are pledged as collateral for non-recourse financial liabilities;
  - (d) financial assets are set aside in trust by a debtor for the purpose of discharging an obligation without those assets having been accepted by the creditor in settlement of the obligation (for example, a sinking fund arrangement); or
  - (e) obligation incurred as a result of events giving rise to losses are expected to be recovered from a third party by virtue of a claim made under an insurance policy.
41. An enterprise that undertakes a number of financial instrument transactions with a single counterparty may enter into a “master netting arrangement” with that counterparty. Such an agreement provides for a single net settlement of all financial instruments covered by the agreement in the event of default on, or termination of, any one contract. These arrangements are commonly used by financial institutions to provide protection against loss in the event of bankruptcy or other events that result in a counterparty being unable to meet its obligations. A master netting arrangement creates a right of set-off that becomes enforceable and affects the realisation or settlement of individual financial assets and financial liabilities only following a specified event of default or in other circumstances not expected to arise in the normal course of business. A master netting arrangement does not provide a basis for offsetting unless both of the criteria in paragraph 33 are satisfied. When financial assets and financial liabilities subject to a master netting arrangement are not offset, the effect of the arrangement on an enterprise’s exposure to credit risk is disclosed in accordance with paragraph 66.

Disclosure

42. The purpose of the disclosures required by this Standard is to provide information that will enhance understanding of the significance of on balance-sheet and off-balance-sheet financial instruments to an enterprise’s financial position, performance and cash flows and assist in assessing the amounts, timing and certainty of future cash flows associated with those instruments. In addition to providing specific

information about particular financial instrument balances and transactions, enterprises are encouraged to provide a discussion of the extent to which financial instruments are used, the associated risks and the business purposes served. A discussion of management's policies for controlling the risks associated with financial instruments, including policies on matters such as hedging of risk exposures, avoidance of undue concentrations of risk and requirements for collateral to mitigate credit risks, provides a valuable additional perspective that is independent of the specific instruments outstanding at a particular time. Some enterprises provide such information in a commentary that accompanies their financial statements rather than as part of the financial statements.

43. Transactions in financial instruments may result in an enterprise's assuming or transferring to another party one or more of the financial risks described below. The required disclosures provide information that assists users of financial statements in assessing the extent of risk related to both recognised and unrecognised financial instruments.

Price risk - There are three types of price risk: currency risk, interest rate risk and market risk.

- (i) Currency risk is the risk that the value of a financial instrument will fluctuate due to changes in foreign exchange rates.
- (ii) Interest rate risk is the risk that the value of a financial instrument will fluctuate due to changes in market interest rates.
- (iii) Market risk is the risk that the value of a financial instrument will fluctuate as a result of changes in market prices whether those changes are caused by factors specific to the individual security or its issuer or factors affecting all securities traded in the market.

The term "price risk" embodies not only the potential for loss but also the potential for gain.

- (a) Credit risk - Credit risk is the risk that one party to a financial instrument will fail to discharge an obligation and cause the other party to incur a financial loss.
- (b) Liquidity risk - Liquidity risk, also referred to as funding risk, is the risk that an enterprise will encounter difficulty in raising funds to meet commitments associated with financial instruments. Liquidity risk may result from an inability to sell a financial asset quickly at close to its fair value.
- (c) Cash flow risk - Cash flow risk is the risk that future cash flows associated with a monetary financial instrument will fluctuate in amount. In the case of a floating rate debt instrument, For example, such fluctuations result in a change in the effective interest rate of the financial instrument, usually without a corresponding change in its fair value.

Disclosure of Risk Management Policies

- 43A. An enterprise should describe its financial risk management objectives and policies, including its policy for hedging each major type of forecasted transaction for which hedge accounting is used.
44. The standards do not prescribe either the format of the information required to be disclosed or its location within the financial statements. With regard to recognised financial instruments, to the extent that the required information is presented on the face of the balance sheet, it is not necessary for it to be repeated in the notes to the financial statements. With regard to unrecognised financial instruments, however, information in notes or supplementary schedules is the primary means of disclosure. Disclosures may include a combination of narrative descriptions and specific quantified data, as appropriate to the nature of the instruments and their relative significance to the enterprise.
45. Determination of the level of detail to be disclosed about particular financial instruments is a matter for the exercise of judgement taking into account the relative significance of those instruments. It is necessary to strike a balance between overburdening financial statements with excessive detail that may not assist users of financial statements and obscuring significant information as a result of too much aggregation. For example, when an enterprise is party to large numbers of financial instruments with similar characteristics and no one contract is individually significant, summarised information by reference to particular classes of instruments is appropriate. On the other hand, specific information about an individual instrument may be important when that instrument represents, for example, a significant element in an enterprise's capital structure.
46. Management of an enterprise groups financial instruments into classes that are appropriate to the nature of the information to be disclosed, taking into account matters such as the characteristics of the instruments, whether they are recognised or unrecognised and, if they are recognised, the measurement basis that has been applied. In general, classes are determined on a basis that distinguishes items carried on a cost basis from items carried at fair value. When amounts disclosed in notes or supplementary schedules relate to recognised assets and liabilities, sufficient information is provided to permit a reconciliation to relevant line items on the balance sheet. When an enterprise is a party to financial instruments not dealt with by this Standard, such as obligations under retirement benefit plans or insurance contracts, these instruments constitute a class or classes of financial assets or financial liabilities disclosed separately from those dealt with by this Standard.

Terms, Conditions and Accounting Policies

47. For each class of financial asset, financial liability and equity instrument, both recognised

And unrecognised, an enterprise should disclose:

- (a) information about the extent and nature of the financial instruments, including significant terms and conditions that may affect the amount, timing and certainty of future cash flow; and
- (b) the accounting policies and methods adopted, including the criteria for recognition and the basis of measurement applied.

48. The contractual term and conditions of a financial instrument are an important factor affecting the amount, timing and certainty of future cash receipts and payments by the parties to the instrument. When recognised and unrecognised instruments are important, either individually or as a class, in relation to the current financial position of an enterprise or its future operating results, their terms and conditions are disclosed. If no single instrument is individually significant to the future cash flows of a particular enterprise, the essential characteristics of the instruments are described by reference to appropriate groupings of like instruments.

49. When financial instruments held or issued by an enterprise, either individually or as a class, create a potentially significant exposure to the risks described in paragraph 43, terms and conditions that may warrant disclosure include:

- (a) the principal, stated, face or other similar amount which, for some derivative instruments, such as interest rate swaps, may be the amount (referred to as the notional amount) on which future payments are based;
- (b) the date of maturity, expiry or execution;
- (c) early settlement options held by either party to the instrument, including the period in which, or date at which, the options may be exercised and the exercise price or range of prices;
- (d) options held by either party to the instrument to convert the instrument into, or exchange it for, another financial instrument or some other asset or liability, including the period in which, or date at which, the options may be exercised and the conversion or exchange ratio(s);
- (e) the amount and timing of scheduled future cash receipts or payments of the principal amount of the instrument, including instalment repayments and any sinking fund or similar requirements;
- (f) stated rate or amount of interest, dividend or other periodic return on principal and the timing of payments;
- (g) collateral held, in the case of a financial asset, or pledged, in the case of a financial liability;
- (h) in the case of an instrument for which cash flows are denominated in a currency other than the enterprise's reporting currency, the currency in which receipts or payments are required;

- (i) in the case of an instrument that provides for an exchange, information described in items (a) to (h) for the instrument to be acquired in the exchange; and
  - (j) any condition of the instrument or an associated covenant that, if contravened, would significantly alter any of the other terms (for example, a maximum debt-to-equity ratio in a bond covenant that, if contravened, would make the full principal amount of the bond due and payable immediately).
50. When the balance sheet presentation of a financial instrument differs from the instrument's legal form, it is desirable for an enterprise to explain in the notes to the financial statements the nature of the instrument.
51. The usefulness of information about the extent and nature of financial instruments is enhanced when it highlights any relationships between individual instruments that may affect the amount, timing or certainty of the future cash flows of an enterprise. For example, it is important to disclose hedging relationships such as might exist when an enterprise holds an investment in shares for which it has purchased a put option. Similarly, it is important to disclose relationships between the components of "synthetic instruments" such as fixed rate debt created by borrowing at a floating rate and entering into a floating to fixed interest rate swap. In each case, an enterprise presents the individual financial assets and financial liabilities in its balance sheet according to their nature, either separately or in the class of financial asset or financial liability to which they belong. The extent to which a risk exposure is altered by the relationships among the assets and liabilities may be apparent to financial statement users from information of the type described in paragraph 49 but in some circumstances further disclosure is necessary.
52. In accordance with IAS 1 *Presentation of Financial Statements* an enterprise provides clear and concise disclosure of all significant accounting policies, including both the general principles adopted and the method of applying those principles to significant transactions and circumstances arising in the enterprise's business. In the case of financial instruments, such disclosure includes:
- (a) the criteria applied in determining when to recognise a financial asset or financial liability on the balance sheet and when to cease to recognise it;
  - (b) the basis of measurement applied to financial assets and financial liabilities both on initial recognition and subsequently; and
  - (c) the basis on which income and expense arising from financial assets and financial liabilities is recognised and measured.
53. Types of transactions for which it may be necessary to disclose the relevant accounting policies include:
- (a) transfers of financial assets when there is a continuing interest in, or involvement with, the assets by the transferor, such as securitisations of financial assets, repurchase agreements and repurchase agreements;

- (b) transfers of financial assets to a trust for the purpose of satisfying liabilities when they mature without the obligation of the transferor being discharged at the time of the transfer, such as an in-substance defeasance trust;
  - (c) acquisition or issuance of separate financial instruments as part of a series of transactions designed to synthesise the effect of acquiring or issuing a single instrument;
  - (d) acquisition or issuance of financial instruments as hedges of risk exposures; and
  - (e) acquisition or issuance of monetary financial instruments bearing a stated interest rate that differs from the prevailing market rate at the date of issue.
54. To provide adequate information for users of financial statements to understand the basis on which financial assets and financial liabilities have been measured, disclosures of accounting policies indicate not only whether cost, fair value or some other basis of measurement has been applied to a specific class of asset or liability but also the method of applying that basis. For example, for financial instruments carried on the cost basis, an enterprise may be required to disclose how it accounts for:
- (a) costs of acquisition or issuance;
  - (b) premiums and discounts on monetary financial assets and financial liabilities;
  - (c) changes in the estimated amount of determinable future cash flows associated with a monetary financial instrument such as a bond indexed to a commodity price;
  - (d) changes in circumstances that result in significant uncertainty about the timely collection of all contractual amounts due from monetary financial assets;
  - (e) declines in the fair value of financial assets below their carrying amount; and
  - (f) restructured financial liabilities.

For financial assets and financial liabilities carried at fair value, an enterprise indicates whether carrying amounts are determined from quoted market prices, independent appraisals, discounted cash flow analysis or another appropriate method, and discloses any significant assumptions made in applying those methods.

54. An enterprise discloses the basis for reporting in the income statement realised and unrealised gains and losses, interest and other items of income and expense associated with financial assets and financial liabilities. This disclosure includes information about the basis on which income and expense arising from financial instruments held for hedging purposes are recognised. When an enterprise presents income and expense items on a net basis even though the corresponding financial assets and financial liabilities on the balance sheet have not been offset, the reason for that presentation is disclosed if the effect is significant.

Interest Rate Risk

56. For each class of financial asset and financial liability, both recognised and unrecognised, an enterprise should disclose information about its exposure to interest rate risk, including:
- contractual repricing or maturity dates, whichever dates are earlier; and
  - effective interest rates, when applicable.
57. An enterprise provides information concerning its exposure to the effects of future changes in the prevailing level of interest rates. Changes in market interest rates have a direct effect on the contractually determined cash flows associated with some financial assets and financial liabilities (cash flow risk) and on the fair value of others (price risk).
58. Information about maturity dates, or repricing dates when they are earlier, indicates the length of time for which interest rates are fixed and information about effective interest rates indicates the levels at which they are fixed. Disclosure of this information provides financial statement users with a basis for evaluating the interest rate price risk to which an enterprise is exposed and thus the potential for gain or loss. For instruments that reprice to a market rate of interest before maturity, disclosure of the period until the next repricing is more important than disclosure of the period to maturity.
59. To supplement the information about contractual repricing and maturity dates, an enterprise may elect to disclose information about expected repricing or maturity dates when those dates differ significantly from the contractual dates. Such information may be particularly relevant when for example, an enterprise is able to predict, with reasonable reliability, the amount of fixed rate mortgage loans that will be repaid prior to maturity and it uses this data as the basis for managing its interest rate risk exposure. The additional information includes disclosure of the fact that it is based on management's expectations of future events and explains the assumptions made about repricing or maturity dates and how those assumptions differ from the contractual dates.
60. An enterprise indicates which of its financial assets and financial liabilities are:
- exposed to interest rate price risk, such as monetary financial assets and financial liabilities with a fixed interest rate;
  - exposed to interest rate cash flow risk, such as monetary financial assets and financial liabilities with a floating interest rate that is reset as market rates change; and
  - not exposed to interest rate risk, such as some investments in equity securities.
61. The effective interest rate (effective yield) of a monetary financial instrument is the rate that, when used in a present value calculation, results in the carrying amount of the instrument. The present value calculation applies the interest rate to the stream of future cash receipts or payments from the reporting date to the next

repricing (maturity) date and to the expected carrying amount (principal amount) at the date. The rate is a historical rate for a fixed rate instrument carried at amortised cost and a current market rate for a floating rate instrument or an instrument carried at fair value. The effective interest rate is sometimes termed the level yield to maturity or to the next repricing date, and is the internal rate of return of the instrument for that period.

62. The requirement in paragraph 56(b) applies to bonds, notes and similar monetary financial instruments involving future payments that create a return to the holder and a cost to the issuer reflecting the time value of money. The requirement does not apply to financial instruments such as non-monetary and derivative instruments that do not bear a determinable effective interest rate. For example, while instruments such as interest rate derivatives, including swaps, forward rate agreements and options, are exposed to price or cash flow risk from changes in market interest rates, disclosure of an effective interest rate is not relevant. However, when providing effective interest rate information, an enterprise discloses the effect on its interest rate risk exposure of hedging or “conversion” transactions such as interest rate swaps.
63. An enterprise may retain an exposure to the interest rate risks associated with financial assets removed from its balance sheet as a result of a transaction such as a securitisation. Similarly, it may become exposed to interest rate risks as a result of a transaction in which no financial asset or financial liability is recognised on its balance sheet, such as a commitment to lend funds at a fixed interest rate. In such circumstances, the enterprise discloses information that will permit financial statement users to understand the nature and extent of its exposure. In the case of a securitisation or similar transfer of financial asset, this information normally includes the nature of the assets transferred, their stated principal, interest rate and term to maturity, and the terms of the transaction giving rise to the retained exposure to interest rate risk. In the case of a commitment to lend funds, the disclosure normally includes the stated principal, interest rate and term to maturity of the amount to be lent and the significant term of the transaction giving rise to the exposure to risk.
64. The nature of an enterprise’s business and the extent of its activity in financial instruments will determine whether information about interest rate risk is presented in narrative form, in tables, or by using a combination of the two. When an enterprise has a significant number of financial instruments exposed to interest rate price or cash flow risks, it may adopt one or more of the following approaches to presenting information.
- (a) The carrying amounts of financial instruments exposed to interest rate price risk may be Presented in tabular form, grouped by those that are contracted to mature or be repriced:
    - (i) within one year of the balance sheet date;
    - (ii) more than one year and less than five years from the balance sheet date; and

- (iii) five years or more the balance sheet date.
  - (b) When the performance of an enterprise is significantly affected by the level of its exposure to interest rate price risk or changes in that exposure, more detailed information is desirable. An enterprise such as a bank may disclose, for example, separate groupings of the carrying amounts of financial instruments contracted to mature or be repriced;
    - (i) within one month of the balance sheet date;
    - (ii) more than one and less than three months from the balance sheet date; and
    - (iii) more than three and less than twelve months from the balance sheet date.
  - (c) Similarly, an enterprise may indicate its exposure to interest rate cash flow risk through table indicating the aggregate carrying amount of groups of floating rate financial assets and financial liabilities maturing within various future time periods.
  - (d) Interest rate information may be disclosed for individual financial instruments or weighted average rates or a range of rates may be presented for each class of financial instrument. An enterprise groups instruments denominated in different currencies or having substantially different credit risks into separate classes when these factors result in instruments having substantially different effective interest rates.
65. In some circumstance, an enterprise may be able to provide useful information about its exposure to interest rate risks by indicating the effect of a hypothetical change in the prevailing level of market interest rates on the fair value of its financial instruments and future earnings and cash flows. Such interest rate sensitivity information may be based on an assumed 1% change in market interest rates occurring at the balance sheet date. The effects of a change in interest rates includes changes in interest income and expense relating to floating rate financial instruments and gains or losses resulting from changes in the fair value of fixed rate instruments. The reported interest rate sensitivity may be restricted to the direct effects of an interest rate change on interest-bearing financial instruments on hand at the balance sheet date since the indirect effects of a rate change on financial markets and individual enterprises cannot normally be predicted reliably. When disclosing interest rate sensitivity information, including any significant assumption.

Credit Risk

66. For each class of financial asset, both recognised and unrecognised, an enterprise should disclose information about its exposure to credit risk, including:
- (a) the amount that best represents its maximum credit risk exposure at the balance sheet date, without taking account of the fair value of any collateral, in the event other parties fail to perform their obligations under financial instruments; and
  - (b) significant concentrations of credit risk.
67. An enterprise provides information relating to credit risk to permit users of its financial Statements to assess the extent to which failures by counterparties to discharge their obligations could reduce the amount of future cash inflows from financial assets on hand at the balance sheet date. Such failures give rise to a financial loss recognised in an enterprise to disclose an assessment of the probability of losses arising in the future.
68. The purposes of disclosing amounts exposed to credit risk without regard to potential recoveries from realisation of collateral (“an enterprise’s maximum credit risk exposure”) are:
- (a) to provide users of financial statements with a consistent measure of the amount exposed to credit risk for both recognised and unrecognised financial assets; and
  - (b) to take into account the possibility that the maximum exposure to loss may differ from the carrying amount of a recognised financial asset or the fair value of an unrecognised financial asset that is otherwise disclosed in the financial statements.
69. In the case of recognised financial assets exposed to credit risk, the carrying amount of The assets in the balance sheet, net of any applicable provisions for loss, usually represents the amount exposed to credit risk. For example, in the case of an interest rate swap carried at fair value, the maximum exposure to loss at the balance sheet date is normally the carrying amount since it represents the cost, at current market rates, of replacing the swap in the event of default. In these circumstances, no additional disclosure beyond that provided on the balance sheet is necessary. On the other hand, as illustrated by the examples in paragraphs 70 and 71, an enterprise’s maximum potential loss from some recognised financial assets may differ significantly from their carrying amount and from other disclosed amounts such as their fair value of principal amount. In such circumstances, additional disclosure is necessary to meet the requirements of paragraph 66(a).
70. A financial asset subject to a legally enforceable right of set-off against a financial liability is not presented on the balance sheet net of the liability unless settlement is intended to take place on a net basis or simultaneously. Nevertheless, an enterprise discloses the existence of the legal right of set-off when providing information in accordance with paragraph 66. For example, when an enterprise is due to receive

the proceeds from realisation of a financial asset before settlement of a financial liability of equal or greater amount against which the enterprise has a legal right of set-off, the enterprise has the ability to exercise that right of set-off to avoid incurring a loss in the event of a default by the counterparty. However, if the enterprise responds, or is likely to respond, to the default by extending the term of the financial asset, an exposure to credit risk would exist if the revised terms are such that collection of the proceeds is expected to be deferred beyond the date on which the liability is required to be settled. To inform financial statement users of the extent to which exposure to credit risk at a particular point in time has been reduced, the enterprise discloses the existence and effect of the right of set-off when the financial asset is expected to be collected in accordance with its terms. When the financial liability against which a right of set-off exists is due to be settled before the financial asset, the enterprise is exposed to credit risk on the full carrying amount of the asset if the counterparty defaults after the liability has been settled.

71. An enterprise may have entered into one or more master netting arrangements that serve to mitigate its exposure to credit loss but do not meet the criteria for offsetting. When a master netting arrangement significantly reduces the credit risk associated with financial assets not offset against financial liabilities with the same counterparty, an enterprise provides additional information concerning the effect of the arrangement. Such disclosure indicates that:
- (a) the credit risk associated with financial assets subject to a master netting arrangement is eliminated only to the extent that financial liabilities due to the same counterparty will be settled after the assets are realised; and
  - (b) the extent to which an enterprise's overall exposure to credit risk is reduced through a master netting arrangement may change substantially within a short period following the balance sheet date because the exposure is affected by each transaction subject to the arrangement.
72. When there is no credit risk associated with an unrecognised financial asset or the maximum exposure is equal to the principal, stated, face or other similar contractual amount of the instrument disclosed in accordance with paragraph 47 or the fair value disclosed in accordance with paragraph 77, no additional disclosure is required to comply with paragraph 66(a). However, with some unrecognised financial assets, the maximum loss that would be recognised upon default by the other party to the underlying instrument may differ substantially from the amounts disclosed in accordance with paragraphs 47 and 77. For example, an enterprise may have a right to mitigate the loss it would otherwise bear by setting off an unrecognised financial asset against an unrecognised financial liability. In such circumstances, paragraph 66 (a) requires disclosure in addition to that provided in accordance with paragraphs 47 and 77.
73. Guaranteeing an obligation of another party exposes the guarantor to credit risk that would be taken into account in making the disclosures required by paragraph 66. This situation may arise as a result of, for example, a securitisation transaction in which an enterprise remains exposed to credit risk associated with

financial assets that have been removed from its balance sheet. If the enterprise is obligated under recourse provisions of the transaction to indemnify the purchaser of the assets for credit losses, it discloses the nature of the assets removed from its balance sheet, the amount and timing of the future cash flows contractually due from the assets, the terms of the recourse obligation and the maximum loss that could arise under that obligation. (See also IAS 37 *Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets.*)

74. Concentrations of credit risk are disclosed when they are not apparent from other disclosures about the nature and financial position of the business and they result in a significant exposure to loss in the event of default by other parties. Identification of significant concentrations is a matter for the exercise of judgement by management taking into account the circumstances of the enterprise and its debtors. IAS 14 Segment Reporting provides useful guidance in identifying industry and geographic segments within which credit risk concentrations may arise.
75. Concentrations of credit risk may arise from exposures to a single debtor or to groups of debtors having a similar characteristic such that their ability to meet their obligations is expected to be affected similarly by changes in economic or other conditions. Characteristics that may give rise to a concentration of risk include the nature of the activities undertaken by debtors, such as the industry in which they operate, the geographic area in which activities are undertaken and the level of creditworthiness of groups of borrowers. For example, a manufacturer of equipment for the oil and gas industry will normally have trade accounts receivable from sale of its products for which the risk of non-payment is affected by economic changes in the oil and gas industry. A bank that normally lends on an international scale may have a significant amount of loans outstanding to less developed nations and the bank's ability to recover those loans may be adversely affected by local economic conditions.
76. Disclosure of concentrations of credit risk includes a description of the shared characteristic that identifies each concentration and the amount of the maximum credit risk exposure associated with all recognised and unrecognised financial assets sharing that characteristic.

Fair Value

77. For each class of financial asset and financial liability, both recognised and unrecognised, an enterprise should disclose information about fair value. When it is not practicable within constraints of timeliness or cost to determine the fair value of a financial asset or financial liability with sufficient reliability, that fact should be disclosed together with information about the principal characteristics of the underlying financial instrument that are pertinent to its fair value.
78. Fair value information is widely used for business purposes in determining an enterprise's overall financial position and in making decisions about individual financial instruments. It is also relevant to many

decisions made by users of financial statements since, in many circumstances, it reflects the judgement of the financial markets as to the present value of expected future cash flows relating to an instrument. Fair value information permits comparisons of financial instruments having substantially the same economic characteristics, regardless of their purpose and when and by whom they were issued or acquired. Fair values provide a neutral basis for assessing management's stewardship by indicating the effects of its decisions to buy, sell or hold financial assets and to incur, maintain or discharge financial liabilities. When an enterprise does not carry a financial asset or financial liability in its balance sheet at fair value, it provides fair value information through supplementary disclosures.

79. The fair value of a financial asset or financial liability may be determined by one of several generally accepted methods. Disclosure of fair value information includes disclosure of the method adopted and any significant assumptions made in its application.
80. Underlying the definition of fair value is a presumption that an enterprise is a going concern without any intention or need to liquidate, curtail materially the scale of its operations or undertake a transaction on adverse terms. Fair value is not, therefore, the amount that an enterprise would receive or pay in a forced transaction, involuntary liquidation or distress sale. However, an enterprise takes its current circumstances into account in determining the fair values of its financial assets and financial liabilities. For example, the fair value of a financial asset that an enterprise has decided to sell for cash in the immediate future is determined by the amount that it expects to receive from such a sale. The amount of cash to be realised from an immediate sale will be affected by factors such as the current liquidity and depth of the market for the asset.
81. When a financial instrument is traded in an active and liquid market, its quoted market price provides the best evidence of fair value. The appropriate quoted market price for an asset held or liability to be issued is usually the current bid price and, for an asset to be acquired or liability held, the current offer or asking prices. When current bid and offer prices are unavailable, the price of the more recent transaction may provide evidence of the current fair value provided that there has not been a significant change in economic circumstances between the transaction date and the reporting date. When an enterprise has matching asset and liability positions, it may appropriately use mid-market prices as a basis for establishing fair values.
82. When there is infrequent activity in a market, the market is not well established (for example, some "over the counter" markets) or small volumes are traded relative to the number of trading units of a financial instrument to be valued, quoted market prices may not be indicative of the fair value of the instrument. In these circumstances, as well as when a quoted market price is not available, estimation techniques may be used to determine fair value with sufficient reliability to satisfy the requirements of this Standard. Techniques that are well established in financial markets include reference to the current market value of

another instrument that is substantially the same, discounted cash flow analysis and option pricing models. In applying discounted cash flow analysis, an enterprise uses a discount rate equal to the prevailing market rate of interest for financial instruments having substantially the same terms and characteristics, including the creditworthiness of the debtor, the remaining term over which the contractual interest rate is fixed, the remaining term to repayment of the principal and the currency in which payments are to be made.

83. The fair value to an enterprise of a financial asset or financial liability, whether determined from market value or otherwise, is determined without deduction for the costs that would be incurred to exchange or settle the underlying financial instrument. The costs may be relatively insignificant for instruments traded in organised, liquid markets but may be substantial for other instruments. Transaction costs may include taxes and duties, fees and commissions paid to agents, advisers, brokers or dealers and levies by regulatory agencies or securities exchanges.
84. When an instrument is not traded in an organised financial market, it may not be appropriate for an enterprise to determine and disclose a single amount that represents an estimate of fair value. Instead, it may be more useful to disclose a range of amounts within which the fair value of a financial instrument is reasonably believed to lie.
85. When disclosure of fair value information is omitted because it is not practicable to determine fair value with sufficient reliability, information is provided to assist users of the financial statements in making their own judgements about the extent of possible differences between the carrying amount of financial assets and financial liabilities and their fair value. In addition to an explanation of the reason for the omission and the principal characteristics of the financial instruments that are pertinent to their value, information is provided about the market for the instruments. In some cases, the terms and conditions of the instruments disclosed in accordance with paragraph 47 may provide sufficient information about the characteristics of the instrument. When it has a reasonable basis for doing so, management may indicate its opinion as to the relationship between fair value and the carrying amount of financial assets and financial liabilities for which it is unable to determine fair value.
86. The historical cost carrying amount of receivables and payables subject to normal trade credit terms usually approximates value. Similarly, the fair value of a deposit liability without a specified maturity is the amount payable on demand at the reporting date.
87. Fair value information relating to classes of financial assets or financial liabilities that are carried on the balance sheet at other than fair value is provided in a way that permits comparison between the carrying amount and the fair value. Accordingly, the fair values of recognised financial assets and financial liabilities are grouped into classes and offset only to the extent that their related carrying amounts are offset. Fair values of unrecognised financial assets and financial liabilities are presented in a class or

classes separate from recognised items and are offset only to the extent that they meet the offsetting criteria for recognised financial assets and financial liabilities.

Financial Assets Carried at an Amount in Excess of Fair Value

88. When an enterprise carries one or more financial assets at an amount in excess of their fair value, the enterprise should disclose:
- (a) the carrying amount and the fair value of either the individual assets or appropriate groupings of those individual assets; and
  - (b) the reasons for not reducing the carrying amount, including the nature of the evidence that provides the basis for management's belief that the carrying amount will be recovered.
89. Management exercises judgement in determining the amount it expects to recover from a financial asset and whether to write down the carrying amount of the asset when it is in excess of fair value. The information required by paragraph 88 provides users of financial statements with a basis for understanding management's exercise of judgements and assessing the possibility that circumstances may change and lead to a reduction in the asset's carrying amount in the future. When appropriate, the information required by paragraph 88(a) is grouped in a manner that reflects management's reasons for not reducing the carrying amount.
90. An enterprise's accounting policies with respect to recognition of declines in value of financial assets, disclosed in accordance with paragraph 47, assist in explaining why a particular financial asset is carried at an amount in excess of fair value. In addition, the enterprise provides the reasons and evidence specific to the asset that provide management with the basis for concluding that the asset's carrying amount will be recovered. For example, the fair value of a fixed rate loan intended to be held to maturity may have declined below its carrying amount as a result of an increase in interest rates. In such circumstances, the lender may not have reduced the carrying amount because there is no evidence to suggest that the borrower is likely to default.

91.-93. (Deleted)

Other Disclosures

94. Additional disclosures are encouraged when they are likely to enhance financial statement user's understanding of financial instruments. It may be desirable to disclose such information as:
- (a) the total amount of the change in the fair value of financial assets and financial liabilities that has been recognised as income or expense for the period; and

- (b) the average aggregate carrying amount during the year of recognised financial assets and financial liabilities, the average aggregate principal, stated, notional or other similar amount during the year of unrecognised financial assets and financial liabilities and the average aggregate fair value during the year of all financial assets and financial liabilities, particularly when the amounts on hand at the balance sheet date are unrepresentative of amounts on hand during the year.

Transitional Provision

95. When comparative information for prior periods is not available when this International Accounting Standard is first adopted, such information need not be presented.

Effective date

96. This International Accounting Standard becomes operative for financial statements covering periods beginning on or after 1 January 1996.

ภาคผนวก ข

มาตรฐานการบัญชีของสหรัฐอเมริกา ฉบับที่ 150

เรื่อง

**Accounting for Certain Financial Instruments with Characteristics of both
Liabilities and Equity**

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

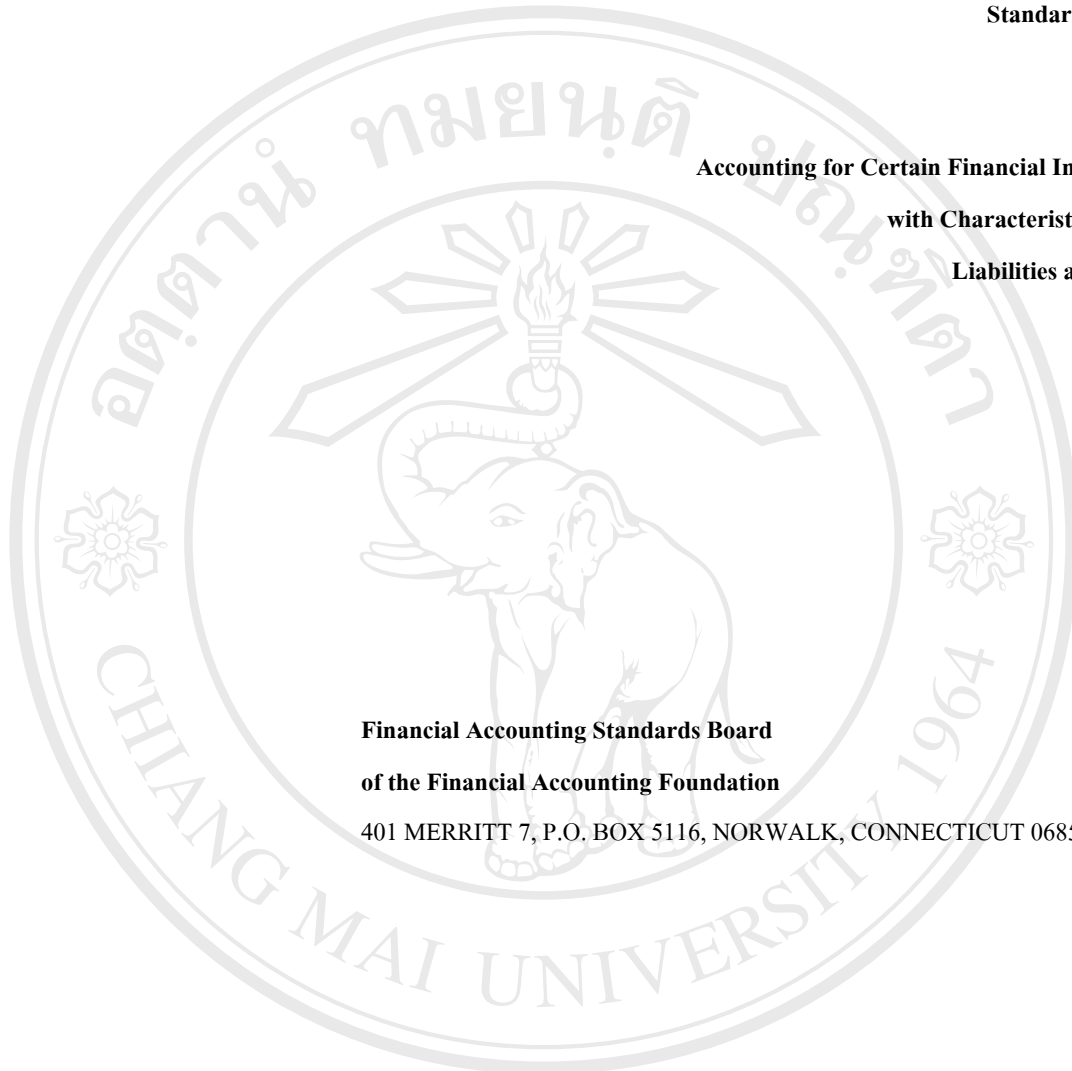
Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

**Statement of
Financial Accounting
Standards No. 150**

**Accounting for Certain Financial Instruments
with Characteristics of both
Liabilities and Equity**

May 2003

**Financial Accounting Standards Board
of the Financial Accounting Foundation**

401 MERRITT 7, P.O. BOX 5116, NORWALK, CONNECTICUT 06856-5116

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved.
Copyright . 2003 by Financial Accounting Standards Board. All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without the prior written permission of the Financial Accounting Standards Board.

Statement of Financial Accounting Standards No. 150**Accounting for Certain Financial Instruments with Characteristics of both Liabilities and Equity****May 2003****CONTENTS**

	Paragraph Numbers
Introduction	1- 7
Key Terms	3- 5
Proposed Amendment to Concepts Statement 6	6
Appendixes	7
Standards of Financial Accounting and Reporting :	
Scope and Initial Classification	8- 17
Mandatorily Redeemable Financial Instruments	9- 10
Obligations to Repurchase the Issuer's Equity Shares by Transferring Assets	11
Certain Obligations to Issue a Variable Number of Shares	12
Freestanding Financial Instruments	13- 15
Embedded Features	15
Scope Limitation	16- 17
Presentation	18- 19
Initial and Subsequent Measurement	20- 24
Earnings per Share	25
Disclosures	26- 28
Effective Date and Transition	29- 31
Appendix A: Implementation Guidance	A1-A30
Appendix B: Background Information and Basis for Conclusions	B1-B84
Appendix C: Amendments to Existing Pronouncements and Impact on EITF Issues and Statement 133 Implementation Issues	C1- C8
Appendix D: Glossary	D1

FAS 150: Accounting for Certain Financial Instruments with Characteristics of both Liabilities and Equity

FAS150 Summary

This Statement establishes standards for how an issuer classifies and measures certain financial instruments with characteristics of both liabilities and equity. It requires that an issuer classify a financial instrument that is within its scope as a liability (or an asset in some circumstances). Many of those instruments were previously classified as equity. Some of the provisions of this Statement are consistent with the current definition of liabilities in FASB Concepts Statement No. 6, Elements of Financial Statements. The remaining provisions of this Statement are consistent with the Board's proposal to revise that definition to encompass certain obligations that a reporting entity can or must settle by issuing its own equity shares, depending on the nature of the relationship established between the holder and the issuer. While the Board still plans to revise that definition through an amendment to Concepts Statement 6, the Board decided to defer issuing that amendment until it has concluded its deliberations on the next phase of this project. That next phase will deal with certain compound financial instruments including puttable shares, convertible bonds, and dual-indexed financial instruments.

This Statement concludes the first phase of the Board's redeliberations of the Exposure Draft, Accounting for Financial Instruments with Characteristics of Liabilities, Equity, or Both.

Scope and Requirements of This Statement

This Statement requires an issuer to classify the following instruments as liabilities (or assets in some circumstances):

- A financial instrument issued in the form of shares that is mandatorily redeemable—that embodies an unconditional obligation requiring the issuer to redeem it by transferring its assets at a specified or determinable date (or dates) or upon an event that is certain to occur
- A financial instrument, other than an outstanding share, that, at inception, embodies an obligation to repurchase the issuer's equity shares, or is indexed to such an obligation, and that requires or may require the issuer to settle the obligation by transferring assets (for example, a forward purchase contract or written put option on the issuer's equity shares that is to be physically settled or net cash settled)

- A financial instrument that embodies an unconditional obligation, or a financial instrument other than an outstanding share that embodies a conditional obligation, that the issuer must or may settle by issuing a variable number of its equity shares, if, at inception, the monetary value of the obligation is based solely or predominantly on any of the following:
  - a. A fixed monetary amount known at inception, for example, a payable settleable with a variable number of the issuer's equity shares
  - b. Variations in something other than the fair value of the issuer's equity shares, for example, a financial instrument indexed to the S&P 500 and settleable with a variable number of the issuer's equity shares
  - c. Variations inversely related to changes in the fair value of the issuer's equity shares, for example, a written put option that could be net share settled.

The requirements of this Statement apply to issuers' classification and measurement of freestanding financial instruments, including those that comprise more than one option or forward contract.

This Statement does not apply to features that are embedded in a financial instrument that is not a derivative in its entirety. For example, it does not change the accounting treatment of conversion features, conditional redemption features, or other features embedded in financial instruments that are not derivatives in their entirety. It also does not affect the classification or measurement of convertible bonds, puttable stock, or other outstanding shares that are conditionally redeemable. This Statement also does not address certain financial instruments indexed partly to the issuer's equity shares and partly, but not predominantly, to something else. Financial instruments with characteristics of both liabilities and equity not addressed in this Statement will be addressed in the next phase of the project. Guidance currently in effect for those instruments continues to apply. In applying the classification provisions of this Statement, nonsubstantive or minimal features are to be disregarded.

Forward contracts to repurchase an issuer's equity shares that require physical settlement in exchange for cash are initially measured at the fair value of the shares at inception, adjusted for any consideration or unstated rights or privileges, which is the same as the amount that would be paid under the conditions specified in the contract if settlement occurred immediately. Those contracts and mandatorily redeemable financial instruments are subsequently measured at the present value of the amount to be paid at settlement (discounted at the rate implicit at inception), if both the amount of cash and the settlement date are fixed, or, otherwise, at the amount that would be paid under the conditions specified in the contract if settlement occurred at the reporting date. Other financial instruments within the scope of this Statement are initially and subsequently measured at fair value, unless required by this Statement or other generally accepted accounting principles to be measured differently. Disclosures are required about the terms of the instruments and settlement alternatives.

Reasons for Issuing This Statement

This Statement was developed in response to concerns expressed by preparers, auditors, regulators, investors, and other users of financial statements about issuers' classification in the statement of financial position of certain financial instruments that have characteristics of both liabilities and equity but that have been presented either entirely as equity or between the liabilities section and the equity section of the statement of financial position. This Statement also addresses questions about the classification of certain financial instruments that embody obligations to issue equity shares. Previously, under Emerging Issues Task Force Issue No. 00-19, "Accounting for Derivative Financial Instruments Indexed to, and Potentially Settled in, a Company's Own Stock," an issuer of a contract to repurchase its equity shares generally accounted for that contract as equity if the issuer must or could settle it by delivering its equity shares (net share settled). Additionally, certain obligations settleable by delivery of the issuer's equity shares but not indexed to the issuer's shares may have been classified as equity. Under this Statement, those obligations are accounted for as liabilities.

How the Changes in This Statement Improve Financial Reporting and How the Conclusions in This Statement Relate to the Conceptual Framework

FASB Concepts Statement No. 1, Objectives of Financial Reporting by Business Enterprises, states that financial reporting should provide information that is useful in making business and economic decisions. The changes in this Statement will result in a more complete depiction of an entity's liabilities and equity and will, thereby, assist investors and creditors in assessing the amount, timing, and likelihood of potential future cash outflows and equity share issuances.

FASB Concepts Statement No. 2, Qualitative Characteristics of Accounting Information, identifies the characteristics of financial information that make it useful: relevance and reliability and their components. The changes in this Statement will enhance the relevance of accounting information by providing more information about an entity's obligations to transfer assets or issue shares, thus, improving its predictive value to users. Reliability of accounting information will be improved by providing a portrayal of an entity's capital structure that is unbiased, verifiable, and more representationally faithful than information reported prior to issuance of this Statement. Because restatement on transition is prohibited, the initial and ongoing costs of those changes have been minimized. Overall, in the Board's opinion, the benefits of this Statement in terms of improved decision usefulness, relevance, and reliability justify the costs.

Concepts Statement 6 defines liabilities and equity. This Statement requires that certain obligations that require a transfer of assets and that meet the definition of liabilities in Concepts Statement 6 and other recognition criteria in FASB Concepts Statement No. 5, *Recognition and Measurement in Financial Statements of Business Enterprises*, be reported as liabilities. This Statement also requires that certain obligations that could be settled by issuance of an entity's equity but lack other characteristics of equity be reported as liabilities even though the obligation does not meet the definition of liabilities in Concepts Statement 6. The Board expects to amend Concepts Statement 6 to eliminate that inconsistency in the next phase of this project.

The Effective Date of This Statement

This Statement is effective for financial instruments entered into or modified after May 31, 2003, and otherwise is effective at the beginning of the first interim period beginning after June 15, 2003, except for mandatorily redeemable financial instruments of nonpublic entities. It is to be implemented by reporting the cumulative effect of a change in an accounting principle for financial instruments created before the issuance date of the Statement and still existing at the beginning of the interim period of adoption. Restatement is not permitted.

For nonpublic entities, mandatorily redeemable financial instruments are subject to the provisions of this Statement for the first fiscal period beginning after December 15, 2003.

INTRODUCTION

1. This Statement establishes standards for how an **issuer** classifies and measures in its statement of financial position certain financial instruments with characteristics of both liabilities and equity. It requires that an issuer classify a **financial instrument** that is within its scope as a liability (or an **asset** in some circumstances) because that financial instrument embodies an **obligation** of the issuer.
2. In August 1990, as part of its financial instruments project, the Board issued an FASB Discussion Memorandum, *Distinguishing between Liability and Equity Instruments and Accounting for Instruments with Characteristics of Both*. In October 2000, the Board issued an FASB Exposure Draft, *Accounting for Financial Instruments with Characteristics of Liabilities, Equity, or Both*. That Exposure Draft proposed classification as a liability or as equity based on the nature of the relationship that an instrument or component of an instrument established between the holder and the issuer. This Statement is the initial result of redeliberations of that Exposure Draft.

Key Terms

3. In this Statement, an obligation is a conditional or unconditional duty or responsibility to transfer assets or to issue equity shares. For example, an entity incurs a conditional obligation to transfer **assets** by issuing (writing) a put option that would, if exercised, require an entity to repurchase its equity shares by **physical settlement**. An entity also incurs a conditional obligation to transfer assets by issuing a similar contract that requires or could require **net cash settlement**. An entity incurs a conditional obligation to issue its equity shares by issuing a similar contract that requires **net share settlement**. In contrast, by issuing shares of stock, an entity generally does not incur an obligation to redeem the shares, and, therefore, that entity does not incur an obligation to transfer assets or issue additional equity shares. However, some issuances of stock (for example, mandatorily redeemable preferred stock) do impose obligations requiring the issuer to transfer assets or issue its equity shares.
4. In this Statement, **monetary value** is what the **fair value** of the cash, shares, or other instruments that a financial instrument obligates the issuer to convey to the holder would be at the settlement date under specified market conditions. For certain financial instruments, this Statement requires consideration of whether monetary value would remain fixed or would vary in response to changes in market conditions. How the monetary value of a financial instrument varies in response to changes in market conditions depends on the nature of the arrangement, including, in part, the form of settlement. For example, for a financial instrument that embodies an obligation that requires:
- a. Settlement either by transfer of \$100,000 in cash or by issuance of \$100,000 worth of equity shares, the monetary value is fixed at \$100,000, even if the share price changes.
  - b. Physical settlement by transfer of \$100,000 in cash in exchange for the issuer's equity shares, the monetary value is fixed at \$100,000, even if the fair value of the equity shares changes.
  - c. Net share settlement by issuance of a variable number of shares based on the change in the fair value of a fixed number of the issuer's equity shares, the monetary value varies based on the number of shares required to be issued to satisfy the obligation. For example, if the exercise price of a net-share-settled written put option entitling the holder to put back 10,000 of the issuer's equity shares is \$11, and the fair value of the issuing entity's equity shares on the exercise date decreases from \$13 to \$10, that change in fair value of the issuer's shares increases the monetary value of that obligation at settlement from \$0 to \$10,000 (\$110,000 minus \$100,000), and the option would be settled by issuance of 1,000 shares (\$10,000 divided by \$10).
  - d. Net cash settlement based on the change in the fair value of a fixed number of the issuer's equity shares, the monetary value varies in the same manner as in the illustration for net share settlement, but

the obligation is settled with cash. In a net-cash-settled variation of the previous example, the option would be settled by delivery of \$10,000.

- e. Settlement by issuance of a variable number of shares that is based on variations in something other than the issuer's equity shares, the monetary value varies based on changes in the price of another variable. For example, a net-share-settled obligation to deliver the number of shares equal in value at settlement to the change in fair value of 100 ounces of gold has a monetary value that varies based on the price of gold and not on the price of the issuer's equity shares.
5. For purposes of this Statement, three related terms are used in particular ways. *Shares* includes various forms of ownership that may not take the legal form of securities (for example, partnership interests), as well as other interests, including those that are liabilities in substance but not in form. *Equity shares* refers only to shares that are accounted for as equity. For financial instruments issued by members of a consolidated group of entities, *issuer's equity shares* includes the equity shares of any entity whose financial statements are included in the consolidated financial statements.

Proposed Amendment to Concepts Statement 6

6. In October 2000, concurrent with the issuance of the Exposure Draft described in paragraph 2, the Board issued an FASB Exposure Draft, *Proposed Amendment to FASB Concepts Statement No. 6 to Revise the Definition of Liabilities*. That Exposure Draft proposed to revise the definition of liabilities so that, depending on the nature of the relationship established between the holder and the issuer, it would encompass certain obligations that a reporting entity can or must settle by issuing its own equity shares. While the Board still plans to issue such an amendment to FASB Concepts Statement No.6, *Elements of Financial Statements*, the Board decided to defer that amendment until it has concluded its deliberations on the next phase of this project, which will deal with whether and how to separate certain compound financial instruments, including puttable shares, convertible bonds, and dual-indexed financial instruments, into debt and equity components.

Appendixes

7. Appendix A provides implementation guidance and examples of financial instruments that are within the scope of this Statement and are classified as liabilities. That appendix is an integral part of the standards provided in this Statement. Appendix B provides background information and the basis for the Board's conclusions. Appendix C provides amendments to existing accounting pronouncements and discusses the impact of this Statement on EITF Issues and FASB Statement No. 133, *Accounting for Derivative*

Instruments and Hedging Activities, Implementation Issues. Appendix D provides a glossary of certain terms that are used in this Statement.

STANDARDS OF FINANCIAL ACCOUNTING AND REPORTING

Scope and Initial Classification

8. The objective of this Statement is to require issuers to classify as liabilities (or assets in some circumstances) three classes of **freestanding financial instruments** that embody obligations for the issuer. In applying this Statement, that objective shall not be circumvented by nonsubstantive or minimal features included in instruments. Any nonsubstantive or minimal features shall be disregarded in applying the classification provisions of this Statement (paragraphs 9-15). Judgment, based on consideration of all the terms of an instrument and other relevant facts and circumstances, is necessary to distinguish substantive, nonminimal features from nonsubstantive or minimal features.

Mandatorily Redeemable Financial Instruments

9. A **mandatorily redeemable financial instrument** shall be classified as a liability unless the redemption is required to occur only upon the liquidation or termination of the reporting entity. A financial instrument issued in the form of shares is mandatorily redeemable if it embodies an unconditional obligation requiring the issuer to redeem the instrument by transferring its assets at a specified or determinable date (or dates) or upon an event certain to occur.
10. A financial instrument that embodies a conditional obligation to redeem the instrument by transferring assets upon an event not certain to occur becomes mandatorily redeemable-and, therefore, becomes a liability-if that event occurs, the condition is resolved, or the event becomes certain to occur.

Obligations to Repurchase the Issuer's Equity Shares by Transferring Assets

11. A financial instrument, other than an outstanding share, that, at inception, (a) embodies an obligation to repurchase the issuer's equity shares, or is indexed to such an obligation, and (b) requires or may require the issuer to settle the obligation by transferring assets shall be classified as a liability (or an asset in some circumstances). Examples include forward purchase contracts or written put options on the issuer's equity shares that are to be physically settled or net cash settled.

Certain Obligations to Issue a Variable Number of Shares

A financial instrument that embodies an unconditional obligation, or a financial instrument other than an outstanding share that embodies a conditional obligation, that the issuer must or may settle by issuing a variable number of its equity shares shall be classified as a liability (or an asset in some circumstances) if, at inception, the monetary value of the obligation is based solely or predominantly on any one of the following:

- a. A fixed monetary amount known at inception (for example, a payable settleable with a variable number of the issuer's equity shares)
- b. Variations in something other than the fair value of the issuer's equity shares (for example, a financial instrument indexed to the S&P 500 and settleable with a variable number of the issuer's equity shares)
- c. Variations inversely related to changes in the fair value of the issuer's equity shares (for example, a written put option that could be net share settled).

Freestanding Financial Instruments

12. This Statement applies to freestanding financial instruments, including those that comprise more than one option or forward contract, and paragraphs 9-12 shall be applied to a freestanding financial instrument in its entirety. For example, an instrument that consists of a written put option for an issuer's equity shares and a purchased call option and nothing else is a freestanding financial instrument (paragraphs A15 and A16 provide examples of such instruments). That freestanding financial instrument embodies an obligation to repurchase the issuer's equity shares and is subject to the requirements of this Statement.
13. A freestanding financial instrument that is within the scope of this Statement shall not be combined with another freestanding financial instrument in applying paragraphs 9-12, unless combination is required under the provisions of Statement 133 and related guidance. For example, a freestanding written put option that is classified as a liability under this Statement shall not be combined with an outstanding equity share.

Embedded Features

14. This Statement does not apply to features embedded in a financial instrument that is not a derivative in its entirety. An example is an option on the issuer's equity shares that is embedded in a nonderivative host contract. For purposes of applying paragraph 11(a) of Statement 133 in analyzing an embedded feature as though it were a separate instrument, paragraphs 9-12 of this Statement shall not be applied to the embedded feature. Embedded features shall be analyzed by applying other applicable guidance.

Scope Limitation

15. This Statement does not affect the timing of recognition of financial instruments issued as contingent consideration in a business combination. The accounting for business combinations is addressed in FASB Statement No. 141, *Business Combinations*. This Statement also does not alter the measurement guidance for contingent consideration set forth in paragraphs 25-36 of Statement 141. However, when recognized, a financial instrument within the scope of this Statement that is issued as consideration (whether contingent or noncontingent) in a business combination shall be classified pursuant to the requirements of this Statement.
16. This Statement does not apply to obligations under stock-based compensation arrangements if those obligations are accounted for under APB Opinion No. 25, *Accounting for Stock Issued to Employees*, FASB Statement No. 123, *Accounting for Stock-Based Compensation*, AICPA Statement of Position (SOP) 93-6, *Employers' Accounting for Employee Stock Ownership Plans*, or related guidance. However, this Statement does apply to a freestanding financial instrument that was issued under a stock-based compensation arrangement but is no longer subject to Opinion 25, Statement 123, SOP 93-6, or related guidance. For example, this Statement applies to mandatorily redeemable shares issued upon an employee's exercise of an employee stock option.

Presentation

17. Items within the scope of this Statement shall be presented as liabilities (or assets in some circumstances). Those items shall not be presented between the liabilities section and the equity section of the statement of financial position.
18. Entities that have no equity instruments outstanding but have financial instruments issued in the form of shares, all of which are mandatorily redeemable financial instruments required to be classified as liabilities, shall describe those instruments as *shares subject to mandatory redemption* in statements of financial position to distinguish those instruments from other liabilities. Similarly, payments to holders of such instruments and related accruals shall be presented separately from payments to and interest due to other creditors in statements of cash flows and income.

Initial and Subsequent Measurement

19. Mandatorily redeemable financial instruments shall be measured initially at fair value.
20. Forward contracts that require physical settlement by repurchase of a fixed number of the issuer's equity shares in exchange for cash shall be measured initially at the fair value of the shares at inception, adjusted for any consideration or unstated rights or privileges. Equity shall be reduced by an amount equal to the fair value of the shares at inception.
21. Forward contracts that require physical settlement by repurchase of a fixed number of the issuer's equity shares in exchange for cash and mandatorily redeemable financial instruments shall be measured subsequently in one of two ways. If both the amount to be paid and the settlement date are fixed, those instruments shall be measured subsequently at the present value of the amount to be paid at settlement, accruing interest cost using the rate implicit at inception. If either the amount to be paid or the settlement date varies based on specified conditions, those instruments shall be measured subsequently at the amount of cash that would be paid under the conditions specified in the contract if settlement occurred at the reporting date, recognizing the resulting change in that amount from the previous reporting date as interest cost. Any amounts paid or to be paid to holders of those contracts in excess of the initial measurement amount shall be reflected in interest cost.
22. All other financial instruments within the scope of this Statement shall be measured initially at fair value. If a conditionally redeemable instrument becomes mandatorily redeemable, upon reclassification the issuer shall measure that liability initially at fair value and reduce equity by the amount of that initial measure, recognizing no gain or loss.
23. Financial instruments within the scope of Statement 133 shall be measured subsequently as required by the provisions of that Statement. All remaining financial instruments within the scope of this Statement not covered by the guidance in paragraph 22 shall be measured subsequently at fair value with changes in fair value recognized in earnings, unless either this Statement or other accounting guidance specifies another measurement attribute.

Earnings per Share

24. Entities that have issued mandatorily redeemable shares of common stock or entered into forward contracts that require physical settlement by repurchase of a fixed number of the issuer's equity shares of common stock in exchange for cash shall exclude the common shares that are to be redeemed or repurchased in calculating basic and diluted earnings per share. Any amounts, including contractual (accumulated) dividends and participation rights in undistributed earnings, attributable to shares that are to be redeemed

or repurchased that have not been recognized as interest costs in accordance with paragraph 22 shall be deducted in computing income available to common shareholders (the numerator of the earnings per share calculation), consistently with the "two-class" method set forth in paragraph 61 of FASB Statement No. 128, *Earnings per Share*.

Disclosures

25. Issuers of financial instruments within the scope of this Statement shall disclose the nature and terms of the financial instruments and the rights and obligations embodied in those instruments. That disclosure shall include information about settlement alternatives, if any, in the contract and identify the entity that controls the settlement alternatives.
26. Additionally, for all outstanding financial instruments within the scope of this Statement and for each settlement alternative, issuers shall disclose:
- a. The amount that would be paid, or the number of shares that would be issued and their fair value, determined under the conditions specified in the contract if the settlement were to occur at the reporting date
  - b. How changes in the fair value of the issuer's equity shares would affect those settlement amounts (for example, "the issuer is obligated to issue an additional x shares or pay an additional y dollars in cash for each \$1 decrease in the fair value of one share")
  - c. The maximum amount that the issuer could be required to pay to redeem the instrument by physical settlement, if applicable
  - d. The maximum number of shares that could be required to be issued, if applicable
  - e. That a contract does not limit the amount that the issuer could be required to pay or the number of shares that the issuer could be required to issue, if applicable
  - f. For a forward contract or an option indexed to the issuer's equity shares, the forward price or option strike price, the number of issuer's shares to which the contract is indexed, and the settlement date or dates of the contract, as applicable.
27. Some entities have no equity instruments outstanding but have financial instruments in the form of shares, all of which are mandatorily redeemable financial instruments required to be classified as liabilities. Those entities are required under paragraph 19 of this Statement to describe those instruments as *shares subject to mandatory redemption* in statements of financial position to distinguish those instruments from other liabilities. Those entities shall disclose the components of the liability that would otherwise be related to shareholders' interest and other comprehensive income (if any) subject to the redemption feature (for

example, par value and other paid-in amounts of mandatorily redeemable instruments shall be disclosed separately from the amount of retained earnings or accumulated deficit).

Effective Date and Transition

28. This Statement shall be effective for financial instruments entered into or modified after May 31, 2003, and otherwise shall be effective at the beginning of the first interim period beginning after June 15, 2003, except for mandatorily redeemable financial instruments of a **nonpublic entity**. For mandatorily redeemable financial instruments of a nonpublic entity, this Statement shall be effective for existing or new contracts for fiscal periods beginning after December 15, 2003. For financial instruments created before the issuance date of this Statement and still existing at the beginning of the interim period of adoption, transition shall be achieved by reporting the cumulative effect of a change in an accounting principle by initially measuring the financial instruments at fair value or other measurement attribute required by this Statement.
29. For mandatorily redeemable financial instruments and physically settled forward purchase contracts subject to the measurement requirements in paragraph 22 of this Statement, "dividends" and other amounts paid or accrued prior to reclassification of the instrument as a liability shall not be reclassified as interest cost upon transition. Reclassification to liabilities of preexisting noncontrolling interests that were recognized in business combinations under the purchase method and are mandatorily redeemable shall not result in changes in amounts previously recognized under the purchase method.
30. Restatement of financial statements for earlier years presented is not permitted.

**The provisions of this Statement need
not be applied to immaterial items.**

This Statement was adopted by the affirmative votes of six members of the Financial Accounting Standards Board. Mr. Foster dissented.

Mr. Foster dissents from this Statement because he believes its provisions concerning the accounting for forward purchase contracts on an issuer's equity securities that require physical settlement in exchange for cash are inappropriate. First, the provisions that govern accounting for a forward purchase contract on an issuer's equity securities that requires physical settlement conflict with the accounting for almost all other forward purchase contracts and other executory contracts because this Statement requires a forward purchase contract to be recognized as if the future transaction specified in the contract had already occurred. Specifically, stock that is subject to purchase under the forward purchase contract but that is currently outstanding is accounted for as if it had been retired. This is in marked contrast with the accounting for a forward purchase contract on a

commodity or other asset for which the asset and liability governed by the contract are not recognized until the transaction subject to the contract is consummated.

Mr. Foster acknowledges that transactions in an entity's equity securities have different characteristics than other transactions of an entity that sometimes justify different accounting treatment. However, in his view, even if the accounting model permitted other forward contracts and executory contracts to be accounted for on a gross basis (that is, the asset to be acquired under the contract and the liability to settle the contract were both recognized upon execution of the contract), the facts that (1) the equity securities are outstanding until a forward purchase contract on an issuer's equity securities is settled and (2) the holder of the securities retains all the associated rights until settlement would take precedence. To clarify, even if practice was to account for executory contracts on a gross basis, Mr. Foster would not permit the accounting for any forward purchase contracts on an issuer's equity securities to ignore the fact that the equity securities are outstanding.

Second, in reaching its conclusion, the Board likened a forward purchase contract that requires physical settlement in exchange for cash to mandatorily redeemable stock because the terms of the forward purchase contract require that equity securities be purchased. However, there is a significant difference between an instrument that is mandatorily redeemable by its terms and a contract separate from any shares of stock that requires a share (any share) of stock to be purchased. The Board has concluded that mandatorily redeemable financial instruments are liabilities—that is, they are not equity instruments. In contrast, outstanding shares of stock are equity instruments and should be accounted for as such. The Board's view that the combination of an outstanding share of stock and a forward purchase contract on any outstanding share of stock is tantamount to mandatorily redeemable stock is predicated on the view that two distinct and separate financial instruments should be combined and treated as a single contract. Statement 133 generally prohibits combining a derivative with another financial instrument to achieve a synthetic instrument that would result in different accounting for the combined contracts than if they were accounted for individually. For all the reasons set forth in the basis for conclusions of Statement 133, Mr. Foster agrees with that general prohibition and would apply it in these circumstances.

Finally, forward purchase contracts on an entity's equity securities as a result of this Statement meet the definition of a derivative in Statement 133. As such, Mr. Foster believes those contracts should be recognized and accounted for, like other derivatives, at fair value. To achieve the accounting for physically settled forward purchase contracts on an issuer's equity securities that is required by this Statement entails yet another exception to the basic provisions of Statement 133. Mr. Foster believes that an additional exception to the scope of Statement 133 in this circumstance is unwarranted.

Members of the Financial Accounting Standards Board:

Robert H. Herz, Chairman

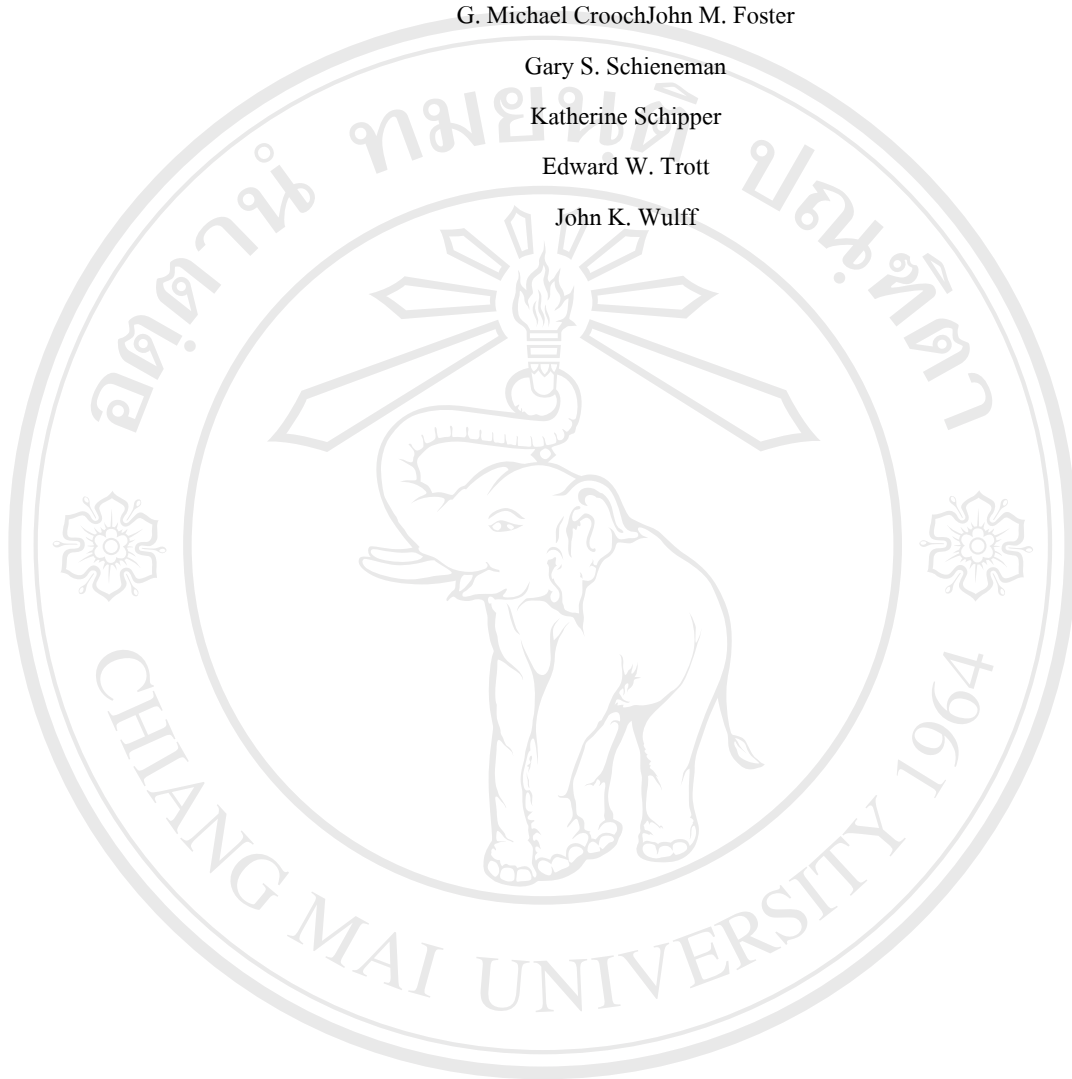
G. Michael CroochJohn M. Foster

Gary S. Schieneman

Katherine Schipper

Edward W. Trott

John K. Wulff

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ค

มาตรฐานการบัญชีไทยฉบับที่ 48

เรื่อง

การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 48**เรื่อง****การแสดงผลการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน****(ใช้แทนมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 28)****คำแถลงการณ์**

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ใช้แทน มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 28 เรื่อง การบัญชีสำหรับหนี้แปลงสภาพและหนี้ที่ออกพร้อมใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้น

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นโดยมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ฉบับที่ 32 เรื่อง การแสดงผลการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน (IAS No. 32, "Financial Instrument: Disclosure and Presentation") ซึ่งมีการแก้ไขโดยมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ฉบับที่ 39 เรื่อง การรับรู้และการวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงิน (Amended by IAS No. 39, "Financial Instruments: Recognition and Measurement") โดยมีเนื้อหาสาระสำคัญไม่แตกต่างกัน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 48

เรื่อง

การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน

(ใช้แทนมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 28)

สารบัญ

	ย่อหน้าที่
วัตถุประสงค์	
ขอบเขต	1 - 5
คำนิยาม	6 - 19
การแสดงรายการ	20 - 43
หนี้สินหรือส่วนของผู้ถือหุ้น	20 - 24
การจัดประเภทเครื่องมือทางการเงินแบบผสมทางด้านผู้ออก	25 - 31
ดอกเบี้ย เงินปันผล รายการกำไรและรายการขาดทุน	32 - 34
การหักกลบสินทรัพย์ทางการเงินกับหนี้สินทางการเงิน	35 - 43
การเปิดเผยข้อมูล	44 - 97
การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายการบริหารความเสี่ยง	46 - 49
เงื่อนไข ข้อตกลงและนโยบายการบัญชี	50 - 58
ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย	59 - 68
ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ	69 - 79
มูลค่ายุติธรรม	80 - 90
สินทรัพย์ทางการเงินที่แสดงด้วยจำนวนที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรม	91 - 93
การป้องกันความเสี่ยงของรายการในอนาคตที่คาดว่าจะเกิด	94 - 96
การเปิดเผยข้อมูลอื่น	97
การปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลง	98
วันถือปฏิบัติ	99

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ประกอบด้วยข้อความที่พิมพ์ด้วยตัวอักษรหนา เอน และข้อความที่พิมพ์ด้วยตัวอักษรปกติซึ่งถือเป็นคำอธิบายเพิ่มเติม มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ไม่ถือปฏิบัติกับรายการที่ไม่มีนัยสำคัญ

วัตถุประสงค์

ตลาดการเงินระหว่างประเทศที่พัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทำให้มีการใช้เครื่องมือทางการเงินรูปแบบต่างๆ อย่างแพร่หลาย ตั้งแต่รูปพันธบัตรทางการเงิน เช่น หุ้นกู้ ไปจนถึงอนุพันธ์ เช่น สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจถึงความสำคัญของเครื่องมือทางการเงินที่มีต่อฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดของกิจการ ไม่ว่าเครื่องมือทางการเงินนั้นจะเป็นรายการในงบดุลหรือนอกงบดุล

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ระบุถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงินทั้งที่เป็นรายการในงบดุลและนอกงบดุล ซึ่งรวมถึงการจัดประเภทเครื่องมือทางการเงินให้เป็นหนี้สินหรือส่วนของเจ้าของ และการจัดประเภทดอกเบี้ย เงินปันผลรายการกำไรและรายการขาดทุนที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังระบุถึงสถานการณ์ที่ทำให้สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินสามารถหักกลบกันได้

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อจำนวนเงิน ระยะเวลาและความแน่นอนของกระแสเงินสดในอนาคตซึ่งเกิดจากเครื่องมือทางการเงินและนโยบายการบัญชีที่ใช้กับเครื่องมือทางการเงินนั้น และสนับสนุนให้กิจการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ลักษณะ และขอบเขตของการใช้เครื่องมือทางการเงิน รวมถึงความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องและนโยบายการควบคุมความเสี่ยงของฝ่ายบริการ

ขอบเขต

1. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ให้ถือปฏิบัติกับการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลของเครื่องมือทางการเงินทุกประเภท ไม่ว่าจะป็นรายการที่รับรู้หรือที่ไม่ได้รับรู้ในงบดุล ยกเว้นรายการต่อไปนี้
  - 1.1 ส่วนได้เสียในบริษัทย่อย ตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชี เรื่อง งบการเงินรวมและการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทย่อย
  - 1.2 ส่วนได้เสียในบริษัทร่วม ตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชี เรื่อง การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทร่วม
  - 1.3 ส่วนได้เสียในการร่วมค้า ตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชี เรื่อง รายงานทางการเงินเกี่ยวกับส่วนได้เสียในการร่วมค้า

1.4 ภาระผูกพันของนายจ้าง ตลอดจนแผนเกี่ยวกับผลประโยชน์ทุกชนิดของพนักงานภายหลังการจ้างงาน ซึ่งรวมถึงผลประโยชน์หลังเกษียณอายุ ตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชีของไทยเกี่ยวกับเรื่องผลประโยชน์ของพนักงาน และเรื่องแผนสิทธิประโยชน์จากการพ้นสภาพพนักงานเมื่อได้มีการประกาศใช้

1.5 ภาระผูกพันของนายจ้างตามแผนในการใช้สิทธิพนักงานซื้อหรือถือหุ้น

1.6 ภาระผูกพันตามสัญญาประกันภัย

2. แม้ว่ามาตรฐานการบัญชีฉบับนี้จะไม่ได้นำมาปฏิบัติกับส่วนได้เสียในบริษัทย่อย แต่ต้องนำมาปฏิบัติกับเครื่องมือทางการเงินทุกประเภทที่รวมอยู่ในงบการเงินรวมของบริษัทใหญ่ โดยไม่คำนึงว่าเครื่องมือทางการเงินดังกล่าวจะถือหรือออกโดยบริษัทใหญ่หรือบริษัทย่อยและต้องนำมาปฏิบัติกับเครื่องมือทางการเงินที่ถือหรือออกโดยกิจการร่วมค้าและแสดงในงบการเงินของผู้ร่วมค้า ไม่ว่าจะป็นงบการเงินรวมตามสัดส่วนหรืองบการเงินเฉพาะกิจการของผู้ร่วมค้านั้น
3. สัญญาประกันภัยที่ไม่อยู่ในขอบเขตของมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้คือ สัญญาที่ทำให้ผู้รับประกันประสบกับความเสียหายจากการสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่ระบุไว้ในระยะเวลาที่กำหนด การสูญเสียดังกล่าวอาจเกิดขึ้นจากการตาย การเจ็บป่วย การทุพพลภาพการทำให้ผู้อื่นบาดเจ็บ ธุรกิจที่หยุดชะงัก หรือสินทรัพย์ที่ถูกทำลาย อย่างไรก็ตาม มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ครอบคลุมถึงเครื่องมือทางการเงินที่อยู่ในรูปของสัญญาประกันภัย ซึ่งใช้ในการโอนความเสี่ยงทางการเงิน(ดูย่อหน้า45) ตัวอย่างเช่นการประกันทางการเงินบางชนิดและสัญญาค้ำประกันการลงทุนที่ออกโดยกิจการประกันภัยหรือกิจการประเภทอื่น กิจการที่มีภาระผูกพันตามสัญญาประกันภัยควรพิจารณาถึงความเหมาะสมในการนำมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มาปฏิบัติเพื่อแสดงรายการและเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับภาระผูกพันดังกล่าว
4. กิจการต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีทุกฉบับที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงินนอกเหนือไปจากมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ ตัวอย่างเช่น มาตรฐานการบัญชี เรื่อง สัญญาเช่าระยะยาว เรื่องการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของธนาคารและสถาบันการเงินที่คล้ายคลึงกันและเรื่อง การนำเสนองบการเงิน รวมทั้งมาตรฐานการบัญชีของไทยเกี่ยวกับเรื่องแผนสิทธิประโยชน์จากการพ้นสภาพพนักงานและเรื่องเครื่องมือทางการเงินเมื่อได้มีการประกาศใช้
5. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ครอบคลุมถึงสัญญาที่อิงกับสินค้าซึ่งให้สิทธิแก่ผู้สัญญาในการรับหรือจ่ายชำระเป็นเงินสดหรือเครื่องมือทางการเงินอื่น กิจการต้องปฏิบัติตามสัญญาดังกล่าวเช่นเดียวกับที่ปฏิบัติกับเครื่องมือทางการเงินประเภทอื่น เว้นแต่สัญญานั้นจะเป็นไปตามข้อกำหนดทุกข้อต่อไปนี้
  - 5.1 สัญญาทำขึ้นเพื่อการซื้อขายสินค้าหรือเพื่อใช้ประโยชน์จากสินค้า
  - 5.2 สัญญาทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ตามข้อ 5.1 ณ วันที่ทำสัญญา
  - 5.3 สัญญายังคงให้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้
  - 5.4 กิจการคาดว่า จะรับหรือจ่ายชำระตามสัญญาด้วยการส่งมอบสินค้า

คำนิยาม

6. คำศัพท์ที่ใช้ในมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มีความหมายโดยเฉพาะดังนี้

เครื่องมือทางการเงิน หมายถึง สัญญาใด ๆ ที่ทำให้สินทรัพย์ทางการเงินของกิจการหนึ่ง และหนี้สินทางการเงินหรือตราสารทุนของอีกกิจการหนึ่ง เพิ่มขึ้นในเวลาเดียวกัน

สินทรัพย์ทางการเงิน หมายถึง สินทรัพย์ดังต่อไปนี้

- ก) เงินสด
- ข) สิทธิตามสัญญาที่จะได้รับเงินสดหรือสินทรัพย์ทางการเงินอื่นจากกิจการอื่น
- ค) สิทธิตามสัญญาที่จะแลกเปลี่ยนเครื่องมือทางการเงินของกิจการกับเครื่องมือทางการเงินของกิจการอื่นภายใต้เงื่อนไขที่จะเป็นประโยชน์ต่อกิจการ
- ง) ตราสารทุนของกิจการอื่น

หนี้สินทางการเงิน หมายถึง สัญญาที่ทำให้กิจการเกิดภาระผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

- ก) ส่งมอบเงินสดหรือสินทรัพย์ทางการเงินอื่นให้แก่กิจการอื่น
- ข) แลกเปลี่ยนเครื่องมือทางการเงินกับกิจการอื่นภายใต้เงื่อนไขที่อาจทำให้กิจการเสียประโยชน์

ตราสารทุน หมายถึง สัญญาที่แสดงว่าผู้ถือตราสารเป็นเจ้าของส่วนได้เสียคงเหลือของกิจการที่ไปลงทุน

ส่วนได้เสียคงเหลือ หมายถึง สินทรัพย์ของกิจการที่เหลืออยู่ภายหลังที่ได้จ่ายชำระหนี้สินและค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเมื่อเลิกกิจการ

สินทรัพย์ทางการเงินที่เป็นตัวเงิน หมายถึง สินทรัพย์ทางการเงินซึ่งระบุเป็นจำนวนเงินที่แน่นอนหรือเป็นจำนวนเงินที่สามารถทราบได้

หนี้สินทางการเงินที่เป็นตัวเงิน หมายถึง หนี้สินทางการเงินซึ่งระบุเป็นจำนวนเงินที่แน่นอนหรือเป็นจำนวนเงินที่สามารถทราบได้

เครื่องมือทางการเงินที่เป็นตัวเงิน หมายถึง สินทรัพย์ทางการเงินที่เป็นตัวเงินและหนี้สินทางการเงินที่เป็นตัวเงิน

มูลค่ายุติธรรม หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้ซื้อและผู้ขายตกลงแลกเปลี่ยนสินทรัพย์กันในขณะที่ทั้งสองฝ่ายมีความรอบรู้และเต็มใจในการแลกเปลี่ยน และสามารถต่อรองราคากันได้อย่างเป็นอิสระในลักษณะของผู้ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน

ราคาตลาด หมายถึง จำนวนเงินที่กิจการสามารถได้รับจากการขายสินทรัพย์ในตลาดซื้อขายคล่อง

ตลาดซื้อขายคล่อง

ตลาดที่มีคุณสมบัติทุกข้อดังต่อไปนี้

- ก) รายการที่ซื้อขายในตลาดต้องมีลักษณะเหมือนกัน
- ข) ต้องมีผู้เต็มใจซื้อและขายตลอดเวลาทำการ
- ค) ต้องเปิดเผยราคาต่อสาธารณชน

7. สัญญาบางชนิดอาจมีเงื่อนไขให้กิจการต้องชำระภาระผูกพันเป็นสินทรัพย์ทางการเงินหรือเป็นตราสารทุนของกิจการเอง หากจำนวนตราสารทุนที่กิจการต้องส่งมอบเปลี่ยนแปลงไปตามการเปลี่ยนแปลงของมูลค่ายุติธรรมของตราสารทุนทำให้อัตราของมูลค่ายุติธรรมของตราสารทุนทั้งสิ้นที่ต้องส่งมอบเท่ากับจำนวนภาระผูกพันที่ระบุไว้ในสัญญาและทำให้คู่สัญญาไม่ต้องประสบกับความเสียหายจากการสูญเสียหรือได้รับประโยชน์จากราคาของตราสารทุนที่เปลี่ยนแปลงไป ภาระผูกพันดังกล่าวถือเป็นหนี้สินทางการเงินซึ่งต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้และฉบับอื่นที่เกี่ยวข้อง
8. ในมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้คำว่า “สัญญา” หรือ “ตามสัญญา” หมายถึง ข้อตกลงที่มีผลกระทบเชิงเศรษฐกิจต่อบุคคลตั้งแต่สองฝ่ายขึ้นไปซึ่งเป็นข้อตกลงที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้เนื่องจากมีผลบังคับตามกฎหมาย เครื่องมือทางการเงินถือเป็นสัญญาอย่างหนึ่งซึ่งมีหลายรูปแบบและไม่จำเป็นต้องเป็นลายลักษณ์อักษร
9. ในมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้คำว่า “กิจการ” หมายถึงบุคคล ห้างหุ้นส่วน บริษัท และหน่วยงานของรัฐ
10. การที่คำนิยามระบุว่าสินทรัพย์ทางการเงินเป็นสิทธิตามสัญญาที่จะทำให้กิจการได้รับสินทรัพย์ทางการเงินมิใช่เป็นการให้คำจำกัดความที่เข้าไปเข้ามา แต่สินทรัพย์ทางการเงินเป็นสิทธิตามสัญญาที่ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเครื่องมือการเงินซึ่งจะทำให้สินทรัพย์ทางการเงิน หรือตราสารทุนของกิจการเพิ่มขึ้น ไม่ว่าสิทธิตามสัญญาจะเกี่ยวข้องกันเป็นลูกโซ่อย่างไร ในที่สุดการปฏิบัติตามสัญญาที่จะทำให้กิจการได้รับเงินสดหรือตราสารทุน ซึ่งเป็นสินทรัพย์ทางการเงินตามที่สัญญาระบุไว้
11. เครื่องมือทางการเงินหมายถึง ปฐมพัน์ทางการเงินซึ่งได้แก่ ลูกหนี้ เจ้าหนี้ และหุ้นทุนและอนุพัน์ทางการเงินซึ่งได้แก่ สิทธิเลือกทางการเงิน สัญญาอนาคต สัญญาล่วงหน้า สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย และสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงิน อนุพัน์ทางการเงินทุกชนิด ไม่ว่าจะรับรู้หรือไม่ได้รับรู้ในงบดุลถือเป็นเครื่องมือทางการเงินตามคำนิยาม และอยู่ภายใต้ข้อกำหนดในมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้
12. อนุพัน์ทางการเงินก่อให้เกิดสิทธิกับคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งและภาระผูกพันกับคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งในการโอนความเสี่ยงทางการเงินที่มีอยู่ในปฐมพัน์ทางการเงินที่ระบุไว้ อนุพัน์ทางการเงินไม่ทำให้เกิดการโอนปฐมพัน์ทางการเงินที่เป็นที่มาของอนุพัน์ทางการเงินไม่ว่าจะเป็นวันที่เริ่มสัญญา หรือวันที่ครบกำหนดสัญญาของอนุพัน์ทางการเงินนั้น

13. สินทรัพย์ที่มีตัวตน เช่น ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สินค้าคงเหลือ และสินทรัพย์ตามสัญญาเข้าร่วมทั้งสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน เช่น สิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้าไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงินเนื่องจากสินทรัพย์ที่มีตัวตนและไม่มีตัวตนดังกล่าวแม้จะก่อให้เกิดกระแสเงินสดหรือสินทรัพย์ประเภทอื่นแก่กิจการในอนาคต แต่ไม่ทำให้กิจการมีสิทธิที่จะได้รับเงินสดหรือสินทรัพย์ทางการเงินอื่นในปัจจุบัน
14. สินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตแก่กิจการในรูปของสินค้าหรือบริการแทนที่จะก่อให้เกิดสิทธิในการได้รับเงินสดหรือสินทรัพย์ทางการเงินอื่นไม่ถือเป็นสินทรัพย์ทางการเงิน เช่น ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า ในทำนองเดียวกัน รายการบางรายการไม่ถือเป็นหนี้สินทางการเงินเนื่องจากประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของทรัพยากรที่กิจการจะสูญเสียอยู่ในรูปของการส่งมอบสินค้าหรือการให้บริการซึ่งไม่ใช่เงินสดหรือสินทรัพย์ทางการเงินอื่น เช่น รายได้รอการตัดบัญชีและภาระผูกพันจากการรับประกัน
15. หนี้สินหรือสินทรัพย์ซึ่งโดยลักษณะแล้วไม่ได้เกิดจากข้อผูกพันตามสัญญา เช่น ภาษีเงินได้ที่กิจการต้องจ่ายตามข้อกำหนดทางกฎหมาย ไม่ถือเป็นหนี้สินทางการเงินหรือสินทรัพย์ทางการเงิน
16. สิทธิและภาระผูกพันตามสัญญาซึ่งไม่ทำให้เกิดการโอนสินทรัพย์ทางการเงิน ไม่ถือเป็นเครื่องมือทางการเงินตามคำนิยาม ตัวอย่างเช่น สิทธิและภาระผูกพันตามสัญญาที่เกิดจากสัญญาซื้อขายสินค้าล่วงหน้าซึ่งสามารถชำระด้วยการรับมอบหรือส่งมอบเป็นสินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงิน สิทธิและภาระผูกพันตามสัญญาที่เกิดจากสัญญาเช่าดำเนินงานซึ่งจ่ายชำระโดยการอนุญาตให้คู่สัญญาใช้ประโยชน์ในสินทรัพย์ที่มีตัวตนก็ไม่ถือเป็นสินทรัพย์ทางการเงิน สิทธิและภาระผูกพันทั้งสองไม่ทำให้คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งมีสิทธิตามสัญญาที่จะได้รับสินทรัพย์ทางการเงิน และไม่ทำให้คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งมีภาระผูกพันตามสัญญาที่จะต้องส่งมอบสินทรัพย์ทางการเงิน นั่นคือ คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายไม่มีสิทธิหรือภาระผูกพันในปัจจุบันที่จะได้รับส่งมอบหรือแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ทางการเงินระหว่างกัน
17. การใช้สิทธิตามสัญญาหรือการเรียกร้องให้ปฏิบัติตามภาระผูกพันตามสัญญาอาจเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นขึ้นอยู่กับเหตุการณ์ในอนาคต ตัวอย่างเช่น การค้าประกันทางการเงินเป็นสิทธิตามสัญญาที่ผู้ให้กู้จะได้รับเงินชดเชยจากผู้ค้าประกัน ในขณะที่เดียวกันก็เป็นภาระผูกพันตามสัญญาที่ผู้ค้าประกันจะต้องชำระเงินให้แก่ผู้ให้กู้หากผู้กู้ผิดนัดชำระหนี้ สิทธิและภาระผูกพันดังกล่าวเกิดขึ้นเนื่องจากเหตุการณ์ในอดีต (การค้าเข้าค้าประกัน) แม้ว่าการใช้สิทธิของผู้ให้กู้เพื่อเรียกร้องให้ผู้ค้าประกันปฏิบัติตามภาระผูกพันจะขึ้นอยู่กับการที่ผู้กู้จะผิดนัดชำระหนี้หรือไม่ในอนาคต สิทธิและภาระผูกพันตามตัวอย่างถือเป็นสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินตามคำนิยาม แม้ว่าจะไม่เข้าเงื่อนไขการรับรู้รายการในงบดุล
18. ภาระผูกพันของกิจการในการส่งมอบหรือออกตราสารทุนของกิจการเอง เช่น สิทธิเลือกซื้อหรือขายหุ้นหรือใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้น ถือเป็นตราสารทุนแต่ไม่ถือเป็นหนี้สินทางการเงินทั้งนี้เพราะกิจการไม่มีภาระผูกพันที่จะส่งมอบเงินสดหรือสินทรัพย์ทางการเงินอื่น นอกจากนี้ต้นทุนที่เกิดจากการซื้อสิทธิเพื่อให้กิจการสามารถซื้อคืนตราสารทุนของตนจากบุคคลอื่น ต้องนำไปหักจากส่วนของเจ้าของ เนื่องจากต้นทุนดังกล่าวไม่ถือเป็นสินทรัพย์ทางการเงิน
19. ส่วนได้เสียของผู้ถือหุ้นส่วนน้อยที่แสดงอยู่ในงบดุลรวมของกิจการไม่ใช่หนี้สินทางการเงินหรือตราสารทุนของกิจการ กิจการเพียงแต่แสดงส่วนได้เสียของบุคคลอื่นซึ่งมีอยู่ในส่วนของเจ้าของและในรายได้ของบริษัทย่อยตามมาตรฐานการบัญชี เรื่อง งบการเงินรวมและการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทย่อย ดังนั้นในการ

จัดทำงบการเงินรวม บริษัทใหญ่จะตัดบัญชีเครื่องมือทางการเงินที่เป็นตราสารทุนของบริษัทย่อยกับส่วนที่เป็นเงินลงทุนของบริษัทใหญ่และแสดงตราสารทุนส่วนที่เหลือเป็นส่วนได้เสียของผู้ถือหุ้นส่วนน้อยภายใต้ ส่วนของเจ้าของในงบการเงินรวม เครื่องมือทางการเงินที่เป็นหนี้สินทางการเงินของบริษัทย่อยยังคงแสดงเป็นหนี้สินในงบดุลรวมของบริษัทใหญ่ เว้นแต่จะเป็นรายการระหว่างกลุ่มกิจการเดียวกัน ซึ่งต้องตัดออกไป ในการจัดทำงบการเงินรวม ทั้งนี้วิธีปฏิบัติในการจัดทำงบการเงินรวมจะไม่มีผลกระทบต่อ การแสดงรายการในงบการเงินของบริษัทย่อย

การแสดงรายการ

หนี้สินหรือส่วนของผู้ถือหุ้น

20. ณ วันที่รับรู้เมื่อเริ่มแรก กิจการที่ออกเครื่องมือทางการเงินต้องแยกประเภทเครื่องมือทางการเงินหรือ องค์ประกอบของเครื่องมือทางการเงินเป็นหนี้สินหรือส่วนของผู้ถือหุ้นโดยพิจารณาตามเนื้อหาของเศรษฐกิจ และคำนิยามของหนี้สินทางการเงินและตราสารทุน
21. กิจการที่ออกเครื่องมือทางการเงินต้องจัดประเภทเครื่องมือทางการเงินนั้นในงบดุลโดยคำนึงถึงเนื้อหาเชิง เศรษฐกิจมากกว่ารูปแบบทางกฎหมาย แม้ว่าตามปกติเนื้อหาตามสัญญาเกี่ยวกับรูปแบบทางกฎหมายจะ สอดคล้องกันแต่ก็มีบางกรณีที่ไม่เป็นเช่นนั้น ตัวอย่างเช่น เครื่องมือทางการเงินบางชนิด มีรูปแบบทาง กฎหมายเป็นส่วนของผู้ถือหุ้นแต่โดยเนื้อหาเชิงเศรษฐกิจคือหนี้สิน และเครื่องมือทางการเงินบางชนิดมี ลักษณะผสมระหว่างตราสารทุนและหนี้สินทางการเงิน กิจการต้องประเมินเนื้อหาเชิงเศรษฐกิจเพื่อจัด ประเภทเครื่องมือทางการเงิน ณ วันที่รับรู้เมื่อเริ่มแรก และต้องคงการจัดประเภทเดิมไว้จนกว่าจะมีเหตุการณ์ เปลี่ยนแปลงที่ทำให้ไม่ต้องนำเครื่องมือทางการเงินนั้นมาแสดงในงบดุลของกิจการอีกต่อไป
22. ลักษณะสำคัญที่ใช้ในการจำแนกหนี้สินทางการเงินออกจากตราสารทุนคือ ภาระผูกพันตามสัญญาซึ่งกิจการ ที่ออกเครื่องมือทางการเงินต้องส่งมอบเงินสดหรือสินทรัพย์ทางการเงินอื่นให้แก่ผู้ถือเครื่องมือทางการเงิน หรือต้องนำเครื่องมือทางการเงินอื่น ไปแลกเปลี่ยนกับเครื่องมือทางการเงินที่ผู้ถือมีอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่อาจทำ ให้กิจการเสียประโยชน์ เครื่องมือทางการเงินซึ่งก่อให้เกิดภาระผูกพันตามสัญญาจะถือเป็นหนี้สินทางการเงิน ตามคำนิยามไม่ว่าภาระผูกพันนั้นจะจ่ายชำระในลักษณะใด การที่กิจการไม่สามารถปฏิบัติตามภาระ ผูกพันในสัญญาเนื่องจากข้อจำกัดบางประการ ไม่ทำให้ภาระผูกพันของกิจการหรือสิทธิของผู้ถือหุ้นหมดไป ตัวอย่างของข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นได้แก่ กิจการไม่สามารถหาเงินตราต่างประเทศมาชำระหนี้สินได้ หรือ กิจการต้องได้รับอนุมัติการจ่ายเงินจากหน่วยงานกำกับดูแลก่อนที่จะจ่ายชำระหนี้สินใด ๆ
23. เมื่อเครื่องมือทางการเงินไม่ก่อให้เกิดภาระผูกพันตามสัญญาที่ทำให้กิจการต้องส่งมอบเงินสดหรือสินทรัพย์ ทางการเงินอื่น หรือต้องนำเครื่องมือทางการเงินอื่นไปแลกเปลี่ยนภายใต้เงื่อนไขที่อาจทำให้กิจการเสีย ประโยชน์ เครื่องมือทางการเงินนั้นถือเป็นตราสารทุน แม้ว่าผู้ถือตราสารทุนอาจมีสิทธิได้รับเงินปันผลหรือ ส่วนแบ่งอื่นตามสัดส่วนของส่วนของผู้ถือหุ้นแต่กิจการไม่มีภาระผูกพันตามสัญญาที่จะต้องจ่ายส่วนแบ่ง ดังกล่าว

24. หุ้่นบุริมสิทธิซึ่งให้สิทธิกิจการที่ออกหุ้่นในการบังคับไถ่ถอนด้วยจำนวนเงินที่แน่นอนหรือที่สามารถทราบได้ ณ วันที่กำหนดไว้หรือวันที่ทราบได้ หรือหุ้่นบุริมสิทธิซึ่งให้สิทธิแก่ผู้ถือในการเรียกร้องให้กิจการไถ่ถอนหุ้่นในหรือหลังวันที่ที่กำหนดไว้ด้วยจำนวนเงินที่แน่นอนหรือที่สามารถทราบได้ หุ้่นบุริมสิทธินั้นถือเป็นที่สินทางการเงินตามคำนิยามโดยต้องจัดประเภทเป็นที่สินและแสดงรายการไว้ในงบดุล อย่างไรก็ตาม หุ้่นบุริมสิทธิอาจไม่ระบุภาระผูกพันข้างต้นไว้อย่างชัดเจน แต่ภาระผูกพันดังกล่าวอาจเกิดขึ้นทางอ้อมโดยอาศัยเงื่อนไขหรือสภาพการณ์บางประการ ตัวอย่างเช่น หุ้่นบุริมสิทธิซึ่งไม่ระบุให้มีการบังคับไถ่ถอนหรือไม่ระบุให้ผู้ถือมีสิทธิเลือกที่จะไถ่ถอน อาจกำหนดให้มีการจ่ายเงินปันผลในอัตราเร่งหรือสูงจนทำให้อัตราผลตอบแทนจากเงินปันผลที่จะต้องจ่ายในอนาคตอันใกล้สูงจนกระทั่งกิจการที่ออกหุ้่นบุริมสิทธิจำต้องไถ่ถอนหุ้่นนั้นด้วยเหตุผลทางเศรษฐกิจ ในกรณีนี้กิจการต้องจัดประเภทหุ้่นบุริมสิทธิดังกล่าวเป็นที่สินทางการเงิน เนื่องจากกิจการแทบไม่มีทางเลือกอื่น นอกจากจะต้องไถ่ถอนหุ้่นบุริมสิทธินั้น ในทำนองเดียวกัน หากเครื่องมือทางการเงินที่เรียกว่าเป็นหุ้่นให้สิทธิเลือกที่จะไถ่ถอนแก่ผู้ถือเมื่อเหตุการณ์บางอย่างเกิดขึ้นโดยเหตุการณ์นั้นมีโอกาสเกิดขึ้นก่อนข้างแน่นอน เครื่องมือทางการเงินดังกล่าวต้องจัดประเภทเป็นที่สินทางการเงิน ณ วันที่รับรู้เมื่อเริ่มแรก ตามเนื้อหาเชิงเศรษฐกิจ ของเครื่องมือทางการเงินนั้น

การจัดประเภทเครื่องมือทางการเงินแบบผสมทางด้านผู้ออก

25. **กิจการที่ออกเครื่องมือทางการเงินซึ่งมีองค์ประกอบที่มีลักษณะเป็นทั้งที่สินและส่วนของเจ้าของต้องจัดประเภทองค์ประกอบดังกล่าวแยกจากกัน** ในงบดุล ตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ใน ย่อหน้าที่ 20
26. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้กิจการที่ออกเครื่องมือทางการเงินต้องแสดงองค์ประกอบของเครื่องมือทางการเงินที่เป็นที่สินแยกจากส่วนที่เป็นส่วนของเจ้าของเพื่อแสดงรายการในงบดุล การกำหนดให้เครื่องมือทางการเงินมีลักษณะเป็นทั้งที่สินและส่วนของเจ้าของอยู่ในรายการเดียวเป็นการกำหนดขึ้นตามรูปแบบทางกฎหมายมากกว่าที่จะคำนึงถึงเนื้อหาเชิงเศรษฐกิจ ดังนั้นฐานะการเงินของกิจการจะแสดงอย่างเที่ยงตรงยิ่งขึ้นหากเครื่องมือทางการเงินส่วนที่เป็นที่สินจะแสดงในงบดุลแยกจากส่วนที่เป็นส่วนของเจ้าของ
27. ในการแสดงรายการในงบดุล กิจการต้องรับรู้องค์ประกอบต่างๆของเครื่องมือทางการเงินแยกจากกัน โดยเฉพาะเมื่อเครื่องมือทางการเงินก่อให้เกิดที่สินทางการเงินแก่ผู้ออกในขณะเดียวกับที่ให้สิทธิแก่ผู้ถือในการแปลงเครื่องมือทางการเงินนั้นเป็นตราสารทุนของผู้ออก ตัวอย่างเช่น เครื่องมือทางการเงินที่เป็นหุ้่นกู้แปลงสภาพ ทางด้านผู้ออกแล้วเครื่องมือทางการเงินดังกล่าวประกอบด้วยองค์ประกอบสองส่วน คือ ที่สินทางการเงิน (สัญญาที่จะส่งมอบเงินสดหรือสินทรัพย์ทางการเงินอื่น) และตราสารทุน (การให้สิทธิแก่ผู้ถือในการแปลงสภาพหุ้่นกู้เป็นหุ้่นสามัญของผู้ออกภายในระยะเวลาที่กำหนด) การออกเครื่องมือทางการเงินดังกล่าวจะมีผลกระทบเชิงเศรษฐกิจเช่นเดียวกับการออกตราสารหนี้ที่มีเงื่อนไขการไถ่ถอนก่อนกำหนดพร้อมใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้่นสามัญ หรือการออกตราสารหนี้พร้อมใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้่นสามัญ ดังนั้นไม่ว่ากรณีใดๆ ผู้ออกเครื่องมือทางการเงินต้องแสดงองค์ประกอบที่เป็นที่สินแยกจากองค์ประกอบที่เป็นส่วนของเจ้าของในงบดุล

28. เครื่องมือทางการเงินแปลงสภาพซึ่งจัดประเภทโดยการแยกหนี้สินออกจากส่วนของเจ้าของต้องคงการจัดประเภทเดิมไว้ ผู้ออกต้องไม่เปลี่ยนแปลงการจัดประเภทด้วยเหตุผลที่ว่ามีความเป็นไปได้มากขึ้นที่ผู้ถือจะใช้สิทธิแปลงสภาพ เนื่องจากผู้ถืออาจไม่ใช่สิทธิแปลงสภาพตามที่คาดไว้ทั้งที่ดูเหมือนว่าผู้ถือจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นหากเลือกที่จะใช้สิทธินั้นเพราะผู้ถืออาจมีเหตุผลบางประการ เช่น ผลกระทบทางภาษีที่แตกต่างจากผู้ถือรายอื่น นอกจากนี้ ความเป็นไปได้ที่ผู้ถือจะเลือกใช้สิทธิดังกล่าวสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ดังนั้นภาระผูกพันที่กิจการต้องจ่ายชำระเงินในอนาคตยังคงมีอยู่จนกระทั่งเครื่องมือทางการเงินนั้นหมดสภาพโดยการครบกำหนดอายุการแปลงสภาพหรือโดยวิธีการอื่น
29. เครื่องมือทางการเงินแบบผสมอาจประกอบด้วยหนี้สินที่ไม่ใช่หนี้สินทางการเงิน ตัวอย่างเช่น เครื่องมือทางการเงินอาจให้สิทธิแก่ผู้ถือที่จะได้รับชำระเป็นสินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงิน เช่น สินค้า พร้อมกับให้สิทธิผู้ถือที่จะเลือกรับชำระเป็นหุ้นของกิจการแทนการรับชำระเป็นสินค้า ในกรณีนี้ กิจการต้องแยกเครื่องมือทางการเงินออกเป็นสององค์ประกอบและต้องรับรู้องค์ประกอบที่เป็นตราสารทุน (สิทธิเลือกที่จะรับชำระเป็นหุ้น) แยกจากองค์ประกอบที่เป็นหนี้สิน ไม่ว่าหนี้สินดังกล่าวจะเป็นหนี้สินทางการเงินหรือไม่
30. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ไม่ครอบคลุมถึงการวัดมูลค่าสินทรัพย์ทางการเงิน หนี้สินทางการเงินและตราสารทุน ดังนั้น จึงไม่ได้อธิบายถึงวิธีการกำหนดราคาตามบัญชีให้กับองค์ประกอบที่เป็นหนี้สินและที่เป็นส่วนของเจ้าของในเครื่องมือทางการเงินเดียวกัน อย่างไรก็ตาม วิธีการที่อาจนำมาใช้ในการวัดมูลค่ามีดังต่อไปนี้
- 30.1 กำหนดมูลค่ายุติธรรมขององค์ประกอบที่สามารถวัดมูลค่าได้ง่ายที่สุดก่อน แล้วจึงนำไปหักจากมูลค่าทั้งสิ้นของเครื่องมือทางการเงินเพื่อให้ได้มูลค่าขององค์ประกอบที่วัดมูลค่าได้ยากกว่า ซึ่งตามปกติคือ องค์ประกอบที่วัดมูลค่าได้ง่ายที่สุดคือ ตราสารทุน
- 30.2 กำหนดมูลค่าขององค์ประกอบส่วนที่เป็นหนี้สินแยกจากส่วนที่เป็นส่วนของเจ้าของตามสัดส่วนของมูลค่ายุติธรรมขององค์ประกอบทั้งสอง โดยมูลค่าที่กำหนดขึ้นขององค์ประกอบทั้งสองรวมกันต้องเท่ากับมูลค่าทั้งสิ้นของเครื่องมือทางการเงิน
- จำนวนรวมของราคาตามบัญชีกำหนดให้กับองค์ประกอบที่เป็นหนี้สินและที่เป็นส่วนของเจ้าของ ณ วันที่รับรู้เมื่อเริ่มแรกต้องเท่ากับราคาตามบัญชีของเครื่องมือทางการเงินนั้นเสมอ กิจการต้องไม่บันทึกรายการกำไรหรือรายการขาดทุนจากการรับรู้หรือแยกแสดงองค์ประกอบของเครื่องมือทางการเงิน
31. สำหรับวิธีการวัดมูลค่าในข้อ 30.1 ขั้นแรกกิจการที่ออกหุ้นกู้แปลงสภาพต้องกำหนดราคาตามบัญชีของหนี้สินทางการเงิน โดยอาจคำนวณจากกระแสเงินสดของต้นและดอกเบี้ยที่ต้องจ่ายในอนาคตคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยในตลาดที่เป็นอยู่ขณะนั้นของหนี้สินทางการเงินที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันซึ่งไม่มีองค์ประกอบของส่วนของเจ้าของรวมอยู่ ขึ้นต่อไปกิจการต้องกำหนดราคาตามบัญชีของตราสารทุนซึ่งในที่นี้คือสิทธิเลือกแปลงสภาพหุ้นกู้ให้เป็นหุ้นสามัญ โดยหักราคาตามบัญชีของหนี้สินทางการเงินจกมูลค่าทั้งสิ้นของเครื่องมือทางการเงินนั้น สำหรับวิธีการวัดมูลค่าในข้อ 30.2 กิจการต้องกำหนดมูลค่ายุติธรรมของหุ้นกู้โดยอาจกำหนดจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดในอนาคตและกำหนดมูลค่ายุติธรรมของสิทธิเลือกแปลงสภาพ โดยอ้างอิงกับมูลค่ายุติธรรมของสิทธิเลือกแปลงสภาพซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกันหรือโดยการใช้แบบจำลองการตีราคาสิทธิเลือก สัดส่วนของมูลค่ายุติธรรมที่กำหนดให้กับองค์ประกอบทั้งสองต้องนำมาใช้ในการปันส่วน

เครื่องมือทางการเงิน เพื่อให้ผลรวมของราคาตามบัญชีที่กำหนดให้กับองค์ประกอบแต่ละส่วนมีจำนวนเท่ากับสิ่งตอบแทนที่ได้รับจากการออกหุ้นกู้แปลงสภาพ

ดอกเบี้ย เงินปันผล รายการกำไรและรายการขาดทุน

32. ดอกเบี้ย เงินปันผล รายการกำไรและรายการขาดทุนที่เกิดจากเครื่องมือทางการเงินหรือองค์ประกอบของเครื่องมือทางการเงินที่จัดประเภทเป็นหนี้สินทางการเงินต้องแสดงเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน ผลตอบแทนที่จ่ายให้แก่ผู้ถือเครื่องมือทางการเงินที่จัดประเภทเป็นตราสารทุนถือเป็นการแบ่งปันส่วนทุนซึ่งต้องนำไปหักจากส่วนของผู้ถือหุ้นโดยตรง
33. การจัดประเภทเครื่องมือทางการเงินในงบดุลเป็นเครื่องกำหนดว่า ดอกเบี้ย เงินปันผล รายการกำไรและรายการขาดทุนที่เกิดจากเครื่องมือทางการเงินจะถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายและต้องแสดงในงบกำไรขาดทุนหรือไม่ เช่น เงินปันผลจ่ายของหุ้นที่จัดประเภทเป็นหนี้สินต้องถือเป็นค่าใช้จ่ายและแสดงในงบกำไรขาดทุนเช่นเดียวกับดอกเบี้ยจ่ายของหุ้นกู้ ในทำนองเดียวกัน รายการกำไรและรายการขาดทุนที่เกิดจากการไถ่ถอนหรือการกู้ใหม่เพื่อชำระคืนหนี้เก่าของเครื่องมือทางการเงินที่จัดประเภทเป็นหนี้สินต้องแสดงเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน ส่วนรายการกำไรหรือรายการขาดทุนที่เกิดจากการไถ่ถอนหรือการกู้ใหม่เพื่อชำระคืนหนี้เก่าของเครื่องมือทางการเงินที่จัดประเภทเป็นส่วนของผู้ถือหุ้นต้องแสดงเป็นรายการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น
34. เงินปันผลที่ถือเป็นค่าใช้จ่ายอาจแสดงในงบกำไรขาดทุนพร้อมกับดอกเบี้ยจ่ายของหนี้สินอื่นหรือแสดงเป็นรายการแยกต่างหาก กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับดอกเบี้ยและเงินปันผลตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชี เรื่อง การนำเสนอของการเงิน และ เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของธนาคารและสถาบันการเงินที่คล้ายคลึงกัน ในบางสถานการณ์การแยกแสดงดอกเบี้ยจ่ายและเงินปันผลในงบกำไรขาดทุนอาจให้ข้อมูลที่ดียิ่งขึ้นหากดอกเบี้ยจ่ายและเงินปันผลนั้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในด้านต่างๆ เช่น การคำนวณภาษีเงินได้ นอกจากนี้ กิจการต้องเปิดเผยจำนวนผลกระทบทางภาษีเงินได้ตามข้อกำหนดที่ระบุในมาตรฐานการบัญชีของไทยเกี่ยวกับเรื่องภาษีเงินได้เมื่อได้มีการประกาศใช้

การหักกลบลบสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงิน

35. กิจการจะนำสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินนำมาหักกลบกกันและแสดงจำนวนสุทธิในงบดุลได้ก็ต่อเมื่อเป็นไปตามเงื่อนไขทุกข้อต่อไปนี้
- 35.1 กิจการมีสิทธิตามกฎหมายในการนำจำนวนที่รับรู้ไว้ในงบดุลมาหักกลบลบหนี้กัน
- 35.2 กิจการตั้งใจที่จะรับหรือจ่ายชำระจำนวนที่รับรู้ไว้ในงบดุลด้วยยอดสุทธิ หรือตั้งใจที่จะรับประโยชน์จากสินทรัพย์ในเวลาเดียวกับที่จ่ายชำระหนี้สิน

36. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้กิจการแสดงสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินด้วยจำนวนสุทธิเมื่อจำนวนสุทธินั้นสะท้อนให้เห็นถึงประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตของเครื่องมือทางการเงินที่กิจการจะได้รับหรือต้องจ่ายชำระตั้งแต่สองอย่างขึ้นไป เฉพาะกรณีที่กิจการมีสิทธิและตั้งใจที่จะรับหรือจ่ายชำระเครื่องมือทางการเงินเหล่านั้นด้วยจำนวนสุทธิก็ให้ถือว่ากิจการมีสินทรัพย์ทางการเงินหรือหนี้สินทางการเงินเพียงอย่างเดียว มิฉะนั้นกิจการต้องแยกแสดงสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินตามลักษณะของเครื่องมือทางการเงินเพื่อแสดงให้เห็นว่าเครื่องมือทางการเงินนั้นเป็นทั้งทรัพย์สินและภาระผูกพันของกิจการ
37. การหักกลบและแสดงสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่รับรู้ไว้ในงบดุลเป็นจำนวนสุทธิต่างจากการตัดบัญชีสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงิน เนื่องจากการหักกลบไม่ทำให้กิจการต้องรับรู้รายการกำไรหรือรายการขาดทุน แต่การตัดบัญชีเครื่องมือทางการเงินจะทำให้กิจการต้องล้างบัญชีเครื่องมือทางการเงินที่เกี่ยวกับที่ไว้ออกจากงบดุลและอาจทำให้กิจการต้องรับรู้รายการกำไรหรือรายการขาดทุน
38. สิทธิตามกฎหมายในการหักกลบหนี้คือ สิทธิตามกฎหมายของลูกหนี้ที่จะจ่ายชำระหรือหักหนี้ทั้งหมดหรือบางส่วนโดยการหักกลบหนี้สินซึ่งเจ้าหนี้และลูกหนี้มีอยู่ระหว่างกันไม่ว่าสิทธิในการหักกลบหนี้สินนั้นจะระบุไว้ในสัญญาหรือไม่ ในบางกรณี ลูกหนี้อาจมีสิทธิตามกฎหมายที่จะนำลูกหนี้บุคคลที่สามารถหักกลบหนี้กับเจ้าหนี้ หากทั้งสามฝ่ายตกลงร่วมกันที่จะให้สิทธิลูกหนี้ในการหักกลบหนี้ดังกล่าว
39. สิทธิตามกฎหมายในการหักกลบหนี้ระหว่างสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินมีผลกระทบต่อสิทธิและภาระผูกพันที่เกิดจากสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินนั้นและอาจมีผลกระทบอย่างเป็นทางการสำคัญต่อความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อและความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของกิจการ อย่างไรก็ตาม สิทธิในการหักกลบหนี้เพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะทำให้กิจการสามารถหักกลบรายการในงบดุลได้ กิจการต้องมีความตั้งใจที่จะใช้สิทธิเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์จากสินทรัพย์ในเวลาเดียวกับที่จ่ายชำระหนี้สิน มิฉะนั้นสิทธิที่มีอยู่จะไม่มีผลกระทบต่อจำนวนและจังหวะเวลาของกระแสเงินสดในอนาคตของกิจการ หากกิจการมีความตั้งใจที่จะใช้สิทธิดังกล่าว การแสดงสินทรัพย์และหนี้สินด้วยจำนวนสุทธิจะสะท้อนให้เห็นถึงจำนวนจังหวะเวลา และความเสี่ยงของประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตของกิจการได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ความตั้งใจของคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือทั้งสองฝ่ายที่จะชำระหนี้กันด้วยจำนวนสุทธิโดยไม่มีสิทธิในการหักกลบหนี้ตามกฎหมายถือว่าไม่เพียงพอที่จะทำให้กิจการสามารถหักกลบรายการในงบดุลได้ เนื่องจากสิทธิและภาระผูกพันที่เกี่ยวกับสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินของแต่ละฝ่ายไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม
40. ความตั้งใจที่จะรับประโยชน์จากสินทรัพย์หรือจ่ายชำระหนี้สินของกิจการอาจเป็นผลมาจากธรรมเนียมปฏิบัติทางธุรกิจ แต่ข้อกำหนดของตลาดการเงินและสถานการณ์อื่นอาจจำกัดความสามารถของกิจการในการชำระหนี้ด้วยจำนวนสุทธิหรือในการรับประโยชน์จากสินทรัพย์และจ่ายชำระหนี้สินในเวลาเดียวกัน หากกิจการมีสิทธิตามกฎหมายในการหักกลบหนี้แต่ไม่มีความตั้งใจที่จะใช้สิทธิดังกล่าวกิจการต้องเปิดเผยถึงผลกระทบของสิทธิที่มีต่อความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อของกิจการตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในย่อหน้าที่ 69
41. การรับและจ่ายชำระเครื่องมือทางการเงินสองรายการในเวลาเดียวกัน ไม่ว่าจะผ่านสำนักหักบัญชีของตลาดการเงินที่มีการจัดตั้งอย่างเป็นทางการหรือทำโดยการแลกเปลี่ยนกันเอง โดยแท้จริงแล้วเป็นการทำให้กิจการ

ไม่มีความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อหรือความเสี่ยงด้านสภาพคล่องเนื่องจากกระแสเงินสดของกิจการจะเท่ากับจำนวนสุทธิที่จะได้รับหรือจะต้องจ่าย แต่กิจการที่รับและจ่ายชำระเครื่องมือทางการเงินสองรายการแยกจากกันจะมีความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อของสินทรัพย์และความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของหนี้สินเต็มทั้งจำนวน ความเสี่ยงดังกล่าวอาจมีสาระสำคัญ แม้ว่าเวลาที่รับและจ่ายชำระจะต่างกันเพียงเล็กน้อย ดังนั้น กิจการจะถือว่าได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ทางการเงินในเวลาเดียวกันกับที่จ่ายชำระหนี้สินทางการเงินได้ก็ต่อเมื่อการรับและจ่ายนั้นเกิดขึ้นพร้อมกัน

42. ตัวอย่างต่อไปนี้แสดงให้เห็นว่ากิจการไม่ควรหักลบรายการในงบดุลเนื่องจากไม่เข้าเงื่อนไขทุกข้อตามที่ระบุไว้ในย่อหน้าที่ 35
- 42.1 เครื่องมือทางการเงินหลายรายการซึ่งมีความแตกต่างกันแต่กิจการนำมาใช้ประกอบกันเพื่อให้มีลักษณะเทียบเท่ากับเครื่องมือทางการเงินรายการเดียว(เครื่องมือทางการเงินสังเคราะห์)
  - 42.2 สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่เกิดจากเครื่องมือทางการเงินซึ่งมีความเสี่ยงเหมือนกันแต่ทำกับคู่สัญญาหลายราย ตัวอย่างเช่น สินทรัพย์และหนี้สินที่อยู่ในกลุ่มสัญญาล่วงหน้าหรือกลุ่มอนุพันธ์อื่น
  - 42.3 สินทรัพย์ทางการเงินหรือสินทรัพย์อื่นที่วางเป็นประกันให้กับหนี้สินทางการเงินที่ไม่มีสิทธิไต่เบี่ย
  - 42.4 สินทรัพย์ทางการเงินที่ลูกหนี้กันไว้ต่างหากโดยแยกให้อยู่ในความรับผิดชอบของบุคคลที่สามเพื่อใช้ชำระภาระผูกพันโดยที่เจ้าหนี้ยังไม่ได้รับชำระภาระผูกพันนั้น
  - 42.5 ภาระผูกพันที่เกิดจากรายการขาดทุนที่เกิดจากภัยธรรมชาติ ซึ่งคาดว่าจะได้รับชดเชยจากบริษัทประกันภัย
43. กิจการที่มีเครื่องมือทางการเงินหลายรายการกับคู่สัญญาเพียงรายเดียว อาจมีการตกลงที่จะหักกลบลบหนี้เครื่องมือทางการเงินเหล่านั้นกับคู่สัญญา การตกลงดังกล่าวทำให้กิจการต้องหักกลบลบหนี้เครื่องมือทางการเงินทุกรายการที่กำหนดไว้โดยรับหรือจ่ายชำระทันทีด้วยจำนวนสุทธิเมื่อเครื่องมือทางการเงินหนึ่งถูกบอกเลิกหรือผิदनชำระหนี้ สถาบันการเงินมักใช้การตกลงดังกล่าวเพื่อป้องกันความสูญเสียที่จะเกิดจากการที่คู่สัญญาล้มละลายหรือไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพันได้ เนื่องจากการตกลงนี้ก่อให้เกิดสิทธิในการหักกลบลบหนี้ที่มีผลบังคับตามกฎหมายเฉพาะเมื่อมีการผิदनชำระหนี้หรือเมื่อเกิดสถานการณ์ที่ไม่คาดว่าจะเกิดขึ้นในการดำเนินธุรกิจตามปกติ การตกลงดังกล่าวจึงไม่เกิดการหักกลบลบรายการในงบดุลหากไม่เป็นไปตามเงื่อนไขทุกข้อที่กำหนดไว้ในย่อหน้า 35 กิจการที่ทำการตกลงดังกล่าวไว้แต่ไม่สามารถนำเครื่องมือทางการเงินมาหักกลบลบกันได้ ในงบดุลต้องเปิดเผยผลกระทบของการตกลงที่มีต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อตามที่กำหนดไว้ในย่อหน้าที่

การเปิดเผยข้อมูล

44. วัตถุประสงค์ของการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้คือ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงินที่เป็นสาระสำคัญทั้งที่เป็นรายการในงบดุลและนอกงบดุล เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจถึงฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของกิจการ เพื่อสามารถประเมินจำนวนเงิน ระยะเวลา และความแน่นอนของกระแสเงินสดในอนาคตที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงินเหล่านั้นได้ มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้สนับสนุนให้กิจการอธิบายถึงระดับการใช้เครื่องมือทางการเงิน ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องและวัตถุประสงค์ในการออกเครื่องมือทางการเงิน เพื่อให้ข้อมูลโดยเฉพาะเกี่ยวกับยอดคงเหลือและรายการที่เกิดขึ้นจากเครื่องมือทางการเงินเหล่านั้น นอกจากนี้ยังสนับสนุนให้อธิบายถึงนโยบายการควบคุมความเสี่ยงของเครื่องมือทางการเงินและนโยบายอื่น เช่น การป้องกันความเสี่ยงการหลีกเลี่ยงการกระจุกตัวของความเสี่ยง และข้อกำหนดในการกำกับเพื่อลดความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ เนื่องจากคำอธิบายดังกล่าวให้ข้อมูลเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ในภาพรวมกิจการ อาจให้ข้อมูลเพิ่มเติมที่กล่าวไว้ในเอกสารที่เผยแพร่พร้อมกันกับงบการเงิน แทนการเปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงิน
45. ข้อมูลที่มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้เปิดเผยจะช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมินระดับความเสี่ยงเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงินทั้งที่รับรู้และไม่ได้รับรู้ในงบการเงินเครื่องมือทางการเงินอาจทำให้กิจการต้องรับหรือสามารถโอนความเสี่ยงทางการเงินให้กับบุคคลอื่น ความเสี่ยงของเครื่องมือทางการเงินมีดังนี้
- 45.1 ความเสี่ยงด้านราคามีสามประเภทคือ ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย และความเสี่ยงจากตลาด
- 45.1.1 ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนคือ ความเสี่ยงที่มูลค่าของเครื่องมือทางการเงินจะเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
- 45.1.2 ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยคือ ความเสี่ยงที่มูลค่าของเครื่องมือทางการเงินจะเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในตลาด
- 45.1.3 ความเสี่ยงจากตลาดคือ ความเสี่ยงที่มูลค่าของเครื่องมือทางการเงินจะเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของราคาตลาด ไม่ว่าจะการเปลี่ยนแปลงนั้นจะเกิดจากปัจจัยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงินหรือผู้ออกเครื่องมือทางการเงินนั้นหรือปัจจัยโดยรวมที่กระทบต่อเครื่องมือทางการเงินทั้งหมดที่มีการซื้อขายกันในตลาด
- โดยนัยแล้วความเสี่ยงด้านราคาไม่ได้ให้ความหมายเฉพาะแต่ในทางที่จะทำให้เกิดผลขาดทุนเท่านั้น แต่ยังให้ความหมายในทางที่จะทำให้เกิดผลกำไรด้วย
- 45.2 ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อคือ ความเสี่ยงที่คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งจะไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพันที่ระบุไว้ในเครื่องมือทางการเงินจนทำให้คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งเกิดความเสียหายทางการเงิน
- 45.3 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง หรือความเสี่ยงในการระดมทุนคือ ความเสี่ยงที่กิจการจะเผชิญกับความยุ่งยากในการระดมทุนให้เพียงพอและทันเวลาต่อการปฏิบัติตามภาระผูกพันที่ระบุไว้ใน เครื่องมือทางการเงิน

เงิน ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องอาจเกิดจากการที่กิจการไม่สามารถขายสินทรัพย์การเงินได้ทันเวลาด้วยราคาที่ไม่ใกล้เคียงกับมูลค่ายุติธรรม

- 45.4 ความเสี่ยงด้านกระแสเงินสดคือ ความเสี่ยงที่กระแสเงินสดในอนาคตซึ่งเกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงินที่เป็นตัวเงินจะมีจำนวนเปลี่ยนแปลงไป ตัวอย่างเช่น ในกรณีของตราสารหนี้ที่มีอัตราดอกเบี้ยลอยตัว การเปลี่ยนแปลงของกระแสเงินสดดังกล่าวจะทำให้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงของตราสารหนี้เปลี่ยนแปลงไป แม้ว่ามูลค่ายุติธรรมของตราสารหนี้จะไม่เปลี่ยนแปลง

การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายการบริหารความเสี่ยง

46. กิจการต้องอธิบายถึงวัตถุประสงค์และนโยบายการบริหารความเสี่ยงทางการเงินซึ่งรวมถึงนโยบายในการป้องกันความเสี่ยงของรายการบัญชีที่สำคัญซึ่งกิจการคาดว่าจะเกิดขึ้นและได้นำการบัญชีป้องกันความเสี่ยงมาใช้ในการบัญชีป้องกันความเสี่ยงคือ การบัญชีที่กำหนดให้กิจการต้องรับรู้รายการกำไรหรือรายการขาดทุนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของรายการที่ป้องกันความเสี่ยงไว้และรายการที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงในเวลาเดียวกันเพื่อแสดงให้เห็นถึงผลกระทบจากการหักล้างรายการกำไรและรายการขาดทุนดังกล่าว
47. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ไม่กำหนดถึงรูปแบบในการเปิดเผยข้อมูลหรือตำแหน่งของข้อมูลที่ต้องแสดงในงบการเงิน กิจการไม่จำเป็นต้องนำเครื่องมือทางการเงินที่รับรู้ในงบดุลมาแสดงซ้ำในหมายเหตุประกอบงบการเงิน อย่างไรก็ตาม กิจการต้องเปิดเผยถึงเครื่องมือทางการเงินที่ไม่ได้รับรู้ในงบดุลไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินหรือรอบประกอบ โดยอาจเปิดเผยคำอธิบายและข้อมูลที่เป็นตัวเลขที่เกี่ยวข้องไว้ด้วยกันเพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะและสาระสำคัญของเครื่องมือทางการเงิน
48. กิจการต้องใช้ดุลยพินิจในการกำหนดรายละเอียดของเครื่องมือทางการเงินที่ควรเปิดเผยโดยคำนึงถึงสาระสำคัญของเครื่องมือทางการเงินที่มีต่อกิจการ กิจการจำเป็นต้องหาความสมดุลระหว่างการให้ข้อมูลในรายละเอียดมากเกินไปจนทำให้งบการเงินไม่เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้กับการให้ข้อมูลที่รวมยอดมากเกินไปจนทำให้ผู้ใช้ไม่ทราบข้อมูลที่สำคัญซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน ตัวอย่างเช่น เมื่อกิจการมีเครื่องมือทางการเงินหลายรายการซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกัน และไม่มีเครื่องมือทางการเงินใดมีความสำคัญเป็นพิเศษ กิจการอาจสรุปข้อมูลตามประเภทของเครื่องมือทางการเงินได้ แต่ในทางกลับกัน กิจการอาจต้องเปิดเผยข้อมูลโดยเฉพาะของเครื่องมือทางการเงินที่เป็นองค์ประกอบสำคัญต่อ โครงสร้างทุนของกิจการ
49. ฝ่ายบริหารของกิจการอาจจัดประเภทเครื่องมือทางการเงินตามลักษณะของข้อมูล โดยพิจารณาถึงลักษณะเฉพาะของเครื่องมือทางการเงิน ไม่ว่าเครื่องมือทางการเงินนั้นจะมีการรับรู้ในงบดุลหรือไม่ หากกิจการรับรู้เครื่องมือทางการเงินในงบดุลกิจการต้องเปิดเผยวิธีวัดมูลค่าที่ใช้ตามปกติ กิจการควรจัดประเภทเครื่องมือทางการเงินโดยแยกรายการที่แสดงด้วยราคาทุนจากรายการที่แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม สำหรับสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่มีการรับรู้ในงบดุล จำนวนที่เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินหรือในงบประกอบจะให้ข้อมูลที่เพียงพอต่อการกระทบยอดของรายการแต่ละบรรทัดที่เกี่ยวข้องในงบดุล กิจการต้องเปิดเผยเครื่องมือทางการเงินที่ไม่อยู่ในขอบเขตของมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ โดยจัดประเภทเป็นสินทรัพย์ทางการเงินหรือหนี้สินทางการเงินแตกต่างหากจากเครื่องมือทางการเงินที่อยู่ในขอบเขตของมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ ตัวอย่างของเครื่อง

มือทางการเงินที่ไม่อยู่ในขอบเขตของมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ ได้แก่ ภาระผูกพันภายใต้สัญญาประกันภัย หรือภาระผูกพันภายใต้โครงการบำเหน็จบำนาญ

เงื่อนไข ข้อตกลงและนโยบายการบัญชี

50. กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลทุกข้อต่อไปนี้สำหรับสินทรัพย์ทางการเงิน หนี้สินทางการเงิน และตราสารทุนแต่ละประเภทไม่ว่าจะมีการรับรู้หรือไม่ได้รับรู้ในงบดุล

50.1 ลักษณะและเนื้อหาของเครื่องมือทางการเงิน รวมถึงเงื่อนไขและข้อตกลงที่เป็นสาระสำคัญซึ่งอาจมีผลกระทบต่อจำนวน จังหวะเวลา และความแน่นอนของกระแสเงินสดในอนาคต

50.2 นโยบายการบัญชีและวิธีการปฏิบัติทางบัญชี รวมถึงเกณฑ์ในการรับรู้รายการและการวัด มูลค่า

51. เงื่อนไขและข้อตกลงตามสัญญาของเครื่องมือทางการเงินเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อจำนวนจังหวะเวลา และความแน่นอนของกระแสเงินสดรับและจ่ายในอนาคต กิจการต้องเปิดเผยถึงเงื่อนไขและข้อตกลงของเครื่องมือทางการเงินเมื่อการรับรู้หรือไม่รับรู้เครื่องมือทางการเงินในงบดุลมีความสำคัญต่อฐานะการเงินในปัจจุบัน หรือผลการดำเนินงานในอนาคตของกิจการไม่ว่ากิจการจะรับรู้เครื่องมือทางการเงินแยกเป็นแต่ละรายการหรือแยกเป็นแต่ละประเภท หากเครื่องมือทางการเงินรายการหนึ่งรายการเดียวไม่มีความสำคัญต่อกระแสเงินสดในอนาคตของกิจการ กิจการต้องอธิบายถึงลักษณะสำคัญของเครื่องมือทางการเงินรายการนั้น โดยการอ้างอิงกับกลุ่มที่เหมาะสมของเครื่องมือทางการเงินที่คล้ายคลึงกัน

52. เมื่อเครื่องมือทางการเงินที่ถือหรือออกโดยกิจการทำให้กิจการอาจประสบกับความเสี่ยงที่เป็นสาระสำคัญตามที่ระบุไว้ในย่อหน้าที่ 45 กิจการต้องเปิดเผยเงื่อนไขและข้อตกลงดังต่อไปนี้สำหรับเครื่องมือทางการเงินแต่ละรายการหรือแต่ละประเภท

52.1 เงินต้น มูลค่าที่ตราไว้ หรือจำนวนที่กำหนดไว้ ซึ่งอาจเป็นจำนวนฐานที่ใช้เป็นเกณฑ์การจ่ายชำระในอนาคต โดยเฉพาะกรณีที่เป็นอนุพันธ์ เช่น สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยจำนวนฐาน คือ จำนวนที่ระบุในสัญญาซึ่งใช้เป็นฐานในการคำนวณจำนวนเงินที่จะได้รับหรือต้องจ่ายชำระสำหรับเครื่องมือทางการเงินนั้น

52.2 วันที่ครบกำหนด วันหมดอายุ หรือวันที่ต้องปฏิบัติตามสัญญา

52.3 สิทธิเลือกที่จะชำระเครื่องมือทางการเงินก่อนกำหนด รวมถึงช่วงเวลาหรือวันที่สามารถใช้สิทธินั้น และราคาหรือช่วงราคาตามสิทธิ

52.4 สิทธิเลือกที่จะแปลงสภาพหรือแลกเปลี่ยนเครื่องมือทางการเงินหนึ่งกับเครื่องมือทางการเงินอื่น หรือกับสินทรัพย์หรือหนี้สินอื่น รวมทั้งช่วงเวลาหรือวันที่สามารถใช้สิทธิและอัตราแปลงสภาพหรืออัตราแลกเปลี่ยน

52.5 จำนวนเงินและจังหวะเวลาของตารางการรับหรือจ่ายเงินต้นในอนาคตของเครื่องมือทางการเงิน รวมทั้งการจ่ายแบบผ่อนชำระ และข้อกำหนดในการกันสินทรัพย์เพื่อชำระเครื่องมือทางการเงินนั้น

52.6 อัตราหรือจำนวนที่กำหนดไว้ของดอกเบี้ย เงินปันผล หรือผลตอบแทนอื่นจากเงินต้นที่กำหนดจ่ายเป็นงวด ๆ รวมถึงกำหนดการจ่ายชำระและจังหวะเวลาของการจ่ายชำระนั้น

- 52.7 หลักประกันที่จะได้รับในกรณีของสินทรัพย์ทางการเงิน หรือหลักประกันที่นำไปวางในกรณีของหนี้สินทางการเงิน
- 52.8 สกุลเงินของกระแสเงินสดที่จะได้รับหรือต้องจ่ายซึ่งเกิดจากเครื่องมือทางการเงินหากแตกต่างไปจากสกุลเงินที่เสนอรายงาน
- 52.9 ข้อมูลตามข้อ 52.1 ถึง 52.8 ของเครื่องมือทางการเงินที่สามารถนำมาใช้แลกเปลี่ยนกับเครื่องมือทางการเงินที่ถืออยู่หรือที่ออก
- 52.10 เงื่อนไขหรือข้อผูกมัดสำคัญของเครื่องมือทางการเงินซึ่งสามารถล้มล้างหรือเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขอื่น ตัวอย่างเช่น ระดับอัตราส่วนของหนี้สินต่อทุนสูงสุดซึ่งทำให้ผู้กู้ต้องชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยของหุ้นกู้ในทันที
53. หากการแสดงเครื่องมือทางการเงินในงบดุลแตกต่างไปจากรูปแบบทางกฎหมาย กิจการต้องอธิบายถึงลักษณะของเครื่องมือทางการเงินนั้นในหมายเหตุประกอบงบการเงิน
54. ข้อมูลที่อธิบายถึงลักษณะและเนื้อหาของเครื่องมือทางการเงินจะมีประโยชน์ยิ่งขึ้น หากได้มีการเน้นถึงความสัมพันธ์ระหว่างเครื่องมือทางการเงินซึ่งอาจมีผลกระทบต่อจำนวน ระยะเวลา และความแน่นอนของกระแสเงินสดในอนาคตของกิจการ ตัวอย่างเช่น การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือทางการเงินในการป้องกันความเสี่ยงถือว่ามีความสำคัญ เช่นกรณีที่กิจการป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนในหุ้นสามัญโดยการซื้อสิทธิเลือกขายหุ้นนั้น ในทำนองเดียวกัน การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของเครื่องมือทางการเงินสังเคราะห์ (ดูภาคผนวกข้อ 23) ก็มีความสำคัญเช่นกัน เครื่องมือทางการเงินสังเคราะห์ดังกล่าวอาจเป็นหนี้สินที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่ซึ่งแต่เดิมเป็นหนี้ที่มีอัตราดอกเบี้ยลอยตัวแต่กิจการได้ทำสัญญาแลกเปลี่ยนให้เป็นอัตราดอกเบี้ยคงที่ ในแต่ละกรณีดังกล่าวข้างต้น กิจการต้องแสดงสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินในงบดุลตามลักษณะจริงสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินนั้น ไม่ว่าจะการแสดงดังกล่าวจะเป็นการแสดงแยกตามรายการหรือแสดงรวมตามประเภทของสินทรัพย์ทางการเงินหรือหนี้สินทางการเงิน โดยทั่วไปการเปิดเผยข้อมูลตามที่ระบุไว้ในย่อหน้าที่ 52 เพียงพอที่จะทำให้ผู้ใช้งบการเงินเห็นถึงความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างสินทรัพย์และหนี้สิน แต่ในบางสถานการณ์กิจการอาจจำเป็นต้องเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมหากข้อมูลนั้นเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงิน
55. กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายการบัญชีสำหรับรายการและสถานการณ์ที่เป็นสาระสำคัญซึ่งเกิดจากการดำเนินธุรกิจของกิจการไม่ว่าจะเป็นการเปิดเผยถึงหลักการบัญชีโดยทั่วไปหรือวิธีปฏิบัติทางบัญชีที่กิจการเลือกใช้เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการบัญชีดังกล่าว กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงินทุกข้อต่อไปนี้
- 55.1 เกณฑ์ที่ใช้กำหนดว่าเมื่อใดกิจการจะรับรู้สินทรัพย์ทางการเงินหรือหนี้สินทางการเงินใน งบดุล และเมื่อใดกิจการจะตัดบัญชีสินทรัพย์ทางการเงินหรือหนี้สินทางการเงินนั้นออกจากงบดุล
- 55.2 เกณฑ์ที่ใช้วัดมูลค่าของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่รับรู้เมื่อเริ่มแรกและเกณฑ์ที่ใช้ในภายหลัง
- 55.3 เกณฑ์ในการรับรู้และวัดมูลค่าของรายได้และค่าใช้จ่ายที่เกิดจากสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงิน

56. ประเภทของรายการบัญชีที่อาจจำเป็นต้องเปิดเผยถึงนโยบายการบัญชีที่เกี่ยวข้องมีดังนี้
- 56.1 การโอนสินทรัพย์ทางการเงินเมื่อผู้โอนยังคงมีส่วนได้เสียหรือยังมีความเกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ที่โอนอย่างต่อเนื่อง เช่น การแปลงสินทรัพย์ทางการเงินเป็นหลักทรัพย์การขายโดยมีสัญญาซื้อคืน และการซื้อโดยมีสัญญาขายคืน
  - 56.2 การโอนสินทรัพย์ทางการเงินให้กับบุคคลที่สามซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบต่อสินทรัพย์ทางการเงินเพื่อนำมาชำระหนี้สินเมื่อครบกำหนด โดยที่ผู้โอนยังมีภาระผูกพันต่อเจ้าหนี้ในขณะที่การโอนนั้นเกิดขึ้น
  - 56.3 การได้มาหรือการออกเครื่องมือทางการเงินหลายรายการที่อยู่ในชุดเดียวกัน ซึ่งเครื่องมือทางการเงินดังกล่าวจัดทำขึ้นเพื่อให้มีผลกระทบเท่าเทียมกับการได้มาหรือการออกเครื่องมือทางการเงินรายการเดียว
  - 56.4 การได้มาหรือการออกเครื่องมือทางการเงินเพื่อป้องกันความเสี่ยง
  - 56.5 การได้มาหรือการออกเครื่องมือทางการเงินที่เป็นตัวเงินซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยที่ระบุไว้แตกต่างจากอัตราดอกเบี้ยในตลาด ณ วันที่ออก
57. กิจการต้องเปิดเผยนโยบายการบัญชีที่ใช้ในการวัดมูลค่าสินทรัพย์ทางการเงินหรือหนี้สินทางการเงินแต่ประเภท โดยระบุว่ากิจการได้ใช้ราคาทุน มูลค่ายุติธรรม หรือเกณฑ์การวัดมูลค่าอื่นกิจการต้องเปิดเผยวิธีปฏิบัติทางบัญชีที่กิจการเลือกใช้เพื่อให้สอดคล้องกับเกณฑ์การวัดมูลค่า ตัวอย่างเช่น กิจการอาจต้องเปิดเผยข้อมูลดังต่อไปนี้ สำหรับเครื่องมือทางการเงินที่แสดงด้วยราคาทุน
- 57.1 ต้นทุนในการได้มาหรือการออกเครื่องมือทางการเงิน
  - 57.2 ส่วนเกินหรือส่วนลดของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่เป็นตัวเงิน
  - 57.3 การเปลี่ยนแปลงของจำนวนที่ประมาณไว้ของกระแสเงินสดในอนาคตที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงินที่เป็นตัวเงิน
  - 57.4 การเปลี่ยนแปลงของสถานะการณ์ที่ก่อให้เกิดความไม่แน่นอนอย่างเป็นทางการสำคัญเกี่ยวกับจังหวะเวลาในการเก็บเงินทุกจำนวนเมื่อครบกำหนดตามข้อตกลงที่ระบุไว้ในสินทรัพย์ทางการเงินที่เป็นตัวเงิน
  - 57.5 การลดลงของมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินซึ่งทำให้ราคาตามบัญชีของสินทรัพย์นั้นมีจำนวนสูงเกินไป
  - 57.6 การปรับโครงสร้างของหนี้สินทางการเงิน
- สำหรับสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม กิจการต้องระบุว่าราคาตามบัญชีกำหนดขึ้นจากราคาซื้อขายในตลาด ราคาที่ประเมินโดยผู้ประเมินอิสระ กระแสเงินสดคิดลด หรือวิธีการอื่นที่เหมาะสม และต้องเปิดเผยถึงข้อสมมุติสำคัญที่กิจการใช้ในการนำวิธีการดังกล่าวมาถือปฏิบัติ
58. กิจการต้องเปิดเผยเกณฑ์ในการรับรู้รายการกำไรและรายการขาดทุนที่เกิดขึ้นแล้วและที่ยังไม่เกิดขึ้นในงบกำไรขาดทุน รวมทั้งเกณฑ์ในการรับรู้ดอกเบี้ย รายได้และค่าใช้จ่ายอื่นที่เกิดจากสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงิน นอกจากนี้ กิจการต้องเปิดเผยเกณฑ์ในการรับรู้ รายได้และค่าใช้จ่ายที่เกิดจากเครื่องมือทางการเงินที่ถือไว้เพื่อป้องกันความเสี่ยงในกรณีที่กิจการนำรายได้และค่าใช้จ่ายมาหักกลบกันในงบกำไรขาดทุนและแสดงรายการด้วยจำนวนสุทธิทั้งที่สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่เกี่ยวข้องไม่ได้หักกลบกันในงบดุล กิจการต้องเปิดเผยถึงเหตุผลในการหักกลบดังกล่าวหากผลกระทบที่เกิดขึ้นมีนัยสำคัญ

ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

59. กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินแต่ละประเภทไม่ว่าสินทรัพย์หรือหนี้สินนั้นจะรับรู้หรือไม่ได้รับรู้ในงบดุล โดยต้องเปิดเผยข้อมูลทุกข้อต่อไปนี้
- 59.1 วันที่มีการกำหนดอัตราใหม่ตามสัญญาหรือวันที่ครบกำหนด แล้วแต่วันใดจะถึงก่อน
- 59.2 อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง หากสามารถคำนวณได้
60. กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงระดับอัตราดอกเบี้ยที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในตลาดมีผลกระทบโดยตรงต่อกระแสเงินสดตามสัญญาของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินบางชนิด หรือที่เรียกว่าความเสี่ยงด้านกระแสเงินสด และมีผลกระทบโดยตรงต่อมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงิน หรือที่เรียกว่าความเสี่ยงด้านราคา
61. ข้อมูลเกี่ยวกับวันที่มีการกำหนดอัตราใหม่หรือวันที่ครบกำหนดแล้วแต่วันใดจะถึงก่อนซึ่งให้เห็นถึงระยะเวลาที่อัตราดอกเบี้ยจะมีความคงที่ ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงซึ่งให้เห็นถึงระดับที่อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงจะมีความคงที่ ผู้ใช้งบการเงินสามารถใช้ข้อมูลดังกล่าวเป็นเกณฑ์ในการประเมินความเสี่ยงด้านราคาอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราดอกเบี้ยที่กิจการกำลังประสบอยู่ และโอกาสที่รายการกำไรหรือรายการขาดทุนจะเกิดขึ้น สำหรับเครื่องมือทางการเงินที่มีการกำหนดอัตราใหม่ให้เป็นอัตราดอกเบี้ยในตลาดก่อนครบกำหนดการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับช่วงเวลาจนถึงวันที่ต้องมีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยครั้งต่อไปจะมีความสำคัญมากกว่าการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับช่วงเวลาจนถึงวันที่ครบกำหนด
62. กิจการอาจเปิดเผยข้อมูลประกอบเกี่ยวกับวันที่กิจการคาดว่าจะมีการกำหนดอัตราใหม่ หรือวันที่คาดว่าจะมีการจ่ายชำระหากวันดังกล่าวแตกต่างไปจากวันที่ในสัญญาอย่างเป็นทางการ เนื่องจากข้อมูลเหล่านั้นอาจเกี่ยวข้องกับกับการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน โดยเฉพาะเมื่อกิจการสามารถ ทำการคาดการณ์ได้อย่างน่าเชื่อถือ ตัวอย่างเช่น กิจการควรเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับวันที่ที่กิจการคาดว่าจะได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยที่มีอัตราคงที่หากกิจการสามารถคาดการณ์ถึงจำนวนและวันที่กิจการจะได้รับชำระหนี้ก่อนกำหนดได้อย่างน่าเชื่อถือหากกิจการใช้ข้อมูลที่คาดการณ์ขึ้นเป็นเกณฑ์ในการบริหารความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยกิจการควรเปิดเผยข้อสมมุติเกี่ยวกับวันที่กิจการใช้ในการบริหารความเสี่ยงไม่ว่าจะเป็นวันที่คาดว่าจะได้รับชำระหนี้หรือวันที่คาดว่าจะมีการกำหนดอัตราใหม่ และเปิดเผยว่าข้อสมมุติที่ใช้นั้นแตกต่างจากวันที่ครบกำหนดในสัญญาเพียงไร นอกจากนี้ กิจการควรเปิดเผยข้อเท็จจริงที่ว่าข้อมูลที่เปิดเผยเป็นเพียงการคาดการณ์ของฝ่ายบริหาร
63. กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่ประสบกับความเสี่ยงต่อไปนี้
- 63.1 ความเสี่ยงด้านราคาอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราดอกเบี้ย เช่น สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่เป็นตัวเงินซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยคงที่
- 63.2 ความเสี่ยงด้านกระแสเงินสดอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราดอกเบี้ย เช่น สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่เป็นตัวเงินซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยแบบลอยตัวตามอัตราดอกเบี้ยในตลาด
- นอกจากนั้น กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่ไม่มีความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย เช่น เงินลงทุนในตราสารทุนบางประเภท

64. อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงของเครื่องมือทางการเงินที่เป็นตัวเงินคือ อัตราดอกเบี้ยซึ่งเมื่อนำมาใช้ในการคำนวณมูลค่าปัจจุบันจะให้ผลลัพธ์เป็นราคาตามบัญชีของเครื่องมือทางการเงิน ในการคำนวณมูลค่าปัจจุบันกิจการจะคิดลดกระแสเงินสดรับหรือจ่ายในอนาคตนับจากวันที่เสนอรายงานไปจนถึงวันที่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยต่อไป หรือจนถึงวันที่ครบกำหนด และคิดลดราคาตามบัญชีหรือจำนวนเงินต้นโดยใช้ช่วงเวลาเดียวกัน อัตราดอกเบี้ยที่ใช้ในการคิดลดกระแสเงินสดของเครื่องมือทางการเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่หรือที่ต้องแสดงด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายคือ อัตราดอกเบี้ยตามสัญญา และอัตราดอกเบี้ยที่ใช้ในการคิดลดกระแสเงินสดของเครื่องมือทางการเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยลอยตัวหรือที่ต้องแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรมคือ อัตราตลาดในปัจจุบัน อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงบางครั้งเรียกว่าอัตราผลตอบแทนจนครบกำหนดหรืออัตราผลตอบแทนจนถึงวันกำหนดอัตราใหม่ ซึ่งถือว่าเป็นอัตราผลตอบแทนภายในของเครื่องมือทางการเงินสำหรับช่วงเวลานั้นนั่นเอง
65. กิจการต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในข้อ 59.2 สำหรับหุ้นกู้ ตัวเงิน และเครื่องมือทางการเงินที่เป็นตัวเงิน ซึ่งการจ่ายชำระเงินในอนาคตทำให้ผู้ถือได้รับผลตอบแทนเท่ากับอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง และทำให้ผู้ออกมีต้นทุนเท่ากับมูลค่าของเงินตามเวลา กิจการไม่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าวสำหรับเครื่องมือทางการเงินประเภทอนุพันธ์และเครื่องมือทางการเงินที่ไม่เป็นตัวเงินซึ่งไม่สามารถกำหนดอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงได้ ตัวอย่างเช่น อนุพันธ์อัตราดอกเบี้ยประเภทต่างๆ ซึ่งรวมถึงสัญญาแลกเปลี่ยน สัญญาอัตราล่วงหน้าและสิทธิเลือกซื้อหรือขาย แม้ว่าอนุพันธ์นั้นจะมีความเสี่ยงด้านกระแสเงินสดหรือมีความเสี่ยงด้านราคาอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในตลาด แต่การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงก็เป็นสิ่งไม่จำเป็น เนื่องจากข้อมูลดังกล่าวไม่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ อย่างไรก็ตาม ข้อมูลเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงอาจเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจหากกิจการนำอนุพันธ์นั้นมาใช้ในการป้องกันความเสี่ยงหรือนำมาใช้ในการแปลงสภาพรายการ เช่น ข้อมูลที่เกิดจากสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย เนื่องจากข้อมูลดังกล่าวทำให้เห็นถึงผลกระทบของความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยที่กิจการกำลังประสบอยู่
66. กิจการอาจยังคงประสบกับความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยแม้ว่าสินทรัพย์ทางการเงินที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจะตัดบัญชีออกจากงบดุลแล้ว เช่น ในกรณีของการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ในตนเองเดียวกัน กิจการอาจประสบกับความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยแม้ว่ากิจการไม่ได้รับรู้สินทรัพย์ทางการเงินหรือหนี้สินทางการเงินในงบดุล เช่น ในกรณีที่กิจการมีภาระผูกพันที่จะให้กู้ยืมเงินด้วยอัตราดอกเบี้ยคงที่ กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลที่ทำให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจถึงลักษณะและขอบเขตของความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง ในการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์หรือการโอนสินทรัพย์ทางการเงินในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ข้อมูลที่ต้องเปิดเผยจะรวมถึงลักษณะของสินทรัพย์ที่โอน เงินต้นที่ระบุไว้ อัตราดอกเบี้ย ระยะเวลาถึงวันที่ครบกำหนด และเงื่อนไขของรายการที่ทำให้กิจการยังคงมีความเสี่ยงอยู่ ในกรณีที่เป็นการผูกพันที่จะให้กู้ยืมเงิน ข้อมูลที่ต้องเปิดเผยจะรวมถึงเงินต้นที่ระบุไว้ อัตราดอกเบี้ย ระยะเวลาถึงวันที่ครบกำหนด และเงื่อนไขที่สำคัญของรายการที่ทำให้กิจการต้องประสบกับความเสี่ยงนั้น
67. ลักษณะของธุรกิจและขอบเขตของการใช้เครื่องมือทางการเงินของกิจการจะเป็นเครื่องกำหนดว่ากิจการควรเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยในลักษณะใด กิจการอาจเปิดเผยข้อมูลโดยการบรรยาย การแสดงด้วยตาราง หรือการแสดงตารางประกอบคำอธิบายเมื่อกิจการมีเครื่องมือทางการเงินที่ทำให้กิจการต้อง

ประสบกับความเสียหายจากอัตราดอกเบี้ยหรือความเสี่ยงด้านกระแสเงินสดที่เป็นสาระสำคัญ กิจการอาจใช้แนวทางต่อไปนี้ในการนำเสนอข้อมูล

67.1 กิจการอาจเปิดเผยราคาตามบัญชีของเครื่องมือทางการเงินที่ทำให้กิจการประสบกับความเสียหายด้านราคา อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในรูปของตาราง โดยจัดประเภทข้อมูลที่แสดงในตารางตามวันที่ครบกำหนดหรือวันที่จะมีการกำหนดอัตราใหม่ดังต่อไปนี้

67.1.1 ภายใน 1 ปี นับจากวันที่ในงบดุล

67.1.2 มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี นับจากวันที่ในงบดุล

67.1.3 5 ปีขึ้นไปนับจากวันที่ในงบดุล

67.2 เมื่อผลการดำเนินงานของกิจการจะถูกกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญเนื่องจากความเสี่ยงหรือการเปลี่ยนแปลงของระดับความเสี่ยงด้านราคาอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของอัตรา ดอกเบี้ย กิจการควรเปิดเผยข้อมูลในรายละเอียดมากขึ้น กิจการบางประเภท เช่น ธนาคารอาจเปิดเผยราคาตามบัญชีของเครื่องมือทางการเงินแยกเป็นประเภทตามระยะเวลาจนถึงวันที่ครบกำหนดหรือจนถึงวันที่จะมีการกำหนดอัตราใหม่ดังต่อไปนี้

67.2.1 ภายใน 1 เดือนนับจากวันที่ในงบดุล

67.2.2 มากกว่า 1 เดือนแต่ไม่เกิน 3 เดือน นับจากวันที่ในงบดุล

67.2.3 มากกว่า 3 เดือน แต่ไม่เกิน 12 เดือน นับจากวันที่ในงบดุล

67.3 ในทำนองเดียวกัน กิจการอาจเปิดเผยถึงความเสี่ยงด้านกระแสเงินสดอันเกิดจากการ เปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในรูปของตารางซึ่งแสดงราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ทางการเงินแยกเป็นกลุ่มตามอัตราดอกเบี้ยลอยตัว และหนี้สินทางการเงินแยกเป็นกลุ่มตาม วันที่จะครบกำหนดในอนาคต

67.4 กิจการอาจเปิดเผยอัตราดอกเบี้ยสำหรับเครื่องมือทางการเงินแต่ละรายการ หรือเปิดเผยอัตราดอกเบี้ยตัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักหรือช่วงของอัตราดอกเบี้ยสำหรับเครื่องมือทางการเงินแต่ละประเภท กิจการควรจัดกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน โดยแยกตามสกุลเงินหรือแยกตามความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ เมื่อปัจจัยดังกล่าวมีผลทำให้เครื่องมือทางการเงินมีอัตรา ดอกเบี้ยที่แท้จริงแตกต่างกันอย่างเป็นสาระสำคัญ

68. ในบางสถานการณ์ กิจการอาจให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยโดยการแสดงให้เห็นถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงในอัตราดอกเบี้ยที่สมมุติขึ้นว่ามีต่อมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน หรือมีต่อรายได้และกระแสเงินสดในอนาคตที่เกิดจากเครื่องมือทางการเงินนั้นอย่างไร กิจการอาจแสดงผลกระทบดังกล่าวโดยใช้การวิเคราะห์ความอ่อนไหวของข้อมูล ตัวอย่างเช่น กิจการอาจแสดงผลกระทบที่มีต่อมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินโดยสมมุติให้อัตราตลาด ณ วันที่ในงบดุลเปลี่ยนไปครั้งละ 1% ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงในอัตราดอกเบี้ยอาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในดอกเบี้ยรับหรือดอกเบี้ยจ่ายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงินที่อัตราดอกเบี้ยลอยตัว หรือทำให้เกิดรายการกำไร หรือรายการขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่ อย่างไรก็ตาม การวิเคราะห์ความอ่อนไหวของข้อมูลในลักษณะนี้จะแสดงให้เห็นเฉพาะผลกระทบทางตรงของการเปลี่ยนแปลงในอัตราดอกเบี้ยต่อเครื่องมือทางการเงินที่ระบุอัตราดอกเบี้ยซึ่งกิจการถืออยู่ ณ วันที่ในงบดุล ส่วนผลกระทบทางอ้อมของการเปลี่ยนแปลงในอัตราดอกเบี้ยที่มีต่อตลาดการเงินและกิจการแต่ละแห่งมักไม่สามารถคาดการณ์ได้อย่าง

น่าเชื่อถือ เมื่อกิจการเปิดเผยข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ความอ่อนไหวของข้อมูล กิจการต้องระบุถึงเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดทำข้อมูลรวมถึงข้อสมมุติสำคัญที่เกี่ยวข้อง

ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

69. กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลทุกข้อต่อไปนี้เกี่ยวกับความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อสำหรับทรัพย์สินทางการเงินแต่ละประเภท ไม่ว่าสินทรัพย์นั้นจะรับรู้หรือไม่ได้รับรู้ในงบดุล
- 69.1 จำนวนเงินสูงสุด ณ วันที่ในงบดุลที่กิจการอาจต้องสูญเสียจากการให้สินเชื่อ จำนวนเงินดังกล่าวต้องเป็นตัวแทนที่ดีที่สุดซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเสี่ยงที่กิจการมีอยู่ในกรณีที่คุณสัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพันที่ระบุไว้ในเครื่องมือทางการเงินได้ โดยไม่คำนึงถึงมูลค่ายุติธรรมของหลักประกัน
- 69.2 การกระจุกตัวของความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อที่เป็นสาระสำคัญ
70. กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อเพื่อให้ผู้ซึ่งบการเงินสามารถประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับจำนวนกระแสเงินสดในอนาคตที่จะได้รับจากสินทรัพย์ทางการเงินที่มีอยู่ ณ วันที่ในงบดุลหากคู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพันได้ข้อกำหนดตามย่อหน้าที่ 69 ไม่ได้ระบุให้กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความน่าจะเป็นที่ผลเสียหายจะเกิดขึ้นในอนาคตจากการที่คุณสัญญาไม่ปฏิบัติตามภาระผูกพันที่มีต่อกิจการเนื่องจากกิจการต้องรับรู้ผลเสียหายดังกล่าวในงบกำไรขาดทุนอยู่แล้ว
71. วัตถุประสงค์ในการกำหนดให้กิจการต้องเปิดเผยจำนวนเงินสูงสุดที่อาจต้องสูญเสียจากการให้สินเชื่อโดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากหลักประกัน มีดังต่อไปนี้
- 71.1 เพื่อให้ผู้ซึ่งบการเงิน ได้ข้อมูลที่มีการวัดมูลค่าอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับจำนวนเงินที่กิจการอาจต้องสูญเสียในการให้สินเชื่อซึ่งเกิดจากสินทรัพย์ทางการเงินทั้งที่รับรู้และไม่ได้รับรู้ในงบดุล
- 71.2 เพื่อให้ผู้ซึ่งบการเงินสามารถพิจารณาถึงความเป็นไปได้ที่ผลเสียหายสูงสุดจะสูงกว่าราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ทางการเงินที่รับรู้ในงบดุล หรือสูงกว่ามูลค่ายุติธรรมของ สินทรัพย์ทางการเงินที่ไม่ได้รับรู้ในงบดุล แต่ได้เปิดเผยไว้ในงบการเงิน
72. ในกรณีที่สินทรัพย์ทางการเงินที่รับรู้ในงบดุลมีความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ ราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ทางการเงินนั้นหักด้วยบัญชีการปรับมูลค่าควรเป็นจำนวนสูงสุดที่กิจการจะสูญเสียเนื่องจากความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ ตัวอย่างเช่น ในกรณีของคุณสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยที่แสดงในงบดุลด้วยมูลค่ายุติธรรมตามปกติ ผลเสียหายสูงสุดที่จะเกิดได้ ณ วันที่ในงบดุลคือราคาตามบัญชีของคุณสัญญาแลกเปลี่ยน ณ วันนั้น ซึ่งแสดงถึงต้นทุนที่กิจการต้องจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งสัญญาแลกเปลี่ยนใหม่เพื่อทดแทนสัญญาเดิมในกรณีที่สัญญาเดิมมีปัญหา ต้นทุนดังกล่าวจะกำหนดขึ้นจากอัตราตลาดปัจจุบัน ในกรณีนี้ กิจการไม่จำเป็นต้องเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมจากที่ได้แสดงไว้ในงบดุล ในทางกลับกัน กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในข้อ 69.1 เมื่อผลเสียหายสูงสุดที่อาจเกิดจากสินทรัพย์ทางการเงินที่รับรู้ในงบดุลแตกต่างจากราคาตามบัญชีอย่างเป็นทางการเป็นสาระสำคัญดังตัวอย่างที่แสดงไว้ในย่อหน้าที่ 73 และ 74

73. หากกิจการมีสิทธิตามกฎหมายในการหักกลบลบหนี้ระหว่างสินทรัพย์ทางการเงินกับหนี้สินทางการเงินแต่กิจการไม่ตั้งใจที่จะรับหรือจ่ายชำระด้วยจำนวนสุทธิหรือรับประโยชน์จากสินทรัพย์ในเวลาเดียวกับที่จ่ายชำระหนี้สิน กิจการต้องไม่แสดงรายการในงบดุลด้วยจำนวนที่หักกลบแต่กิจการต้องเปิดเผยถึงสิทธิตามกฎหมายในการหักกลบลบหนี้เมื่อกิจการเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนดในย่อหน้าที่ 69 ตัวอย่างเช่น เมื่อสินทรัพย์ทางการเงินซึ่งกิจการมีสิทธิในการหักกลบลบหนี้ถึงกำหนดก่อนหนี้สินทางการเงินที่มีจำนวนเท่ากันหรือสูงกว่ากิจการสามารถหลีกเลี่ยงผลเสียหายที่อาจเกิดจากการที่คู่สัญญาผิดนัดชำระสินทรัพย์ทางการเงินโดยการใช้สิทธิในการหักกลบลบหนี้ นั้น อย่างไรก็ตาม หากกิจการซื้ออายุการชำระสินทรัพย์ทางการเงินให้กับคู่สัญญากิจการยังคงมีความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่ออยู่เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขทำให้กิจการจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ทางการเงินช้ากว่าวันที่กิจการต้องจ่ายชำระหนี้สินทางการเงิน มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้กิจการต้องเปิดเผยถึงสิทธิในการหักกลบลบหนี้ที่มีอยู่ และผลกระทบที่สิทธินั้นมีต่อสินทรัพย์ทางการเงินที่กิจการคาดว่าจะได้รับชำระตามสัญญา เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินได้ทราบถึงขอบเขตของความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อที่ลดลง ณ เวลานั้น แต่หากหนี้สินทางการเงินถึงกำหนดชำระก่อนสินทรัพย์ทางการเงิน กิจการจะมีความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อเท่ากับราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ทั้งจำนวนแม้ว่ากิจการจะมีสิทธิในการหักกลบลบหนี้ เนื่องจากคู่สัญญาอาจผิดนัดชำระหนี้หลังจากที่กิจการได้จ่ายชำระหนี้สินของกิจการเรียบร้อยแล้ว
74. ในกรณีที่กิจการมีข้อตกลงในการหักกลบลบหนี้เครื่องมือทางการเงินหลายรายการที่มีกับคู่สัญญาเพียงรายเดียวตามที่ได้อธิบายไว้ในย่อหน้าที่ 43 แต่การหักกลบลบหนี้ นั้นไม่เข้าเงื่อนไขทุกข้อในการหักกลบลบรายการในงบดุลตามที่กำหนดไว้ในย่อหน้าที่ 35 กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลกระทบของข้อตกลงในการหักกลบลบหนี้ซึ่งชี้ให้เห็นทุกข้อต่อไปนีหากข้อ ตกลงนั้นมีผลทำให้ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อของกิจการลดลงอย่างเป็นทางการสำคัญ
- 74.1 ชี้ให้เห็นว่าความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อของสินทรัพย์ทางการเงินที่รวมอยู่ในข้อตกลงในการหักกลบลบหนี้จะถูกขจัดไปได้เท่ากับจำนวนหนี้สินทางการเงินที่มีกับคู่สัญญารายเดียวกันซึ่งจะถึงกำหนดชำระหลังสินทรัพย์ทางการเงิน
- 74.2 ชี้ให้เห็นว่าขอบเขตของผลเสียหายโดยรวมที่อาจเกิดจากรiskด้านการให้สินเชื่อตามข้อตกลงในการหักกลบลบหนี้ อาจเปลี่ยนแปลงไปอย่างเป็นทางการสำคัญในระยะเวลาอันสั้นหลังจากวันที่ในงบดุลเนื่องจากผลเสียหายดังกล่าวขึ้นอยู่กับเปลี่ยนแปลงของรายการแต่ละรายการที่อยู่ภายใต้ข้อตกลงนั้น กิจการควรเปิดเผยเงื่อนไขตามข้อตกลงในการหักกลบลบหนี้ของเครื่องมือทางการเงินหลายรายการที่มีกับคู่สัญญาเพียงรายเดียวที่จะช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถกำหนดขอบเขตของความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อที่ลดลงได้
75. กิจการไม่ต้องเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมตามที่กำหนดไว้ในข้อ 69.1 สำหรับสินทรัพย์ทางการเงินที่ไม่ได้รับรู้ในงบดุล หากเป็นไปตามข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้
- 75.1 กิจการไม่มีความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อเกิดขึ้น
- 75.2 ผลเสียหายสูงสุดจากการให้สินเชื่อที่อาจเกิดขึ้นมีจำนวนเท่ากับเงินต้น มูลค่าที่ตราไว้ มูลค่าที่กำหนดหรือจำนวนที่ระบุในเครื่องมือทางการเงินซึ่งได้เปิดเผยไว้ตามข้อกำหนดในย่อหน้าที่ 5

75.3 ผลเสียหายสูงสุดจากการให้สินเชื่อที่อาจเกิดขึ้นมีจำนวนเท่ากับมูลค่ายุติธรรมที่ได้เปิดเผยไว้ตามข้อกำหนดในย่อหน้าที่ 80

อย่างไรก็ตาม กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลตามที่ระบุไว้ในข้อ 69.1 เพิ่มเติมจากข้อมูลที่ระบุไว้ในย่อหน้าที่ 50 และ 80 หากสินทรัพย์ทางการเงินที่ไม่ได้รับรู้ในงบดุลจะทำให้กิจการต้องรับรู้ผลเสียหายสูงสุดจากการที่คู่สัญญาผิดนัดชำระหนี้ด้วยจำนวนที่แตกต่างอย่างเป็นสาระสำคัญจากจำนวนที่เปิดเผยตามย่อหน้าที่ 50 และ 80 ตัวอย่างเช่น กิจการอาจมีสิทธิที่จะนำสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่ไม่ได้รับรู้ในงบดุลมาหักกลบลบหนี้กันทำให้ผลเสียหายที่อาจเกิดขึ้นซึ่งกิจการต้องรับรู้ในงบดุลที่จำนวนแตกต่างไปอย่างเป็นสาระสำคัญ

76. ในการเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในย่อหน้า 69 กิจการต้องพิจารณาถึงความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อที่เกิดจากภาวะผูกพันจากการค้าประกันของกิจการในฐานะผู้ค้าประกันตัวอย่างเช่น ในการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์กิจการอาจยังคงมีความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อจากสินทรัพย์ทางการเงินที่โอนให้นิติบุคคลเฉพาะกิจและตัดบัญชีออกจากงบดุลแล้ว เนื่องจากกิจการมีภาระผูกพันจากการไถ่เบียเพื่อทำให้ผู้ซื้อสินทรัพย์ไม่ต้องรับความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อกิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของสินทรัพย์ที่ตัดบัญชีออกจากงบดุลรวมถึงจำนวนและจังหวะเวลาของกระแสเงินสดในอนาคตตามสัญญาที่จะได้รับจากสินทรัพย์ เงื่อนไขของภาระผูกพันในการไถ่เบียและผลเสียหายสูงสุดที่อาจเกิดขึ้นจากการไถ่เบีย (ดูมาตรฐานการบัญชีเรื่องเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในภายหลังและเหตุการณ์ภายหลังวันที่ในงบการเงิน)

77. กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการกระจุกตัวของความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อเมื่อข้อมูลดังกล่าวไม่ปรากฏอยู่ในข้อมูลที่เปิดเผยไว้เกี่ยวกับลักษณะและฐานะทางการเงินของธุรกิจ และเมื่อการกระจุกตัวนั้นอาจทำให้กิจการเกิดผลเสียหายอย่างเป็นสาระสำคัญ ในกรณีที่คุณสัญญาผิดนัดชำระหนี้ ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจเพื่อระบุถึงการกระจุกตัวที่เป็นสาระสำคัญโดยคำนึงถึงสภาพการณ์ของกิจการและลูกหนี้ของกิจการ มาตรฐานการบัญชีเรื่อง การเสนอข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติที่เป็นประโยชน์ในการระบุถึงส่วนงานทาง อุตสาหกรรม และส่วนงานทางภูมิศาสตร์ที่มีการกระจุกตัวของความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

78. การกระจุกตัวของความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่ออาจเกิดจากลูกหนี้เพียงรายเดียว หรือกลุ่มของลูกหนี้ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันจนทำให้การเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงทางด้าน

เศรษฐกิจ มีผลกระทบในลักษณะเดียวกันต่อความสามารถในการปฏิบัติตามภาระผูกพันของลูกหนี้เหล่านั้น ตัวอย่างของลักษณะร่วมที่อาจทำให้เกิดการกระจุกตัวของความเสี่ยง ได้แก่การดำเนินงานของลูกหนี้หรือลักษณะของอุตสาหกรรม สถานที่ประกอบการหรือลักษณะทางภูมิศาสตร์ และระดับความเชื่อถือในการให้สินเชื่อของลูกหนี้กลุ่มต่างๆ ตัวอย่างเช่น ตามปกติ ผู้ผลิตอุปกรณ์ที่ใช้ในอุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซธรรมชาติจะมีลูกหนี้การค้าที่มีลักษณะเดียวกันทำให้กิจการมีความเสี่ยงในการรับหรือไม่ได้รับชำระหนี้ในลักษณะเดียวกันเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจในอุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซธรรมชาติเกิดขึ้นในตนเองเดียวกัน ธนาคารระหว่างประเทศอาจให้กิจการที่อยู่ในประเทศที่กำลังพัฒนากู้เงินเป็นจำนวนมาก ทำให้ธนาคารไม่ได้รับชำระคืนเงินกู้หากเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในประเทศนั้นขึ้น

79. ในการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการกระจุกตัวของความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ กิจการควรอธิบายถึงลักษณะร่วมที่ใช้ในการกำหนดการกระจุกตัวแต่ละอย่างและจำนวนผลเสียหายสูงสุดจากการให้สินเชื่อที่อาจเกิดจากสินทรัพย์ทางการเงินทุกรายการที่มีลักษณะร่วมนี้ไม่ว่าสินทรัพย์นั้นจะรับรู้ในงบดุลหรือไม่

มูลค่ายุติธรรม

80. กิจการต้องเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินแต่ละประเภทที่รับรู้และไม่ได้รับรู้ในงบดุล ในกรณีที่กิจการไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวได้ในทางปฏิบัติเนื่องจากกิจการมีข้อจำกัดทางด้านเวลาหรือด้านต้นทุนที่ทำให้ไม่สามารถกำหนดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินได้อย่างน่าเชื่อถือเพียงพอ กิจการต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงดังกล่าวพร้อมกับเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของเครื่องมือทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดมูลค่ายุติธรรม
81. ข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินเป็นข้อมูลที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในวงการธุรกิจเพื่อกำหนดฐานะการเงินโดยรวมของกิจการและเพื่อใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงินนั้น ข้อมูลดังกล่าวเกี่ยวข้องกับตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงินและในหลายสถานการณ์สะท้อนถึงค่าที่ควรจะเป็นในตลาดการเงินเช่นเดียวกับมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากเครื่องมือทางการเงินนั้น ข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่ายุติธรรมทำให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถเปรียบเทียบเครื่องมือทางการเงินที่มีลักษณะเชิงเศรษฐกิจที่คล้ายคลึงโดยไม่ต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์และเวลาที่ผู้ออกหรือผู้ถือเครื่องมือทางการเงินนั้นมาใช้ มูลค่ายุติธรรมให้เกณฑ์ที่เป็นกลางในการประเมินผลการบริหารงานโดยแสดงให้เห็นถึงผลกระทบจากการตัดสินใจที่จะซื้อขายหรือถือสินทรัพย์ทางการเงินต่อไป และการตัดสินใจที่จะก่อหนี้ จ่ายชำระหนี้หรือคงไว้ซึ่ง หนี้สินทางการเงิน เมื่อกิจการไม่ได้แสดงมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินในงบดุล กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่ายุติธรรมในหมายเหตุประกอบงบการเงิน
82. วิธีวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินซึ่งเป็นที่ยอมรับกัน โดยทั่วไปมีหลายวิธี กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลโดยรวมเกี่ยวกับมูลค่ายุติธรรมโดยเปิดเผยถึงวิธีวัดมูลค่าที่ใช้และข้อสมมติที่สำคัญในการนำวิธีวัดมูลค่าดังกล่าวมาปฏิบัติ
83. คำนียามของมูลค่ายุติธรรมทำให้ต้องสินนิฐานไว้ก่อนว่ากิจการจะดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยไม่มีความตั้งใจหรือความจำเป็นที่จะเลิกกิจการหรือลดขนาดของการดำเนินงานลงอย่างเป็นทางการสำคัญหรือต้องยอมรับเงื่อนไขของรายการบัญชีที่มีผลทำให้กิจการเสียประโยชน์มูลค่ายุติธรรมไม่ใช่จำนวนเงินที่กิจการจะได้รับหรือจะต้องจ่ายในกรณีที่มีการบังคับซื้อบังคับขาย การเลิกกิจการ โดยไม่สมัครใจ หรือการขายภายใต้สถานการณ์บังคับ อย่างไรก็ตามในการกำหนดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงิน กิจการต้องพิจารณาถึงสภาพการณ์ปัจจุบัน ตัวอย่างเช่น กิจการต้องกำหนดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินที่ตัดสินใจขายเพื่อให้ได้เงินสดในทันทีตามจำนวนเงินที่คาดว่าจะได้รับจากการขายนั้นซึ่งแน่นอนว่าจำนวนดังกล่าวจะถูกกระทบจากปัจจัยหลายประการเช่นสภาพคล่องและความลึกของตลาดในปัจจุบันของสินทรัพย์นั้น

84. เมื่อเครื่องมือทางการเงินมีการซื้อขายในตลาดซื้อขายคล่อง ราคาที่เปิดเผยต่อสาธารณชนของตลาดซื้อขายคล่องเป็นหลักฐานที่ดีสุดของมูลค่ายุติธรรม ตามปกติ กิจการจะต้องวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินที่ถืออยู่หรือหนี้สินทางการเงินที่กิจการกำลังจะออกด้วยราคาเสนอซื้อปัจจุบัน และวัดมูลค่าสินทรัพย์ทางการเงินที่กิจการกำลังจะซื้อหรือหนี้สินทางการเงินที่มีอยู่ด้วยราคาเสนอขายปัจจุบัน หากกิจการไม่สามารถหาราคาเสนอซื้อหรือเสนอขายในปัจจุบันได้ กิจการอาจใช้ราคาซื้อขายครั้งล่าสุดเมื่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจไม่เปลี่ยนแปลงอย่างเป็นสาระสำคัญนับจากวันที่มีการซื้อขายครั้งล่าสุดจนถึงวันที่วัดมูลค่าหากการบัญชีของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินต้องกระทำโดยการจับคู่กันเสมอ กิจการต้องใช้วิธีราคาเฉลี่ยของราคาเสนอซื้อกับราคาเสนอขายเป็นเกณฑ์ในการประมาณมูลค่ายุติธรรม
85. สำหรับเครื่องมือทางการเงินที่ไม่สามารถหาราคาเผยแพร่ได้ หรือเครื่องมือทางการเงินที่มีตลาดรองรับแต่ตลาดนั้นไม่มีคุณสมบัติพอที่จะถือเป็นตลาดซื้อขายคล่อง เช่น ความเคลื่อนไหวของราคาตลาดเกิดขึ้นไม่บ่อยหรือปริมาณการซื้อขายในตลาดมีน้อยเมื่อเทียบกับปริมาณของเครื่องมือทางการเงินที่กำลังวัดมูลค่าอยู่ ทำให้ราคาที่เผยแพร่นั้นไม่อาจถือเป็นตัวแทนที่เชื่อถือได้ของมูลค่ายุติธรรม กิจการต้องประมาณมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินดังกล่าวโดยใช้วิธีวัดมูลค่าซึ่งให้ผลการประมาณที่น่าเชื่อถือและสมเหตุสมผล วิธีการประมาณมูลค่ายุติธรรมที่ใช้กันโดยทั่วไปในตลาดการเงินรวมถึงการอ้างอิงราคาตลาดในปัจจุบันของเครื่องมือทางการเงินอื่นที่เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกับเครื่องมือทางการเงินภายใต้การพิจารณาที่มีตลาดซื้อขายคล่องรองรับแบบจำลองในการตราราคาสิทธิเลือกและการวิเคราะห์กระแสเงินสด ในการนำการวิเคราะห์กระแสเงินสดคิดลดมาประยุกต์ใช้ กิจการต้องใช้อัตราคิดลดที่เทียบเท่ากับอัตราผลตอบแทนของเครื่องมือทางการเงินที่มีเงื่อนไขลักษณะระยะเวลาที่เหลือนอยู่ ความน่าเชื่อถือของลูกหนี้และสกุลเงินที่เหมือนกับเครื่องมือทางการเงินภายใต้การพิจารณา
86. ในการกำหนดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินหรือหนี้สินทางการเงินทุกวิธี ไม่ว่าจะอ้างอิงกับราคาตลาดหรือไม่ กิจการต้องไม่นำต้นทุนในการแลกเปลี่ยน ต้นทุนในการรับหรือจ่ายชำระเครื่องมือทางการเงินหรือต้นทุนในการจัดทำรายการไปหักจากมูลค่ายุติธรรม แม้ว่าต้นทุนดังกล่าวอาจมีจำนวนที่ไม่เป็นสาระสำคัญ เครื่องมือที่มีการซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องและมีการจัดตั้งอย่างเป็นระบบ แต่อาจมีสาระสำคัญสำหรับเครื่องมือทางการเงินอื่น ต้นทุนในการจัดทำรายการรวมถึง ภาษีอากร ค่าธรรมเนียม และค่านายหน้าที่ย้ายให้กับตัวแทน ที่ปรึกษา นายหน้าหรือผู้จัดการนาย และที่จ่ายให้กับหน่วยงานของรัฐหรือตลาดหลักทรัพย์
87. หากเครื่องมือทางการเงินมีการซื้อขายในตลาดการเงินที่ไม่มีการจัดตั้งอย่างเป็นระบบ การใช้ราคาที่ซื้อขายกันในตลาดเพียงจำนวนเดียวกำหนดมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินอาจเป็นการไม่เหมาะสม ในกรณีนี้ กิจการไม่ควรเปิดเผยข้อมูลโดยใช้ราคาอ้างอิงเพียงราคาเดียว แต่ควรเปิดเผยช่วงของราคาอ้างอิงที่กิจการเชื่อว่ามูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินจะเป็นราคาใดราคาหนึ่งในช่วงของราคาอ้างอิงนั้น
88. หากกิจการละเว้นไม่เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่ายุติธรรมเนื่องจากในทางปฏิบัติกิจการไม่สามารถกำหนดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือเพียงพอ กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลที่จะช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถใช้ดุลยพินิจของตนเองในการกำหนดความแตกต่างที่อาจเกิดขึ้นระหว่างราคาตามบัญชีกับมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินหรือหนี้สินทางการเงิน กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมถึงเหตุในการไม่เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่ายุติธรรมลักษณะสำคัญที่เกี่ยวข้อง โดยตรงกับการวัดมูลค่าของเครื่องมือทางการเงินและตลาดที่เครื่องมือทาง

การเงินนั้นมีการซื้อขายกันอยู่ ในบางกรณี การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเงื่อนไขและข้อตกลงของเครื่องมือทางการเงินตามที่ระบุไว้ในย่อหน้าที่ 50 อาจเป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของเครื่องมือทางการเงินที่เพียงพอแล้ว แต่ในบางกรณีฝ่ายบริหารอาจเปิดเผยถึงความคิดเห็นของฝ่ายบริหารเองเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่ายุติธรรมกับราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ทางการเงินหรือหนี้สินทางการเงินที่ไม่สามารถกำหนดมูลค่ายุติธรรมได้หากฝ่ายบริหารมีเหตุผลเพียงพอ

89. โดยทั่วไปราคาตามบัญชีของลูกหนี้และเจ้าหนี้จากการให้สินเชื่อทางการเงินค้างซึ่งแสดงด้วยราคาทุนเดิมจะเป็นตัวแทนที่เหมาะสมของมูลค่ายุติธรรม ในทำนองเดียวกัน จำนวนหนี้สินที่ต้องจ่ายชำระเมื่อทวงถามตามที่แสดงในงบการเงิน ณ วันที่เสนอรายงานถือเป็นตัวแทนที่เหมาะสมของมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินเงินมัดจำที่ไม่ระบุวันครบกำหนด
90. กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่ายุติธรรมในงบดุลตามประเภทของสินทรัพย์ทางการเงินหรือหนี้สินทางการเงินในลักษณะที่จะช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถเปรียบเทียบราคาตามบัญชีกับมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินแต่ละประเภทได้ ดังนั้น กิจการต้องจัดกลุ่มมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่รับรู้ในงบดุลตามประเภทที่ควรเป็นและหักกลบสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินเท่ากับจำนวนของราคาตามบัญชีที่ควรนำมาหักกลบ กิจการต้องจัดกลุ่มมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่ไม่ได้รับรู้ในงบดุลเป็นประเภทเดียวหรือหลายประเภทแยกต่างหากจากรายการที่รับรู้ในงบดุล และหักกลบรายการดังกล่าวได้โดยใช้เงื่อนไขการหักกลบเดียวกับสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่ได้รับรู้ในงบดุล

สินทรัพย์ทางการเงินที่แสดงด้วยจำนวนที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรม

91. เมื่อกิจการแสดงสินทรัพย์ทางการเงินด้วยจำนวนที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรม กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลทุกข้อต่อไปนี้
- 91.1 ราคาตามบัญชีและมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์แต่ละรายการหรือแต่ละกลุ่ม
- 91.2 เหตุผลที่ไม่ปรับลดราคาตามบัญชี และหลักฐานที่ทำให้ฝ่ายบริหารเชื่อว่าจะได้รับราคาตามบัญชีของสินทรัพย์หรือกลุ่มสินทรัพย์นั้นคืน
92. ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการกำหนดจำนวนเงินที่ฝ่ายบริหารคาดว่าจะได้รับคืนจากสินทรัพย์ทางการเงินและการปรับลดราคาตามบัญชีของสินทรัพย์เมื่อราคาตามบัญชีนั้นสูงกว่ามูลค่ายุติธรรม ข้อมูลที่กำหนดให้เปิดเผยตามย่อหน้าที่ 91 อาจทำให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจถึงการใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร และสามารถประเมินความเป็นไปได้ของสถานการณ์ที่อาจเปลี่ยนแปลงไปซึ่งทำให้ฝ่ายบริหารอาจต้องปรับลดราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ในอนาคตกิจการอาจจัดกลุ่มข้อมูลที่กำหนดให้เปิดเผยตามข้อ 91.1 ในลักษณะที่สะท้อนให้เห็นถึงเหตุผลของฝ่ายบริหารในการไม่ปรับลดราคาตามบัญชีลง
93. กิจการต้องเปิดเผยนโยบายการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้มูลค่าของสินทรัพย์ทางการเงินที่ลดลงตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในย่อหน้าที่ 50 เพื่ออธิบายถึงเหตุผลที่สินทรัพย์ทางการเงินบางรายการแสดงด้วยจำนวนที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรม นอกจากนี้ กิจการต้องเปิดเผยเหตุผลและหลักฐานที่ทำให้ฝ่ายบริหารสรุปว่ากิจการจะได้รับราคาตาม

บัญชีของสินทรัพย์นั้นคืน ตัวอย่างเช่น แม้ว่ามูลค่ายุติธรรมของเงินให้กู้ที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่จะลดลงต่ำกว่าราคาตามบัญชีเนื่องจากอัตราดอกเบี้ยในตลาดเพิ่มขึ้น ในกรณีดังกล่าว ผู้ให้กู้อาจไม่ต้องปรับลดราคาตามบัญชีของเงินให้กู้ลง เนื่องจากกิจการตั้งใจจะถือเงินให้กู้นั้นไว้จนครบกำหนด และไม่มีหลักฐานที่แสดงว่าผู้กู้จะผิดนัดชำระหนี้

การป้องกันความเสี่ยงของรายการในอนาคตที่คาดว่าจะเกิด

94. เมื่อกิจการบันทึกเครื่องมือทางการเงินที่ใช้ในการป้องกันความเสี่ยงของรายการบัญชีในอนาคตที่คาดว่าจะเกิด กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลทุกข้อดังต่อไปนี้

94.1 คำอธิบายเกี่ยวกับรายการบัญชีที่คาดว่าจะเกิด และช่วงเวลาที่คาดว่าจะรายการบัญชีนั้นจะเกิดขึ้น

94.2 คำอธิบายถึงเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง

94.3 จำนวนเงินของรายการกำไรหรือรายการขาดทุนที่รอการตัดบัญชีหรือที่ยังไม่ได้รับรู้และกำหนดเวลาที่คาดว่าจะรายการดังกล่าวจะรับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

95. กิจการต้องเปิดเผยนโยบายการบัญชีที่แสดงให้เห็นถึงสถานการณ์ที่ทำให้กิจการต้องบันทึกเครื่องมือทางการเงินเป็นเครื่องมือป้องกันความเสี่ยง และลักษณะในการปฏิบัติทางบัญชีที่เกี่ยวกับการรับรู้และการวัดมูลค่าที่ใช้กับเครื่องมือทางการเงินนั้น ข้อมูลที่กำหนดให้เปิดเผยตามย่อหน้าที่ 94 ทำให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจลักษณะและผลกระทบของการป้องกันความเสี่ยงที่มีต่อรายการในอนาคตที่คาดว่าจะเกิด ข้อมูลดังกล่าวอาจแสดงด้วยยอดรวมหากรายการที่ป้องกันความเสี่ยงไว้ประกอบด้วยรายการที่คาดว่าจะเกิดหลายรายการ หรือรายการที่คาดว่าจะเกิดดังกล่าวมีการป้องกันความเสี่ยงโดยใช้เครื่องมือทางการเงินหลายรายการ

96. จำนวนเงินที่ต้องเปิดเผยตามที่กำหนดไว้ในข้อ 94.3 รวมถึงรายการกำไรและรายการขาดทุนคงค้างของเครื่องมือทางการเงินที่ใช้ในการป้องกันความเสี่ยงของรายการ ในอนาคตที่คาดว่าจะเกิด โดยไม่ต้องคำนึงว่ารายการกำไรและรายการขาดทุนนั้นได้รับรู้ในงบกำไรขาดทุนหรือไม่รายการกำไรและรายการขาดทุนคงค้างอาจเป็นรายการที่เกิดขึ้นแล้วเนื่องจากเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงได้มีการขายหรือจ่ายชำระ หรืออาจเป็นรายการที่ยังไม่เกิดขึ้นแต่ได้รับรู้ไว้ในงบดุลเนื่องจากเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม หรืออาจเป็นรายการที่ยังไม่ได้รับรู้ในงบดุลเนื่องจากเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงแสดงด้วยราคาทุน ไม่ว่าจะเป็กรณีข้างต้นรายการกำไรหรือรายการขาดทุนคงค้างของเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงต้องไม่รับรู้ในงบกำไรขาดทุนของกิจการหากรายการที่ป้องกันความเสี่ยงไว้ยังไม่เสร็จสิ้นลง

การเปิดเผยข้อมูลอื่น

97. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้สนับสนุนให้กิจการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมที่จะช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจถึงเครื่องมือทางการเงินดีขึ้นดังต่อไปนี้

97.1 จำนวนรวมของมูลค่ายุติธรรมที่เปลี่ยนแปลงไปของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่รับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในระหว่างงวด

- 97.2 จำนวนรวมของรายการกำไรหรือรายการขาดทุนที่รอการตัดบัญชีหรือที่ยังไม่ได้รับรู้ของเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงที่ไม่ได้ใช้ในการป้องกันความเสี่ยงของรายการในอนาคตที่คาดว่าจะเกิด
- 97.3 ยอดรวมถัวเฉลี่ยระหว่างปีของราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่รับรู้ในงบดุล ยอดรวมถัวเฉลี่ยระหว่างปีของเงินต้น มูลค่าที่ตราไว้จำนวนฐานหรือจำนวนอื่นที่คล้ายคลึงกันของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่ไม่มีการรับรู้ในงบดุล และยอดรวมถัวเฉลี่ยระหว่างปีของมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงิน โดยเฉพาะเมื่อจำนวนที่แสดงอยู่ ณ วันที่ในงบดุลไม่เป็นตัวแทนที่ดีพอของจำนวนในระหว่างปี

การปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลง

98. ในการนำมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มาถือปฏิบัติเป็นครั้งแรก หากกิจการไม่สามารถหาข้อมูลที่จะนำมาเปรียบเทียบได้ กิจการไม่จำเป็นต้องแสดงข้อมูลเปรียบเทียบดังกล่าวในงวดปัจจุบัน

วันที่ถือปฏิบัติ

99. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2543 เป็นต้นไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

Rule 144A - Private Resales of Securities to Institutions

Preliminary Notes

1. This section relates solely to the application of section 5 of the Act and not to antifraud or other provisions of the federal securities laws.
2. Attempted compliance with this section does not act as an exclusive election; any seller hereunder may also claim the availability of any other applicable exemption from the registration requirements of the Act.
3. In view of the objective of this section and the policies underlying the Act, this section is not available with respect to any transaction or series of transactions that, although in technical compliance with this section, is part of a plan or scheme to evade the registration provisions of the Act. In such cases, registration under the Act is required.
4. Nothing in this section obviates the need for any issuer or any other person to comply with the securities registration or broker-dealer registration requirements of the Securities Exchange Act of 1934 (the Exchange Act), whenever such requirements are applicable.
5. Nothing in this section obviates the need for any person to comply with any applicable state law relating to the offer or sale of securities.
6. Securities acquired in a transaction made pursuant to the provisions of this section are deemed to be restricted securities within the meaning of Rule 144(a)(3) of this chapter.
7. The fact that purchasers of securities from the issuer thereof may purchase such securities with a view to reselling such securities pursuant to this section will not affect the availability to such issuer of an exemption under section 4 (2) of the Act, or Regulation D under the Act, from the registration requirements of the Act.

a. Definitions.

1. For purposes of this section, qualified institutional buyer shall mean:

- i. Any of the following entities, acting for its own account or the accounts of other qualified institutional buyers, that in the aggregate owns and invests on a discretionary basis at least \$100 million in securities of issuers that are not affiliated with the entity:
  - A. Any insurance company as defined in section 2 (13) of the Act ;

Note: A purchase by an insurance company for one or more of its separate accounts, as defined by section 2(a)(37) of the Investment Company Act of 1940 (the "Investment Company Act"), which are neither registered under section 8 of the Investment Company Act nor required to be so registered, shall be deemed to be a purchase for the account of such insurance company.

B. Any investment company registered under the Investment Company Act or any business development company as defined in section 2(a)(48) of that Act;

C. Any Small Business Investment Company licensed by the U.S. Small Business Administration under section 301(c) or (d) of the Small Business Investment Act of 1958;

D. Any plan established and maintained by a state, its political subdivisions, or any agency or instrumentality of a state or its political subdivisions, for the benefit of its employees;

E. Any employee benefit plan within the meaning of title I of the Employee Retirement Income Security Act of 1974;

F. Any trust fund whose trustee is a bank or trust company and whose participants are exclusively plans of the types identified in paragraph (a)(1)(i)(D) or (E) of this section, except trust funds that include as participants individual retirement accounts or H.R. 10 plans.

G. Any business development company as defined in section 202(a)(22) of the Investment Advisers Act of 1940;

H. Any organization described in section 501(c)(3) of the Internal Revenue Code, corporation (other than a bank as defined in section 3(a)(2) of the Act or a savings and loan association or other institution referenced in section 3(a)(5)(A) of the Act or a foreign bank or savings and loan association or equivalent institution), partnership, or Massachusetts or similar business trust; and

I. Any investment adviser registered under the Investment Advisers Act.

ii. Any dealer registered pursuant to section 15 of the Exchange Act, acting for its own account or the accounts of other qualified institutional buyers, that in the aggregate owns and invests on a discretionary basis at least \$10 million of securities of issuers that are not affiliated with the dealer, Provided, That securities constituting the whole or a part of an unsold allotment to or subscription by a dealer as a participant in a public offering shall not be deemed to be owned by such dealer;

iii. Any dealer registered pursuant to section 15 of the Exchange Act acting in a riskless principal transaction on behalf of a qualified institutional buyer;

Note: A registered dealer may act as agent, on a non-discretionary basis, in a transaction with a qualified institutional buyer without itself having to be a qualified institutional buyer.

iv. Any investment company registered under the Investment Company Act, acting for its own account or for the accounts of other qualified institutional buyers, that is part of a family of investment companies which own in the aggregate at least \$100 million in securities of issuers, other than issuers that are affiliated with the investment company or are part of such family of investment companies. Family of investment companies means any two or more investment companies registered under the Investment Company Act, except for a unit investment trust whose assets consist solely of shares of one or more registered investment companies, that have the same investment adviser (or, in the case of unit investment trusts, the same depositor), Provided That, for purposes of this section:

A. Each series of a series company (as defined in Rule 18f-2 under the Investment Company Act) shall be deemed to be a separate investment company; and

B. Investment companies shall be deemed to have the same adviser (or depositor) if their advisers (or depositors) are majority-owned subsidiaries of the same parent, or if one investment company's adviser (or depositor) is a majority-owned subsidiary of the other investment company's adviser (or depositor);

v. Any entity, all of the equity owners of which are qualified institutional buyers, acting for its own account or the accounts of other qualified institutional buyers; and

vi. Any bank as defined in section 3(a)(2) of the Act, any savings and loan association or other institution as referenced in section 3(a)(5)(A) of the Act, or any foreign bank or savings and loan association or equivalent institution, acting for its own account or the accounts of other qualified institutional buyers, that in the aggregate owns and invests on a discretionary basis at least \$100 million in securities of issuers that are not affiliated with it and that has an audited net worth of at least \$25 million as demonstrated in its latest annual financial statements, as of a date not more than 16 months preceding the date of sale under the Rule in the case of a U.S. bank or savings and loan association, and not more than 18 months preceding such date of sale for a foreign bank or savings and loan association or equivalent institution.

2. In determining the aggregate amount of securities owned and invested on a discretionary basis by an entity, the following instruments and interests shall be excluded: bank deposit notes and certificates of deposit; loan participations; repurchase agreements; securities owned but subject to a repurchase agreement; and currency, interest rate and commodity swaps.

3. The aggregate value of securities owned and invested on a discretionary basis by an entity shall be the cost of such securities, except where the entity reports its securities holdings in its financial statements on the basis of

their market value, and no current information with respect to the cost of those securities has been published. In the latter event, the securities may be valued at market for purposes of this section.

4. In determining the aggregate amount of securities owned by an entity and invested on a discretionary basis, securities owned by subsidiaries of the entity that are consolidated with the entity in its financial statements prepared in accordance with generally accepted accounting principles may be included if the investments of such subsidiaries are managed under the direction of the entity, except that, unless the entity is a reporting company under section 13 or 15(d) of the Exchange Act, securities owned by such subsidiaries may not be included if the entity itself is a majority-owned subsidiary that would be included in the consolidated financial statements of another enterprise.

5. For purposes of this section, riskless principal transaction means a transaction in which a dealer buys a security from any person and makes a simultaneous offsetting sale of such security to a qualified institutional buyer, including another dealer acting as riskless principal for a qualified institutional buyer.

6. For purposes of this section, effective conversion premium means the amount, expressed as a percentage of the security's conversion value, by which the price at issuance of a convertible security exceeds its conversion value.

7. For purposes of this section, effective exercise premium means the amount, expressed as a percentage of the warrant's exercise value, by which the sum of the price at issuance and the exercise price of a warrant exceeds its exercise value.

b. Sales by persons other than issuers or dealers. Any person, other than the issuer or a dealer, who offers or sells securities in compliance with the conditions set forth in paragraph (d) of this section shall be deemed not to be engaged in a distribution of such securities and therefore not to be an underwriter of such securities within the meaning of sections 2 (11) and 4(1) of the Act.

c. Sales by Dealers. Any dealer who offers or sells securities in compliance with the conditions set forth in paragraph (d) of this section shall be deemed not to be a participant in a distribution of such securities within the meaning of section 4 (3) (C) of the Act and not to be an underwriter of such securities within the meaning of section (11) of the Act, and such securities shall be deemed not to have been offered to the public within the meaning of section (4)(3)(A) of the Act.

d. Conditions to be met. To qualify for exemption under this section, an offer or sale must meet the following conditions:

1. The securities are offered or sold only to a qualified institutional buyer or to an offeree or purchaser that the seller and any person acting on behalf of the seller reasonably believe is a qualified institutional buyer. In determining whether a prospective purchaser is a qualified institutional buyer, the seller and any person acting on its behalf shall be entitled to rely upon the following non-exclusive methods of establishing the prospective purchaser's ownership and discretionary investments of securities:

i. The prospective purchaser's most recent publicly available financial statements, Provided That such statements present the information as of a date within 16 months preceding the date of sale of securities under this section in the case of a U.S. purchaser and within 18 months preceding such date of sale for a foreign purchaser;

ii. The most recent publicly available information appearing in documents filed by the prospective purchaser with the Commission or another United States federal, state, or local governmental agency or self-regulatory organization, or with a foreign governmental agency or self-regulatory organization, Provided That any such information is as of a date within 16 months preceding the date of sale of securities under this section in the case of a U.S. purchaser and within 18 months preceding such date of sale for a foreign purchaser;

iii. The most recent publicly available information appearing in a recognized securities manual, Provided That such information is as of a date within 16 months preceding the date of sale of securities under this section in the case of a U.S. purchaser and within 18 months preceding such date of sale for a foreign purchaser; or

iv. A certification by the chief financial officer, a person fulfilling an equivalent function, or other executive officer of the purchaser, specifying the amount of securities owned and invested on a discretionary basis by the purchaser as of a specific date on or since the close of the purchaser's most recent fiscal year, or, in the case of a purchaser that is a member of a family of investment companies, a certification by an executive officer of the investment adviser specifying the amount of securities owned by the family of investment companies as of a specific date on or since the close of the purchaser's most recent fiscal year;

2. The seller and any person acting on its behalf takes reasonable steps to ensure that the purchaser is aware that the seller may rely on the exemption from the provisions of section 5 of the Act provided by this section;

3. The securities offered or sold:

i. Were not, when issued, of the same class as securities listed on a national securities exchange registered under section 6 of the Exchange Act or quoted in a U.S. automated inter-dealer quotation system; Provided, That securities that are convertible or exchangeable into securities so listed or quoted at the time of issuance and that had an effective conversion premium of less than 10 percent, shall be treated as securities of the class into which they are convertible or exchangeable; and that warrants that may be exercised for securities so listed or

quoted at the time of issuance, for a period of less than 3 years from the date of issuance, or that had an effective exercise premium of less than 10 percent, shall be treated as securities of the class to be issued upon exercise; and Provided further, That the Commission may from time to time, taking into account then-existing market practices, designate additional securities and classes of securities that will not be deemed of the same class as securities listed on a national securities exchange or quoted in a U.S. automated inter-dealer quotation system; and

ii. Are not securities of an open-end investment company, unit investment trust or face-amount certificate company that is or is required to be registered under section 8 of the Investment Company Act; and

i. In the case of securities of an issuer that is neither subject to section 13 or 15(d) of the Exchange Act, nor exempt from reporting pursuant to Rule 12g3-2(b) under the Exchange Act, nor a foreign government as defined in Rule 405 eligible to register securities under Schedule B of the Act, the holder and a prospective purchaser designated by the holder have the right to obtain from the issuer, upon request of the holder, and the prospective purchaser has received from the issuer, the seller, or a person acting on either of their behalf, at or prior to the time of sale, upon such prospective purchaser's request to the holder or the issuer, the following information (which shall be reasonably current in relation to the date of resale under this section): a very brief statement of the nature of the business of the issuer and the products and services it offers; and the issuer's most recent balance sheet and profit and loss and retained earnings statements, and similar financial statements for such part of the two preceding fiscal years as the issuer has been in operation (the financial statements should be audited to the extent reasonably available).

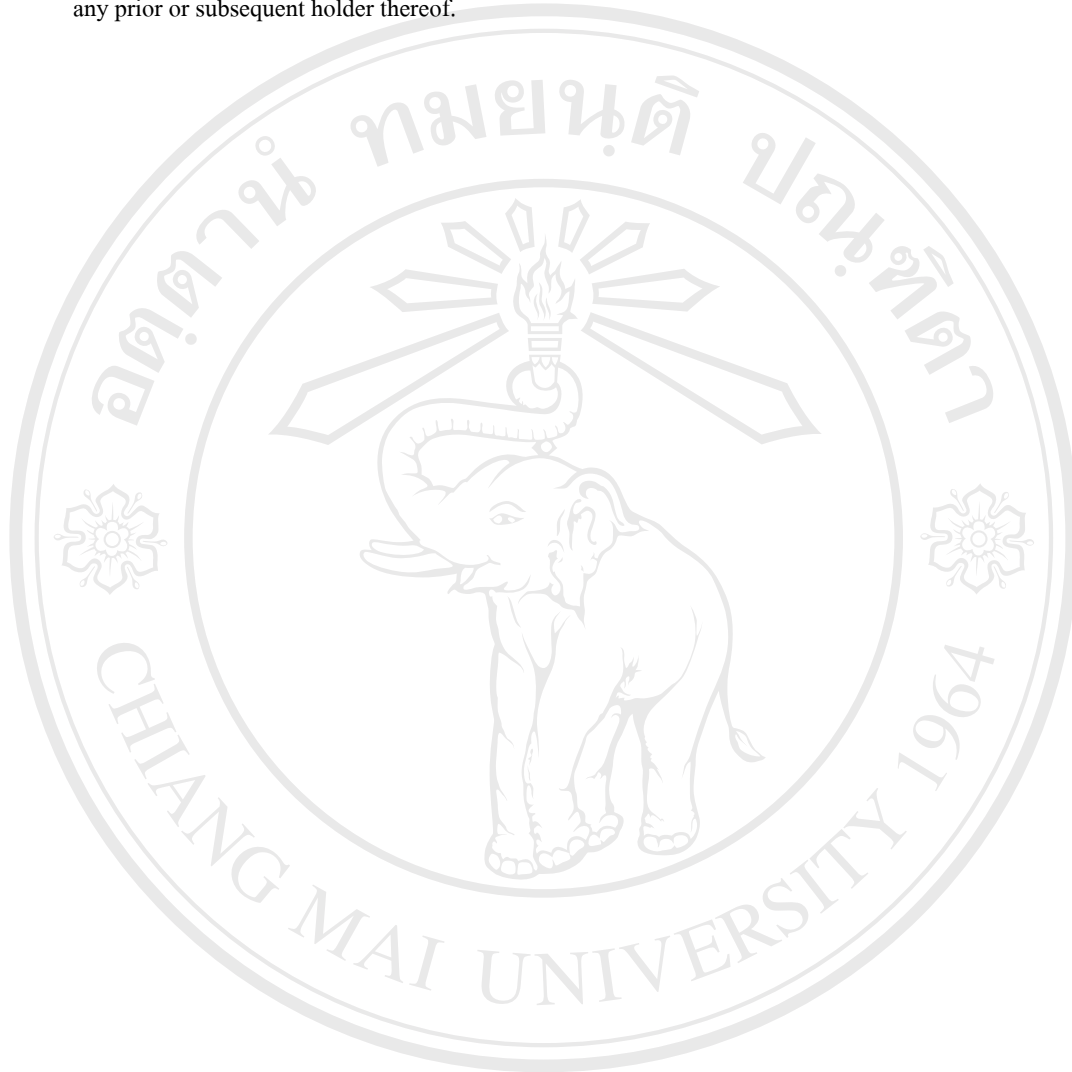
ii. The requirement that the information be reasonably current will be presumed to be satisfied if:

A. The balance sheet is as of a date less than 16 months before the date of resale, the statements of profit and loss and retained earnings are for the 12 months preceding the date of such balance sheet, and if such balance sheet is not as of a date less than 6 months before the date of resale, it shall be accompanied by additional statements of profit and loss and retained earnings for the period from the date of such balance sheet to a date less than 6 months before the date of resale; and

B. The statement of the nature of the issuer's business and its products and services offered is as of a date within 12 months prior to the date of resale; or

C. With regard to foreign private issuers, the required information meets the timing requirements of the issuer's home country or principal trading markets.

e. Offers and sales of securities pursuant to this section shall be deemed not to affect the availability of any exemption or safe harbor relating to any previous or subsequent offer or sale of such securities by the issuer or any prior or subsequent holder thereof.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก จ
ตัวอย่างงบการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทยที่ออกจำหน่ายหุ้นกู้แปลงสภาพ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างงบการเงินของบริษัทที่.ซี.เจ. มอเตอร์ จำกัด (มหาชน)
ซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ใช้สัญลักษณ์ TCJ
ซึ่งผู้อ่านสามารถค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับงบการเงินนี้ได้จาก <http://www.sec.or.th>

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอ ผู้ถือหุ้นบริษัท ที.ซี.เจ. มอเตอร์ จำกัด (มหาชน)

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบดุลของบริษัท ที.ซี.เจ. มอเตอร์ จำกัด (มหาชน) และงบดุลรวมของบริษัท ที.ซี.เจ. มอเตอร์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542 งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลง ส่วนของผู้ถือหุ้น งบขาดทุนสะสม และงบกระแสเงินสด รวมถึงงบกำไรขาดทุนรวม งบแสดงการเปลี่ยนแปลง ส่วนของผู้ถือหุ้นรวม งบขาดทุนสะสมรวม และงบกระแสเงินสดรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปี ซึ่งผู้บริหารของกิจการเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลในงบการเงินเหล่านี้ ส่วนข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินดังกล่าวจากผลการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งกำหนดให้ข้าพเจ้าต้องวางแผนและปฏิบัติตามเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลว่า งบการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการทดสอบหลักฐานประกอบรายการ ทั้งที่เป็นจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลใน งบการเงิน การประเมินความเหมาะสมของหลักการบัญชีที่กิจการใช้และประมาณการเกี่ยวกับรายการทางการเงินที่เป็นสาระสำคัญซึ่งผู้บริหารเป็นผู้จัดทำขึ้น ตลอดจนการประเมินถึงความเหมาะสมของการแสดงรายการที่นำเสนอในงบการเงินโดยรวม ข้าพเจ้าเชื่อว่าการตรวจสอบดังกล่าวให้ข้อสรุปที่เป็นเกณฑ์อย่างเหมาะสมในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าเห็นว่างบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปีของบริษัท ที.ซี.เจ. มอเตอร์ จำกัด (มหาชน) และบริษัท ที.ซี.เจ. มอเตอร์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

รายงานการสอบบัญชีนี้เป็นแบบไม่มีเงื่อนไข ทั้งนี้ โปรดดูข้อมูลที่เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน 1 และ 13 ในเดือนมิถุนายน 2543 บริษัทประสบความสำเร็จในการทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้กับธนาคารและสถาบันการเงิน อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ทางเศรษฐกิจยังคงมีความไม่แน่นอนที่อาจมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจในอนาคต และการจัดหากระแสเงินสดจากการดำเนินงานให้ได้เพียงพอที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ ผลที่สุดของเรื่องดังกล่าวไม่สามารถทราบได้ในปัจจุบัน งบการเงินนี้ได้รับผลกระทบต่อฐานะทางการเงินของบริษัทจนถึงปัจจุบันตามที่ผู้บริหารได้ประเมินผลของสถานการณ์ทางเศรษฐกิจไว้ ทั้งนี้ ผลที่เกิดขึ้นจริงในภายหลังอาจต่างจากการประเมินสถานการณ์ในปัจจุบันของผู้บริหารอย่างเป็นทางการที่สำคัญ

(นายวินิจ ศิลามงคล)

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ทะเบียนเลขที่ 3378

กรุงเทพมหานคร

9 กุมภาพันธ์ 2544

บริษัท ที.ซี.เจ. มอเตอร์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542

สินทรัพย์

บาท

	หมายเหตุ	บาท			
		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัทฯ	
		2543	2542	2543	2542
สินทรัพย์หมุนเวียน					
เงินสดและเงินฝากธนาคาร		57,853,983	328,937,519	14,617,867	266,711,827
เงินลงทุนระยะสั้นในเงินฝากประจำ	12	11,846,373	11,358,285	11,846,373	11,053,067
ลูกหนี้การค้า - สุทธิ	6	33,697,609	26,705,768	29,759,227	22,891,935
สินค้าคงเหลือ - สุทธิ	7	359,752,844	383,456,490	359,752,844	383,456,490
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		24,546,596	9,273,962	23,817,437	8,858,381
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		487,697,405	759,732,024	439,793,748	692,971,700
ลูกหนี้บริษัทย่อยและบริษัทร่วม	5	18,225,949	19,529,693	164,981,233	207,950,014
เงินลงทุนในหุ้นทุน					
- บริษัทย่อยและบริษัทร่วม - วิถี					
ส่วนได้เสีย	8	3,179,895	18,524,412	193,209,894	264,651,160
-บริษัทอื่น - วิถีราคาทุน		6,000,000	6,000,000	6,000,000	6,000,000
เงินลงทุนในบัตรเงินฝาก	9	-	29,902,510	-	29,902,510
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	10, 13	672,218,283	819,189,578	386,576,836	460,995,576
สินทรัพย์อื่น					
ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย		25,255,891	22,416,104	11,455,893	10,211,884
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี-สุทธิ	11	5,684,035	12,572,043	-	394,447
เงินมัดจำและอื่น ๆ		12,016,203	12,864,519	9,814,899	10,663,215
รวมสินทรัพย์อื่น		42,956,129	47,852,666	21,270,792	21,269,546
รวมสินทรัพย์		1,230,277,661	1,700,730,883	1,211,832,503	1,683,740,506

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ที.ซี.เจ. มอเตอร์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบดุล(ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

บาท

	หมายเหตุ	บาท			
		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัทฯ	
		2543	2542	2543	2542
หนี้สินหมุนเวียน					
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจาก					
สถาบันการเงิน	12, 13	-	678,549,353	-	678,549,353
เจ้าหนี้การค้า		59,084,134	4,786,276	55,185,168	1,430,655
เจ้าหนี้ค่าซื้อเครื่องจักร		-	4,713,725	-	4,713,725
ดอกเบี้ยค้างจ่าย		-	172,036,152	-	172,036,152
ส่วนของหนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อ					
ที่ครบกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	15	13,466,250	12,496,726	-	-
เงินกู้ยืมที่เจ้าหนี้มีสิทธิเรียกคืนได้ทันที	13	-	1,047,214,934	-	1,047,214,934
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		5,440,724	5,207,664	4,360,782	4,069,634
รวมหนี้สินหมุนเวียน		77,991,108	1,925,004,830	59,545,950	1,908,014,453
เจ้าหนี้ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้	13	531,072,976	-	531,072,976	-
หุ้นกู้แปลงสภาพ	14	290,670,889	-	290,670,889	-
เจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน		1,165,361	1,842,056	1,165,361	1,842,056
เงินประกันการเช่าอาคารและให้บริการ		2,006,400	3,179,120	2,006,400	3,179,120
รวมหนี้สิน		902,906,734	1,930,026,006	884,461,576	1,913,035,629
ส่วนของผู้ถือหุ้น					
ทุนเรือนหุ้น - หุ้นสามัญ มูลค่า					
หุ้นละ 10 บาท					
ทุนจดทะเบียน 63.5 ล้านหุ้นในปี	14				
2543 และ 25 ล้านหุ้นในปี 2542					
หุ้นที่เรียกชำระเต็มมูลค่าแล้ว					
25 ล้านหุ้น ในปี 2543 และ 2542		250,000,000	250,000,000	250,000,000	250,000,000
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น		385,000,000	385,000,000	385,000,000	385,000,000
สิทธิในการแปลงสภาพ	14	79,327,111	-	79,327,111	-
ทุนสำรอง	16	25,000,000	25,000,000	25,000,000	25,000,000
ขาดทุนสะสม		(411,956,184)	(889,295,123)	(411,956,184)	(889,295,123)
ส่วนของผู้ถือหุ้น - สุทธิ					
(ขาดทุนสะสมเกินทุน)		327,370,927	(229,295,123)	327,370,927	(229,295,123)
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		1,230,277,661	1,700,730,883	1,211,832,503	1,683,740,506

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ที.ซี.เจ. มอเตอร์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542

บาท

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัทฯ	
		2543	2542	2543	2542
รายได้					
ขายสุทธิ	5	151,346,592	137,528,888	153,164,336	150,150,330
รายได้ค่าเช่า	5	72,225,750	68,423,202	20,398,103	21,805,158
กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทย่อย	3	-	226,734,580	-	226,734,580
กลับรายการค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ		-	25,822,730	-	25,822,730
รายได้อื่น	5	18,861,223	42,008,502	24,600,321	38,631,269
รวมรายได้		242,433,565	500,517,902	198,162,760	463,144,067
ต้นทุนและค่าใช้จ่าย					
ต้นทุนขาย	5	147,749,896	158,614,546	148,719,896	168,150,370
ต้นทุนค่าเช่า	5	89,140,722	97,459,675	6,884,611	7,056,901
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	5	128,209,372	170,696,354	110,097,455	151,862,694
ส่วนได้เสียในผลขาดทุนสุทธิ					
ของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม		15,344,517	17,928,113	71,441,266	82,474,798
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน		36,087,354	20,933,245	36,087,354	20,718,085
ดอกเบี้ยจ่าย	5, 15	65,762,374	119,579,904	64,792,848	117,575,154
ขาดทุนจากการด้อยค่า					
ของทรัพย์สิน	10	40,000,000	-	40,000,000	-
ค่าตอบแทนกรรมการ		1,820,000	2,320,000	1,820,000	2,320,000
รวมต้นทุนและค่าใช้จ่าย		524,114,235	587,531,837	479,843,430	550,158,002
ขาดทุนก่อนรายการพิเศษ		(281,680,670)	(87,013,935)	(281,680,670)	(87,013,935)
รายการพิเศษ-กำไรจากการปรับ					
โครงสร้างหนี้	13	759,019,609	-	759,019,609	-
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ		477,338,939	(87,013,935)	477,338,939	(87,013,935)
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้น :					
ขาดทุนก่อนรายการพิเศษ		(11.27)	(3.48)	(11.27)	(3.48)
รายการพิเศษ		30.36	-	30.36	-
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ		19.09	(3.48)	19.09	(3.48)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ที.ซี.เจ. มอเตอร์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542

1. ผลประกอบการของบริษัท

บริษัท ที.ซี.เจ. มอเตอร์ จำกัด (มหาชน) ตั้งอยู่ที่ 89/169-170 หมู่ 3 ถนนวิภาวดีรังสิต เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210 บริษัทดำเนินธุรกิจนำเข้าและจำหน่ายเครื่องจักร และเครื่องจักรกลที่ใช้ยก สำหรับธุรกิจการก่อสร้างและขนถ่าย

ภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศได้เริ่มชะลอตัวลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2540 อุตสาหกรรมด้านการก่อสร้างและระบบสาธารณูปโภคขนาดใหญ่ของประเทศไทยชะลอตัวลงอย่างต่อเนื่อง ผลประกอบการของบริษัท บริษัทย่อย และบริษัทร่วมได้รับผลกระทบอย่างมากตามที่ปรากฏว่ารายได้ลดลงอย่างมาก ตลอดจนถึงสินค้าคงเหลือเคลื่อนไหวช้าลง นอกจากนี้ บริษัทย่อยและบริษัทร่วมได้หยุดการชำระหนี้สินที่ถึงกำหนดชำระแล้วเป็นการชั่วคราวตั้งแต่เดือนตุลาคม 2541 ซึ่งได้แก่ หนี้สินจากการทำทรัสต์รีซีทีส์ เงินกู้ยืมและดอกเบี้ยรวมถึงหนี้สินจากการทำสัญญาเช่าซื้อ ในเดือนมิถุนายน 2543 บริษัทประสบความสำเร็จในการทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้กับธนาคารและสถาบันการเงินดังที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน 13 องค์กรก็ตาม สถานการณ์ทางเศรษฐกิจยังคงมีความไม่แน่นอนที่อาจมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจในอนาคต และจัดหาระแสเงินสดจากการดำเนินงานให้เพียงพอที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ ผลที่สุดของเรื่องดังกล่าวไม่สามารถทราบได้ในปัจจุบัน งบการเงินนี้ได้รวมผลกระทบต่อฐานะการเงินของบริษัทจนถึงปัจจุบันตามที่ผู้บริหารได้ประเมินผลของสถานการณ์ทางเศรษฐกิจไว้ ทั้งนี้ ผลที่เกิดขึ้นจริงในภายหลังอาจต่างจากการประเมินสถานการณ์ในปัจจุบันของผู้บริหารอย่างเป็นสาระสำคัญ

2. หลักการจัดทำงบการเงิน

บริษัทจัดทำบัญชีโดยบันทึกบัญชีเป็นเงินบาทและจัดทำงบการเงินเป็นภาษาไทยตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย

มาตรฐานการบัญชีที่ใช้อาจไม่เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศอื่น ๆ ทั้งนี้ งบการเงินนี้ไม่ได้มีวัตถุประสงค์ที่จะแสดงฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปของประเทศอื่นที่ไม่ใช่ประเทศไทย ดังนั้น งบการเงินนี้จึงไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์สำหรับบุคคลที่ไม่ทราบถึงหลักการบัญชีและวิธีปฏิบัติทางบัญชีในประเทศไทย

เพื่อความสะดวกของผู้อ่านงบการเงิน บริษัทได้จัดทำงบการเงินฉบับภาษาอังกฤษขึ้นจากงบการเงินฉบับภาษาไทยนี้ซึ่งบริษัทนำเสนอเพื่อวัตถุประสงค์ของการรายงานภายในประเทศ

4. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (บางส่วน)

เครื่องมือทางการเงิน

นโยบายการบัญชีที่ใช้ในการบันทึกและวัดมูลค่าของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่แสดงในงบดุล ซึ่งรวมถึงเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ลูกหนี้และเจ้าหนี้การค้า ลูกหนี้และเจ้าหนี้อื่น ๆ เงินกู้ยืม เงินให้กู้ยืม เงินลงทุน และหุ้นกู้ได้เปิดเผยไว้แล้วในหมายเหตุประกอบงบการเงินที่เกี่ยวข้อง

เครื่องมือทางการเงินถูกจัดประเภทเป็นหนี้สินหรือส่วนของผู้ถือหุ้นโดยพิจารณาถึงเนื้อหาและการผูกพันตามสัญญา ดอกเบี้ย เงินปันผล รายการกำไรและรายการขาดทุนที่เกิดจากเครื่องมือทางการเงินหรือองค์ประกอบของเครื่องมือทางการเงินที่จัดประเภทเป็นหนี้สินทางการเงินแสดงเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน ผลตอบแทนที่จ่ายให้แก่ผู้ถือเครื่องมือทางการเงินที่จัดประเภทเป็นตราสารทุนนำไปหักจากส่วนของผู้ถือหุ้นโดยตรง เครื่องมือทางการเงินจะถูกนำมาหักกลบลบกันก็ต่อเมื่อกิจการมีสิทธิตามกฎหมายในการนำจำนวนที่รับรู้ไว้มาหักกลบลบหนี้กัน และมีความตั้งใจที่จะรับหรือจ่ายชำระจำนวนที่รับรู้ไว้ด้วยยอดสุทธิ หรือตั้งใจที่จะรับประโยชน์จากสินทรัพย์ในเวลาเดียวกับที่จ่ายชำระหนี้สิน

13. เจ้าหนี้ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542 บริษัทมีเงินกู้ยืมร่วมจากธนาคารและสถาบันการเงินของต่างประเทศหลายแห่งเป็นเงินรวม 25 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกาโดยมีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3.0 ต่อปี เงินกู้ยืมดังกล่าวมีกำหนดชำระคืนในเดือนเมษายน 2543

เงินกู้ยืมกับธนาคารในประเทศแห่งหนึ่ง จำนวน 14.9 ล้านบาท เงินกู้ยืมนี้มีกำหนดชำระคืนทุกเดือนรวม 24 เดือน เดือนละไม่ต่ำกว่า 621,000 บาท พร้อมดอกเบี้ย เงินกู้ยืมนี้มีอัตราดอกเบี้ยตามที่ระบุไว้ในสัญญาและค่าประกันโดยกรรมการของบริษัทบางท่าน

เงินกู้ยืมกับธนาคารในประเทศอีกแห่งหนึ่งจำนวน 94 ล้านบาท เงินกู้ยืมนี้มีกำหนดชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยเป็นรายเดือน เดือนละ 1.7 ล้านบาท จนกว่าจะชำระหนี้ให้เสร็จสิ้นภายใน 12 ปี โดยเริ่มชำระงวดแรกภายใน 24 เดือนนับแต่วันที่ทำสัญญา เงินกู้ยืมนี้มีอัตราดอกเบี้ยตามที่ระบุไว้ในสัญญาและค่าประกันโดยกรรมการของบริษัทบางท่าน

เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม 2541 บริษัทได้หยุดชำระเงินกู้และดอกเบี้ยที่เกี่ยวข้องที่ถึงกำหนดชำระแล้ว ซึ่งเป็นผลให้เจ้าหนี้มีสิทธิเรียกคืนเงินกู้ทั้งจำนวนได้ทันที เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร หนี้สินจากการทำทรัสต์รีซีทส์ เงินกู้ยืมจากธนาคารและเงินกู้ยืมระยะยาวรวมทั้งดอกเบี้ยที่เกี่ยวข้องที่บริษัทคิดค้นสัญญาการชำระคืนมียอดคงเหลือตามบัญชี ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2543 เป็นเงินประมาณ 1,993.8 ล้านบาท

เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2543 บริษัทได้ลงนามในสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ 2 ฉบับ ดังนี้

1. สัญญาปรับโครงสร้างหนี้เงินกู้ยืมร่วมจากธนาคารและสถาบันการเงินในต่างประเทศหลายแห่งจำนวนรวม 27.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (รวมดอกเบี้ยค้างจ่าย ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2543 จำนวน 2.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา) ภายใต้เงื่อนไขของสัญญาปรับโครงสร้างหนี้บริษัทจะต้องจ่ายชำระหนี้เงินกู้ยืมบางส่วนเป็นเงินสด ณ วันทำสัญญาเป็นจำนวน 306.4 ล้านบาท และบริษัทได้รับการปลดหนี้ในวันทำสัญญาจำนวน 759.0 ล้านบาท บริษัทแสดงผลกำไรจากการได้รับการปลดหนี้จากธนาคารและสถาบันการเงินในต่างประเทศดังกล่าวเป็น "รายการพิเศษ" ในงบกำไรขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2543

2. สัญญาปรับโครงสร้างหนี้สำหรับเงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร หนี้สินจากการทำทรัสต์รีซีทส์ เงินกู้ยืมจากธนาคาร เงินกู้ยืมระยะยาวและดอกเบี้ยค้างจ่ายที่บันทึกบัญชีไว้รวมประมาณ 928.4 ล้านบาท ภายใต้เงื่อนไขของสัญญาบริษัทจะต้องชำระหนี้ดอกเบี้ยค้างจ่ายในวันทำสัญญาเป็นเงินสดจำนวนประมาณ 26.7 ล้านบาท โดยธนาคารได้ยกเว้นดอกเบี้ยค้างจ่ายส่วนที่เหลือให้ทั้งหมด ยอดคงเหลือของเงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร หนี้สินจากการทำทรัสต์รีซีทส์และเงินกู้ยืมจากธนาคาร (หมายเหตุ 12) และเงินกู้ยืมระยะยาวจากธนาคารในประเทศสองแห่งตามที่กล่าวข้างต้นประมาณ 783 ล้านบาท ได้รับการขยายระยะเวลาครบกำหนดชำระเป็นภายหลังปี 2544 เหตุการณ์ดังกล่าวทำให้บริษัทแสดงรายการหนี้สินที่ปรับโครงสร้างหนี้แล้วเป็นเงินกู้ยืมระยะยาวในงบดุล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 หนี้สินที่ปรับโครงสร้างหนี้แล้วดังกล่าวมีกำหนดการชำระคืนดังต่อไปนี้

2.1 เงินต้นประมาณ 413 ล้านบาท ผ่อนชำระเงินกู้เป็นเวลา 12 ปี เริ่มชำระคืนเงินต้นในปี 2545 ชำระดอกเบี้ยทุกสิ้นเดือน เริ่มชำระดอกเบี้ยในเดือนกรกฎาคม 2543 โดยมีอัตราดอกเบี้ยตามที่ระบุไว้ในสัญญา และค้ำประกันโดยการจดจำนองที่ดินและสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินที่มีอยู่แล้วหรือที่จะมีขึ้นในอนาคตของบริษัท นอกจากนี้ภายใต้เงื่อนไขของสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ บริษัทจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อจำกัดต่าง ๆ หลายประการ เช่น การสัญญาว่าจะไม่ก่อภาระหนี้เพิ่มเติม การคงอัตราส่วนทางการเงินตามที่ระบุไว้ในสัญญา

2.2 เงินต้นจำนวน 370 ล้านบาท ชำระโดยการออกหุ้นกู้แปลงสภาพ (หมายเหตุ 14)

14. หุ้นกู้แปลงสภาพและทุนเรือนหุ้น

ในการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2543 ผู้ถือหุ้นได้มีมติเป็นเอกฉันท์ให้ออกหุ้นกู้แปลงสภาพเพื่อให้เป็นไปตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ (หมายเหตุ 13)

เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2543 บริษัทได้ออกหุ้นกู้แปลงสภาพชนิดระบุชื่อผู้ถือ เป็นเงินทั้งสิ้น 369,998,000 บาท หุ้นกู้นี้มีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.1 ต่อปี จ่ายดอกเบี้ยทุกปีจนกว่าจะครบกำหนดไถ่ถอนในวันที่ 31 สิงหาคม 2555 ผู้ถือหุ้นสามารถใช้สิทธิแปลงสภาพหุ้นกู้เป็นหุ้นสามัญของบริษัทได้ภายในระยะเวลา 60 วันก่อนวันใช้สิทธิแปลงสภาพนับตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2546 เป็นต้นไป หรือช่วงระยะเวลา 60 วันทำการสุดท้ายก่อนวันที่บริษัทใช้สิทธิที่จะไถ่ถอนหุ้นกู้แปลงสภาพ โดยมีราคาแปลงสภาพเท่ากับราคาปิดของหุ้นสามัญของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเฉลี่ย 30 วันซื้อขายก่อนวันแปลงสภาพ และในทุกกรณีราคาแปลงสภาพในระหว่างที่บริษัทมีส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นบวกจะต้องไม่ต่ำกว่า 10 บาท ต่อหุ้น ทั้งนี้บริษัทมีสิทธิไถ่ถอนหุ้นกู้แปลงสภาพคืนก่อนครบกำหนดนับตั้งแต่วันครบกำหนดออกหุ้นกู้แปลงสภาพในปีที่ 4 ถึงปีที่ 8 ในอัตราส่วนตามที่กำหนดไว้ในเงื่อนไขการออกหุ้นกู้แปลงสภาพ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 บริษัทได้แสดงรายการสิทธิในการแปลงสภาพหุ้นกู้เป็นหุ้นสามัญของบริษัทจำนวน 79.3 ล้านบาท ไว้ภายใต้ส่วนของผู้ถือหุ้น และจำนวนเงินหุ้นกู้ส่วนที่เหลือจำนวน 290.7 ล้านบาท ได้แสดงไว้เป็นรายการหุ้นกู้แปลงสภาพ ซึ่งแสดงเป็นส่วนหนึ่งของหนี้สิน ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 48 เรื่อง การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงินเกี่ยวเนื่องกับการออกหุ้นกู้แปลงสภาพดังกล่าวข้างต้น ในการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2543 ผู้ถือหุ้นได้มีมติเป็นเอกฉันท์ให้เพิ่มทุนจดทะเบียนของบริษัทจาก 250,000,000 บาท (จำนวน 25,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท) เป็นทุนจดทะเบียน 635,000,000 บาท (จำนวน 63,500,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท) เพื่อรองรับการใช้สิทธิ

การแปลงสภาพหุ้นกู้ของผู้ถือหุ้นกู้ บริษัทได้จดทะเบียนการเพิ่มทุนกับกระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2543

18. การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน (บางส่วน)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 บริษัทและบริษัทย่อยไม่มีนโยบายที่จะประกอบธุรกรรมตราสารทางการเงินที่เป็นตราสารอนุพันธ์เพื่อการเก็งกำไรหรือเพื่อการค้า

18.3 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน (บางส่วน)

เครื่องมือทางการเงินที่ในการดำเนินธุรกิจตามปกติตั้งใจจะดำรงไว้จนกว่าจะครบกำหนดได้บันทึกไว้ในราคาทุนเดิมหรือจำนวนที่จะต้องจ่ายชำระเมื่อทวงถามตามความเหมาะสม

มูลค่ายุติธรรม คือจำนวนเงินที่ใช้แลกเปลี่ยนสินทรัพย์หรือชำระหนี้สินระหว่างบุคคลที่มีความรอบรู้และเต็มใจที่จะแลกเปลี่ยนโดยมีการต่อรองที่เป็นอิสระและไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกัน

บริษัทและบริษัทย่อยใช้วิธีการและข้อสมมติฐานในการประมาณมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินดังนี้

- เจ้าหนี้ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้และหุ้นกู้แปลงสภาพ

มูลค่ายุติธรรมของเจ้าหนี้ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้และหุ้นกู้แปลงสภาพประมาณการโดยใช้วิธีการหาส่วนลดกระแสเงินสดโดยใช้อัตราดอกเบี้ยในตลาดปัจจุบันและอายุสัญญาคงเหลือ

มูลค่าที่แสดงในงบดุลและประมาณการมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินทางการเงินที่มีสาระสำคัญ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 มีดังนี้

	พันบาท			
	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัท		มูลค่ายุติธรรม	
	จำนวนที่แสดงในงบดุล			
	2543	2542	2543	2542
เจ้าหนี้ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้	531,073	379,715	531,073	379,715
หุ้นกู้แปลงสภาพ	290,671	290,671	290,671	290,671
สิทธิในการแปลงสภาพ	79,327	79,327	79,327	79,327

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างงบการเงินของบริษัทเงินทุน สินอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
ซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ใช้สัญลักษณ์ SICCO
ซึ่งผู้อ่านสามารถค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับงบการเงินนี้ได้จาก <http://www.sec.or.th>

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอผู้ถือหุ้นและคณะกรรมการ บริษัทเงินทุน สินอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
(เดิมบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ สินอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน))

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบดุลรวมของ บริษัทเงินทุน สินอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน) (เดิมบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ สินอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)) และบริษัทย่อย และงบดุลเฉพาะของ บริษัทเงินทุน สินอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน) (เดิมบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ สินอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542 งบกำไรขาดทุนรวม งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นรวม งบกำไรสะสมรวมและงบกระแสเงินสดรวม และ งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น งบกำไรสะสม และงบกระแสเงินสดเฉพาะของบริษัท สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน ซึ่งผู้บริหารของกิจการเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลในงบการเงินเหล่านี้ ส่วนข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินดังกล่าวจากผลการตรวจสอบของข้าพเจ้า งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะของบริษัทสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2541 ตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีอื่นในสำนักงานเดียวกัน ซึ่งได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข เกี่ยวกับค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของบริษัท ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ตามรายงานการสอบบัญชีลงวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2542

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย ซึ่งกำหนดให้ข้าพเจ้าต้องวางแผนและปฏิบัติตามเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลว่า งบการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการทดสอบหลักฐานประกอบรายการ ทั้งที่เป็นจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน การประเมินความเหมาะสมของหลักการบัญชีที่กิจการใช้และประมาณการเกี่ยวกับรายการทางการเงินที่เป็นสาระสำคัญ ซึ่งผู้บริหารเป็นผู้จัดทำขึ้น ตลอดจนการประเมินถึงความเหมาะสมของการแสดงรายการที่นำเสนอในงบการเงิน โดยรวม ข้าพเจ้าเชื่อว่าการตรวจสอบดังกล่าวให้ข้อสรุปที่เป็นเกณฑ์อย่างเหมาะสมในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 1.3 และข้อ 3.5 เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2541 ธนาคารแห่งประเทศไทย กำหนดแนวทางใหม่ในการประมาณและบันทึกจำนวนขั้นต่ำของค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ แนวทางดังกล่าวกำหนดอัตราร้อยละที่จะใช้คำนวณค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญสำหรับแต่ละประเภทของสินเชื่อที่จัดชั้น และยังกำหนดให้สอบทานคุณภาพเงินให้สินเชื่ออีกด้วย ตามแนวทางปฏิบัติดังกล่าว ธนาคารแห่งประเทศไทยได้อินยอมให้บริษัทบันทึกค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญขั้นต่ำเป็นสัดส่วนจนครบจำนวนได้ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2543 นอกจากนั้นเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2542 ธนาคารแห่งประเทศไทย กำหนดแนวทางเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างหนี้และได้อินยอมให้บริษัทบันทึกส่วนสูญเสียจากการปรับโครงสร้างหนี้เป็นสัดส่วนจนครบจำนวนได้ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2543 จำนวนค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญและส่วนสูญเสียจากการปรับโครงสร้างหนี้ขั้นต่ำสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2542 ต้องมีสัดส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 ของจำนวนค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญและส่วนสูญเสียจากการปรับโครงสร้างหนี้ ตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญและส่วนสูญเสียจากการปรับโครงสร้าง

สร้างหนี้ดังกล่าวควรถูกบันทึกเพิ่มจำนวนทันทีที่ได้มีการประมาณขึ้น บริษัทได้ประมาณค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ และส่วนสูญเสียดังกล่าวปรับโครงสร้างหนี้ตามแนวทางดังกล่าวไว้เป็นจำนวน 2,742.3 ล้านบาท และจำนวน 2,720.4 ล้านบาท สำหรับงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะของบริษัทตามลำดับ และ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542 บริษัทได้บันทึกค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้เป็นจำนวน 2,204.4 ล้านบาท หรือร้อยละ 80.38 ของค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญและส่วนสูญเสียดังกล่าวปรับโครงสร้างหนี้ที่ได้ประมาณขึ้น และจำนวน 2,182.5 ล้านบาท หรือร้อยละ 80.23 สำหรับงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะของบริษัทตามลำดับ นอกจากนี้เงินให้สินเชื่อของบริษัทกำลังอยู่ในระหว่างการชำระหนี้ การปรับโครงสร้างหนี้ การเจรจาต่อรองใหม่กับลูกหนี้และการสอบทานคุณภาพเงินให้สินเชื่อ ซึ่งทั้งหมดนี้อาจมีผลกระทบต่อการจัดชั้นเงินให้สินเชื่อ ดอกเบี้ยค้างรับและการประมาณค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ

ข้าพเจ้าเห็นว่า ยกเว้นผลที่มีต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะของบริษัท จากการประมาณค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ และส่วนสูญเสียดังกล่าวปรับโครงสร้างหนี้ ตามที่ได้กล่าวในวรรคที่สาม งบการเงินตามที่กล่าวในวรรคแรก แสดงฐานะการเงิน ของ บริษัทเงินทุน สินอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และของ บริษัทเงินทุน สินอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542 ผลการดำเนินงาน การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันโดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย และตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2 และข้อ 3

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 1 ประเทศไทยและประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกหลายประเทศยังคงประสบปัญหาทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสภาวะการณีนี้อาจมีผลกระทบต่อไปต่อการดำเนินงานของสถาบันการเงินต่างๆ ในประเทศไทย ซึ่งรวมถึงบริษัทเงินทุน สินอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน) งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะของบริษัทที่แนบมานี้ได้รวมผลกระทบของสถานการณ์ทางเศรษฐกิจต่อฐานะของบริษัทและบริษัทย่อย ที่ฝ่ายบริหารได้ประเมินไว้แล้ว อย่างไรก็ตาม ผลที่สุดจากความไม่แน่นอนดังกล่าวต่อฐานะการเงินของบริษัทและบริษัทย่อยยังไม่สามารถกำหนดได้

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2542 บริษัทได้เปลี่ยนแปลงวิธีการบัญชีเกี่ยวกับการรับรู้รายได้ดอกเบี้ยจากเงินให้สินเชื่อ เงินลงทุนในหลักทรัพย์ และได้มีการเปลี่ยนแปลง ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับใหม่อื่นๆ

ดร. ศุภมิตร เตชะมนตรีกุล

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 3356

สำนักงานคิโยทสึ ฟูซุ โธมัทสึ ไชยยศ

กรุงเทพมหานคร

วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2543

บริษัทเงินทุน สินอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
(เดิมบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ สินอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน))

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัท	
	2542	2541	2542	2541
สินทรัพย์				
เงินสดและเงินฝากสถาบันการเงิน (หมายเหตุข้อ 4.2)	183,895,318	464,139,078	165,954,083	464,083,041
เงินให้กู้ยืมแก่สถาบันการเงิน (หมายเหตุข้อ 4.3)	210,295,918	353,490,833	150,000,000	353,490,833
หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน เงินลงทุนในหลักทรัพย์ (หมายเหตุข้อ 3.4 และข้อ 4.4)	130,000,000	-	130,000,000	-
หลักทรัพย์ที่มีไว้เพื่อขาย-สุทธิ	14,350,829	88,172,801	-	88,172,801
หลักทรัพย์เพื่อการลงทุน-สุทธิ	2,813,686,288	2,654,548,665	3,006,092,998	2,854,548,595
รวมเงินลงทุนในหลักทรัพย์-สุทธิ	2,828,037,117	2,742,721,466	3,006,092,998	2,942,721,396
บัญชีระหว่างบริษัทหลักทรัพย์ เงินให้กู้ยืม ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ (หมายเหตุข้อ 4.5)	-	96,979,928	-	96,979,928
เงินให้กู้ยืมและลูกหนี้ธุรกิจเงินทุน	11,799,538,713	10,705,115,533	11,799,538,713	10,705,115,533
ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์	345,725,381	283,062,358	59,628,651	283,062,358
รวมเงินให้กู้ยืมและลูกหนี้	12,145,264,094	10,988,177,891	11,859,167,364	10,988,177,891
ดอกเบี้ยค้างรับ	357,566,175	482,194,415	355,730,268	482,194,415
รวมเงินให้กู้ยืม ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	12,502,830,269	11,470,372,306	12,214,897,632	11,470,372,306
หัก จำนวนกันไว้เพื่อหนี้สงสัยจะสูญ (หมายเหตุข้อ 3.5 และข้อ 4.6)	(2,204,422,132)	(1,562,505,707)	(2,182,454,350)	(1,562,505,707)
รวมเงินให้กู้ยืม ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	10,298,408,137	9,907,866,599	10,032,443,282	9,907,866,599
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่ลูกจ้าง	23,577,739	33,299,121	19,351,147	33,299,121
ทรัพย์สินรอการขาย (หมายเหตุข้อ 3.7 และข้อ 4.7)	109,550,720	43,051,014	109,550,720	43,051,014
อาคารและอุปกรณ์สุทธิ (หมายเหตุข้อ 3.8 และข้อ 4.8)	111,213,013	91,835,334	48,051,879	89,498,858
ตัวสัญญาใช้เงินสำหรับลูกค้าธุรกิจหลักทรัพย์	-	60,132,663	-	60,132,663
รายได้ค้างรับ	49,640,404	56,776,327	49,635,089	56,776,327
ภาษีมูลค่าเพิ่มรอขอคืน	35,557,216	3,870,319	35,557,216	3,870,319
สินทรัพย์อื่น (หมายเหตุข้อ 4.9)	48,629,050	29,457,055	34,573,482	31,678,161
รวมสินทรัพย์	14,028,804,632	13,883,619,737	13,781,209,896	14,083,448,260

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัทเงินทุน สินอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
(เดิมบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ สินอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน))

งบดุล(ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัท	
	2542	2541	2542	2541
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น				
เงินกู้ยืมและเงินรับฝาก (หมายเหตุข้อ 3.9 และข้อ 4.11)				
จากประชาชน	10,458,777,718	8,218,229,925	10,458,777,718	8,418,229,925
จากธนาคาร	10,678,970	3,038,581,541	10,678,970	3,038,581,541
จากสถาบันการเงิน	419,000,000	459,052,087	665,030,920	459,052,087
จากต่างประเทศ	1,016,097,865	867,263,389	1,016,097,865	867,263,389
รวมเงินกู้ยืมและเงินรับฝาก	11,904,554,553	12,583,126,942	12,150,585,473	12,783,126,942
บัญชีระหว่างบริษัทหลักทรัพย์	123,565,635	-	-	-
บัญชีลูกค้า	155,706,465	233,095,658	-	233,095,658
หุ้นกู้ด้อยสิทธิ (หมายเหตุข้อ 4.14)	197,000,000	-	197,000,000	-
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	118,944,688	95,381,946	119,319,387	95,381,946
เจ้าหนี้ค่าซื้อพันธบัตรค้างจ่าย	-	57,714,346	-	57,714,346
หนี้สินอื่น (หมายเหตุข้อ 4.15)	139,709,326	70,531,431	54,552,222	69,790,623
รวมหนี้สิน	12,639,480,667	13,039,850,323	12,521,457,082	13,239,109,515

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

บริษัทเงินทุน สินอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
(เดิมบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ สินอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน))

งบดุล(ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัท	
	2542	2541	2542	2541
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)				
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ทุนเรือนหุ้น (หมายเหตุข้อ 4.16)				
ทุนจดทะเบียน				
หุ้นสามัญ 300,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท	3,000,000,000	3,000,000,000	3,000,000,000	3,000,000,000
ทุนที่ออกและเรียกชำระแล้ว				
หุ้นสามัญ 184,700,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท ชำระครบแล้ว	1,847,000,000		1,847,000,000	
หุ้นสามัญ 93,245,039 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท ชำระครบแล้ว		932,450,390		932,450,390
ส่วนล้ำมูลค่าหุ้น	962,789,015	962,789,015	962,789,015	962,789,015
ส่วนเกินทุนจากการที่บริษัทย่อยขายหุ้นให้แก่บุคคลภายนอกเกินมูลค่าที่ตราไว้	14,137,476	-	-	-
กำไร (ขาดทุน) สะสม				
จัดสรรแล้ว				
สำรองตามกฎหมาย (หมายเหตุข้อ 4.19)	50,000,000	50,000,000	50,000,000	50,000,000
สำรองทั่วไป (หมายเหตุข้อ 4.20)	110,531,317	110,531,317	110,531,317	110,531,317
ยังไม่ได้จัดสรร (ขาดทุน)	(1,635,170,262)	(1,211,468,511)	(1,678,971,379)	(1,210,899,110)
ส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย	71,632,558	70	-	-
บวก กำไรที่ยังไม่เกิดจากหลักทรัพย์เพื่อการลงทุน	4,291,112	-	4,291,112	-
ทุน				
หัก ขาดทุนที่ยังไม่เกิดจากหลักทรัพย์เพื่อการลงทุน	(35,887,251)	(532,867)	(35,887,251)	(532,867)
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น-สุทธิ	1,389,323,965	843,769,414	1,259,752,814	844,338,745
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	14,028,804,632	13,883,619,737	13,781,209,896	14,083,448,260
รายการนอกงบดุล – ภาระผูกพันทั้งสิ้น				
(หมายเหตุข้อ 4.25)				
การรับอวัลตัวเงินและการค้ำประกัน	97,865,090	252,789,404	97,865,090	252,789,404

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัทเงินทุน สินอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
(เดิมบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ สินอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน))

งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัท	
	2542	2541	2542	2541
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล				
เงินให้กู้ยืมและเงินฝาก	636,433,621	1,697,134,621	627,884,066	1,697,134,621
การให้เช่าซื้อ	14,826,415	1,992,731	14,826,415	1,992,731
หลักทรัพย์	203,605,309	466,912,969	203,584,684	466,912,969
รวมรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล	854,865,345	2,166,040,321	846,295,165	2,166,040,321
ค่าใช้จ่ายในการกู้ยืมเงิน				
ดอกเบี้ยและส่วนลดจ่าย	666,646,205	1,534,591,284	667,153,055	1,534,613,202
ค่าธรรมเนียมในการกู้ยืมเงิน	21,980,307	23,955,628	21,625,303	23,955,628
รวมค่าใช้จ่ายในการกู้ยืมเงิน	688,626,512	1,558,546,912	688,778,358	1,558,568,830
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิ	166,238,833	607,493,409	157,516,807	607,471,491
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	663,173,421	596,231,797	640,912,125	596,231,797
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิ				
หลังหักหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	(496,934,588)	11,261,612	(483,395,318)	11,239,694
รายได้ที่มีใจดอกเบี้ย				
ค่านายหน้า	405,328,806	166,304,509	-	166,304,509
กำไร (ขาดทุน) จากการซื้อขายหลักทรัพย์	176,137,299	(288,878,636)	172,496,506	(288,878,636)
ค่าธรรมเนียมและบริการ	16,115,360	13,470,432	15,578,684	13,470,432
กำไร (ขาดทุน) จากการปริวรรตเงินตรา (หมายเหตุข้อ 4.24)	-	-	30,000,000	-
รายได้อื่น	11,155,058	8,963,837	10,440,147	8,963,721
รายได้จากการขายสิทธิการเช่าอาคาร (หมายเหตุข้อ 3.9)	(27,808,183)	(327,125,710)	(27,808,183)	(327,125,710)
รวมรายได้ที่มีใจดอกเบี้ย	580,928,340	(427,265,568)	200,707,154	(427,265,684)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัทเงินทุน สินอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
(เดิมบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ สินอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน))

งบกำไรขาดทุน (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัท	
	2542	2541	2542	2541
ค่าใช้จ่ายการดำเนินงาน				
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน	279,036,824	156,197,321	57,021,970	156,193,961
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์	49,465,733	46,031,597	26,573,932	45,998,247
ค่าภาษีอากร	28,520,731	71,693,651	28,085,030	71,692,924
ค่าตอบแทนกรรมการ (หมายเหตุข้อ 4.22)	1,689,825	1,415,000	1,010,000	1,415,000
เงินสมทบกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนา				
ระบบสถาบันการเงิน (หมายเหตุข้อ 3.10)	46,941,415	61,525,268	46,941,415	61,525,268
ค่าใช้จ่ายอื่น	54,468,813	33,711,260	25,751,759	33,157,262
รวมค่าใช้จ่ายการดำเนินงาน	460,123,341	370,574,097	185,384,105	369,982,662
กำไร (ขาดทุน) ก่อนหักภาษีเงินได้	(376,129,589)	(786,578,053)	(468,072,269)	(786,008,652)
ภาษีเงินได้ (หมายเหตุข้อ 3.11)	36,802,198	85,478,663	-	85,478,663
กำไร (ขาดทุน) ก่อนหักส่วนของผูถือหุ้นส่วนน้อย	(412,931,787)	(872,056,716)	(468,072,269)	(871,487,315)
ส่วนของผูถือหุ้นส่วนน้อย	10,769,964	-	-	-
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	บาท (423,701,751)	(872,056,716)	(468,072,269)	(871,487,315)
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้น (หมายเหตุข้อ 3.13)				
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	บาท (3.14)	(11.85)	(3.47)	(11.84)
จำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญ	หุ้น 134,727,267	73,577,422	134,727,267	73,577,422

บริษัทเงินทุน สินอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
(เดิมบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ สินอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน))
หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะของบริษัท
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2542 และ 2541

1. สภาวะทางเศรษฐกิจและการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อย (บางส่วน)

1.1 สภาวะทางเศรษฐกิจ

ประเทศไทยและประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกหลายประเทศยังคงประสบปัญหาทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสภาวะการณ์นี้ได้มีผลกระทบและอาจมีผลกระทบต่อไปต่อการดำเนินงานของสถาบันการเงินต่างๆ ในประเทศไทย ซึ่งรวมถึงบริษัทเงินทุน สินอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน) งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะของบริษัทที่แนบมานี้ได้รวมผลกระทบของสถานการณ์ทางเศรษฐกิจต่อฐานะของบริษัทและบริษัทย่อย ที่ฝ่ายบริหารได้ประเมินไว้แล้ว อย่างไรก็ตาม ผลที่สุดจากความไม่แน่นอนดังกล่าวต่อฐานะการเงินของบริษัทและบริษัทย่อยยังไม่สามารถกำหนดได้

1.2 การดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อย

บริษัทเงินทุน สินอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน) (เดิมบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ สินอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)) ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลเมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2509 โดยได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลังให้ประกอบธุรกิจด้านธุรกิจเงินทุน และธุรกิจหลักทรัพย์ เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2541 บริษัทได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลังให้แยกธุรกิจเงินทุนและธุรกิจหลักทรัพย์ออกจากกัน และได้เปลี่ยนชื่อเป็น บริษัทเงินทุน สินอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน) โดยการดำเนินงานคงเหลือเพียงด้านธุรกิจเงินทุน ซึ่งมีธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542 มีพนักงานจำนวน 158 คน

ส่วนบริษัทหลักทรัพย์ ชิกโก้ จำกัด (มหาชน) (เดิมบริษัทหลักทรัพย์ ชิกโก้ จำกัด) ซึ่งเป็นบริษัทย่อย จัดตั้งขึ้นมาเพื่อรองรับการดำเนินงานด้านธุรกิจหลักทรัพย์ตามข้างต้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542 มีพนักงานจำนวน 196 คน

2. เกณฑ์การเสนองบการเงิน

2.1 งบการเงินได้จัดทำขึ้นตามข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ลงวันที่ 22 พฤศจิกายน 2542 เรื่องการจัดทำและส่งงบการเงินและรายงานเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียน (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2542 ซึ่งกำหนดให้แสดงรายการตามแบบบัญชีกำไรขาดทุนของบริษัทมหาชนจำกัด ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2539) ลงวันที่ 25 ตุลาคม 2539 ออกตามความในพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 และได้ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติ นโยบายและประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับงบการเงินของสถาบันการเงิน

บริษัทจัดทำงบการเงินตามกฎหมายเป็นภาษาไทยตามมาตรฐานการบัญชีของประเทศไทย งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นตามหลักการและวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทยและสำหรับผู้ที่มีความรู้ตามสมควรเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ หลักการบัญชีดังกล่าวอาจจะไม่เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศอื่น

งการเงินเฉพาะของบริษัทได้บันทึกเงินลงทุนในบริษัทย่อยตามวิธีราคาทุน ซึ่งเป็นไปตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยในการจัดทำงบการเงินของสถาบันการเงิน ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2538 เรื่องแบบงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนของบริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์และบริษัทเครดิตฟองซิเออร์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2538 (ดูหมายเหตุข้อ 4.4)

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (บางส่วน)

ตามที่ได้มีการประกาศใช้มาตรฐานการบัญชีใหม่หลายฉบับ โดยที่ส่วนใหญ่ใช้ปฏิบัติตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2542 ตลอดจนแนวปฏิบัติใหม่ของธนาคารแห่งประเทศไทย เกี่ยวกับการรับรู้รายได้ ใช้ปฏิบัติตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2542 เช่นกัน การเปลี่ยนแปลงจากเรื่องดังกล่าวมีผลที่สำคัญต่อบริษัท และบริษัทย่อยในเรื่องการรับรู้รายได้ดอกเบี้ยจากเงินให้สินเชื่อ และการบัญชีสำหรับเงินลงทุน ซึ่งปรากฏในรายละเอียดต่อไปในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้างล่างนี้

3.15 การปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีสากล ฉบับที่ 32

บริษัทและบริษัทย่อยได้ใช้มาตรฐานการบัญชีสากลฉบับที่ 32 เรื่องการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงิน ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแนะนำให้ปฏิบัติ ดังนั้นการจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะของบริษัทจึงได้เปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุข้อ 4.27

4. ข้อมูลเพิ่มเติม (บางส่วน)

4.14 บันทึกความเข้าใจร่วมกันและการออกหุ้นกู้ด้อยสิทธิ

เพื่อให้เป็นไปตามแนวนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2542 บริษัทได้ทำบันทึกความเข้าใจร่วมกันกับธนาคารแห่งประเทศไทยในการกำหนดแนวทางในเรื่องการขยายสินเชื่อเพื่อสนองตอบนโยบายของทางการ ตลอดจนแนวทางในการเตรียมความพร้อมเรื่องของเงินกองทุนให้อยู่ในอัตราไม่ต่ำกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด โดยบริษัทต้องมีการเพิ่มทุนจำนวนไม่ต่ำกว่า 204.8 ล้านบาท ซึ่งการเพิ่มทุนดังกล่าวบริษัทมีแนวทางดำเนินการโดยการออกหุ้นกู้ด้อยสิทธิแปลงสภาพจำนวน 400 ล้านบาท เพื่อxonับเป็นกองทุนชั้นที่ 2 ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันนับแต่วันทำบันทึกความเข้าใจทั้งนี้ในหนังสือบันทึกความเข้าใจร่วมกันได้ระบุว่า ในกรณีที่บริษัทไม่สามารถดำเนินการในเรื่องการเพิ่มทุนได้สำเร็จ ทางกรมการมีความจำเป็นต้องเข้าแทรกแซงการดำเนินงาน คณะกรรมการบริษัทยินดีให้ความร่วมมือกับทางการในรายละเอียดของขั้นตอนดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้ทุกอย่างเป็นไปอย่างราบรื่นและไม่เป็นผลเสียหายต่อระบบสถาบันการเงิน

4.14.1 หุ้นกู้ด้อยสิทธิแปลงสภาพ

เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2542 บริษัทได้ออกหุ้นกู้ด้อยสิทธิแปลงสภาพไม่มีหลักประกันชนิดระบุชื่อผู้ถือหุ้นเป็นจำนวน 400 ล้านบาท โดยมีมูลค่าที่ตราไว้หน่วยละ 1,000.00 บาท หุ้นกู้มีอายุ 6 ปี ครบกำหนดไถ่ถอนในวันที่ 16 มกราคม 2548 โดยปีที่ 1 มีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 12.5 ต่อปี ปีที่ 2-6 มีอัตราดอกเบี้ยลอยตัว ของเงินฝากที่ต้องจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา 3 เดือนถัวเฉลี่ยของธนาคาร 3 แห่ง บวกด้วยอัตราร้อยละ 5.0 ต่อปี เพื่อเสนอขายต่อผู้ลงทุนประเภทสถาบันหรือที่มีลักษณะเฉพาะตามประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ในราคาแปลงสภาพ 10.00 บาทต่อ 1 หุ้นสามัญ โดยใช้อัตราแปลงสภาพ 1 หุ้นกู้ต่อ 100 หุ้นสามัญ ระยะเวลาการ

ใช้สิทธิทุก ๆ 3 เดือนตลอดอายุหุ้นกู้ โดยมีบริษัทหลักทรัพย์ ชิกโก้ จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยได้เป็นผู้จัดจำหน่ายหุ้นกู้ด้วยสิทธิแปลงสภาพดังกล่าว

บริษัทได้รับเงินจากการออกหุ้นกู้ด้วยสิทธิแปลงสภาพจำนวน 204.8 ล้านบาท และได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยให้นำเงินที่ได้รับจากการออกหุ้นกู้ด้วยสิทธิแปลงสภาพจำนวนดังกล่าว เป็นกองทุนชั้นที่ 2 ได้ตั้งแต่วันที่ 18 มกราคม 2542 เป็นต้นไป

บริษัทได้รับเงินจากการออกหุ้นกู้ด้วยสิทธิแปลงสภาพส่วนที่เหลือจำนวน 195.2 ล้านบาท และได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย นำเงินที่ได้รับจากการออกหุ้นกู้ด้วยสิทธิแปลงสภาพดังกล่าวเป็นกองทุนชั้นที่ 2 ได้ตั้งแต่วันที่ 16 เมษายน 2542 เป็นต้นไป

ในปี 2542 ผู้ถือหุ้นกู้ด้วยสิทธิแปลงสภาพได้ใช้สิทธิในการแปลงหุ้นกู้เป็นหุ้นสามัญจำนวน 347 ล้านบาท มีผลทำให้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542 ยอดคงเหลือของหุ้นกู้ด้วยสิทธิแปลงสภาพ มีจำนวน 53 ล้านบาท

4.16 ทุนเรือนหุ้น (บางส่วน)

เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2541 ที่ประชุมผู้ถือหุ้นวิสามัญมีมติดังนี้

1. ออกหุ้นกู้ด้วยสิทธิ และ/หรือหุ้นกู้ด้วยสิทธิแปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญได้ วงเงินไม่เกิน 400 ล้านบาท มูลค่าหุ้นละ 1,000.00 บาท อายุหุ้นกู้ 6 ปี เพื่อเสนอขายให้แก่บุคคลในวงจำกัด ตามประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ในราคาแปลงสภาพ 10.00 บาทต่อ 1 หุ้นสามัญ โดยใช้อัตราการแปลงสภาพ 1 หุ้นกู้ต่อ 100 หุ้นสามัญ ระยะเวลาการใช้สิทธิทุก ๆ 3 เดือนตลอดอายุหุ้นกู้ ซึ่งบริษัทได้ออกจำหน่ายหุ้นกู้ด้วยสิทธิดังกล่าวแล้ว(ดูหมายเหตุข้อ 4.14.1)

2. ออกหุ้นกู้ด้วยสิทธิภายในวงเงินไม่เกิน 200 ล้านบาท เพื่อเสนอขายให้กับกระทรวงการคลัง โดยขอรับความช่วยเหลือตามโครงการช่วยเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่ 2 อายุหุ้นกู้ 10 ปี มูลค่าหุ้นละ 1 ล้านบาทต่อหุ้น อัตราดอกเบี้ยคงที่เท่ากับดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาลที่ออกขายให้แก่สถาบันการเงินตามโครงการนี้บวกร้อยละ 1 ต่อปี บริษัทได้ออกจำหน่ายหุ้นกู้ด้วยสิทธิจำนวน 76 ล้านบาท และ 68 ล้านบาท ให้กับกระทรวงการคลังแล้ว (ดูหมายเหตุข้อ 4.14.2)

3. เปลี่ยนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นในการจัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนส่วนที่สอง จำนวน 100 ล้านหุ้น ซึ่งจัดสรรให้แก่ผู้ลงทุนโดยเฉพาะเจาะจงและ/หรือผู้ลงทุน 17 ประเภท ตามประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และพิจารณาอนุมัติใหม่เพื่อรองรับการแปลงสภาพหุ้นกู้ด้วยสิทธิดังนี้

1. จัดสรรหุ้นสามัญจำนวน 40 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10.00 บาท รวม 400 ล้านบาท สำรองไว้เพื่อรองรับการใช้สิทธิแปลงสภาพหุ้นกู้ด้วยสิทธิแปลงสภาพ

2. จัดสรรหุ้นสามัญจำนวน 60 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10.00 บาท รวม 600 ล้านบาท ให้แก่ผู้ลงทุนโดยเฉพาะเจาะจง และ/หรือ ผู้ลงทุน 17 ประเภท ตามประกาศของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการของบริษัทจะดำเนินการตามมติข้อ 1-3 ข้างต้นตามความเหมาะสม

ในปี 2542 ผู้ถือหุ้นกู้ด้อยสิทธิแปลงสภาพได้ใช้สิทธิในการแปลงหุ้นกู้ จำนวน 347,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1,000.00 บาท เป็นหุ้นสามัญจำนวน 34,700,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท บริษัทได้จดทะเบียนเพิ่มทุนชำระแล้ว ต่อกรมทะเบียนการค้าเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2542 รวมเป็นทุนที่ออกและเรียกชำระแล้ว 1,847 ล้านบาท

4.27 การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงิน (บางส่วน)

บริษัทได้ปฏิบัติตามแนวทางในการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงิน ซึ่งอ้างอิงมาจากมาตรฐานการบัญชีสากลฉบับที่ 32 เรื่องการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงินตามจดหมายของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2541

ประมาณการมูลค่ายุติธรรมสำหรับเครื่องมือทางการเงิน

มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินได้จัดทำโดยบริษัทและบริษัทย่อยโดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่ในตลาดและวิธีการประเมินราคาที่เหมาะสมสำหรับแต่ละประเภทของเครื่องมือทางการเงิน มูลค่าตามที่ปรากฏในงบการเงินและมูลค่ายุติธรรมสำหรับเครื่องมือทางการเงิน มีดังต่อไปนี้

	2542		2541	
	ยอดคงเหลือ	มูลค่ายุติธรรม	ยอดคงเหลือ	มูลค่ายุติธรรม
หนี้สินทางการเงิน				
เงินกู้ยืมและเงินรับฝาก	11,904,554,553	11,775,329,108	12,583,126,942	12,513,935,868
หุ้นกู้ด้อยสิทธิ	197,000,000	197,000,000	-	-
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	118,944,688	118,944,688	95,381,946	95,381,946
บัญชีระหว่างบริษัทหลักทรัพย์	123,565,635	123,565,635	-	-
บัญชีลูกค้า	155,706,465	155,706,465	233,095,658	233,095,658
เจ้าหนี้ค่าซื้อพันธบัตรค้างจ่าย	-	-	57,714,346	57,714,346
หนี้สินอื่น	139,709,326	139,709,326	70,531,431	70,531,431

6. เหตุการณ์ภายหลังวันที่ในงบการเงิน (บางส่วน)

6.1 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2543 มีมติดังต่อไปนี้

ยกเลิกมติที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นเมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2541 ซึ่งจัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 600 ล้านบาท ให้แก่ผู้ลงทุน 17 ประเภทตามประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และมีมติเป็นเอกฉันท์ให้จัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวนดังกล่าวให้แก่ผู้ถือหุ้นซึ่งมีรายชื่อในสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัท ณ วันที่ 21 ธันวาคม 2542 ในอัตราส่วน 1 หุ้นเดิมต่อ 0.32485 หุ้นใหม่ ในราคาหุ้นละ 10.00 บาท ออกหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ และ/หรือหุ้นกู้ด้อยสิทธิ วงเงินไม่เกิน 2,000 ล้านบาท มูลค่าหุ้นละ 1,000.00 บาท อายุหุ้นกู้ไม่เกิน 7 ปี เพื่อเสนอขายให้แก่บุคคลในวงจำกัด ตามประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ โดยเสนอขายคราวเดียวหรือหลายคราวได้ตามที่คณะกรรมการของบริษัทเห็นสมควร

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างงบการเงินของบริษัทเงินทุน บุคคลวิทย์ จำกัด (มหาชน)
ซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ใช้สัญลักษณ์ BC
ซึ่งผู้อ่านสามารถค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับงบการเงินนี้ได้จาก <http://www.sec.or.th>

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอผู้ถือหุ้นและคณะกรรมการบริษัทเงินทุน บุคคลลักษ์ จำกัด (มหาชน)

(เดิมบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ บุคคลลักษ์ จำกัด (มหาชน))

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบดุล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542 งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของ ผู้ถือหุ้น งบกำไรสะสม และงบกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัทเงินทุน บุคคลลักษ์ จำกัด (มหาชน) (เดิมบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์บุคคลลักษ์ จำกัด (มหาชน)) ซึ่งผู้บริหารของกิจการเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลในงบการเงินเหล่านี้ ส่วนข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินดังกล่าวจากผลการตรวจสอบของข้าพเจ้า งบการเงินของบริษัท สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2541 ตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีอื่นในสำนักงานเดียวกันซึ่งตามรายงานการตรวจสอบลงวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2542 ได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขเกี่ยวกับค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของบริษัที่ไม่ได้บันทึกไว้ เพิ่มจำนวนที่ได้มีการประมาณขึ้น และการไม่ได้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับตราสารทางการเงินตามที่กำหนดโดยมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 32 เรื่องการแสดงผลการและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับตราสารทางการเงิน และมีวรรคอธิบายเกี่ยวกับปัญหาที่ทำให้เกิดความไม่แน่นอนอย่างมีสาระสำคัญเกี่ยวกับความสามารถของบริษัทที่จะดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย ซึ่งกำหนดให้ข้าพเจ้าต้องวางแผนและปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลว่างบการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ การตรวจสอบ รวมถึงการใช้วิธีการทดสอบหลักฐานประกอบรายการทั้งที่เป็นจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน การประเมินความเหมาะสมของหลักการบัญชีที่กิจการใช้และประมาณการเกี่ยวกับรายการทางการเงินที่เป็นสาระสำคัญ ซึ่งผู้บริหารเป็นผู้จัดทำขึ้น ตลอดจนการประเมินถึงความเหมาะสมของการแสดงผลการที่น่าเสนอในงบการเงินโดยรวม ข้าพเจ้าเชื่อว่าการตรวจสอบดังกล่าวให้ข้อสรุปที่เป็นเกณฑ์อย่างเหมาะสมในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.5 และข้อ 4.6 บริษัทได้ประมาณค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญขึ้น โดยปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดโดยธนาคารแห่งประเทศไทยเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2541 ซึ่งกำหนดให้ระบบธนาคารพาณิชย์และระบบสถาบันการเงินบันทึกค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเป็นสัดส่วนได้ทุกงวดครึ่งปี ตั้งแต่วันที่ 31 ธันวาคม 2541 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2543 โดยสัดส่วนขั้นต่ำที่มีผลบังคับใช้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2542 คิดเป็นสัดส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 ของจำนวนค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญทั้งหมด นอกจากนั้นธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดแนวทางเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาและยินยอมให้บริษัทบันทึกส่วนสูญเสียจากการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาจากการคำนวณมูลค่าปัจจุบันเป็นสัดส่วนจนครบจำนวน ซึ่งตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญและส่วนสูญเสียจากการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาดังกล่าวควรบันทึกไว้เพิ่มจำนวนตามที่ได้มีการประมาณขึ้น ทั้งนี้บริษัทได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ต่างๆ ในการประมาณค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ ซึ่งรวมถึงการสอบทานคุณภาพเงินให้สินเชื่อตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542 ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญและส่วนสูญเสียจากการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาที่ประมาณขึ้นมีจำนวนทั้งสิ้น 3,930 ล้านบาท ซึ่งบริษัทได้บันทึกบัญชีไว้ 2,360 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 60.04 ของค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญและส่วนสูญเสียจากการปรับโครงสร้าง

สร้างหนี้ที่มีปัญหาทั้งหมดที่ได้ประมาณขึ้น นอกจากนี้เงินให้สินเชื่อของบริษัทอยู่ในระหว่างการเรียกเก็บหนี้การปรับโครงสร้างหนี้ การเจรจาและการสอบทานคุณภาพของสินทรัพย์ ซึ่งอาจมีผลต่อการประมาณการของค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญดังกล่าวข้างต้น

ข้าพเจ้าเห็นว่า ยกเว้นผลที่มีต้องบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2542 เกี่ยวกับการบันทึกค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญและส่วนสูญเสียดังกล่าวไว้ในวรรคที่สามงบการเงินตามที่กล่าวไว้ในวรรคแรกแสดงฐานะการเงิน ของบริษัทเงินทุน บุคคลวิทย์ จำกัด (มหาชน) (เดิมบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ บุคคลวิทย์ จำกัด (มหาชน)) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542 ผลการดำเนินงานการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น กำไรสะสมและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันโดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทยและตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2 และข้อ 3

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 1.1 งบการเงินของบริษัทได้ถูกจัดทำขึ้นตามหลักการดำเนินงานต่อเนื่อง สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2542 บริษัทมีผลขาดทุนสะสมจำนวน 1,862 ล้านบาท ผลขาดทุนสะสมดังกล่าวทำให้บริษัทไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำรงเงินกองทุนตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยได้และทำให้สถานภาพของบริษัทขึ้นอยู่กับการใช้มาตรการของธนาคารแห่งประเทศไทยหรือของทางการ ปัญหาเหล่านี้ก่อให้เกิดความไม่แน่นอนอย่างมีสาระสำคัญเกี่ยวกับความสามารถในการดำเนินงานต่อเนื่องของกิจการ ซึ่งแผนการในการแก้ปัญหาของฝ่ายบริหารได้อธิบายไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 5 และข้อ 6 การดำเนินงานต่อเนื่องของบริษัทขึ้นอยู่กับกำกับการเพิ่มเงินทุนหมุนเวียน ความสามารถในการทำกำไรและการจัดหาเงินทุนของบริษัทเพื่อดำรงเงินกองทุนให้มีอัตราไม่ต่ำกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด และการสนับสนุนจากบริษัทใหญ่ของบริษัท ซึ่งถ้าบริษัทไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องได้ อาจจำเป็นต้องขายสินทรัพย์และจ่ายชำระหนี้สิน โดยมีเงื่อนไขซึ่งไม่เป็นไปตามปกติธุรกิจและในจำนวนเงินที่แตกต่างไปจากที่แสดงไว้ในบัญชี งบการเงินข้างต้นนี้ยังมีได้รวมรายการปรับปรุงเกี่ยวกับมูลค่าที่จะได้รับคืนและการจัดประเภทของสินทรัพย์หรือจำนวนเงินและการจัดประเภทของหนี้สินในกรณีที่บริษัทไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องได้

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 7 บริษัทได้เปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการรับรู้รายได้ดอกเบี้ยจากเงินให้สินเชื่อ เงินลงทุนในหลักทรัพย์ และได้ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีใหม่อื่นตามที่กำหนดไว้ด้วย

สำนักงานดีลอยท์ ทัช โรมาทสุ ไชยยศ

จงจิตต์ หลีกภัย

กรุงเทพมหานคร

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 2649

วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2543

ยกเว้นหมายเหตุข้อ 6 ลงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2543

และหมายเหตุข้อ 5 ลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2543

บริษัทเงินทุน บุคคลวิทย์ จำกัด (มหาชน)
(เดิมบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ บุคคลวิทย์ จำกัด (มหาชน))

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม

	<u>2542</u>	<u>2541</u>
สินทรัพย์		
เงินสดและเงินฝากสถาบันการเงิน (หมายเหตุข้อ 4.2)	205,959,202	544,273,208
เงินให้กู้ยืมแก่สถาบันการเงิน (หมายเหตุข้อ 4.3)	-	167,777,920
หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน	-	528,000,000
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ (หมายเหตุข้อ 3.4 และข้อ 4.4)		
หลักทรัพย์ที่มีไว้เพื่อขาย	-	3,031,300
หลักทรัพย์เพื่อการลงทุน	808,196,064	807,054,741
เงินลงทุนในหลักทรัพย์สุทธิ	808,196,064	810,086,041
บัญชีระหว่างบริษัทหลักทรัพย์	-	7,551,060
เงินให้กู้ยืม ลูกหนี้ และดอกเบี้ยค้างรับ (หมายเหตุข้อ 3.9 และข้อ 4.5)		
เงินให้กู้ยืมและลูกหนี้ธุรกิจเงินทุน	9,740,680,635	9,959,687,203
ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์	244,030,635	370,258,933
รวมเงินให้กู้ยืมและลูกหนี้	9,984,711,270	10,329,946,136
ดอกเบี้ยค้างรับ	499,791,433	575,812,633
รวมเงินให้กู้ยืม ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	10,484,502,703	10,905,758,769
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (หมายเหตุข้อ 3.5 และข้อ 4.6)	(2,343,500,000)	(1,367,869,649)
รวมเงินให้กู้ยืม ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	8,141,002,703	9,537,889,120
ทรัพย์สินรอการขาย (หมายเหตุข้อ 3.7 และข้อ 4.7)	134,256,764	3,171,856
อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ (หมายเหตุข้อ 3.8 และข้อ 4.8)	19,890,387	34,939,202
ดอกเบี้ยค้างรับ	17,095,616	20,241,593
ลูกหนี้อื่น (หมายเหตุข้อ 4.9)	11,013,363	5,801,448
สินทรัพย์อื่น (หมายเหตุข้อ 4.10)	10,705,498	23,807,378
รวมสินทรัพย์	<u>9,348,119,597</u>	<u>11,683,538,826</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัทเงินทุน บุคคลวิทย์ จำกัด (มหาชน)
(เดิมบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ บุคคลวิทย์ จำกัด (มหาชน))

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม

	<u>2542</u>	<u>2541</u>
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		
หนี้สิน		
เงินกู้ยืมและเงินรับฝาก (หมายเหตุข้อ 4.11)		
จากประชาชน	5,153,961,706	8,339,179,636
จากธนาคาร (หมายเหตุข้อ 3.9)	2,245,000,000	510,650,178
จากสถาบันการเงิน	60,000,000	-
จากต่างประเทศ (หมายเหตุข้อ 3.9)	1,312,537	1,968,512,378
รวมเงินกู้ยืมและเงินรับฝาก	<u>7,460,274,243</u>	<u>10,818,342,192</u>
หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน	327,000,000	226,000,000
บัญชีระหว่างบริษัทหลักทรัพย์	-	8,487,505
บัญชีลูกค้า	-	15,810,872
หุ้นกู้ด้อยสิทธิ (หมายเหตุข้อ 4.12)	39,000,000	-
หุ้นกู้ด้อยสิทธิแปลงสภาพ (หมายเหตุข้อ 4.13)	500,000,000	-
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	42,282,237	97,699,329
เจ้าหนี้อื่น	8,646,951	23,787,361
หนี้สินอื่น (หมายเหตุข้อ 4.14)	10,602,731	21,213,769
รวมหนี้สิน	<u>8,387,806,162</u>	<u>11,211,341,028</u>

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)**ส่วนของผู้ถือหุ้น**

ทุนเรือนหุ้น (หมายเหตุข้อ 4.15)

ทุนจดทะเบียน

หุ้นสามัญ 194,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท	1,940,000,000	-
หุ้นสามัญ 94,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท	-	940,000,000
หุ้นบุริมสิทธิแปลงสภาพ 100,000,000 หุ้น		
มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท	1,000,000,000	1,000,000,000
	<u>2,940,000,000</u>	<u>1,940,000,000</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัทเงินทุน บุคคลวิทย์ จำกัด (มหาชน)
(เดิมบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ บุคคลวิทย์ จำกัด (มหาชน))

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม

	<u>2542</u>	<u>2541</u>
ส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)		
ทุนที่ออกและชำระแล้ว		
หุ้นสามัญ 133,389,093 หุ้น		
มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท ชำระครบแล้ว	1,333,890,930	
หุ้นสามัญ 44,000,000 หุ้น		
มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท ชำระครบแล้ว		440,000,000
หุ้นบริมสิทธิแปลงสภาพ 100,000,000 หุ้น		
มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท ชำระครบแล้ว	1,000,000,000	
หุ้นบริมสิทธิแปลงสภาพ 64,000,000 หุ้น		
มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท ชำระครบแล้ว		640,000,000
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	420,000,000	420,000,000
กำไร (ขาดทุน) สะสม		
จัดสรรแล้ว		
สำรองตามกฎหมาย (หมายเหตุข้อ 4.16)	29,068,162	29,068,162
สำรองอื่น (หมายเหตุข้อ 4.16)	25,000,000	25,000,000
ยังไม่ได้จัดสรร (ขาดทุน)	(1,862,474,338)	(1,046,811,852)
กำไร (ขาดทุน) สุทธิที่ยังไม่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของ		
หลักทรัพย์เพื่อการลงทุน (หมายเหตุข้อ 4.4)	14,828,681	(35,058,512)
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>960,313,435</u>	<u>472,197,798</u>
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>9,348,119,597</u>	<u>11,683,538,826</u>
รายการนอกงบดุล (หมายเหตุข้อ 4.22)		
หนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นและภาระผูกพัน	7,875,000	1,993,342,000

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัทเงินทุน บุคคลวิทย์ จำกัด (มหาชน)
(เดิมบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ บุคคลวิทย์ จำกัด (มหาชน))

งบกำไรขาดทุน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

	<u>2542</u>	<u>2541</u>
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล		
เงินให้กู้ยืมและเงินฝาก	431,801,692	1,299,734,708
หลักทรัพย์	54,570,824	68,033,606
รวมรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล	<u>486,372,516</u>	<u>1,367,768,314</u>
ค่าใช้จ่ายในการกู้ยืมเงิน		
ดอกเบี้ยและส่วนลดจ่าย	603,077,726	1,316,286,719
ค่าธรรมเนียม	41,462,670	311,126,392
รวมค่าใช้จ่ายในการกู้ยืมเงิน	<u>644,540,396</u>	<u>1,627,413,111</u>
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิ	(158,167,880)	(259,644,797)
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	1,014,962,305	679,096,811
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิหลังหักหนี้สูญ และ		
หนี้สงสัยจะสูญ	<u>(1,173,130,185)</u>	<u>(938,741,608)</u>
รายได้ที่มีไขดอกเบี้ย		
ค่านายหน้า	20,705,426	39,593,650
กำไร (ขาดทุน) จากการซื้อขายหลักทรัพย์	7,270,878	(108,249,339)
ค่าธรรมเนียมและบริการ	3,835,180	2,766,146
กำไร (ขาดทุน) จากการปริวรรต	-	(36,608,480)
รายได้อื่น	6,795,762	2,660,553
รวมรายได้ที่มีไขดอกเบี้ย	<u>38,607,246</u>	<u>(99,837,470)</u>

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัทเงินทุน บุคคลวิทย์ จำกัด (มหาชน)
(เดิมบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ บุคคลวิทย์ จำกัด (มหาชน))

งบกำไรขาดทุน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

	<u>2542</u>	<u>2541</u>
ค่าใช้จ่ายการดำเนินงาน		
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน	48,335,592	68,508,270
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคาร สถานที่และอุปกรณ์	32,716,517	43,765,007
ค่าภาษีอากร	36,886,497	40,873,369
ค่าตอบแทนกรรมการ	1,018,960	1,102,540
เงินสมทบกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบัน		
การเงิน	40,806,944	47,312,269
ค่าใช้จ่ายอื่น	26,658,661	22,743,614
รวมค่าใช้จ่ายการดำเนินงาน	<u>186,423,171</u>	<u>224,305,069</u>
กำไร (ขาดทุน) ก่อนภาษีเงินได้และก่อนรายการพิเศษ	(1,320,946,110)	(1,262,884,147)
ภาษีเงินได้ (ผลประโยชน์ทางภาษี) (หมายเหตุข้อ 4.18)	-	124,192,070
กำไร (ขาดทุน) ก่อนรายการพิเศษ	(1,320,946,110)	(1,387,076,217)
รายการพิเศษ (หมายเหตุข้อ 4.19)	505,283,624	-
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	<u>(815,662,486)</u>	<u>(1,387,076,217)</u>
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (หมายเหตุข้อ 3.10)		
กำไร (ขาดทุน) ก่อนรายการพิเศษ (บาท)	(22.85)	(20.38)
รายการพิเศษ (บาท)	8.74	-
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ (บาท)	(14.11)	(20.38)
จำนวนหุ้นสามัญเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (หุ้น)	57,788,469	68,042,649

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัทเงินทุน บุคคลวิเศษ จำกัด (มหาชน)
(เดิมบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ บุคคลวิเศษ จำกัด (มหาชน))

หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2542 และ 2541

1. ความผันผวนทางเศรษฐกิจและข้อกำหนดทางราชการ

1.4 การดำเนินงานของบริษัท

บริษัทเงินทุน บุคคลวิเศษ จำกัด (มหาชน) (เดิมบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ บุคคลวิเศษ จำกัด (มหาชน)) ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลเมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2514 โดยได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลังให้ประกอบธุรกิจด้านธุรกิจเงินทุนและธุรกิจหลักทรัพย์ โดยมีสำนักงานอยู่ที่อาคารธนาคาร ไทยพาณิชย์ อาคาร 2 ถนนเพชรบุรี กรุงเทพมหานคร

เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2542 บริษัทได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลังให้แยกธุรกิจเงินทุนและธุรกิจหลักทรัพย์ออกจากกันและบริษัทได้เปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทเงินทุนบุคคลวิเศษ จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2542 โดยการดำเนินงานของบริษัทคงเหลือเพียงธุรกิจเงินทุนเท่านั้น โดยมีธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542 บริษัทมีพนักงานจำนวน 149 คน

2. เกณฑ์การเสนองบการเงิน

งบการเงินได้จัดทำขึ้นตามข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ลงวันที่ 22 พฤศจิกายน 2542 เรื่องการจัดทำและส่งงบการเงินและรายงานเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียน พ.ศ. 2542 ซึ่งกำหนดให้แสดงรายการตามแบบงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนของบริษัทมหาชนจำกัดตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2539) ลงวันที่ 25 ตุลาคม 2539 ออกตามความในพระราชบัญญัติบริษัทมหาชน จำกัด พ.ศ.2535 และได้ปฏิบัติตามแนวนโยบายและประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับงบการเงินของสถาบันการเงิน

บริษัทจัดทำบัญชีเป็นเงินบาทและจัดทำงบการเงินตามกฎหมายเป็นภาษาไทยตามมาตรฐานการบัญชีของประเทศไทย งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นตามหลักการและวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย และสำหรับผู้ที่มีความรู้ตามสมควรเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ หลักการบัญชีดังกล่าวอาจจะไม่เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศอื่น

งบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2542 แสดงเงินลงทุนในหลักทรัพย์ในงบดุลตามกฎกระทรวงฉบับที่ 7 พ.ศ. 2539 และเปิดเผยการจัดประเภทเงินลงทุนในหลักทรัพย์ในหมายเหตุประกอบงบการเงินตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 40 ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามประกาศของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ลงวันที่ 27 กรกฎาคม 2542 เรื่องการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามแม่บทการบัญชีและมาตรฐานการบัญชีฉบับใหม่ จำนวน 9 ฉบับ

งบการเงินของบริษัทสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2541 ได้มีการจัดประเภทรายการใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับการแสดงรายการสำหรับงบการเงินของบริษัทสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2542 โดยการแยกแสดงรายการสินทรัพย์อื่นและหนี้สินอื่นเพื่อวัตถุประสงค์ในการเปรียบเทียบกับงบการเงินปี 2542

ในปี 2542 บริษัทไม่ได้แสดงรายการในงบการเงินตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 35 เรื่องการดำเนินงานที่ยกเลิกจากการที่บริษัทแยกธุรกิจหลักทรัพย์ออกจากธุรกิจเงินทุน เนื่องจากการยกเลิกธุรกิจหลักทรัพย์ดังกล่าวไม่เป็นสาระสำคัญต่องบการเงิน

3.นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

3.10 กำไรต่อหุ้น

กำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อหุ้นคำนวณโดยการหารกำไร (ขาดทุน) สุทธิหลังหักเงินปันผลของหุ้นบุริมสิทธิ (ถ้ามี) ด้วยจำนวนหุ้นสามัญเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ณ วันสิ้นงวด ในกรณีที่มีการเพิ่มทุนใช้จำนวนหุ้นสามัญเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักตามระยะเวลาการรับชำระค่าหุ้นเพิ่มทุนที่ออกและเรียกชำระ

บริษัทคำนวณกำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อหุ้นปรับลดโดยปรับกำไร (ขาดทุน) สุทธิสำหรับงวด ด้วยผลกระทบของหุ้นสามัญเทียบเท่าตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 38 เรื่องกำไรต่อหุ้น

ในกรณีที่หุ้นสามัญเทียบเท่าที่ได้จากการแปลงสภาพหุ้นกู้ด้อยสิทธิแปลงสภาพและหุ้นบุริมสิทธิแปลงสภาพมีผลทำให้กำไรต่อหุ้นเพิ่มขึ้น การคำนวณเพื่อหากำไรต่อหุ้นปรับลดจะไม่นำผลของหุ้นสามัญเทียบเท่าดังกล่าวมารวมคำนวณและกำไรต่อหุ้นจะแสดงกำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานเท่านั้น

3.12 การปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ฉบับที่ 32

บริษัทได้ใช้มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 32 เรื่องการแสดงผลการและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับตราสารทางการเงิน ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานซึ่งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแนะนำให้ปฏิบัติ ดังนั้นการจัดทำงบการเงินของบริษัทสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2542 จึงได้เปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุข้อ 4.26

4.ข้อมูลเพิ่มเติม

4.13 หุ้นกู้ด้อยสิทธิแปลงสภาพ

เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2541 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 2/2541 มีมติอนุมัติการออกหุ้นกู้แปลงสภาพและ/หรือหุ้นกู้ด้อยสิทธิแปลงสภาพภายในวงเงินไม่เกิน 500 ล้านบาท และในการประชุมคณะกรรมการบริหารครั้งที่ 2/2542 เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2542 ที่ประชุมได้พิจารณาอนุมัติการออกหุ้นกู้ด้อยสิทธิแปลงสภาพ ไม่มีหลักประกันจำนวน 500,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1,000 บาท เป็นจำนวนเงินรวม 500 ล้านบาท บริษัทได้ออกจำหน่ายหุ้นกู้ครั้งแรกเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2542 จำนวน 243,000 หุ้น มูลค่าหุ้นที่ตราไว้หุ้นละ 1,000 บาท เป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น 243 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 12 ต่อปี โดยจะชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน นับจากวันออกหุ้นกู้ด้อยสิทธิแปลงสภาพ หุ้นกู้ดังกล่าวมีอายุ 7 ปี ครบกำหนดไถ่ถอนวันที่ 25 พฤษภาคม 2549 ราคาแปลงสภาพ 10 บาท ต่อ 1 หุ้นสามัญ ทั้งนี้ราคาแปลงสภาพอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้หุ้นกู้ดังกล่าวแปลงสภาพได้ทุกสิ้นไตรมาสโดยเริ่มใช้สิทธิแปลงสภาพได้ครั้งแรกนับแต่ไตรมาสที่ 3 ของ ปี 2542 โดยเสนอขายให้แก่ผู้ลงทุนประเภทสถาบันหรือที่มีลักษณะเฉพาะตามประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ต่อมาเมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2542 ที่ประชุมคณะกรรมการครั้งที่ 10/2542 ได้พิจารณาเสนอขายหุ้นกู้ที่เหลืออีกจำนวน 257,000 หุ้น มูลค่าหุ้นที่ตราไว้หุ้นละ 1,000 บาท เป็นจำนวนเงินรวม 257 ล้านบาท โดยให้ออกจำหน่ายวันที่ 24 ธันวาคม 2542 อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 8 ต่อปี โดยจะชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือนนับจากวันออกหุ้นกู้ด้วยสิทธิแปลงสภาพ หุ้นกู้ดังกล่าวมีอายุ 7 ปี ครบกำหนดไถ่ถอนวันที่ 24 ธันวาคม 2549 มีราคาแปลงสภาพ 10 บาท ต่อ 1 หุ้นสามัญ แปลงสภาพได้ทุกวันทำการสุดท้ายของแต่ละเดือนของปีปฏิทิน เริ่มใช้สิทธิแปลงสภาพได้นับแต่เดือนมกราคม 2543 การเสนอขายหุ้นกู้ดังกล่าวจะเสนอขายให้แก่ผู้ลงทุนประเภทสถาบันหรือที่มีลักษณะเฉพาะตามประกาศของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542 บริษัทมีหุ้นกู้ด้วยสิทธิแปลงสภาพทั้งสิ้นจำนวน 500 ล้านบาท และ เมื่อวันที่ 4 มกราคม 2543 บริษัทมีการแปลงสภาพหุ้นกู้ด้วยสิทธิแปลงสภาพ ครั้งที่ 1 จำนวน 36,200 หุ้น โดยมีราคาแปลงสภาพ 8.219 บาทต่อหุ้น ซึ่งเป็นไปตามมติที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 1/2543 บริษัทได้จดทะเบียนเพิ่มทุนที่ออกและเรียกชำระต่อกรมทะเบียนการค้าแล้ว เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2543 ทำให้ทุนที่ออกและเรียกชำระของบริษัทเพิ่มขึ้นจาก 2,333,890,930 บาท เป็น 2,377,935,210 บาท และมีค่าใช้จ่ายจากการแปลงสภาพดังกล่าวจำนวน 12,943,062 บาท

นอกจากนั้นเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2543 บริษัทมีแปลงสภาพหุ้นกู้ด้วยสิทธิแปลงสภาพครั้งที่ 2 จำนวน 22,800 หุ้น ราคาแปลงสภาพ 10 บาทต่อหุ้น บริษัทได้จดทะเบียนเพิ่มทุนที่ออกและเรียกชำระต่อกรมทะเบียนการค้า เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2543 ทำให้ทุนที่ออกและเรียกชำระของบริษัทเพิ่มขึ้นจาก 2,377,935,210 บาท เป็น 2,400,735,210 บาท

4.15 ทุนเรือนหุ้น (บางส่วน)

เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2541 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ 2/2541 ได้มีมติให้เปลี่ยนข้อบังคับของบริษัทเพื่อให้สามารถออกหุ้นบุริมสิทธิ หุ้นบุริมสิทธิแปลงสภาพ หุ้นกู้ หุ้นกู้แปลงสภาพ หุ้นกู้ด้วยสิทธิแปลงสภาพรวมถึงหลักทรัพย์อื่นที่มีมูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท นอกจากนี้มีมติให้ลดทุนจดทะเบียนจาก 880,000,000 บาท เป็น 440,000,000 บาท โดยการลดจำนวนหุ้นลง 44,000,000 หุ้น เพื่อเป็นการลดผลขาดทุนสะสม และมีมติให้เพิ่มทุนจดทะเบียนจาก 440,000,000 บาท เป็น 1,940,000,000 บาท โดยการออกหุ้นบุริมสิทธิเพิ่มทุนจำนวน 100,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท จัดสรรให้แก่บุคคลโดยเฉพาะเจาะจงในวงจำกัด และหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 50,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท เพื่อรองรับการแปลงสภาพของหุ้นกู้แปลงสภาพและ/หรือหุ้นกู้ด้วยสิทธิแปลงสภาพดังนี้

1. หุ้นบุริมสิทธิเพิ่มทุนจำนวน 44,000,000 หุ้น จัดสรรให้แก่ธนาคารไทยพาณิชย์จำกัด (มหาชน)

2. หุ้นบุริมสิทธิเพิ่มทุนจำนวน 56,000,000 หุ้น จัดสรรให้แก่نگลงทุนสถาบัน 17 ประเภท ตามประกาศของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์เรื่องหลักเกณฑ์เงื่อนไข และวิธีการในการขออนุญาตเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ และการอนุญาตลงวันที่ 18 พฤษภาคม 2535

3. หุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 50,000,000 หุ้น ดำรงไว้เพื่อรองรับการใช้สิทธิแปลงสภาพหุ้นกู้แปลงสภาพและ/หรือหุ้นกู้ด้วยสิทธิแปลงสภาพที่บริษัทจะออกภายในวงเงิน 500,000,000 บาท

หุ้นสามัญ

เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2542 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 2/2542 มีมติอนุมัติการเพิ่มทุนจดทะเบียนของบริษัทจากเดิม 1,940 ล้านบาท ซึ่งประกอบด้วยหุ้นสามัญจำนวน 940 ล้านบาท และหุ้นบุริมสิทธิแปลงสภาพจำนวน 1,000 ล้านบาท เป็น 2,940 ล้านบาท โดยการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 100 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท รวมเป็น 1,000 ล้านบาท โดยจัดสรรหุ้นเพิ่มทุนดังนี้

1.หุ้นสามัญจำนวน 57.6 ล้านหุ้น เสนอขายต่อผู้ถือหุ้นเดิมในอัตรา 5 หุ้นเดิม มีสิทธิซื้อหุ้นใหม่ 2 หุ้น ในกรณีมีเศษให้ปัดทิ้ง โดยหากมีหุ้นสามัญเหลือจากการจองซื้อตามสิทธิแล้วให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาจัดสรร

2.ให้จัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 32.4 ล้านหุ้นให้แก่ผู้ลงทุนโดยเฉพาะเจาะจงและ/หรือผู้ลงทุนประเภทสถาบัน 17 ประเภท ตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการขออนุญาตเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่และการอนุญาต ลงวันที่ 18 พฤษภาคม 2535 ทั้งนี้กำหนดให้คณะกรรมการบริษัทหรือบุคคลที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายเป็นผู้มีอำนาจในการพิจารณาราคาที่เสนอขาย รวมทั้งกำหนดระยะเวลาการจองซื้อ หลักเกณฑ์ เงื่อนไขรายละเอียดเกี่ยวกับการเสนอขาย และวิธีการรับชำระราคาหุ้น

3.จัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 10 ล้านหุ้น เพื่อรองรับการใช้สิทธิแปลงสภาพของหุ้นกู้ด้อยสิทธิแปลงสภาพ

ในปี 2542 บริษัทได้ดำเนินการเพิ่มทุนและได้รับเงินเพิ่มทุนจากผู้ถือหุ้นเดิมแล้วทั้งสิ้นจำนวน 56,989,093 หุ้น และ 32,400,000 หุ้น คิดเป็นเงิน 569,890,930 บาท และ 324,000,000 บาท ตามลำดับ และบริษัทได้ทำการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงทุนที่ออกและเรียกชำระของบริษัทแล้วเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2542 และวันที่ 23 ธันวาคม 2542 ทำให้หุ้นสามัญที่ออกและเรียก ชำระแล้วของบริษัทเพิ่มจาก 44,000,000 หุ้นเป็น 133,389,093 หุ้นรวมเป็น เงินทั้งสิ้น 1,333,890,930 บาท

4.26 การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับตราสารทางการเงิน (บางส่วน)

ประมาณการมูลค่าตลาดสำหรับตราสารทางการเงิน มูลค่าตลาดของตราสารทางการเงินได้จัดทำโดยบริษัทโดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่ในตลาด และวิธีการประเมินราคาที่เหมาะสมสำหรับแต่ละประเภทของตราสารทางการเงิน มูลค่าตามที่ปรากฏในงบการเงินและมูลค่าตลาดสำหรับตราสารทางการเงิน มีดังต่อไปนี้

31 ธันวาคม 2542

	ยอดคงเหลือ (บาท)	ราคายุติธรรม (บาท)
หนี้สินทางการเงิน		
หุ้นกู้ด้อยสิทธิ	39,000,000	33,699,274
หุ้นกู้ด้อยสิทธิแปลงสภาพ	500,000,000	494,968,711
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	42,282,237	42,282,237
บัญชีเจ้าหนี้อื่น	8,646,951	8,646,951

วิธีการและข้อสมมติฐานในการประมาณราคายุติธรรมของตราสารทางการเงินวิธีการและข้อสมมติฐานที่บริษัทได้ใช้ในการประมาณมูลค่ายุติธรรมของตราสารทางการเงินตามที่ได้เปิดเผยมีดังนี้

ดอกเบี้ยค้างจ่าย มูลค่ายุติธรรมโดยประมาณของดอกเบี้ยค้างจ่ายถือตามจำนวนเงินที่แสดงในงบดุล

5. การดำเนินงานต่อเนื่อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2541 ผลขาดทุนจากการดำเนินงานทำให้บริษัทไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำรงเงินกองทุนตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยได้ และความไม่มีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องถึงปัจจุบัน อาจทำให้บริษัทประสบภาวะขาดทุนต่อไปในอนาคต

อย่างไรก็ตามฝ่ายบริหารได้ประชุมร่วมกับทางการเกี่ยวกับแผนการในการเพิ่มทุน เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ในการดำรงเงินกองทุนของธนาคารแห่งประเทศไทย

เพื่อให้เป็นไปตามแนวนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย ในเดือนมกราคม 2542 บริษัทได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจร่วมกันกับธนาคารแห่งประเทศไทยในการกำหนดแนวทางในเรื่องการขยายสินเชื่อ เพื่อสนองตอบนโยบายของทางการ ตลอดจนแนวทางในการเตรียมความพร้อมในเรื่องของเงินกองทุนให้อยู่ในอัตราไม่ต่ำกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด โดยบริษัทต้องมีการเพิ่มทุนจำนวนไม่ต่ำกว่า 775 ล้านบาท ซึ่งการเพิ่มทุนดังกล่าวบริษัทต้องดำเนินการโดยการออกหุ้นบุริมสิทธิจำนวน 360 ล้านบาท ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันนับแต่วันที่ลงนาม ดังกล่าวและออกจำหน่ายหุ้นกู้ด้อยสิทธิอีกจำนวน 460 ล้านบาท ทั้งนี้จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนพฤษภาคม 2542

ต่อมาในเดือนกรกฎาคม 2542 บริษัทได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจร่วมกันกับธนาคารแห่งประเทศไทยในการกำหนดแนวทางในการเตรียมความพร้อมในเรื่องของเงินกองทุน ให้อยู่ในอัตราไม่ต่ำกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนดอีกฉบับ โดยบริษัทต้องมีการเพิ่มทุนจำนวนไม่ต่ำกว่า 933 ล้านบาท ซึ่งการเพิ่มทุนดังกล่าวบริษัทมีแนวทางดำเนินการโดยการออกหุ้นสามัญจำนวน 576 ล้านบาท จำหน่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมหรือโดยเฉพาะเจาะจง และออกหุ้นกู้ด้อยสิทธิแปลงสภาพอีกจำนวน 257 ล้านบาท และหุ้นกู้ด้อยสิทธิจำนวน 100 ล้านบาท โดยเป็นการออกหุ้นกู้ด้อยสิทธิเพื่อขอรับความช่วยเหลือจากกระทรวงการคลังตามโครงการช่วยเพิ่มเงินกองทุนขั้นที่ 2 จำนวน 100 ล้านบาท ทั้งนี้จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนกันยายน 2542

ในหนังสือบันทึกความเข้าใจร่วมกันได้ระบุว่า ในกรณีที่บริษัทไม่สามารถดำเนินการในเรื่องการเพิ่มทุนได้สำเร็จ และทางการมีความจำเป็นต้องเข้าแทรกแซงการดำเนินงานคณะกรรมการบริษัทยินดีให้ความร่วมมือกับทางการในรายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินการต่างๆ เพื่อให้ทุกอย่างเป็นไปอย่างราบรื่นและไม่เป็นผลเสียหายต่อระบบสถาบันการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542 บริษัทได้ดำเนินการออกหุ้นเพิ่มทุนแล้วโดยแบ่งออกเป็นหุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิแปลงสภาพจำนวน 893 ล้านบาท และ 360 ล้านบาท ตามลำดับ นอกจากนี้ในระหว่างปี บริษัทยังออกหุ้นกู้ด้อยสิทธิแปลงสภาพและหุ้นกู้ด้อยสิทธิอีกจำนวน 500 ล้านบาท และ 39 ล้านบาท ตามลำดับ (ดูหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4.12 ข้อ 4.13 และข้อ 4.15)

แต่อย่างไรก็ตาม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542 เงินกองทุนตามกฎหมายของบริษัทยังคงไม่เป็นไปตามเกณฑ์ตามมาตรา 26 ทวิแห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนธุรกิจหลักทรัพย์และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. 2522 ดังนั้นฝ่ายบริหารของบริษัทจึงได้ขอผ่อนผันเรื่องการดำรงเงินกองทุนของบริษัทพร้อมทั้งเสนอแนวทางการแก้ไขปรับปรุงเงินกองทุนของบริษัทต่อธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2542 ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้อนุญาตพร้อมทั้งอนุมัติให้บริษัทดำเนินการตามแผนเมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2543 โดยการลดทุนจดทะเบียนลง 6.1 ล้านบาท เพื่อยกเลิกทุนจดทะเบียนที่เหลือจากการเพิ่มทุนครั้งที่แล้ว และเพิ่มทุนจดทะเบียนอีก 1,070 ล้านบาท เมื่อได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

6. เหตุการณ์สำคัญภายหลังวันสิ้นสุด (บางส่วน)

6.1 ทุนเรือนหุ้น

เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2543 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 1/2543 ได้มีมติดังนี้

1. ให้ดำเนินการลดทุนจดทะเบียนจาก 2,940,000,000 บาท เหลือ 2,933,890,930 บาท โดยการตัดหุ้นสามัญที่ยังไม่ได้ออกจำหน่ายจำนวน 610,907 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท เป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น 6,109,070 บาท เพื่อให้บริษัทสามารถดำเนินการเพิ่มทุนจดทะเบียนได้

2. ให้ดำเนินการเพิ่มทุนจดทะเบียนของบริษัทจากเดิม 2,933,890,930 บาท เป็น 4,003,890,930 บาท โดยการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 107,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท รวมเป็น 1,070,000,000 บาท โดยมีการจัดสรรหุ้นเพิ่มทุนดังนี้

2.1 จัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนควบใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นจำนวน 53,500,000 หุ้น ให้กับผู้ถือหุ้นเดิมและผู้ถือหุ้นกู้คือยสิทธิแปลงสภาพที่ใช้สิทธิแปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญในอัตราส่วน 11 หุ้นเดิมต่อ 2 หุ้นสามัญใหม่ ในราคาหุ้นละ 10 บาท โดยผู้จองซื้อหุ้นสามัญเพิ่มจำนวน 2 หุ้น จะมีสิทธิได้รับใบสำคัญแสดงสิทธิจำนวน 2 หน่วย โดยไม่คิดมูลค่า กรณีมีเศษหุ้นให้ปัดทิ้ง

ในกรณีที่มิมีหุ้นสามัญเหลือจากการเสนอขายให้ผู้ถือหุ้นเดิมตามสิทธิดังกล่าวให้คณะกรรมการบริษัทหรือบุคคลที่คณะกรรมการมอบหมายพิจารณาจัดสรรหุ้นสามัญที่เหลือแก่ผู้ถือหุ้นที่ได้แสดงความจำนงจะซื้อหุ้นเพิ่มทุนนอกเหนือจากสิทธิที่ได้รับจากการจัดสรรในราคาเสนอขายที่ 10 บาท ต่อ 1 หุ้น

ในกรณีที่มิมีหุ้นเหลือจากการเสนอขายให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมดังกล่าวในวรรคก่อนให้คณะกรรมการบริษัทหรือบุคคลที่คณะกรรมการมอบหมายเป็นผู้ดำเนินการจัดสรรให้แก่ผู้ลงทุน โดยเฉพาะเจาะจง และ/หรือผู้ลงทุนประเภทสถาบัน 17 ประเภทตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เรื่องหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการขออนุญาตเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่และการอนุญาต ลงวันที่ 18 พฤษภาคม 2535 ในราคาเสนอขายไม่ต่ำกว่า 10 บาท ต่อ 1 หุ้นสามัญ โดยกำหนดระยะเวลา วิธีการและเงื่อนไขในการเสนอขายตามที่เห็นสมควร

6.2 การแปลงสภาพหุ้นกู้คือยสิทธิแปลงสภาพ

เมื่อวันที่ 4 มกราคม 2543 บริษัทมีการแปลงสภาพหุ้นกู้ด้อยสิทธิแปลงสภาพจำนวน 36,200 หุ้น โดยมีราคาแปลงสภาพ 8.219 บาทต่อหุ้น ซึ่งเป็นไปตามมติที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 1/2543 จากการแปลงสภาพดังกล่าวทำให้บริษัทมีค่าใช้จ่ายในการแปลงสภาพ จำนวน 12,943,062 บาท

บริษัทได้จดทะเบียนเพิ่มทุนที่ออกและเรียกชำระค่าธรรมเนียมการซื้อแล้วเมื่อวันที่ 26 มกราคม 2543 ทำให้ทุนที่ออกและเรียกชำระแล้วของบริษัทเพิ่มขึ้นจาก 2,333,890,930 บาท เป็น 2,377,935,210 บาท

นอกจากนั้นเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2543 บริษัทมีการแปลงสภาพหุ้นกู้ด้อยสิทธิแปลงสภาพครั้งที่ 2 จำนวน 22,800 หุ้น ราคาแปลงสภาพ 10 บาทต่อหุ้น บริษัทได้จดทะเบียนเพิ่มทุนที่ออกและเรียกชำระค่าธรรมเนียมการซื้อ เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2543 ทำให้ทุนที่ออกและเรียกชำระของบริษัทเพิ่มขึ้นจาก 2,377,935,210 บาท เป็น 2,400,735,210 บาท

6.3 อื่น ๆ

เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย ในเดือนมกราคม 2543 บริษัทได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจร่วมกันกับธนาคารแห่งประเทศไทยในการกำหนดแนวทางในการเตรียมความพร้อมในเรื่องของเงินกองทุนให้อยู่ในอัตราไม่ต่ำกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด โดยบริษัทต้องมีการเพิ่มทุนจำนวนไม่ต่ำกว่า 725 ล้านบาท ซึ่งการเพิ่มทุนดังกล่าว บริษัทมีแนวทางดำเนินการ โดยการเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่ 1 จำนวน 425 ล้านบาท และเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่ 2 อีกจำนวน 300 ล้านบาท โดยการออกหุ้นสามัญจำนวน 425 ล้านบาท จำหน่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิม และออกหุ้นกู้ด้อยสิทธิ และ/หรือหุ้นกู้ด้อยสิทธิแปลงสภาพอีกจำนวน 300 ล้านบาท ทั้งนี้จะดำเนินการตามแนวทางดังกล่าวให้เสร็จสิ้นภายในเดือนเมษายน 2543 ในกรณีที่บริษัทไม่สามารถดำเนินการในเรื่องการเพิ่มทุนได้สำเร็จและทางการมีความจำเป็นต้องเข้าแทรกแซงการดำเนินงาน คณะกรรมการบริษัทยินดีให้ความร่วมมือกับทางการในรายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินการต่างๆ เพื่อให้ทุกอย่างเป็นไปอย่างราบรื่นและไม่เป็นผลเสียหายต่อระบบสถาบันการเงิน (ดูหมายเหตุข้อ 5 และข้อ 6.1)

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างงบการเงินของบริษัท ฟรีเซียส ชิปปิ้ง จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
ซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ใช้สัญลักษณ์ PSL
ซึ่งผู้อ่านสามารถค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับงบการเงินนี้ได้จาก <http://www.sec.or.th>

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอ ผู้ถือหุ้นบริษัท พีริเชียส ชิปปิ้ง จำกัด (มหาชน)

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบดุลของบริษัท พีริเชียส ชิปปิ้ง จำกัด (มหาชน) และงบดุลรวม ของบริษัท พีริเชียส ชิปปิ้ง จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542 และงบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น งบขาดทุนสะสมและงบกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปีของบริษัทพีริเชียส ชิปปิ้ง จำกัด (มหาชน) และงบกำไรขาดทุนรวม งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นรวมงบขาดทุนสะสมรวม และงบกระแสเงินสดรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปีของบริษัทพีริเชียส ชิปปิ้ง จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ซึ่งผู้บริหารของกิจการเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลในงบการเงินเหล่านี้ ข้าพเจ้าไม่ได้ตรวจสอบงบการเงินของบริษัทย่อยในต่างประเทศ ในปี 2543 และในปี 2542 ซึ่งเงินลงทุนในบริษัทย่อยตามวิธีส่วนได้เสียคิดเป็นร้อยละ 8.89 และร้อยละ 7.91 ของยอดสินทรัพย์รวมเฉพาะบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542 และส่วนได้เสียในผลขาดทุน/กำไรของบริษัทย่อยดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 8.56 และร้อยละ 16.53 ของขาดทุน/กำไรสุทธิเฉพาะบริษัทสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542 ตามลำดับ ยอดสินทรัพย์ดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 15.85 และร้อยละ 13.12 ของยอดสินทรัพย์ในงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542 และขาดทุน/กำไรสุทธิของบริษัทย่อยดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 10.85 และร้อยละ 9.27 ของขาดทุน/กำไรสุทธิในงบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542 ตามลำดับ งบการเงินของบริษัทย่อยดังกล่าวสำหรับปี 2543 และ 2542 ตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีอื่น ซึ่งในการตรวจสอบงบการเงินของบริษัทในปัจจุบันข้าพเจ้าได้รับรายงานการสอบบัญชีจากผู้สอบบัญชีอื่นแล้ว การแสดงความเห็นของข้าพเจ้าในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบริษัทย่อยดังกล่าวในงบการเงินเฉพาะบริษัทและงบการเงินรวมถือตามรายงานของผู้สอบบัญชีอื่นนั้น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งกำหนดให้ข้าพเจ้าต้องวางแผนและปฏิบัติตามเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลว่างบการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการทดสอบหลักฐานประกอบรายการทั้งที่เป็นจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน การประเมินความเหมาะสมของหลักการบัญชีที่กิจการใช้และประมาณการเกี่ยวกับการทางการเงินที่เป็นสาระสำคัญ ซึ่งผู้บริหารเป็นผู้จัดทำขึ้น ตลอดจนการประเมินถึงความเหมาะสมของการแสดงรายการที่นำเสนอในงบการเงินโดยรวม ข้าพเจ้าเชื่อว่าการตรวจสอบดังกล่าวให้ข้อสรุปที่เป็นเกณฑ์อย่างเหมาะสมในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าเห็นว่า จากผลการตรวจสอบของข้าพเจ้าและจากรายงานของผู้สอบบัญชีอื่น งบการเงินดังกล่าวข้างต้น แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปีของบริษัท พีริเซียส ชิปปิ้ง จำกัด (มหาชน) และของบริษัท พีริเซียส ชิปปิ้ง จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน 5ข) ในปี 2543 บริษัทและบริษัทย่อยได้ปรับปรุงย้อนหลังสำหรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงวิธีบัญชีสำหรับค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่ตราค่าใหม่ตามที่แก้ไขในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 32 เรื่อง “ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์”

โปรดดูข้อมูลที่เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน 2 บริษัทมีขาดทุนสุทธิจำนวน 366.64 ล้านบาทสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ ณ วันดังกล่าว บริษัทมีหนี้สินหมุนเวียนรวมสูงกว่าสินทรัพย์หมุนเวียนรวมประมาณ 148.36 ล้านบาท ปัจจัยเหล่านี้ประกอบกับข้อมูลที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน 11 และ 16 เป็นเหตุให้สงสัยอย่างมากว่าบริษัทอาจมีปัญหาในการดำเนินงานต่อเนื่องของบริษัท งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามข้อสมมติฐานที่ว่าบริษัทจะดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้ งบการเงินนี้จึงไม่ได้ปรับปรุงเกี่ยวกับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนและการจัดประเภทของสินทรัพย์ หรือจำนวนเงินและการจัดประเภทหนี้สินซึ่งอาจจำเป็นถ้าบริษัทไม่สามารถดำเนินงาน ต่อเนื่องต่อไปได้

(นางสาวจิตติมา ชำนาญนิชกุล)

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ทะเบียนเลขที่ 3377

กรุงเทพมหานคร

22 กุมภาพันธ์ 2544

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

บริษัท พีริเชียส ซิฟปีง จำกัด (มหาชน) และ บริษัทย่อย
งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542

สินทรัพย์	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัท	
		บาท		บาท	
		2543	2542	2543	2542
		(ปรับปรุงใหม่)		(ปรับปรุงใหม่)	
สินทรัพย์หมุนเวียน					
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	6	257,488,093	261,984,880	15,753,893	28,238,287
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ใน					
ความต้องการของตลาด	7	-	1,120,000	-	1,120,000
ลูกหนี้การค้า - สุทธิ	8	104,719,389	142,873,960	436,829	2,284,179
ลูกหนี้บริษัทย่อยและบริษัทร่วม - สุทธิ	4	-	11,365,835	1,325,048,563	2,382,171,339
น้ำมันเชื้อเพลิง		87,000,852	93,925,030	-	3,179,991
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		313,329,850	300,155,902	99,043,020	92,150,556
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		762,538,184	811,425,607	1,440,282,305	2,509,144,352
เงินลงทุนในหุ้นทุนของบริษัทย่อย					
และบริษัทร่วม	9	168,984,612	137,389,736	3,590,056,844	3,557,796,162
เรือเดินทะเล อาคารชุดและอุปกรณ์ -					
สุทธิ	10, 11	5,478,767,254	6,425,955,116	7,685,298	80,224,671
สินทรัพย์อื่น					
รายการรอตัดบัญชี - สุทธิ		257,337,647	200,911,375	-	5,729,508
สินทรัพย์อื่น - สุทธิ		13,554,718	18,923,925	1,458,509	3,077,629
รวมสินทรัพย์อื่น		270,892,365	219,835,300	1,458,509	8,807,137
เงินลงทุนในบริษัทย่อยส่วนที่เกิน					
มูลค่าสุทธิตามบัญชี - สุทธิ	4, 9	10,171,160	10,849,240	-	-
รวมสินทรัพย์		6,691,353,575	7,605,454,999	5,039,482,956	6,155,972,322

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท พีริเชียส ซิฟปีง จำกัด (มหาชน) และ บริษัทย่อย

งบดุล (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น (ขาดทุนสะสมเกินทุน)

บาท

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัท	
		2543	2542	2543	2542
		(ปรับปรุงใหม่)		(ปรับปรุงใหม่)	
หนี้สินหมุนเวียน					
เงินกู้ยืมจากธนาคารและสถาบันการเงิน		-	649,726	-	-
เจ้าหนี้การค้า		211,901,727	209,917,496	6,172,715	16,809,255
เจ้าหนี้บริษัทย่อยและบริษัทร่วม	4	19,517,499	-	1,523,411,748	874,390,128
รายได้รับล่วงหน้า		98,150,161	65,720,503	1,434,039	1,244,885
เงินกู้ยืมระยะยาวส่วนที่ถึงกำหนดชำระ ภายในหนึ่งปี	11	817,346,028	567,878,230	45,350,942	37,238,427
เงินกู้ยืมระยะยาวส่วนที่เจ้าหนี้ อาจเรียกคืนได้เมื่อต้องการ	11	-	2,396,712,200	-	158,145,474
หุ้นกู้ไม่มีหลักประกันและ หุ้นกู้แปลงสภาพ	12, 16	-	3,887,836,012	-	4,907,556,012
ดอกเบี้ยค้างจ่าย		5,923,655	391,295,908	420,425	434,517,091
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		216,335,086	185,121,210	11,851,180	15,185,125
รวมหนี้สินหมุนเวียน		1,369,174,156	7,705,131,285	1,588,641,049	6,445,086,397
หุ้นกู้แปลงสภาพชนิดไถ่ถอนได้	12	624,619,707	-	624,619,707	-
เงินกู้ยืมค้ำยสิทธิ์	11, 16	-	-	662,818,000	-
เงินกู้ยืมระยะยาว - สุทธิจากส่วน ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	11, 16	4,332,353,111	123,852,873	1,859,470,416	-
รวมหนี้สิน		6,326,146,974	7,828,984,158	4,735,549,172	6,445,086,397

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท พีริเชียส ซิฟปีง จำกัด (มหาชน) และ บริษัทย่อย

งบดุล (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น (ขาดทุนสะสมเกินทุน) (ต่อ)

บาท

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัท	
		2543	2542	2543	2542
			(ปรับปรุงใหม่)		(ปรับปรุงใหม่)
ส่วนของผู้ถือหุ้น (ขาดทุนสะสมเกินทุน)					
ทุนเรือนหุ้น - หุ้นสามัญ	13				
มูลค่าหุ้นละ 10 บาท					
ทุนจดทะเบียน 197,300,000 หุ้น					
ในปี 2543 และ 60,500,000 หุ้น					
ในปี 2542					
หุ้นที่ออกและเรียกชำระ					
เต็มมูลค่าแล้ว 52,000,000 หุ้น		520,000,000	520,000,000	520,000,000	520,000,000
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น - สุทธิ		926,054,829	926,054,829	926,054,829	926,054,829
ผลสะสมจากการแปลงค่า					
การเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ		140,638,772	55,297,730	140,630,523	55,288,260
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากหุ้นกู้					
แปลงสภาพชนิดได้ก่อนได้	12	874,347,672	-	874,347,672	-
กำไร (ขาดทุน) สะสม					
จัดสรรเพื่อทุนสำรอง	14	60,500,000	60,500,000	60,500,000	60,500,000
จัดสรรเพื่อสำรองตามกฎหมาย	15	77,466,000	77,466,000	-	-
จัดสรรเพื่อสำรองทั่วไป					
- บริษัทย่อย		24,181,905	24,181,905	-	-
ขาดทุนสะสม		(2,319,269,252)	(1,952,627,176)	(2,217,599,240)	(1,850,957,164)
		303,919,926	(289,126,712)	303,933,784	(289,114,075)
ส่วนได้เสียของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย		61,286,675	65,597,553	-	-
ส่วนของผู้ถือหุ้น (ขาดทุนสะสมเกินทุน)		365,206,601	(223,529,159)	303,933,784	(289,114,075)
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		6,691,353,575	7,605,454,999	5,039,482,956	6,155,972,322

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท พีริเชียส ซิฟปีง จำกัด (มหาชน) และ บริษัทย่อย
งบกำไรขาดทุน
สำหรับแต่ละปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542

บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัท		
	2543	2542	2543	2542	
	(ปรับปรุงใหม่)		(ปรับปรุงใหม่)		
รายได้					
รายได้จากการเดินเรือ	4	4,115,748,109	3,590,598,149	68,813,782	77,715,422
รายได้ค่าบริการ		54,261,395	99,889,681	-	-
ส่วนได้เสียในกำไร (ขาดทุน) ของ บริษัทย่อยและบริษัทร่วม - สุทธิ		-	-	(83,208,925)	417,882,840
ดอกเบี้ยรับ		12,330,655	12,608,329	2,295,575	3,331,601
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากเงินลงทุน ในหลักทรัพย์ในความต้องการ ของตลาด		-	1,120,000	-	1,120,000
รายได้อื่น		13,747,465	37,107,556	1,995,425	28,314,111
รวมรายได้ (ค่าใช้จ่าย)		4,196,087,624	3,741,323,715	(10,104,143)	528,363,974
ต้นทุนและค่าใช้จ่าย					
ต้นทุนการเดินเรือ		2,506,687,970	2,432,879,554	75,707,668	65,260,703
ต้นทุนการบริการ		41,526,658	42,262,065	-	-
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	4	180,503,839	146,183,068	120,818,100	89,940,507
ค่าตอบแทนกรรมการ		1,137,500	860,000	1,137,500	860,000
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน- สุทธิ	18	597,768,568	122,643,969	189,471,448	40,490,352
ค่าเสื่อมราคา		608,722,617	678,659,994	7,567,327	9,546,955
ขาดทุน (กำไร) จากการขาย เรือเดินทะเลและอาคารชุด		102,486,809	(366,252)	40,544,110	(539,643)
ดอกเบี้ยจ่ายและค่าใช้จ่ายทางการเงิน	4	591,058,079	597,980,706	326,474,598	446,439,156
รวมต้นทุนและค่าใช้จ่าย		4,629,892,040	4,021,103,104	761,720,751	651,998,030

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท พรีเมียม ชิปปิ้ง จำกัด (มหาชน) และ บริษัทย่อย
งบกำไรขาดทุน (ต่อ)
สำหรับแต่ละปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542

บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัท	
	2543	2542	2543	2542
	(ปรับปรุงใหม่)		(ปรับปรุงใหม่)	
ขาดทุนก่อนหักค่าภาษีเงินได้				
ส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อยและ				
รายการพิเศษ	(433,804,416)	(279,779,389)	(771,824,894)	(123,634,056)
ค่าภาษีเงินได้	17 (1,505,274)	(5,266,608)	-	-
ขาดทุนก่อนหักส่วนของผู้ถือหุ้น				
ส่วนน้อยและรายการพิเศษ	(435,309,690)	(285,045,997)	(771,824,894)	(123,634,056)
หัก (บวก) ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ส่วนน้อยของบริษัทย่อย	6,263,643	(14,491,685)	-	-
ขาดทุนก่อนรายการพิเศษ	(429,046,047)	(299,537,682)	(771,824,894)	(123,634,056)
รายการพิเศษ				
กำไรจากการไถ่ถอนหุ้นกู้				
(สุทธิจากภาษีเงินได้)	12	-	175,903,626	-
กำไรจากการยกเลิกสัญญากำหนด				
อัตราดอกเบี้ยและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศคงที่	62,403,633	-	62,403,633	-
กำไรจากการไถ่ถอนหนี้				
(สุทธิจากภาษีเงินได้)	11	-	62,922,146	-
กำไรจากการปรับโครงสร้างหนี้				
- สุทธิ	16	-	342,778,847	-
รวมรายการพิเศษ	62,403,633	238,825,772	405,182,480	62,922,146
ขาดทุนสุทธิ	17 (366,642,414)	(60,711,910)	(366,642,414)	(60,711,910)
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้น	3			
ขาดทุนก่อนรายการพิเศษ	(8.25)	(5.76)	(14.84)	(2.38)
รายการพิเศษ	1.20	4.59	7.79	1.21
ขาดทุนสุทธิ	(7.05)	(1.17)	(7.05)	(1.17)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท พีริเชียส ซิปปิง จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542

1. หลักเกณฑ์ในการจัดทำงบการเงินและงบการเงินรวม (บางส่วน)

งบการเงินและงบการเงินรวมนี้ได้จัดทำขึ้นตามแบบงบดุล และบัญชีกำไรขาดทุนของบริษัทมหาชน จำกัด ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2539) และได้ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่ออกโดยสมาคม นักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยและตามประกาศของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในเรื่องที่เกี่ยวกับการบัญชี

บริษัทและบริษัทย่อยได้จัดทำงบการเงินเป็นเงินบาทและเป็นภาษาไทยตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย ทั้งนี้ งบการเงินของบริษัทและบริษัทย่อยไม่ได้มีวัตถุประสงค์ที่จะแสดงฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปของประเทศอื่นที่ไม่ใช่ประเทศไทย ดังนั้น งบการเงินนี้จึงไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์สำหรับบุคคลที่ไม่ทราบถึงหลักการบัญชีและวิธีปฏิบัติทางบัญชีในประเทศไทย

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (บางส่วน)

กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้น

กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยการหารกำไร (ขาดทุน) สุทธิสำหรับปีด้วยจำนวนหุ้นที่มีอยู่ระหว่างปีโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (52 ล้านหุ้นในปี 2543 และ 2542) เนื่องจากการคำนวณขาดทุนต่อหุ้นปรับลดโดยการสมมติให้มีการแปลงสภาพหุ้นกู้แปลงสภาพทั้งหมดเป็นหุ้นสามัญ เป็นผลให้มีขาดทุนต่อหุ้นลดลง ดังนั้นบริษัทจึงไม่ได้แสดงขาดทุนต่อหุ้นปรับลดในงบการเงินนี้

12. หุ้นกู้ไม่มีหลักประกันและหุ้นกู้แปลงสภาพ (บางส่วน)

หุ้นกู้แปลงสภาพ

ในปี 2538 บริษัทได้ออกหุ้นกู้แปลงสภาพซึ่งจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 45,561,000 เหรียญสหรัฐอเมริกา หุ้นกู้นี้มีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3.25 ต่อปี จ่ายดอกเบี้ยทุกปีจนกว่าจะครบกำหนดไถ่ถอนในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2543

ในการประชุมผู้ถือหุ้นเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2543 ผู้ถือหุ้นกู้ได้อนุมัติเงื่อนไขในเอกสารเกี่ยวกับการออกหุ้นกู้ใหม่ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ของบริษัท ตามเงื่อนไขที่ปรากฏใน Third Supplemental Trust Deed ผู้ถือหุ้นกู้แปลงสภาพทุกคนจะได้รับชำระเป็นเงินสดเท่ากับร้อยละ 40 ของมูลค่าไถ่ถอน มูลค่าไถ่ถอนของหุ้นกู้

ส่วนที่เหลือจะถูกเปลี่ยนเป็นหุ้นกู้แปลงสภาพชนิดไถ่ถอนได้ไม่มีดอกเบี้ยสกุลเงินเหรียญสหรัฐอเมริกา (ดูหมายเหตุ 16)

หุ้นกู้แปลงสภาพชนิดไถ่ถอนได้ไม่มีดอกเบี้ยสกุลเงินบาทและสกุลเงินเหรียญสหรัฐจำนวนเงินประมาณ 624 ล้านบาท ได้แสดงไว้เป็นหนี้สินระยะยาวและหุ้นกู้อีกจำนวน 874 ล้านบาท ได้แสดงไว้เป็น “กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากหุ้นกู้” ในส่วนของผู้ถือหุ้น

	พันบาท	
31 ธันวาคม 2543		
หุ้นกู้แปลงสภาพชนิดไถ่ถอนได้ไม่มีดอกเบี้ย		1,498,968
หัก กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากหุ้นกู้แปลงสภาพชนิดไถ่ถอนได้		874,348
ยอดคงเหลือ		624,620
		พันบาท
	งบการเงิน	งบการเงิน
	รวม	เฉพาะบริษัท
31 ธันวาคม 2542		
หุ้นกู้ไม่มีหลักประกัน	2,727,279	3,746,999
หุ้นกู้แปลงสภาพ	1,160,557	1,160,557
รวม	3,887,836	4,907,556
หัก ส่วนที่ถึงกำหนดไถ่ถอนภายในหนึ่งปี	3,887,836	4,907,556
ยอดคงเหลือ	-	-

เกี่ยวเนื่องกับการออกหุ้นกู้แปลงสภาพชนิดไถ่ถอนได้ดังกล่าวข้างต้น บริษัทได้ดำเนินการเพิ่มทุนจดทะเบียนเพื่อรองรับการใช้สิทธิแปลงสภาพหุ้นของผู้ถือหุ้นกู้อีกจำนวน 136,800,000 หุ้น

13. ทุนเรือนหุ้น

ในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2543 ผู้ถือหุ้นได้มีมติเป็นเอกฉันท์ให้เพิ่มทุนจดทะเบียนของบริษัทจาก 605 ล้านบาท (แบ่งเป็น 60.5 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท) เป็น 1,973.0 ล้านบาท (แบ่งเป็น 197.3 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท) การเพิ่มทุนจดทะเบียนนี้ได้จดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2543

16. การปรับโครงสร้างหนี้

ในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2543 ผู้ถือหุ้นได้มีมติเป็นเอกฉันท์ ดังนี้

16.1 อนุมัติแผนการปรับโครงสร้างหนี้ของบริษัท

16.2 อนุมัติการออกหุ้นกู้แปลงสภาพชนิดไถ่ถอนได้ปลอดดอกเบี้ยเป็นเงินสกุลบาทตามเงื่อนไขในแผนการปรับโครงสร้างหนี้

16.3 อนุมัติให้เปลี่ยนหุ้นกู้แปลงสภาพไม่มีประกันเป็นสกุลดอลลาร์สหรัฐฯ ที่บริษัทมีอยู่ (โปรดดูหมายเหตุ 12) โดยการออกหุ้นกู้แปลงสภาพชนิดไถ่ถอนได้ปลอดดอกเบี้ยเป็นเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐฯ เพื่อให้เป็นไปตามเงื่อนไขในแผนการปรับโครงสร้างหนี้

เมื่อวันที่ 10 และ 14 กรกฎาคม 2543 บริษัทได้ทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้กับเจ้าหนี้มีหลักประกัน (secured creditors) และผู้ถือหุ้นกู้ ขอดคงเหลือของเงินกู้ยืมและหุ้นกู้แปลงสภาพก่อนวันที่ปรับโครงสร้างหนี้สำเร็จ (วันที่ 14 กรกฎาคม 2543) สรุปได้ดังนี้

เงินกู้ยืมจากธนาคาร	31.25
ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา	
หุ้นกู้ไม่มีหลักประกัน (หมายเหตุ 12)	2,500 ล้านบาท
หุ้นกู้แปลงสภาพ (หมายเหตุ 12)	30.78
ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา	

หลักการสำคัญของการปรับโครงสร้างหนี้มีดังนี้

เงินกู้ยืมจากธนาคาร/หุ้นกู้ไม่มีหลักประกัน

เงินกู้ยืมจากธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จำนวน 31.25 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา ธนาคารได้รับชำระเป็นเงินสดจำนวนหนึ่งและหนึ่งส่วนที่เหลือจะถูกแปลงสภาพเป็นหุ้นกู้แปลงสภาพชนิดไถ่ถอนได้ปลอดดอกเบี้ยและเป็นเงินกู้ยืมระยะยาว (commercial loan)

หุ้นกู้ไม่มีหลักประกันที่มีอยู่จำนวน 2,500 ล้านบาท ได้ถูกยกเลิกและผู้ถือหุ้นกู้มีสิทธิเลือกข้อตกลงแบบใดแบบหนึ่งโดย

ก) เลือกรับชำระเป็นเงินสดเท่ากับร้อยละ 40 ของมูลค่าที่ตราไว้ของหุ้นกู้และร้อยละ 60 ของมูลค่าที่เหลือจะได้รับเป็นหุ้นกู้แปลงสภาพชนิดไถ่ถอนได้ปลอดดอกเบี้ยเป็นสกุลเงินบาท หรือ

ข) เลือกที่จะแปลงหุ้นกู้ไม่มีหลักประกันเป็นเงินกู้ยืม (commercial loan) ข้อตกลงที่เลือกโดยผู้ถือหุ้นกู้ ณ วันที่ 14 กรกฎาคม 2543 สรุปได้ ดังนี้

	ล้านบาท
หุ้นกู้ไม่มีหลักประกัน	2,500
หัก ส่วนที่ไถ่ถอนโดยบริษัทย่อย	(1,020)
<u>บวก</u> เงินกู้ยืมจากธนาคาร จำนวน	1,480
31.25 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา	1,252
<u>หัก</u> การรับชำระล่วงหน้าเป็นเงินสด	(393)

ยอดคงเหลือ

2,339

เกี่ยวข้องกับสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ที่กล่าวข้างต้น เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2543 บริษัทและบริษัทย่อย 8 แห่ง (ในฐานะผู้ถือหุ้นที่ไม่มีหลักประกันสกุลเงินบาทตามรายชื่อที่ปรากฏในทะเบียนหุ้นกู้จำนวน 1,020 ล้าน บาท) ได้ทำสัญญาเงินกู้ด้อยสิทธิ (Subordinated Loan Agreement) และตกลงที่จะยกเลิกหุ้นกู้ที่ไม่มีหลักประกันดังกล่าวโดยร้อยละ 65 ของมูลค่าหุ้นกู้ที่ถืออยู่จะถูกแปลงเป็นเงินกู้ด้อยสิทธิ (subordinated loan) ไม่มีดอกเบี้ย จำนวนเงิน เท่ากับ 662.8 ล้านบาท ซึ่งจะถึงกำหนดชำระภายในเดือนกรกฎาคม 2549

ยอดหนี้คงเหลือจำนวน 2,339 ล้านบาท จะถูกแปลงเป็นส่วนหนึ่งของหนี้ ดังต่อไปนี้

	ล้านบาท
หุ้นกู้แปลงสภาพไถ่ถอนได้สกุลเงินบาทปลอดดอกเบี้ย	589
เงินกู้ยืม (commercial loan)	1,750
รวม	2,339

เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2543 บริษัทได้ออกหุ้นกู้แปลงสภาพสกุลเงินบาทปลอดดอกเบี้ย จำนวน 589,503,000 บาท กำหนดไถ่ถอนในปี 2546 โดยมีมูลค่าที่ตราไว้หน่วยละ 1,000 บาท

หุ้นกู้แปลงสภาพ

หุ้นกู้แปลงสภาพที่มีอยู่ได้ถูกเปลี่ยนแปลงเงื่อนไข ผู้ถือหุ้นกู้ทุกคนได้รับชำระเป็นเงินสดเท่ากับร้อยละ 40 ของ มูลค่าไถ่ถอน และได้รับหุ้นกู้แปลงสภาพไถ่ถอนได้ปลอดดอกเบี้ยสกุลเงินเหรียญสหรัฐอเมริกาเท่ากับ ร้อยละ 60 ของมูลค่าไถ่ถอนที่เหลืออยู่ ยอดหนี้คงเหลือ (ภายหลังการจ่ายชำระเป็นเงินสด) ณ วันที่ 14 กรกฎาคม 2543 มีดังนี้

	ล้านบาท
หุ้นกู้แปลงสภาพไถ่ถอนได้สกุลเงินเหรียญสหรัฐอเมริกา	1,398
หัก การรับชำระเป็นเงินสด	559
ยอดคงเหลือ	839

เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2543 บริษัทได้ออกหุ้นกู้แปลงสภาพไถ่ถอนได้ปลอดดอกเบี้ยสกุลเงินเหรียญ สหรัฐอเมริกาจำนวน 20.9 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา (ยอดคงเหลือ 839 ล้านบาท) ตามข้อกำหนดและเงื่อนไขในการออกหุ้นกู้แปลงสภาพไถ่ถอนได้สกุลเงินบาทและเงินเหรียญสหรัฐอเมริกา (หุ้นกู้แปลงสภาพ) หุ้นกู้แปลงสภาพจะถูกไถ่ถอนตามเงื่อนไขที่บริษัทกำหนดไว้ ภายในระยะเวลา 30 เดือนนับแต่วันที่ออกหุ้นกู้แปลงสภาพดังกล่าว มูลค่าไถ่ถอนภายในระยะเวลา 6 เดือนแรกนับแต่วันที่ออกหุ้นกู้จะเท่ากับร้อยละ 41.67 ของมูลค่าที่ตราไว้ของหุ้นกู้แปลงสภาพ และมูลค่าไถ่ถอนในไตรมาสถัดไปจะเท่ากับร้อยละ 53.34 ของมูลค่าที่ตราไว้และจะเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 5.83 สำหรับไตรมาสต่อ ๆ ไป บริษัทสามารถเลือกที่จะไถ่ถอนหุ้นกู้แปลงสภาพดังกล่าวหรือไม่ก็ได้

โดยไม่ผูกพันบริษัท ถ้าบริษัทไม่ไถ่ถอนหุ้นกู้แปลงสภาพดังกล่าวภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ข้างต้น ผู้ถือหุ้นกู้มีสิทธิแปลงสภาพหุ้นกู้เป็นหุ้นทุนของบริษัทในราคาเท่ากับร้อยละ 95 ของราคาปิดถัวเฉลี่ยของหุ้นทุนของบริษัทในช่วงเวลาหนึ่งเดือนก่อนเดือนที่จะทำการแปลงสภาพ ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นกู้แปลงสภาพไถ่ถอนได้สกุลเงินบาทไม่เลือกใช้สิทธิแปลงสภาพหุ้นกู้เป็นหุ้นทุนของบริษัทภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ บริษัทมีสิทธิที่จะไถ่ถอนหุ้นกู้แปลงสภาพดังกล่าวที่ราคาร้อยละ 0.01 ของมูลค่าที่ตราไว้ของหุ้นกู้แปลงสภาพ

จากการปรับโครงสร้างหนี้ดังกล่าว บริษัทบันทึกกำไรจากการปรับโครงสร้างหนี้ (สุทธิจากค่าใช้จ่ายในการปรับโครงสร้างหนี้) จำนวน 342.8 ล้านบาท แสดงเป็นรายการพิเศษในงบกำไรขาดทุนเฉพาะบริษัท

การบันทึกรายการและมูลค่ายุติธรรมของหุ้นกู้แปลงสภาพชนิดไถ่ถอนได้

บริษัทบันทึกหุ้นกู้แปลงสภาพชนิดไถ่ถอนได้โดยแยกบันทึกเป็นหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น บริษัทบันทึกหุ้นกู้ที่มี องค์ประกอบเป็นหนี้สินตามมูลค่ายุติธรรมของหุ้นกู้ และบันทึกผลต่างระหว่างราคาตามบัญชีกับมูลค่ายุติธรรมของหุ้นกู้แปลงสภาพชนิดไถ่ถอนได้ไว้ในส่วนของผู้ถือหุ้นภายใต้หัวข้อ “กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงของหุ้นกู้”

ราคาบัญชีของหุ้นกู้เท่ากับมูลค่าปัจจุบันของหนี้สิน ซึ่งเท่ากับราคาตามมูลค่าของหุ้นกู้เนื่องจากเป็นหุ้นกู้ปลอดดอกเบี้ย

มูลค่าของสิทธิที่ผู้ถือหุ้นกู้จะแปลงสภาพ (conversion value) เป็นหุ้นทุนของบริษัทในวันที่ครบกำหนดตามสัญญาคำนวณโดยใช้ Black-Scholes Model ซึ่งมูลค่าดังกล่าวขึ้นอยู่กับค่าความแกว่ง (Volatility) และความเสถียรของอัตราดอกเบี้ย (risk free rate) ที่ใช้เป็นสมมติฐานในการคำนวณมูลค่าดังกล่าว

บริษัทมี “สิทธิในการเรียกไถ่ถอนหุ้นกู้ก่อนครบกำหนด” (pre-redeemable call option) ในการที่จะเรียกไถ่ถอนหุ้นกู้แปลงสภาพก่อนครบกำหนดจะได้รับส่วนลดจากการไถ่ถอน

บริษัทกำหนดมูลค่าของหุ้นกู้แปลงสภาพชนิดไถ่ถอนได้ตามราคามูลค่าของหุ้นกู้แปลงสภาพ ซึ่งจะเพิ่มขึ้นตามมูลค่าในการแปลงสภาพหุ้นกู้ (conversion value) และจะลดลงตามมูลค่าสิทธิในการเรียกไถ่ถอนหุ้นกู้ก่อนครบกำหนด (pre-redeemable call value)

จากรายละเอียดที่กล่าวข้างต้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 มูลค่ายุติธรรมสุทธิของหุ้นกู้เท่ากับร้อยละ 41.67 ของราคาหน้าตั๋วของหุ้นกู้แปลงสภาพ และกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงของหุ้นกู้เท่ากับร้อยละ 58.33 ของราคาหน้าตั๋วของหุ้นกู้แปลงสภาพ

20. การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงิน

บริษัทได้ปฏิบัติตามแนวทางในการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงินสำหรับเครื่องมือทางการเงินทั้งที่เป็นรายการในงบดุลหรือนอกงบดุล ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 48 เรื่อง “การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน”

20.1 ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน (บางส่วน)

บริษัทได้ออกหุ้นกู้แปลงสภาพชนิดไถ่ถอนได้เป็นสกุลเงินบาท อย่างไรก็ตาม บริษัทไม่มีข้อผูกมัดที่จะต้องจ่ายชำระหุ้นกู้แปลงสภาพฯ ดังกล่าว ด้วยเหตุนี้บริษัทจึงมีเพียงความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนในส่วนของคุณ

ค่าของสิทธิในการไถ่ถอนหุ้นกู้แปลงสภาพฯ ในช่วงเวลาก่อนครบกำหนดไถ่ถอนเท่านั้น บริษัทไม่มีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน ในส่วนของหุ้นกู้แปลงสภาพชนิดไถ่ถอนที่เป็นเงินสกุลเงินเหรียญสหรัฐอเมริกา เนื่องจากหุ้นกู้ดังกล่าวเป็นสกุลเงินเหรียญสหรัฐอเมริกาทังจำนวน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 บริษัทไม่มีการทำธุรกรรมใดๆ เพื่อการเก็งกำไรจากเครื่องมือทางการเงิน

20.3 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

บริษัทมีสิทธิไถ่ถอนหุ้นกู้แปลงสภาพ โดยจะได้รับส่วนลดในอัตราต่าง ๆ กัน ภายในระยะเวลาที่กำหนด 30 เดือน ถ้าบริษัทไม่ไถ่ถอนหุ้นกู้แปลงสภาพดังกล่าวภายในระยะเวลาที่กำหนด หุ้นกู้จะถูกแปลงสภาพเป็นหุ้นทุนของบริษัทในราคาร้อยละ 95 ของราคาปิดถัวเฉลี่ยของหุ้นทุนของบริษัทในช่วงเวลาหนึ่งเดือนก่อนเดือนที่จะทำการแปลงสภาพ ดังนั้น ถ้าบริษัทไม่สามารถจัดหาเงินทุนเพื่อไถ่ถอนหุ้นกู้แปลงสภาพได้ ผู้ถือหุ้นปัจจุบันของบริษัทจะมีความเสี่ยงจากการที่ส่วนของผู้ถือหุ้นจะลดลงเนื่องจากการแปลงสภาพหุ้นกู้เป็นหุ้นทุนดังกล่าวแล้ว

20.4 ความเสี่ยงด้านการตลาด

บริษัทไม่มีความเสี่ยงทางการตลาดจากเครื่องมือทางการเงิน ยกเว้นความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการแปลงสภาพหุ้นกู้แปลงสภาพเป็นหุ้นทุนตามที่กล่าวข้างต้น ซึ่งราคาตลาดของหุ้นทุนของบริษัทจะเป็นตัวกำหนดการลดลงในสัดส่วนของผู้ถือหุ้น อย่างไรก็ตาม การลดลงในสัดส่วนของผู้ถือหุ้นยังไม่สามารถทราบได้เนื่องจากบริษัทยังไม่ทราบอัตราแลกเปลี่ยน (ระหว่างสกุลเงินเหรียญสหรัฐอเมริกากับสกุลเงินบาท) และราคาตลาดของหุ้นทุนของบริษัทในช่วงที่จะทำการแปลงสภาพหุ้น

20.5 ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

บริษัทมีเงินกู้ยืมที่มีอัตราดอกเบี้ยแบบคงที่และอัตราดอกเบี้ยแบบลอยตัว บริษัทบริหารความเสี่ยงโดยการติดตามเงื่อนไขการกู้ยืมในตลาดอยู่เสมอ

เนื่องจากหุ้นกู้แปลงสภาพชนิดไถ่ถอนได้เป็นชนิดปลอดดอกเบี้ย บริษัทจึงไม่มีความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยของตราสารทางการเงินดังกล่าว

20.7 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน (บางส่วน)

บริษัทใช้วิธีการและข้อสมมติในการประมาณมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน ดังนี้

หุ้นกู้แปลงสภาพชนิดไถ่ถอนได้

มูลค่าที่ปรากฏในงบการเงินมีจำนวนใกล้เคียงกับมูลค่ายุติธรรมของหุ้นกู้แปลงสภาพชนิดไถ่ถอนได้

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างงบการเงินของบริษัท โนเบิล ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
ซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ใช้สัญลักษณ์ NOBLE
ซึ่งผู้อ่านสามารถค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับงบการเงินนี้ได้จาก <http://www.sec.or.th>

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอ ผู้ถือหุ้น บริษัท โนเบิล ดีเวลลอปเมนท์ จำกัด (มหาชน)

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบดุลและงบดุลรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542 และ 2541 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นงบกำไรขาดทุนและขาดทุนสะสม และงบกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปีของบริษัท โนเบิล ดีเวลลอปเมนท์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ซึ่งผู้บริหารของกิจการเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลในงบการเงินเหล่านี้ ส่วนข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินดังกล่าว จากผลการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งกำหนดให้ข้าพเจ้าต้องวางแผนและปฏิบัติตามเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลว่า งบการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการทดสอบหลักฐานประกอบรายการทั้งที่เป็นจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน การประเมินความเหมาะสมของหลักการบัญชีที่กิจการใช้ และประมาณการเกี่ยวกับรายการทางการเงินที่เป็นสาระสำคัญ ซึ่งผู้บริหารเป็นผู้จัดทำขึ้นตลอดจนการประเมินถึงความเหมาะสมของการแสดง รายการที่นำเสนอในงบการเงินโดยรวม ข้าพเจ้าเชื่อว่าการตรวจสอบดังกล่าวให้ข้อสรุปที่เป็นเกณฑ์อย่างเหมาะสมในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินข้างต้น แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542 และ 2541 การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปีของบริษัท โนเบิล ดีเวลลอปเมนท์ จำกัด (มหาชน) และที่รวมบริษัทย่อยด้วย โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

(นางเกษรี ณรงค์เดช)

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ทะเบียนเลขที่ 76

สำนักงาน เอ.เอ็ม.ที. แอสโซซิเอท

กรุงเทพมหานคร

วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2543

บริษัท โนเบิล ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542 และ 2541

บาท

สินทรัพย์	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัทฯ	
		2542	2541	2542	2541
สินทรัพย์หมุนเวียน					
เงินสดและเงินฝากธนาคาร		26,695,532	20,887,406	12,811,390	8,350,740
เงินลงทุนระยะสั้น-สถาบันการเงิน	4 และ 20	225,784	37,466,637	225,784	12,602,648
ลูกหนี้การค้า	5	6,838,590	17,739,997	6,208,583	8,292,433
มูลค่างานที่เสร็จยังไม่ได้เรียกเก็บ	6	92,829,232	435,076,218	79,958,377	205,111,131
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นและเงินทดรองแก่บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	7 และ 30	-	-	425,100,177	800,535,939
สินค้าคงเหลือ	8	6,289,291	1,972,407	-	-
ต้นทุนการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์	9,20 และ 24	309,139,814	1,601,929,423	105,083,365	645,457,948
งานระหว่างก่อสร้าง - สุทธิ	10	-	4,759,427	-	-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น					
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทอื่น	11	38,822,602	73,238,364	38,822,602	73,238,364
รายได้จากการจัดการธุรกิจค้างรับ					
- บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	30	-	-	14,364,160	53,285,093
อื่น ๆ	12	29,225,623	37,169,159	8,723,600	16,735,884
รวมสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		68,048,225	110,407,523	61,910,362	143,259,341
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		510,066,468	2,230,239,038	691,298,038	1,823,610,180
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	13	-	-	81,260,318	-
เงินลงทุน					
- บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	14	3,247,400	3,247,400	19,493,381	101,176,012
- บริษัทอื่น	14	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000
ที่ดินรอการพัฒนา - สุทธิ	15,20,24 และ 27	296,587,179	753,161,699	81,034,782	120,960,989
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์-สุทธิ	16,20 และ 24	230,275,911	220,375,402	96,894,934	108,873,248
สินทรัพย์อื่น					
เงินมัดจำค่าที่ดิน	17	26,000,000	58,940,000	26,000,000	58,940,000
ค่าความนิยม		61,777,161	73,820,146	-	-
เงินมัดจำการลงทุน	18	36,000,000	-	36,000,000	-
อื่น ๆ	19 และ 20	56,123,115	44,353,764	18,434,233	31,031,515
รวมสินทรัพย์อื่น		179,900,276	177,113,910	80,434,233	89,971,515

รวมสินทรัพย์

1,225,077,234	3,389,137,449	1,055,415,686	2,249,591,944
---------------	---------------	---------------	---------------

หมายเหตุประกอบงบการเงินถือเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โนเบิล ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบดุล(ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542 และ 2541

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัทฯ	
	2542	2541	2542	2541
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น				
หนี้สินหมุนเวียน				
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืม				
จากสถาบันการเงิน	20 และ 30	164,109,924	363,857,390	57,595,465
เจ้าหนี้การค้า - ค่าก่อสร้าง				
- บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน		-	-	185,991
- บริษัทอื่น		38,074,228	69,914,542	1,587,721
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึง				
กำหนดชำระภายในหนึ่งปี	24 และ 30	49,290,394	622,046,048	-
เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระ				
แล้ว	24 และ 30	202,170,000	699,291,443	-
หุ้นกู้ระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระ				
ภายในหนึ่งปี	21,25 และ 30	30,000,000	500,000,000	30,000,000
เงินมัดจำและเงินรับล่วงหน้าจาก				
ลูกค้า		6,197,893	43,200,216	641,900
เงินกู้ยืมจากบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	22	-	-	8,043,889
หนี้สินหมุนเวียนอื่น				
ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	23	92,221,977	103,327,712	38,231,398
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	30	105,086,578	233,823,915	12,476,386
อื่น ๆ		48,043,100	39,314,931	17,448,235
รวมหนี้สินหมุนเวียนอื่น		245,351,655	376,466,558	68,156,019
รวมหนี้สินหมุนเวียน		735,194,094	2,674,776,197	166,210,985
เงินกู้ยืมระยะยาว	24 และ 30	129,997,579	-	-
หนี้สินอื่น				
หนี้สินที่เกิดจากเงินลงทุน				
- บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	14	-	-	530,328,674
อื่น ๆ		956,650	1,358,345	956,650
รวมหนี้สินอื่น		956,650	1,358,345	531,285,324
รวมหนี้สิน		866,148,323	2,676,134,542	697,496,309

หมายเหตุประกอบงบการเงินถือเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โนเบิล ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบดุล(ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542 และ 2541

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัทฯ	
	2542	2541	2542	2541
ส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย	1,009,534	1,248,422	-	-
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ทุนเรือนหุ้น - มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท	25			
ทุนจดทะเบียน				
หุ้นสามัญ 693,750,000 หุ้น ในปี 2542 และ 55,000,000 หุ้น ในปี 2541	6,937,500,000	550,000,000	6,937,500,000	550,000,000
ทุนที่ออกจำหน่ายและเรียกชำระเต็มมูลค่าแล้ว				
หุ้นสามัญ 91,356,513 หุ้น ในปี 2542 และ 55,000,000 หุ้น ในปี 2541	913,565,130	550,000,000	913,565,130	550,000,000
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	1,078,338,000	779,938,000	1,078,338,000	779,938,000
ส่วนดำนมูลค่าหุ้น	(72,000,000)	-	(72,000,000)	-
กำไร(ขาดทุน)สะสม				
จัดสรรแล้ว - สรรองตามกฎหมาย	8,174,869	8,174,869	8,174,869	8,174,869
ยังไม่ได้จัดสรร	(1,570,158,622)	(626,358,384)	(1,570,158,622)	(626,358,384)
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	357,919,377	711,754,485	357,919,377	711,754,485
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	1,225,077,234	3,389,137,449	1,055,415,686	2,249,591,944

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

หมายเหตุประกอบงบการเงินถือเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โนเบิล ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุนและขาดทุนสะสม
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2542 และ 2541

บาท

รายละเอียด	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัทฯ	
	2542	2541	2542	2541
รายได้				
ขาย	254,892,194	344,958,803	53,273,754	81,390,096
รายได้จากการรับสร้างบ้าน	7,816,360	29,066,169	2,054,800	13,022,665
รายได้จากการขายและบริการ	8,759,610	7,830,647	-	-
รายได้จากการขายเครื่องจักร	-	1,070,822	-	-
รายได้อื่น				
ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี - ตัดบัญชี	11,108,311	-	-	-
กำไรจากการได้ถอนหุ้นกู้	21	29,406,350	-	29,406,350
กำไรจากการแปลงสภาพหุ้นกู้	21	75,143,562	-	75,143,562
กำไร(ขาดทุน)จากการยกเลิกสัญญา	26	36,753,959	(45,832,742)	(13,378,457)
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน	-	100,115,733	-	-
ดอกเบี้ยรับ	7,735,962	16,594,972	54,665,842	71,899,837
อื่น ๆ	8,910,418	13,827,235	12,742,602	16,619,113
รวมรายได้	440,526,726	467,631,639	226,108,572	169,553,254
ค่าใช้จ่าย				
ต้นทุนขาย	341,396,738	435,838,672	95,308,795	90,363,209
ต้นทุนรับสร้างบ้าน	17,274,520	43,059,981	4,510,028	20,882,656
ต้นทุนขายและบริการ	2,881,960	2,599,053	-	-
ต้นทุนจากการขายเครื่องจักร	-	993,329	-	-
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	114,453,441	115,614,701	72,722,345	70,050,385
ขาดทุนจากการถูกยึดเงินมัดจำค่าที่ดิน	17	32,940,000	-	-
ขาดทุนจากการโอนสินทรัพย์				
ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้	27	644,285,839	-	262,389,882
ขาดทุนจากการค้ำของสินทรัพย์	28	314,620,801	-	79,197,207
ค่าใช้จ่ายส่งเสริมการขายตัดบัญชี	-	86,804,176	-	22,614,751
ค่าใช้จ่ายก่อนการดำเนินงานและ				
ค่าใช้จ่าย ตัดบัญชี	-	84,157,141	-	42,990,562
ส่วนแบ่งในขาดทุนของบริษัทย่อย				
- วิธีส่วนได้เสีย	-	-	404,709,085	355,198,385
ดอกเบี้ยจ่าย	324,710,562	280,556,115	197,338,444	147,959,931
รวมค่าใช้จ่าย	1,792,563,861	1,049,623,168	1,149,115,786	750,059,879

หมายเหตุประกอบงบการเงินถือเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โนเบิล ดีเวลลอปเมนท์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุนและขาดทุนสะสม

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2542 และ 2541

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัทฯ	
	2542	2541	2542	2541
ขาดทุนก่อนรายการพิเศษและ ส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย	(1,352,037,135)	(581,991,529)	(923,007,214)	(580,506,625)
รายการพิเศษ - กำไร(ขาดทุน)จากการ ปรับโครงสร้างหนี้	30 407,998,009	-	(20,793,024)	-
ขาดทุนก่อนหักส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย	(944,039,126)	(581,991,529)	(943,800,238)	(580,506,625)
ขาดทุนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย	238,888	1,484,904	-	-
ขาดทุนสุทธิ	(943,800,238)	(580,506,625)	(943,800,238)	(580,506,625)
ขาดทุนสะสม - ต้นปี	(626,358,384)	(45,851,759)	(626,358,384)	(45,851,759)
ขาดทุนสะสม - สิ้นปี	(1,570,158,622)	(626,358,384)	(1,570,158,622)	(626,358,384)
ขาดทุนต่อหุ้น :				
ขาดทุนก่อนรายการพิเศษ	(21.99)	(10.55)	(15.01)	(10.55)
รายการพิเศษ - กำไร(ขาดทุน)จากการ ปรับโครงสร้างหนี้	6.64	-	(0.34)	-
ขาดทุนสุทธิ	(15.35)	(10.55)	(15.35)	(10.55)

หมายเหตุประกอบงบการเงินถือเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โนเบิล ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2542 และ 2541

1. เรื่องทั่วไป

1.1 บริษัทฯ ได้รับอนุมัติจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในการรับหุ้นสามัญของบริษัทฯ เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2539 และเริ่มทำการซื้อ-ขายในตลาดหลักทรัพย์เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2540

1.2 บริษัทย่อย (บริษัท รีเสิร์ช แอนด์ คอนซัลแตนท์ จำกัด) ได้หยุดดำเนินงานในปี 2542 การจะกลับมาดำเนินการใหม่ขึ้นอยู่กับแผนงานในอนาคตของผู้บริหาร

2. การแสดงรายการในงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงฉบับที่ 7 (พ.ศ.2539) เรื่องแบบงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนของบริษัทมหาชนจำกัด ลงวันที่ 25 ตุลาคม 2539 ออกตามความในพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ.2535

3. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ (บางส่วน)

3.15 ขาดทุนต่อหุ้น

ขาดทุนต่อหุ้น กำหนดโดยการหารขาดทุนสุทธิด้วยจำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ออกจำหน่ายแล้ว

21. หุ้นกู้ระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี

บริษัทฯ ได้ออกหุ้นกู้แปลงสภาพไม่ได้ ตามมติที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2537 จำนวน 500 ล้านบาท มีมูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1,000.00 บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 8.00 ต่อปี มีอายุ 4 ปี จ่ายดอกเบี้ย ทุก 6 เดือน ครบกำหนดชำระคืนเงินต้นในวันที่ 15 มิถุนายน 2541 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542 บริษัทฯ ได้จำหน่ายหุ้นกู้แปลงสภาพใหม่เพื่อชำระคืนหุ้นกู้เก่าที่ออกเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2537 และมีผู้ใช้สิทธิแปลงสภาพแล้วจำนวน 425,000 หุ้น (425.00 ล้านบาท) เป็นหุ้นสามัญ 12.75 ล้านหุ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542 ภายหลังจากการปรับโครงสร้างหนี้ จำนวน 440 ล้านบาท และการหักกลบหนี้หุ้นกู้ จำนวน 30 ล้านบาท บริษัทฯ มีหุ้นกู้คงเหลือจำนวน 30 ล้านบาท

25. ทุนเรือนหุ้นและหุ้นกู้แปลงสภาพ

ในการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2542 และการประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯ เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2543 ที่ประชุมได้มีมติให้เพิ่มทุนจดทะเบียนจากเดิม 550 ล้านบาท (จำนวน 55 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท) เป็น 6,937.50 ล้านบาท (จำนวน 693.75 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท) ซึ่งได้รับอนุมัติจากกระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2542 และมีมติอนุมัติให้จัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนที่ออกใหม่สรุปได้ดังนี้

1. จัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุน จำนวน 36.00 ล้านหุ้น เสนอขายและรองรับการใช้สิทธิซื้อหุ้นให้แก่ Lehman Brothers Holding Inc. และหรือบุคคลที่ Lehman Brothers Holding Inc. กำหนดในราคาหุ้นละ 6.00 บาท
2. จัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุน จำนวน 2.75 ล้านหุ้น เพื่อรองรับการใช้สิทธิที่จะซื้อหุ้นให้แก่กรรมการและพนักงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ในราคาหุ้นละ 6.00 บาท
3. จัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุน จำนวน 66.50 ล้านหุ้น เพื่อรองรับการแปลงสภาพของหุ้นกู้แปลงสภาพ
4. จัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุน จำนวน 533.50 ล้านหุ้น เสนอขายให้ผู้ถือหุ้นเดิม ประชาชนทั่วไปและบุคคลในวงจำกัด ในราคาไม่ต่ำกว่าหุ้นละ 10.00 บาท

นอกจากนี้ ผู้ถือหุ้นได้มีมติอนุมัติโครงการออกและเสนอขายใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนของบริษัทฯ ให้แก่กรรมการและพนักงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อยในวงจำกัด จำนวน 2.75 ล้านหน่วย โดยไม่มีราคาเสนอขาย อายุโครงการ 5 ปี ใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วย มีสิทธิซื้อหุ้นสามัญ 1 หุ้น ในราคาหุ้นละ 6.00 บาท และคณะกรรมการของบริษัทฯ มีมติให้บริษัทฯ ออกและเสนอขายหุ้นกู้แปลงสภาพใหม่ให้แก่บุคคลในวงจำกัด และ /หรือผู้ลงทุน ที่มีลักษณะหรือจัดอยู่ในประเภทผู้ลงทุนสถาบันและผู้ลงทุนในต่างประเทศ จำนวนไม่เกิน 0.75 ล้านหน่วย มูลค่าที่ตราไว้หน่วยละ 1,000.00 บาท โดยหุ้นกู้แปลงสภาพได้ดังกล่าว มีอายุไม่เกิน 5 ปี อัตราดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ MLR ต่อปี และการใช้สิทธิในการแปลงสภาพให้กระทำภายใน 5 ปี นับแต่วันที่ออกหุ้นกู้แปลงสภาพ โดยมีราคาแปลงสภาพไม่ต่ำกว่า 15.00 บาท ต่อหุ้นสามัญ 1 หุ้น

ในระหว่างปี 2542 บริษัทฯ ได้จดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์แจ้งว่าทุนที่ออกและเรียกชำระเต็มมูลค่าเพิ่มขึ้น ดังนี้

ทุนที่ออกและเรียกชำระแล้ว(ล้านบาท)

	หุ้น	บาท
ในเดือนตุลาคม - ธันวาคม 2542		
ออกให้แก่ผู้ถือหุ้น	78,606,513	786,065,130
ออกให้เนื่องจากการแปลงสภาพหุ้นกู้แปลงสภาพ	12,750,000	127,500,000
รวม	91,356,513	913,565,130

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างงบการเงินของบริษัท เนวรัตน์พัฒนาการ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
ซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ใช้สัญลักษณ์ NWR
ซึ่งผู้อ่านสามารถค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับงบการเงินนี้ได้จาก <http://www.sec.or.th>

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอต่อผู้ถือหุ้นและคณะกรรมการของบริษัท เนาวรัตน์พัฒนาการ จำกัด (มหาชน)

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบดุลรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 งบกำไรขาดทุนรวม งบกำไรสะสมรวม งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบกระแสเงินสดรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท เนาวรัตน์พัฒนาการ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และได้ตรวจสอบงบการเงินเฉพาะของ บริษัท เนาวรัตน์พัฒนาการ จำกัด (มหาชน) ด้วยเช่นกัน ซึ่งผู้บริหารของกิจการเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลในงบการเงินเหล่านี้ ส่วนข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินดังกล่าวจากผลการตรวจสอบของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าไม่ได้ตรวจสอบงบการเงินของบริษัทย่อยในต่างประเทศสองแห่ง ซึ่งงบการเงินของบริษัทย่อยดังกล่าวได้รวมอยู่ในงบการเงินนี้ โดยมียอดสินทรัพย์รวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 เป็นจำนวนรวม 493.26 ล้านบาท และไม่มีรายได้เนื่องจากบริษัทย่อยดังกล่าวยังมิได้ประกอบกิจการค้า งบการเงินของบริษัทย่อยดังกล่าวตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีอื่น ซึ่งข้าพเจ้าได้รับรายงานการสอบบัญชีจากผู้สอบบัญชีอื่นนั้นแล้ว การแสดงความเห็นของข้าพเจ้าในส่วนที่เกี่ยวกับบริษัทย่อยดังกล่าวในงบการเงินรวมของปี 2543 จึงถือตามรายงานของผู้สอบบัญชีอื่นนั้น งบการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542 และสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันที่นำมาแสดงเปรียบเทียบไว้ ณ ที่นี้ ตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีอื่นตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งได้แสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขตามรายงานการสอบบัญชีลงวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2543 แต่ผู้สอบบัญชีได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับผลกระทบต่อผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของบริษัทฯและบริษัทย่อยจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไปซึ่งกำหนดให้ข้าพเจ้าต้องวางแผนและปฏิบัติตามเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลว่างบการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการทดสอบหลักฐานประกอบรายการทั้งที่เป็นจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน การประเมินความเหมาะสมของหลักการบัญชีที่กิจการใช้และประมาณการเกี่ยวกับรายการทางการเงินที่เป็นสาระสำคัญ ซึ่งผู้บริหารเป็นผู้จัดทำขึ้น ตลอดจนการประเมินถึงความเหมาะสมของการแสดงรายการที่น่าเสนอในงบการเงินโดยรวม ข้าพเจ้าเชื่อว่าการตรวจสอบดังกล่าวให้ข้อสรุปที่เป็นเกณฑ์อย่างเหมาะสมในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 ผลการดำเนินงาน การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของ บริษัท เนาวรัตน์พัฒนาการ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยและเฉพาะของบริษัท เนาวรัตน์พัฒนาการ จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

ข้าพเจ้าขอให้ออกข้อสังเกตต่องบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2543 เกี่ยวกับความไม่แน่นอนดังต่อไปนี้

(ก) ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2 เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2543 บริษัทฯ ได้ทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้กับธนาคารและสถาบันการเงินเรียบร้อยแล้ว ซึ่งทำให้บริษัทฯ มีสภาพคล่องทางการเงินที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ยังคงประสบภาวะขาดทุนจากการดำเนินงานอย่างมาก และงบการเงินที่แนบมานี้ได้จัดทำขึ้นตามหลักการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องของกิจการ โดยถือว่าการขายหรือเรียกคืนสินทรัพย์และการจ่ายชำระหนี้สินของบริษัทฯ จะเป็นไปตามปกติธุรกิจและภายใต้ข้อสมมติฐานว่าบริษัทฯ จะสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อกำหนด ต่าง ๆ ภายใต้สัญญาปรับโครงสร้างหนี้ใหม่ได้

(ข) ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 10 บริษัทฯ ย่อยแห่งหนึ่งซึ่งจดทะเบียนและดำเนินธุรกิจในประเทศสหภาพพม่า มีโครงการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ซึ่งมีมูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 จำนวนประมาณ 443 ล้านบาท โครงการดังกล่าวได้ก่อสร้างใกล้เสร็จสมบูรณ์แล้ว อย่างไรก็ตามขณะนี้บริษัทฯ ย่อยได้หยุดดำเนินโครงการดังกล่าวชั่วคราวเนื่องจากผลกระทบทางการเงินและสภาพเศรษฐกิจ ด้วยเหตุนี้บริษัทฯ จึงได้บันทึกค่าเผื่อการด้อยค่าสำหรับสินทรัพย์ดังกล่าวไว้เป็นจำนวน 213 ล้านบาทในงบการเงินรวมบริษัทฯ เชื่อว่ามูลค่าสุทธิของโครงการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวแสดงมูลค่าไม่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมของโครงการ มูลค่าของโครงการตามที่ปรากฏในงบการเงินจะแสดงในมูลค่ายุติธรรมได้ ขึ้นอยู่กับความสามารถในการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ ย่อยในอนาคต รวมถึงความสามารถของบริษัทฯ ในการให้การสนับสนุนด้านการเงินแก่บริษัทฯ ย่อยและการฟื้นตัวของสภาพเศรษฐกิจภายในภูมิภาค

ณรงค์ พันดาวงษ์

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 3315

บริษัท สำนักงาน เอ็นส์ที แอนด์ ยัง จำกัด

กรุงเทพฯ : 20 กุมภาพันธ์ 2544

บริษัท เนาวรัตน์พัฒนาการ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542

(หน่วย : บาท)

สินทรัพย์	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัทฯ	
		2543	2542	2543	2542
สินทรัพย์หมุนเวียน					
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	5	198,856,151	87,017,527	187,357,112	80,152,862
เงินลงทุนระยะสั้น	5	143,897,135	25,519,027	143,897,135	25,519,027
ลูกหนี้และตั๋วเงินรับการค้า					
ลูกหนี้และตั๋วเงินรับการค้า	6	1,612,151,413	1,638,167,049	1,612,151,413	1,638,167,049
ลูกหนี้การค้ากิจการที่เกี่ยวข้องกัน	6,13	42,186,171	31,551,118	330,037,624	280,043,100
หัก : ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ		(552,480,941)	(522,683,556)	(700,459,736)	(657,596,395)
ลูกหนี้และตั๋วเงินรับการค้า - สุทธิ		1,101,856,643	1,147,034,611	1,241,729,301	1,260,613,754
รายได้ที่ยังไม่ได้เรียกชำระ - สุทธิ	6	338,895,661	278,248,788	338,895,661	278,248,788
เงินประกันผลงานก่อสร้าง		81,018,765	86,896,580	81,018,765	86,896,580
เงินให้กู้ยืมและเงินทรองจ่ายแก่					
กิจการที่เกี่ยวข้องกัน - สุทธิ	13	24,168,067	66,784,439	214,727,122	218,254,877
เงินให้กู้ยืมและเงินทรองจ่ายแก่บริษัทอื่น - สุทธิ		-	59,220,729	-	59,220,729
สินค้าคงเหลือ	7	139,510,249	118,579,611	139,510,249	118,579,611
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น					
ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย		210,193,587	177,323,144	208,316,630	175,482,720
อื่นๆ		134,226,268	75,914,582	126,260,794	42,062,635
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		2,372,622,526	2,122,539,038	2,681,712,769	2,345,031,583
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	8	-	-	3,013,033	-
เงินลงทุนในกิจการร่วมค้า	9	-	-	13,760,626	17,185,714
เงินลงทุนในบริษัทอื่น - สุทธิ		24,133	42,935	24,133	42,935
เงินประกันการปฏิบัติงานตามสัญญา		433,700,000	433,700,000	433,700,000	433,700,000
โครงการก่อสร้างทรัพย์สินระหว่างก่อสร้าง - สุทธิ	10	442,759,707	511,468,119	-	-
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	11	664,024,272	711,325,214	657,238,025	690,004,163
เงินทรองและเงินประกันเครื่องจักรและ					
อุปกรณ์ - สุทธิ	12	103,800,000	326,800,000	103,800,000	326,800,000
สินทรัพย์ที่มีได้ใช้ในการดำเนินงาน	11	39,500,914	31,768,500	39,500,914	31,768,500
สินทรัพย์อื่น					
เงินทรองจ่ายค่าก่อสร้าง - สุทธิ	10	39,181,676	60,035,885	-	-
อื่นๆ		39,870,126	38,873,368	39,870,126	38,715,650

รวมสินทรัพย์

4,135,483,354 4,236,553,059 3,972,619,626 3,883,248,545

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท เนาวรัตน์พัฒนาการ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบดุล(ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542

(หน่วย : บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัทฯ		
	2543	2542	2543	2542	
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น					
หนี้สินหมุนเวียน					
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน	14	271,190,615	1,201,767,916	214,075,047	1,110,198,459
เจ้าหนี้และตัวเงินจ่ายการค้า					
เจ้าหนี้การค้า		327,842,371	324,234,069	312,467,795	282,665,422
เจ้าหนี้การค้ากิจการที่เกี่ยวข้องกัน	13	29,879	36,325	2,987,889	3,632,468
รวมเจ้าหนี้และตัวเงินจ่ายการค้า		327,872,250	324,270,394	315,455,684	286,297,890
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ครบ					
กำหนดชำระภายในหนึ่งปี	15	57,750,000	1,829,360,600	57,750,000	1,829,360,600
ส่วนของหนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อที่ครบกำหนด					
ชำระภายในหนึ่งปี		4,232,786	-	4,232,786	-
เงินกู้ยืมและเงินทดรองจ่ายจากกิจการที่					
เกี่ยวข้องกัน	13	245,431,286	185,725,006	34,022,756	9,106,799
เงินกู้ยืมและเงินทดรองจ่ายจากบริษัทอื่น		-	17,499,873	-	13,500,830
หนี้สินหมุนเวียนอื่น					
ดอกเบี้ยค้างจ่าย		315,829,509	637,851,952	251,418,582	584,457,860
เงินรับล่วงหน้าค่าก่อสร้าง		145,814,571	50,535,770	145,814,571	50,535,770
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย		106,054,244	26,853,254	105,124,788	26,587,370
ภาษีขายค้างพัก		96,784,846	91,055,047	96,784,846	91,055,047
อื่นๆ		6,068,212	4,426,952	6,063,610	3,685,836
รวมหนี้สินหมุนเวียน		1,577,028,319	4,369,346,764	1,230,742,670	4,004,786,461
หนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อ - สุทธิจากส่วนที่ถึง					
กำหนดชำระภายในหนึ่งปี		12,076,856	-	12,076,856	-
เงินกู้ยืมระยะยาว - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนด					
ชำระภายในหนึ่งปี	15	341,943,570	-	341,943,570	-
หุ้นกู้แปลงสภาพ	16	469,386,700	-	469,386,700	-
สำรองขาดทุนจากบริษัทย่อย	8	-	-	542,873,629	345,973,477
สำรองขาดทุนจากกิจการร่วมค้า	9	-	-	27,675,970	25,078,614
หนี้สินอื่น		409,967,070	393,415,728	22,839,392	33,619,426
รวมหนี้สิน		2,810,402,515	4,762,762,492	2,647,538,787	4,409,457,978

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท เนาวรัตน์พัฒนาการ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบดุล(ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542

(หน่วย : บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัทฯ		
	2543	2542	2543	2542	
ส่วนของผู้ถือหุ้น					
ทุนเรือนหุ้น					
ทุนจดทะเบียน					
หุ้นสามัญ 381,250,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท (2542 : หุ้นสามัญ 50,000,000 หุ้น มูลค่า หุ้นละ 10 บาท)	2	3,812,500,000	500,000,000	3,812,500,000	500,000,000
ทุนออกจำหน่ายและชำระเต็มมูลค่าแล้ว					
หุ้นสามัญ 181,250,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท (2542 : หุ้นสามัญ 50,000,000 หุ้น มูลค่า หุ้นละ 10 บาท)	2	1,812,500,000	500,000,000	1,812,500,000	500,000,000
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น		950,000	950,000,000	950,000	950,000,000
กำไรสะสม					
จัดสรรแล้ว - สำรองตามกฎหมาย	18	50,000,000	50,000,000	50,000,000	50,000,000
ขาดทุนสะสม		(406,251,615)	(2,026,615,772)	(406,251,615)	(2,026,615,772)
ส่วนปรับปรุงจากการแปลงค่าบการเงินที่เป็น เงินตราต่างประเทศ		(132,117,546)	406,339	(132,117,546)	406,339
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น (ขาดทุนเกินทุน)		1,325,080,839	(526,209,433)	1,325,080,839	(526,209,433)
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		4,135,483,354	4,236,553,059	3,972,619,626	3,883,248,545

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท เนาวรัตน์พัฒนาการ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542

(หน่วย : บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัทฯ	
	2543	2542	2543	2542
รายได้				
รายได้จากการก่อสร้าง ขายและบริการ	1,642,111,527	2,043,377,884	1,642,111,527	2,196,790,783
รายได้อื่น	54,899,583	52,715,283	54,527,032	74,340,148
รวมรายได้	1,697,011,110	2,096,093,167	1,696,638,559	2,271,130,931
ค่าใช้จ่าย				
ต้นทุนงานก่อสร้าง ขายและบริการ	1,509,871,395	1,782,299,215	1,509,871,395	1,789,925,293
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	231,577,748	157,717,570	152,096,934	152,716,639
ดอกเบี้ยจ่าย	389,083,580	383,942,894	388,012,214	377,918,471
ค่าใช้จ่ายอื่น				
หนี้สงสัยจะสูญ	62,513,018	261,899,998	62,513,018	261,899,998
ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์	127,960,303	-	127,960,303	-
ขาดทุนจากการด้อยค่าของโครงการ				
อสังหาริมทรัพย์ระหว่างก่อสร้าง	43,580,824	169,792,295	-	-
ค่าตัดจำหน่ายค่าใช้จ่ายรอตัดบัญชีและ				
ค่าเพื่อการด้อยค่าของเงินประกันเครื่องจักร	-	165,097,235	-	146,218,708
ค่าตอบแทนกรรมการ (หมายเหตุ 17)	450,000	900,000	450,000	900,000
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน	104,852,021	38,389,466	104,852,021	38,389,466
ส่วนแบ่งขาดทุนจากบริษัทย่อย	-	-	117,738,010	352,712,667
ส่วนแบ่งขาดทุนจากกิจการร่วมค้า	-	-	6,022,443	10,735,978
รวมค่าใช้จ่าย	2,469,888,889	2,960,038,673	2,469,516,338	3,131,417,220
ขาดทุนสุทธิก่อนส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อยและ	(772,877,779)	(863,945,506)	(772,877,779)	(860,286,289)
รายการพิเศษ				
ส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อยในผลขาดทุนของบริษัทย่อย	-	3,659,217	-	-
ขาดทุนก่อนรายการพิเศษ	(772,877,779)	(860,286,289)	(772,877,779)	(860,286,289)
รายการพิเศษ :				
กำไรจากการปรับโครงสร้างหนี้ (หมายเหตุ 2)	1,124,491,936	-	1,124,491,936	-
กำไร (ขาดทุน) สุทธิสำหรับปี	351,614,157	(860,286,289)	351,614,157	(860,286,289)
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน				
ขาดทุนก่อนรายการพิเศษ	(8.99)	(17.21)	(8.99)	(17.21)
รายการพิเศษ	13.08	-	13.08	-

กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	4.09	(17.21)	4.09	(17.21)
จำนวนถัวเฉลี่ยต่อวงน้าหนักของหุ้นสามัญ (หุ้น)	85,940,915	50,000,000	85,940,915	50,000,000

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท เนวาร์ตน์พัฒนาการ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวม

1. ข้อมูลทั่วไป

บริษัทจัดตั้งขึ้นเป็นบริษัทจำกัดภายใต้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของประเทศไทยในปี 2519 ต่อมาในปี 2538 บริษัทฯได้จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัดตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด บริษัทฯประกอบกิจการในประเทศไทย โดยมีธุรกิจหลักคือการให้บริการก่อสร้าง

2. การปรับปรุงโครงสร้างหนี้

เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2542 บริษัทฯได้ทำข้อตกลงกับเจ้าหนี้สถาบันการเงินในการปรับโครงสร้างหนี้ โดยการเพิ่มทุน การลดทุนและการแปลงหนี้เป็นทุน หลังจากนั้นในวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2543 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นได้มีมติอนุมัติให้บริษัทฯดำเนินการจดทะเบียนการเพิ่มทุนและลดทุน ซึ่งเป็นไปตามรายละเอียดในข้อตกลงกับเจ้าหนี้สถาบันการเงิน บริษัทฯได้ดำเนินการเพิ่มทุนส่วนแรกโดยการออกหุ้นสามัญจำนวน 95 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท เสนอขายให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมในราคาหุ้นละ 0.01 บาท ส่วนต่างของราคาหุ้นตามมูลค่าและราคาจำหน่ายจำนวน 949.05 ล้านบาท ได้ปรับปรุงกับส่วนเกินมูลค่าหุ้น บริษัทฯได้จดทะเบียนการเพิ่มทุนกับกระทรวงพาณิชย์เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2543

เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2543 ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯ ตามคำร้องขอของเจ้าหนี้สถาบันการเงิน และได้แต่งตั้งผู้ทำแผนฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯ หลังจากนั้นผู้ทำแผนได้จัดทำแผนฯและยื่นต่อศาลล้มละลายกลาง เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2543

เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2543 ที่ประชุมเจ้าหนี้ของบริษัทฯได้มีมติโดยหนึ่งข้างมากยอมรับแผนฟื้นฟูกิจการ และศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนดังกล่าวเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2543 ซึ่งสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับการลดทุนและการเพิ่มทุน ได้ดังนี้

1) ลดทุนจดทะเบียนจำนวน 2,917.54 ล้านบาท (หุ้นสามัญจำนวน 291,754,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท) เป็นทุนจดทะเบียนจำนวน 1,450.0 ล้านบาท (หุ้นสามัญจำนวน 145,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท) บริษัทฯได้จดทะเบียนการลดทุนดังกล่าวกับกระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2543 และจะลดทุนจดทะเบียนและชำระเต็มมูลค่าแล้วจำนวน 1,450.0 ล้านบาท (หุ้นสามัญจำนวน 145,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท) เป็นทุนจดทะเบียนและชำระเต็มมูลค่าแล้วจำนวน 181.25 ล้านบาท (หุ้นสามัญจำนวน 18,125,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท) และให้นำทุนส่วนที่ลดลงจำนวน 1,268.75 ล้านบาทบันทึกหักลบกับผลขาดทุนสะสม

2) เพิ่มทุนจดทะเบียนอีกจำนวน 3,631.25 ล้านบาทโดยการออกหุ้นสามัญจำนวน 363,125,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท เพื่อ

- รองรับการแปลงหนี้เป็นทุนจำนวน 163,125,000 หุ้น สำหรับเจ้าหนี้ที่มีประกัน และเจ้าหนี้ในหนี้เงินกู้และเจ้าหนี้แห่งตราสารทางการเงินตามเกณฑ์และเงื่อนไขที่ระบุในแผนฯ

- รongรับการแปลงหนี้เป็นทุนจำนวน 65,000,000 หุ้น สำหรับเจ้าหนี้ผู้ออกหนังสือค้ำประกันเพื่อค้ำประกันโครงการก่อสร้างให้แก่บริษัทฯและเจ้าหนี้ผู้รับประโยชน์จากการค้ำประกันของบริษัทฯตามเกณฑ์และเงื่อนไขที่ระบุในแผนฯ

- รongรับการใช้สิทธิแปลงสภาพของหุ้นกู้แปลงสภาพจำนวน 135,000,000 หุ้น สำหรับเจ้าหนี้มีประกัน เจ้าหนี้เงินกู้และเจ้าหนี้แห่งตราสารทางการเงิน เจ้าหนี้ที่สิทธิเรียกร้องยังมีข้อต่อสู้อยู่กับบริษัทฯ และเจ้าหนี้ ผู้ออกหนังสือค้ำประกันเพื่อค้ำประกันโครงการก่อสร้างให้แก่บริษัทฯและเจ้าหนี้ผู้รับประโยชน์จากการค้ำประกันของบริษัทฯตามเกณฑ์และเงื่อนไขที่ระบุในแผนฯ

เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2543 บริษัทฯและเจ้าหนี้ได้ลงนามในสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ ซึ่งมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

ก) การลดภาระหนี้เดิม

เจ้าหนี้ส่วนหนึ่งตกลงลดยอดหนี้เดิมตามที่ระบุในแผนปรับโครงสร้างหนี้ซึ่งประกอบด้วย เงินต้นและดอกเบี้ยคงค้างจนถึงวันที่ 20 มีนาคม 2543 (วันที่ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ) และการสละสิทธิไม่เรียกเก็บดอกเบี้ยภายหลังจากวันที่ดังกล่าวจนถึงวันที่ทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ โดยคำนวณตามเกณฑ์ ทางเลือก เงื่อนไขและรายละเอียดตามที่ระบุในสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ในการปรับโครงสร้างหนี้ของเจ้าหนี้ทุกกลุ่มคิดเป็นการลดภาระหนี้เดิมจำนวนรวมสุทธิ 1,124.5 ล้านบาท (13.08 บาท ต่อหุ้น) และไม่มีภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องจำนวนดังกล่าวได้แสดงเป็นรายการพิเศษในงบกำไรขาดทุนของปี 2543

ค) การชำระเงินต้นของหนี้ที่ปรับโครงสร้างโดย

1) การโอนสินทรัพย์เพื่อการชำระหนี้ ซึ่งมีมูลหนี้คิดเป็นจำนวน 104.4 ล้านบาท (รายละเอียดตามที่กล่าวในหมายเหตุ 11)

2) การจัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนของบริษัทฯจำนวน 163,125,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท เพื่อใช้ชำระหนี้ ตามเกณฑ์และทางเลือกที่กำหนดในสัญญาปรับโครงสร้างหนี้คิดเป็นจำนวนหนี้ทั้งสิ้น 1,954.39 ล้านบาท

3) การแปลงหนี้เป็นหุ้นกู้แปลงสภาพ คิดเป็นจำนวน 469.39 ล้านบาท (รายละเอียดตามที่กล่าวในหมายเหตุ 16)

ง) การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไข

หนี้ส่วนหนึ่งได้มีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขเกี่ยวกับระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ การเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยคิดเป็นจำนวนรวม 399.69 ล้านบาท (รายละเอียดตามที่กล่าวในหมายเหตุ 15)

4.นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดโดยสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ซึ่งมีผลบังคับตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 มาตรฐานการบัญชีดังกล่าวกำหนดขึ้นโดยใช้มาตรฐานบัญชีซึ่งออกโดยคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (International Accounting Standards Committee) เป็นพื้นฐานและส่วนใหญ่มีเนื้อหาสาระคล้ายคลึงกัน

16.หุ้นกู้แปลงสภาพ

เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2543 บริษัทฯ ได้ดำเนินการออกและเสนอขายหุ้นกู้แปลงสภาพจำนวน 4,693,867 หน่วยในราคาเสนอขายหน่วยละ 100 บาท คิดเป็นมูลค่ารวม 469.39 ล้านบาท การออกหุ้นกู้ดังกล่าวเป็นไปตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ระหว่างบริษัทฯ และเจ้าหนี้ในหนี้เงินกู้และเจ้าหนี้แห่งตราสารทางการเงินภายใต้เงื่อนไขของการออกหุ้นกู้แปลงสภาพ บริษัทฯ มีสิทธิไถ่ถอนหุ้นกู้แปลงสภาพทุกสิ้นปีนับจากวันแปลงสภาพหนี้ อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากวันสิ้นสุดปีที่ 4 นับจากวันแปลงสภาพหนี้ ผู้ถือหุ้นกู้แปลงสภาพสามารถแปลงสภาพหุ้นกู้เป็นหุ้นสามัญในสัดส่วน 1 หุ้นกู้แปลงสภาพ ต่อ 10 หุ้นสามัญ ในราคา 10 บาทต่อหุ้น ซึ่งผู้ถือหุ้นกู้แปลงสภาพสามารถใช้สิทธิครั้งแรกได้ภายใน 15 วัน ภายหลังจากวันสิ้นสุดครั้งปีปฏิทินแรก นับจากวันสิ้นสุดปีที่ 4 จากวันแปลงสภาพหนี้ และสามารถใช้อีกครั้งได้ทุกครั้ง ปีปฏิทิน โดยบริษัทฯ จะต้องดำเนินการออกหุ้นสามัญภายใน 45 วัน นับจากวันสิ้นสุดครั้งปีปฏิทินที่มีการใช้สิทธิแปลงสภาพดังกล่าว หากถึงวันครบกำหนดไถ่ถอนหุ้นกู้แปลงสภาพแล้ว บริษัทฯ ไม่สามารถไถ่ถอนได้ทั้งหมด และผู้ถือหุ้นกู้แปลงสภาพมิได้ใช้สิทธิแปลงสภาพให้ครบถ้วน หุ้นกู้ดังกล่าวจะถูกแปลงเป็นหุ้นสามัญของบริษัทฯ ในราคาแปลงสภาพ 10 บาทต่อหุ้น

ในปีที่ 1 ถึงปีที่ 4 นับจากวันแปลงสภาพหนี้ หุ้นกู้แปลงสภาพดังกล่าวคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 0.01 ต่อปี และครบกำหนดชำระทุกสิ้นปีเริ่มในปี 2543 หลังจากนั้นคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ MLR ต่อปี และครบกำหนดชำระทุกสิ้นเดือน

26. เครื่องมือทางการเงิน

มูลค่ายุติธรรม

เนื่องจากสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินส่วนใหญ่จัดอยู่ในประเภทระยะสั้น ดังนั้นมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินดังกล่าวจึงแสดงมูลค่าไม่แตกต่างจากมูลค่ายุติธรรมอย่างมีสาระสำคัญ

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างงบการเงินของบริษัท สหวิริยาสตีลอินดัสตรี จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
ซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ใช้สัญลักษณ์ SSI
ซึ่งผู้อ่านสามารถค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับงบการเงินนี้ได้จาก <http://www.sec.or.th>

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอ ผู้ถือหุ้นและคณะกรรมการบริษัท สหวิริยาสตีลอินดัสตรี จำกัด (มหาชน)

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบดุลรวมของบริษัท สหวิริยาสตีลอินดัสตรี จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และงบดุลเฉพาะของบริษัท สหวิริยาสตีลอินดัสตรี จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542 งบกำไรขาดทุนรวม งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นรวม งบกำไรสะสมรวมและงบกระแสเงินสดรวม และงบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น งบกำไรสะสม และงบกระแสเงินสดเฉพาะของบริษัทสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปี ซึ่งผู้บริหารของกิจการเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลในงบการเงินเหล่านี้ ส่วนข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินดังกล่าวจากผลการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งกำหนดให้ข้าพเจ้าต้องวางแผนและปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลว่างบการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการทดสอบหลักฐานประกอบรายการทั้งที่เป็นจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน การประเมินความเหมาะสมของหลักการบัญชีที่กิจการใช้และประมาณการเกี่ยวกับรายการทางการเงินที่เป็นสาระสำคัญ ซึ่งผู้บริหารเป็นผู้จัดทำขึ้น ตลอดจนการประเมินถึงความเหมาะสมของการแสดงรายการที่นำเสนอในงบการเงินโดยรวม ข้าพเจ้าเชื่อว่าการตรวจสอบดังกล่าวให้ข้อสรุปที่เป็นเกณฑ์อย่างเหมาะสมในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 10 เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2543 ได้มีการแก้ไขมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 32 เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์โดยมีผลใช้บังคับย้อนหลังตั้งแต่ต้นปี 2543 เป็นต้นไป ซึ่งบริษัทและบริษัทย่อยยังไม่ได้ปฏิบัติตาม เนื่องจากผู้บริหารของบริษัทเชื่อว่าจะมีการเลื่อนกำหนดการมีผลใช้บังคับของการแก้ไขมาตรฐานดังกล่าว ตามหนังสือของสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยที่ สน. 043/2544 ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2544 หากบริษัทและบริษัทย่อยได้ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีส่วนที่แก้ไขนี้จะมีผลทำให้กำไรสุทธิสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542 ลดลงเป็นจำนวนประมาณ 172 ล้านบาท (0.21 บาทต่อหุ้น) และ 156 ล้านบาท (0.27 บาทต่อหุ้น) ตามลำดับ และขาดทุนสะสมยกมาของแต่ละปีเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนประมาณ 16 ล้านบาท และ 12 ล้านบาท ตามลำดับ

ข้าพเจ้าเห็นว่ายกเว้นผลกระทบจากการไม่ปฏิบัติตามการแก้ไขมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 32 ตามที่กล่าวไว้ใน ย่อหน้าก่อน งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะของบริษัทที่กล่าวถึงในวรรคแรกแสดงฐานะการเงินของบริษัท สหวิริยาสตีลอินดัสตรี จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และของ บริษัท สหวิริยาสตีลอินดัสตรี จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542 ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปี โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

กรุงเทพมหานคร
วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2544

จงจิตต์ หลีกภัย
ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 2649
สำนักงานดีลอยท์ ฟูซ โธมัทส ไชยยศ

บริษัท สหวิริยาสตีลอินดัสตรี จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของ บริษัทฯ	
	2543	2542	2543	2542
สินทรัพย์				
สินทรัพย์หมุนเวียน				
เงินสดและเงินฝากธนาคาร (หมายเหตุข้อ 6.1)	154,609	168,943	3,957	40,570
เงินลงทุนระยะสั้น				
เงินฝากประจำ (หมายเหตุข้อ 7)	16,964	16,671	-	-
ลูกหนี้และตัวเงินรับการค้า (หมายเหตุข้อ 8 ข้อ 19.3 และข้อ 20.1)	1,263,941	1,340,979	1,177,365	1,255,973
กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
อื่น ๆ	769,412	1,160,451	765,400	1,158,245
	2,033,353	2,501,430	1,942,765	2,414,218
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(470,496)	(702,329)	(399,008)	(629,840)
ลูกหนี้และตัวเงินรับการค้า – สุทธิ	1,562,857	1,799,101	1,543,757	1,784,378
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นและเงินทรองแก่กิจการ ที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุข้อ 19.2 และข้อ 20.3)	148	-	20,168	-
สินค้าคงเหลือ (หมายเหตุข้อ 9)	5,175,251	5,891,399	5,202,685	5,923,806
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น (หมายเหตุข้อ 19.3)				
เงินจ่ายล่วงหน้า	56,398	162,804	30,774	162,548
อื่น ๆ	21,478	88,632	16,865	91,821
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	6,987,705	8,127,550	6,818,206	8,003,123
เงินลงทุนและเงินให้กู้ยืม				
เงินลงทุนในกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุข้อ 19.1)	561,621	561,621	904,227	796,792
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ – สุทธิ (หมายเหตุข้อ 10)	16,422,449	16,597,580	14,897,609	15,218,536
สินทรัพย์อื่น (หมายเหตุข้อ 19.3)	11,440	10,184	7,477	8,426

รวมสินทรัพย์

23,983,215	25,296,935	22,627,519	24,026,877
------------	------------	------------	------------

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท สหวิริยาสตีลอินดัสตรี จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบดุล (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัทฯ	
	2543	2542	2543	2542
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น				
หนี้สินหมุนเวียน				
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน (หมายเหตุข้อ 11)				
เงินกู้ยืมระยะสั้น	1,950,000	2,000,000	1,950,000	2,000,000
สินเชื่อบริษัทระยะสั้นเพื่อการค้า	783,884	631,807	783,884	631,807
เจ้าหนี้และตัวเงินจ่ายการค้า (หมายเหตุข้อ 19.3)	717,311	2,530,584	714,335	2,529,986
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระ ภายในหนึ่งปี (หมายเหตุข้อ 12)	52,367	16,948	-	-
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระ ภายในหนึ่งปี	4,017	3,884	-	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น				
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย (หมายเหตุข้อ 19.3)	487,599	249,733	498,559	252,376
อื่นๆ	69,235	21,212	25,832	12,682
รวมหนี้สินหมุนเวียน	4,064,413	5,454,168	3,972,610	5,426,851
เงินกู้ยืมระยะยาว (หมายเหตุข้อ 12)	12,211,984	14,676,644	11,233,024	13,633,024
หุ้นกู้แปลงสภาพ (หมายเหตุข้อ 12.2 และ ข้อ 13)	2,400,000	-	2,400,000	-
หนี้สินระยะยาวตามสัญญาเช่าซื้อ	881	1,604	-	-
เจ้าหนี้ค่าที่ดิน	8,000	11,000	-	-
รวมหนี้สิน	18,685,278	20,143,416	17,605,634	19,059,875

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท สหวิริยาสตีลอินดัสตรี จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบดุล (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัทฯ	
	2543	2542	2543	2542
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)				
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ทุนเรือนหุ้น (หมายเหตุข้อ 14)				
ทุนจดทะเบียน				
หุ้นสามัญ 1,310,150,000 หุ้น				
มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท	13,101,500		13,101,500	
หุ้นสามัญ 2,388,150,000 หุ้น				
มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท		23,881,500		23,881,500
ทุนที่ออกและเรียกชำระแล้ว				
หุ้นสามัญ 853,000,000 หุ้น				
มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท	8,530,000		8,530,000	
หุ้นสามัญ 1,931,000,000 หุ้น				
มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท		19,310,000		19,310,000
ส่วนเกินทุน				
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	3,600,000	3,600,000	3,600,000	3,600,000
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์				
(หมายเหตุข้อ 10)	5,143,690	5,320,114	5,143,690	5,320,114
ส่วนลดทุน				
ส่วนลดมูลค่าหุ้น (หมายเหตุข้อ 14)	(3,600,000)	(11,573,500)	(3,600,000)	(11,573,500)
กำไร (ขาดทุน) สะสม				
ยังไม่ได้จัดสรร (ขาดทุน)	(8,651,805)	(11,678,812)	(8,651,805)	(11,678,812)
รวม	5,021,885	4,977,802	5,021,885	4,977,802
หุ้นสามัญของบริษัทที่ถือโดยบริษัทย่อย				
(หมายเหตุข้อ 15)	-	(10,800)	-	(10,800)
รวมส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท	5,021,885	4,967,002	5,021,885	4,967,002
ส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย	276,052	186,517	-	-

รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	23,983,215	25,296,935	22,627,519	24,026,877
--------------------------------	------------	------------	------------	------------

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท สหวิริยาสตีลอินดัสตรี จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัทฯ	
	2543	2542	2543	2542
รายได้				
รายได้จากการขาย(หมายเหตุข้อ 18 และข้อ 19.3)	16,118,475	12,250,832	16,118,475	12,250,832
รายได้จากการให้บริการ				
(หมายเหตุข้อ 18 และข้อ 19.3)	207,114	187,275	-	-
รายได้อื่น				
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน	-	106,224	-	106,224
ส่วนได้เสียในกำไรสุทธิที่ยังไม่ได้แบ่ง				
ของบริษัทย่อย	-	-	100,816	90,860
อื่น ๆ (หมายเหตุข้อ 19.3)	57,889	76,826	50,841	52,811
รวมรายได้	16,383,478	12,621,157	16,270,132	12,500,727
ค่าใช้จ่าย				
ต้นทุนขาย (หมายเหตุข้อ 19.3)	14,281,599	10,147,338	14,550,357	10,338,951
ต้นทุนบริการ	199,852	134,746	-	-
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร				
(หมายเหตุข้อ 19.3)	545,399	633,330	510,072	572,220
หนี้สงสัยจะสูญ (โอนกลับ)	(234,633)	(30,981)	(230,833)	-
ดอกเบี้ยจ่าย	1,269,748	1,321,712	1,216,669	1,262,910
ค่าตอบแทนกรรมการ	3,900	1,735	3,360	1,255
ภาษีเงินได้	3,554	2,358	-	-
รวมค่าใช้จ่าย	16,069,419	12,210,238	16,049,625	12,175,336

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท สหวิริยาสติอินคัสตรี จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุน(ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัทฯ		
	2543	2542	2543	2542	
กำไรก่อนส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย และรายการพิเศษ	314,059	410,919	220,507	325,391	
ส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย	(93,552)	(85,528)	-	-	
กำไรก่อนรายการพิเศษ รายการพิเศษ	220,507	325,391	220,507	325,391	
กำไรจากการปรับโครงสร้างหนี้ - หุ้นกู้แปลงสภาพ (หมายเหตุข้อ 13)	-	1,743,192	-	1,743,192	
กำไรสุทธิ	220,507	2,068,583	220,507	2,068,583	
กำไรสุทธิต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน					
กำไรก่อนรายการพิเศษ	บาท	0.26	0.58	0.26	0.58
รายการพิเศษ	บาท	-	3.13	-	3.13
กำไรสุทธิ	บาท	0.26	3.71	0.26	3.71

จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก   พันหุ้น   853,000   556,712   853,000   556,712

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท สหวิริยาสตีลอินดัสตรี จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542

1. ความผันผวนทางเศรษฐกิจ

ประเทศไทยและประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกหลายประเทศได้ประสบปัญหาทางเศรษฐกิจมาตั้งแต่ปี 2540 งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะของบริษัทนี้ ได้รวมถึงผลกระทบของสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่มีต่อฐานะการเงินของบริษัทและบริษัทย่อยตามที่ผู้บริหารประเมินไว้แล้ว

ในปี 2542 บริษัทและบริษัท ท่าเรือประจวบ จำกัด ได้ทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้กับธนาคารและสถาบันการเงินผู้ให้กู้แล้ว (ดูหมายเหตุข้อ 12 และข้อ 13) ความสามารถของบริษัทและบริษัทย่อยที่จะปฏิบัติตามแผนการปรับโครงสร้างหนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถที่จะดำเนินงานให้มีกำไรอย่างต่อเนื่อง

2. การดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อย (บางส่วน)

บริษัท สหวิริยาสตีลอินดัสตรี จำกัด (มหาชน) เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีสำนักงานใหญ่อยู่ที่ 28/1 อาคารประกาวิทย์ ชั้น 2-3 ถนนสุรศักดิ์ สีลม บางรัก กรุงเทพฯ และโรงงานอยู่ที่ 9 หมู่ 7 ถนนบ้านกลางนาชายพลอย ตำบลแม่รำพึง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประกอบธุรกิจผลิตเหล็กแผ่นรีดร้อนชนิดม้วน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 บริษัทมีพนักงานทั้งสิ้น 719 คน และมีค่าใช้จ่ายพนักงานเป็นจำนวน 227 ล้านบาท และ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542 บริษัทมีพนักงานทั้งสิ้น 718 คน และมีค่าใช้จ่ายพนักงานเป็นจำนวน 207 ล้านบาท

เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2543 กลุ่มผู้ประกอบการอุตสาหกรรมผลิตเหล็กในประเทศสหรัฐอเมริกาได้ยื่นคำร้องขอให้คณะกรรมการการค้าระหว่างประเทศของสหรัฐอเมริกาเปิดการไต่สวนเกี่ยวกับการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนการขายเหล็กแผ่นรีดร้อนในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยขอให้เปิดการไต่สวนการทุ่มตลาดจาก 11 ประเทศ และเปิดการไต่สวนการอุดหนุนจากรัฐบาลของ 5 ประเทศ ซึ่งประเทศไทยได้รวมอยู่ในทั้งส่วนการทุ่มตลาดและการอุดหนุนจากรัฐบาล

เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2544 รัฐบาลประเทศแคนาดาได้เปิดการไต่สวนการทุ่มตลาดและการอุดหนุนกับประเทศคู่ค้าต่าง ๆ รวม 13 ประเทศ ซึ่งรวมประเทศไทยด้วย

บริษัทได้แต่งตั้งสำนักงานทนายความเป็นที่ปรึกษาในการชี้แจงและแก้ข้อกล่าวหาการร้องเรียนการทุ่มตลาดดังกล่าวกับประเทศสหรัฐอเมริกาและแคนาดา โดยการพิจารณาการแก้ข้อกล่าวหาการทุ่มตลาดและการอุดหนุนสินค้าเหล็กแผ่นรีดร้อนจากประเทศไทยของทั้งสองกรณีข้างต้นจะมีขึ้นภายในเดือนมิถุนายน 2544 นี้

3. เกณฑ์การเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะของบริษัท (บางส่วน)

3.1 งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะของบริษัท แสดงรายการตามแบบงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนของบริษัทมหาชนจำกัดที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2539) ลงวันที่ 25 ตุลาคม 2539 ออกตามความในพระราชบัญญัติบริษัทมหาชน จำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทจัดทำงบการเงินตามกฎหมายเป็นภาษาไทยตามมาตรฐานการบัญชีและวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย

4. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (บางส่วน)

4.9 กำไรสุทธิต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน คำนวณโดยการหักกำไรสุทธิด้วยจำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ณ วันสิ้นปี ในกรณีที่มีการเพิ่มทุนใช้จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักตามระยะเวลาการรับชำระค่าหุ้นเพิ่มทุนที่ออกและเรียกชำระ โดยไม่นับรวมจำนวนหุ้นของบริษัทที่ถือโดยบริษัทย่อย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 บริษัทมีหุ้นกู้แปลงสภาพสกุลบาทชนิดแปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญได้ อย่างไรก็ตาม หุ้นสามัญเทียบเท่าที่ได้จากการแปลงสภาพของหุ้นกู้แปลงสภาพ มีผลทำให้กำไรต่อหุ้นเพิ่มขึ้น ดังนั้น จึงไม่นำผลของหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับเพิ่มดังกล่าวมารวมคำนวณเพื่อหากำไรต่อหุ้นปรับลด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542 บริษัทไม่มีหุ้นสามัญเทียบเท่าเพื่อนำมาคำนวณกำไรต่อหุ้นปรับลด

4.10 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2542 บริษัทได้ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 34 เรื่องการบัญชีสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา บริษัทไม่มีกำไรจากการปรับโครงสร้างหนี้กับเจ้าหนี้สถาบันการเงิน แต่มีกำไรจากการแปลงสภาพหุ้นกู้แปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญ โดยแสดงเป็นรายการพิเศษในงบกำไรขาดทุน (ดูหมายเหตุข้อ 12 และข้อ 13)

12. หนี้สินระยะยาว (บางส่วน)

ในปี 2541 บริษัทคิดนัดชำระหนี้เงินกู้ยืมระยะยาวจากธนาคารและสถาบันการเงินทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย ซึ่งต่อมาบริษัทและสถาบันการเงินผู้ให้กู้ได้ลงนามในสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2542 เพื่อเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นและระยะยาวจำนวนรวม 16,843 ล้านบาท หลังจากการปรับโครงสร้างหนี้แล้วบริษัทมีหนี้สินที่เป็นเงินกู้ดังนี้

12.1 เงินกู้ระยะยาวจำนวนรวมประมาณ 11,233 ล้านบาท อายุเงินกู้ 12 ปี 15 ปี และ 20 ปี อัตราดอกเบี้ยในช่วง 2 ปีแรกเป็นอัตราคงที่ประมาณร้อยละ 5.2 ต่อปี อัตราดอกเบี้ยในปีที่ 3 - 5 เท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือนถัวเฉลี่ยของธนาคารผู้ให้กู้ บวกส่วนต่างร้อยละ 0 - 1.5 ต่อปี และอัตราดอกเบี้ยตั้งแต่ปีที่ 6 เท่ากับ MLR ถัวเฉลี่ยของธนาคารผู้ให้กู้ ชำระดอกเบี้ยทุกไตรมาส ปลอดชำระเงินต้น 5 ปี ชำระเงินต้นทุก 6 เดือนงวดละเท่าๆกัน เริ่มตั้งแต่วันที่ 30 ธันวาคม 2547

12.2 หุ้นกู้แปลงสภาพสกุลบาท จำนวน 2,400 ล้านบาท แบ่งออกเป็น 10 รุ่น รุ่นละ 240 ล้านบาท ครบกำหนดชำระคืนเงินต้นตั้งแต่วันที่ 30 มิถุนายน 2548 ถึง 2557 ตามลำดับหุ้นกู้แปลงสภาพดังกล่าวเป็นชนิดแปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญของบริษัทได้ โดยมีราคาแปลงสภาพเบื้องต้นเท่ากับ 5.25 บาทต่อหุ้นสามัญ อัตราดอกเบี้ยในปีที่ 1 - 3 เป็นอัตราคงที่ร้อยละ 1 ต่อปี ชำระดอกเบี้ยทุกปี และอัตราดอกเบี้ยตั้งแต่ปีที่ 4 เป็นต้นไป เท่ากับ MLR ถัวเฉลี่ยของธนาคารผู้ให้กู้ ชำระดอกเบี้ยทุกไตรมาส บริษัทได้ออกหุ้นกู้แปลงสภาพดังกล่าวเมื่อวันที่ 17 ตุลาคม

2543 ซึ่งเป็นไปตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ของบริษัท และได้ชำระคืนเงินกู้ระยะยาวจำนวน 2,400 ล้านบาท ภายในวันเดียวกัน

12.3 เงินกู้ระยะสั้น จำนวน 3,210 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยเท่ากับ MLR ถัวเฉลี่ยของธนาคารผู้ให้กู้ ชำระดอกเบี้ยทุกเดือน ในกรณีที่ชำระคืนเงินกู้ระยะสั้นบางส่วนแล้ว บริษัทสามารถเบิกเงินกู้ได้ใหม่ในวงเงินไม่เกิน 500 ล้านบาท นอกจากนี้ธนาคารผู้ให้กู้ได้ให้สินเชื่อระยะสั้นเพื่อการค้าใหม่แก่บริษัทจำนวน 4,200 ล้านบาท เพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียน โดยวงเงินดังกล่าวสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามผลการดำเนินงานของบริษัท (ดูหมายเหตุข้อ 11)

เงินกู้ระยะสั้นและระยะยาวและหุ้นกู้แปลงสภาพสกุลบาท มีหลักประกันประกอบด้วยการจดจำนองที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง ลำดับ 1 ถึง 3 การจดจำนองเครื่องจักรในลำดับ 1 ถึง 5 ซึ่งมีมูลค่ามากกว่าร้อยละ 90 ของมูลค่าที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างและเครื่องจักร และการโอนสิทธิประโยชน์จากการเอาประกันภัยทรัพย์สินของบริษัทให้แก่ผู้ให้กู้ นอกจากนี้เงินกู้ระยะสั้นยังมีหลักประกันจากการจำนำวัตถุดิบและสินค้าสำเร็จรูปที่เป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัทอีกด้วย สัญญาปรับโครงสร้างหนี้ดังกล่าวมีเงื่อนไขบางประการเกี่ยวกับการดำเนินการชำระหนี้ การชำระหนี้ และการห้ามจ่ายเงินปันผลก่อนวันที่ 1 กรกฎาคม 2545 และจนกว่าบริษัทได้ชำระหนี้ต้นบางส่วน เงินกู้ระยะยาวตามข้อ 12.1 ซึ่งรวมถึงห้ามบริษัทนำหุ้นสามัญที่ถืออยู่เป็นเงินลงทุนไปจำหน่ายหรือก่อให้เกิดการผูกพันใด ๆ และให้ทำสัญญาการใช้ทำเรื่องกับบริษัท ทำเรื่องประจวบ จำกัด เป็นเวลา 20 ปี ด้วย

13. หุ้นกู้แปลงสภาพ

เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2538 บริษัทได้ออกหุ้นกู้ชนิดแปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญได้ประเภทไม่มีหลักประกันและดอกเบี้ยเป็นจำนวน 110 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หุ้นกู้ดังกล่าวมีมูลค่าที่ตราไว้ฉบับละ 1,000 ดอลลาร์สหรัฐ อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3.5 ต่อปี มีอายุ 10 ปี ครบกำหนดไถ่ถอนวันที่ 26 กรกฎาคม 2548 และสามารถแปลงสภาพได้ตลอดเวลา ราคาแปลงสภาพเบื้องต้น 65 บาทต่อ 1 หุ้นสามัญ โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนคงที่เท่ากับ 24.78 บาท ต่อ 1 ดอลลาร์สหรัฐ ผู้ถือหุ้นกู้สามารถใช้สิทธิในการแปลงสภาพหุ้นกู้เป็นหุ้นสามัญได้ตั้งแต่วันที่ 25 สิงหาคม 2538 อย่างไรก็ตามบริษัทได้ผิพนัดชำระหนี้ส่วนที่เป็นดอกเบี้ยตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2541

ต่อมาเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2542 ที่ประชุมผู้ถือหุ้นที่มีมติพิเศษอนุมัติการแปลงหุ้นกู้สกุลดอลลาร์ซึ่งมีเงินต้นรวม 110 ดอลลาร์สหรัฐและดอกเบี้ยค้างจ่ายเป็นเงินบาทในอัตราแลกเปลี่ยน 37.20 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ และอนุมัติการแปลงสภาพหุ้นกู้เป็นหุ้นสามัญของบริษัทในจำนวนรวม 341 ล้านหุ้น โดยหุ้นกู้ 1 หุ้น ซึ่งมีมูลค่าที่ตราไว้ 1,000 เหรียญสหรัฐ สามารถแปลงเป็นหุ้นสามัญของบริษัทได้ในจำนวน 3,100 หุ้น ภายในระยะเวลาแปลงสภาพ ตั้งแต่วันที่ 30 กรกฎาคม ถึงวันที่ 30 กันยายน 2542

บริษัทได้ออกหุ้นสามัญจากการแปลงสภาพหุ้นกู้ทั้งหมดแล้วจำนวน 341 ล้านหุ้นในวันที่ 11 พฤศจิกายน 2542 โดยมีกำไรจากการแปลงหนี้เป็นทุนจำนวน 1,743 ล้านบาท ซึ่งแสดงเป็นรายการพิเศษในงบกำไรขาดทุน (ดูหมายเหตุข้อ 4.10)

เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2543 บริษัทได้ออกหุ้นกู้แปลงสภาพสกุลบาท จำนวน 2,400 ล้านบาท ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ของบริษัท โดยมีรายละเอียดและเงื่อนไขต่าง ๆ ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุข้อ 12.2

14. ทุนเรือนหุ้น (บางส่วน)

เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2541 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น และวันที่ 27 มกราคม 2542 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นมีมติดังต่อไปนี้

- ให้จัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 1,058 ล้านหุ้น และใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญจำนวน 255 ล้านหน่วยดังต่อไปนี้

1. หุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 48 ล้านหุ้น จัดสรรเพื่อรองรับการใช้สิทธิในการแปลงสภาพของหุ้นผู้แปลงสภาพ
2. หุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 255 ล้านหุ้น จัดสรรเพื่อรองรับการใช้สิทธิของใบสำคัญแสดงสิทธิ
3. หุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 255 ล้านหุ้น จัดสรรจำหน่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัท
4. หุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 500 ล้านหุ้น จัดสรรจำหน่ายให้แก่บุคคลในวงจำกัด และ/หรือ ผู้ลงทุนโดยเฉพาะเจาะจง และ/หรือผู้ลงทุนประเภทสถาบัน ตามประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ต่อมาเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2542 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นมีมติดังต่อไปนี้

- ให้ออกหุ้นผู้แปลงสภาพสกุลบาทชนิดแปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญได้ รวมเป็นเงินจำนวน 2,400 ล้านบาท เพื่อเสนอขายให้แก่ผู้ลงทุนประเภทสถาบัน หรือที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งในที่นี้ได้แก่ ธนาคารผู้ให้กู้ เพื่อแปลงหนี้เงินกู้ระยะสั้นจำนวน 2,400 ล้านบาท เป็นหุ้นผู้ดังกล่าว โดยให้ออกหุ้นผู้แปลงสภาพแบ่งเป็น 10 รุ่น รุ่นละ 240 ล้านบาท ครบกำหนดไถ่ถอนคืนในวันที่ 30 มิถุนายน ของปี 2548 ถึงปี 2557 ราคาแปลงสภาพเบื้องต้น 5.25 บาทต่อหุ้น อัตราดอกเบี้ยปีที่ 1-3 เป็นอัตราลอยละ 1 ชำระดอกเบี้ยทุกปี และอัตราดอกเบี้ยตั้งแต่ปีที่ 4 เป็นต้นไปเท่ากับ MLR ถัวเฉลี่ยของธนาคารผู้ให้กู้ โดยบริษัทจะจดจำนองที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างลำดับที่ 2 จดจำนองเครื่องจักรลำดับที่ 2, 3, 4 และ 5 และโอนสิทธิคำสิทธิใหม่ทดแทนจากการเอาประกันภัยโรงงาน โดยหลักประกันดังกล่าวทั้งหมดเป็นหลักประกันร่วมกับเจ้าหนี้ทุกรายภายใต้สัญญาการปรับโครงสร้างหนี้ของบริษัท

สำหรับการกำหนดราคาเสนอขาย รายละเอียด ข้อกำหนด และเงื่อนไขต่าง ๆ เกี่ยวกับหุ้นผู้แปลงสภาพให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการบริหาร การออกและเสนอขายหุ้นผู้แปลงสภาพ ตลอดจนข้อมูลเบื้องต้นของหุ้นผู้แปลงสภาพ จะอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่บริษัทต้องได้รับอนุญาตจากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง

- ให้จัดสรรหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 798,150,000 หุ้นดังต่อไปนี้

1. หุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 341,000,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10.00 บาท ให้สำรองไว้เพื่อรองรับการแปลงสภาพของหุ้นผู้แปลงสภาพสกุลดอลลาร์สหรัฐ (Euro Convertible Bonds) เป็นหุ้นสามัญ โดยกำหนดราคาเสนอขายหุ้นสามัญเพิ่มทุนที่จะจัดสรรให้แก่ผู้ถือหุ้นผู้แปลงสภาพสกุลดอลลาร์สหรัฐ ในราคาเท่ากับ 7.70 บาทต่อหุ้นสามัญ ซึ่งเป็นราคาปิดของหุ้นสามัญของบริษัท ณ วันที่ 27 กรกฎาคม 2542

2. หุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 457,150,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10.00 บาท ให้สำรองไว้เพื่อรองรับการแปลงสภาพของหุ้นผู้แปลงสภาพสกุลบาทชนิดแปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญได้

24. การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับตราสารทางการเงิน(บางส่วน)

24.4 มูลค่ายุติธรรมของตราสารทางการเงิน

บริษัทและบริษัทย่อยใช้วิธีการและข้อสมมุติฐานดังต่อไปนี้ ในการประมาณมูลค่ายุติธรรมของตราสารทางการเงิน

เจ้าหนี้และตัวเงินจ่ายการค้า สำหรับรายการที่มีวันครบกำหนดน้อยกว่า 90 วัน จากวันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542 มูลค่ายุติธรรมจะเท่ากับราคาตามบัญชี สำหรับรายการที่มีวันครบกำหนดมากกว่า 90 วัน รวมถึงเงินกู้ยืมระยะยาวและหุ้นกู้แปลงสภาพ มูลค่ายุติธรรมคำนวณโดยใช้วิธีส่วนลดกระแสเงินสดและใช้อัตราส่วนลดตามอัตราดอกเบี้ยปัจจุบัน ซึ่งประมาณจากอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมของสินเชื่อที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 ราคาตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินของบริษัทและบริษัทย่อยที่แตกต่างไปจากมูลค่ายุติธรรมมีดังต่อไปนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัทฯ	
	ราคา	มูลค่า	ราคา	มูลค่า
	ตามบัญชี	ยุติธรรม	ตามบัญชี	ยุติธรรม
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินฝากประจำ	16,964	16,929	-	-
เงินลงทุนในบริษัทอื่น	561,621	1,872,237	561,621	1,872,237
หนี้สินทางการเงิน				
เงินกู้ยืมระยะยาว	12,264,351	10,963,334	11,233,024	9,983,173
หุ้นกู้แปลงสภาพ	2,400,000	2,166,462	2,400,000	2,166,462

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างงบการเงินของบริษัท ไทยอีทเอ็กซ์เชนจ์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
ซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ใช้สัญลักษณ์ THECO
ซึ่งผู้อ่านสามารถค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับงบการเงินนี้ได้จาก <http://www.sec.or.th>

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอต่อ ผู้ถือหุ้นและคณะกรรมการ บริษัท ไทยอีทีเอ็กซ์เซ็นจ์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบดุลรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542 งบกำไรขาดทุนรวม งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นรวม งบกำไรสะสมรวม และงบกระแสเงินสดรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปีของ บริษัท ไทยอีทีเอ็กซ์เซ็นจ์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และได้ตรวจสอบงบการเงินเฉพาะบริษัทของ บริษัท ไทยอีทีเอ็กซ์เซ็นจ์ จำกัด (มหาชน) ด้วยเช่นกัน ซึ่งผู้บริหารของบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลในงบการเงินเหล่านี้ ส่วนข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินดังกล่าวจากผลการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งกำหนดให้ข้าพเจ้าต้องวางแผนและปฏิบัติตามเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลว่า งบการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการทดสอบหลักฐานประกอบรายการทั้งที่เป็นจำนวนเงินและการเปิดเผย ข้อมูลในงบการเงิน การประเมินความเหมาะสมของหลักการบัญชีที่กิจการใช้และประมาณการเกี่ยวกับรายการทางการเงินที่เป็นสาระสำคัญ ซึ่งผู้บริหารเป็นผู้จัดทำขึ้นตลอดจนการประเมินถึงความเหมาะสมของการแสดงรายการที่น่าเสนอใน งบการเงินโดยรวม ข้าพเจ้าเชื่อว่าการตรวจสอบดังกล่าวให้ข้อสรุปที่เป็นเกณฑ์อย่างเหมาะสมในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542 และผลการดำเนินงานรวม การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นรวม และกระแสเงินสดรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปีของ บริษัท ไทยอีทีเอ็กซ์เซ็นจ์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และงบการเงินเฉพาะบริษัทของ บริษัท ไทยอีทีเอ็กซ์เซ็นจ์ จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

ข้าพเจ้าขอให้โปรดสังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงิน ดังนี้

1) ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อที่ 1. ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542 บริษัทฯมี ผลขาดทุนสุทธิจากการดำเนินงานจำนวน 204.17 ล้านบาท และ 111.66 ล้านบาท ตามลำดับ งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัทฯมีหนี้สินรวมสูงกว่าสินทรัพย์รวมจำนวน 66.28 ล้านบาท และ ณ วันเดียวกันบริษัทฯมีส่วนของผู้ถือหุ้นแสดงยอดขาดทุนเกินทุนเป็นจำนวนที่เท่ากัน อย่างไรก็ตาม บริษัทฯได้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (คปน.) และที่ประชุมคณะกรรมการเจ้าหนี้ได้ตกลงร่วมกันอนุมัติแผนการดำเนินการตามขั้นตอนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และได้ ลงนามรับแผนอย่างเป็นทางการที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ในวันที่ 17 ธันวาคม 2542 และลงนามในสัญญาเพิ่มเติมเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2543 โดยมียอดรวมมูลหนี้จำนวน 633.70 ล้านบาท และบริษัทฯได้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการตามกฎหมายล้มละลายเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2543 และในวันที่ 22 มกราคม 2544 ศาลล้ม

ละลายกลางได้มีคำสั่งให้บริษัทฯฟื้นฟูกิจการและแต่งตั้งให้ บริษัท ไทยฮีทริววัล จำกัด เป็นผู้ทำแผนฟื้นฟูของ บริษัทฯ งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นตามข้อสมมติฐานทางบัญชีว่ากิจการจะดำรงอยู่ต่อไปได้ จึงไม่รวมรายการปรับปรุงต่างๆ ที่อาจจำเป็นในกรณีที่กิจการไม่สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ ดังนั้นจึงขึ้นอยู่กับผลสำเร็จของแผนปรับปรุงโครงสร้างหนี้และความสามารถในการทำกำไรและการจัดหาเงินทุนมาชำระหนี้เมื่อถึงกำหนดได้

2) ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อที่ 20 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 บริษัทฯ มีผลการดำเนินงานและฐานะการเงินเข้าข่ายที่อาจถูกเพิกถอนจากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

3) ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อที่ 2.1 และ 4.10 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542 บริษัทฯ ย่อยแห่งหนึ่งที่ตั้งอยู่ในต่างประเทศ บริษัทฯ ไม่ได้นำมาจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะของบริษัทฯ เนื่องจากบริษัทดังกล่าวปิดกิจการและบริษัทฯ ได้รับรู้ผลขาดทุนจากเงินลงทุนไว้เต็มจำนวนแล้ว และงบการเงินของบริษัทฯ รวมที่ตั้งอยู่ในต่างประเทศที่นำมาบันทึกเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย (Equity Method) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542 เป็นงบการเงินที่ผู้บริหารของบริษัทฯ เป็นผู้จัดทำขึ้น ซึ่งยังไม่ผ่านการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชี

บริษัท สำนักงานพิพัฒนและเพื่อน จำกัด
กรุงเทพมหานคร
12 กุมภาพันธ์ 2544

(พิพัฒน์ ปุศยานนท์)
ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
เลขทะเบียนที่ 56

บริษัท ไทยอีทีเอ็กซ์เซ็นจ์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542

สินทรัพย์

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัท	
	2543	2542	2543	2542
สินทรัพย์หมุนเวียน				
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	43,866,954.06	25,264,241.60	18,373,646.65	17,496,748.50
ลูกหนี้การค้า - สุทธิ (หมายเหตุ 3.2 และ 5)	46,877,635.54	64,586,384.07	43,411,182.75	54,908,403.62
ตัวเงินรับการค้า - สุทธิ (หมายเหตุ 3.2 และ 6)	20,866,861.12	19,128,677.46	13,089,777.03	13,662,837.88
ลูกหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 4.8)	6,126,617.28	9,007,958.18	8,174,446.76	11,766,042.61
สินค้าคงเหลือ-สุทธิ (หมายเหตุ 3.2 และ 7)	164,783,645.63	237,758,343.68	164,783,645.63	237,758,343.68
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น				
ภาษีมูลค่าเพิ่ม	13,948,866.48	12,388,821.98	11,893,598.60	10,332,332.62
เงินมัดจำ	-	3,457,943.92	-	3,457,943.92
อื่น ๆ	6,789,250.35	2,332,732.82	5,072,992.77	2,448,965.24
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	303,259,830.46	373,925,103.71	264,799,290.19	351,831,618.07
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่ลูกจ้าง	1,073,500.97	1,203,151.57	554,405.71	664,137.30
เงินลงทุนในกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 3.2 และ 4.10)	-	25,895,106.09	43,034,930.51	78,732,363.42
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ (หมายเหตุ 3.2, 8 และ 12)	214,617,532.99	284,689,824.94	214,243,408.23	284,626,369.34
สินทรัพย์อื่น				
ภาษีเงินได้คืนที่บุคคลจ่ายล่วงหน้า	946,875.90	2,856,327.13	934,985.43	2,845,188.04
เงินมัดจำและเงินประกัน	1,042,301.28	3,860,551.28	1,042,301.28	3,860,551.28
อื่น ๆ	137,667.49	183,496.99	137,667.49	183,496.99
รวมสินทรัพย์	521,077,709.09	692,613,561.71	524,746,988.84	722,743,724.44

(โปรดดูหมายเหตุประกอบงบการเงิน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้)

บริษัท ไทยอีสเทิร์นเซี่ยงจี้ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบดุล(ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัท	
	2543	2542	2543	2542
หนี้สินหมุนเวียน				
เจ้าหนี้และตัวเงินจ่ายการค้า	17,871,868.34	30,633,943.32	17,736,030.14	30,581,709.32
เจ้าหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 4.9)	28,479,303.68	-	28,479,303.68	13,470.80
เงินกู้ยืมจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 4.7)	-	-	4,000,000.00	29,150,033.64
หนี้สินระยะยาวที่ตั้งกำหนดชำระภายใน 1 ปี (หมายเหตุ 9)	23,333,333.38	10,000,000.00	10,000,000.00	23,333,333.38
หนี้สินหมุนเวียนอื่น				
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	4,348,411.01	2,277,932.85	4,235,946.79	2,278,003.52
เงินชดเชยค้างจ่าย	50,700,000.00	-	50,700,000.00	-
ภาษีอากรค้างจ่าย	24,639,028.33	24,639,028.33	24,639,028.33	24,639,028.33
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	2,584,518.34	76,885,422.55	2,602,223.26	78,018,490.69
อื่น ๆ	3,934,365.29	3,394,540.38	3,838,245.92	3,285,277.57
รวมหนี้สินหมุนเวียน	155,890,828.37	147,830,867.43	159,564,111.50	177,966,013.87
เงินกู้ยืมระยะยาว (หมายเหตุ 9)	346,340,000.00	579,267,395.11	346,340,000.00	579,267,395.11
หุ้นกู้แปลงสภาพ-สุทธิ (หมายเหตุ 10)	85,122,600.49	-	85,122,600.49	-
รวมหนี้สิน	587,353,428.86	727,098,262.54	591,026,711.99	757,233,408.98

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

(โปรดดูหมายเหตุประกอบงบการเงิน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้)

บริษัท ไทยอิตีเอ็กซ์เซ็นจ์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบดุล(ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัท	
	2543	2542	2543	2542
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ทุนเรือนหุ้น (หมายเหตุ 17)				
ทุนจดทะเบียน				
ปี 2543	หุ้นสามัญ จำนวน 28,026,400 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท			
	เป็นเงิน 280,264,000.00 บาท			
	หุ้นบุริมสิทธิ จำนวน 21,250,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท			
	เป็นเงิน 212,250,000.00 บาท			
ปี 2542	หุ้นสามัญ จำนวน 20,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท			
	เป็นเงิน 200,000,000.00 บาท			
ทุนที่ออกและเรียกชำระแล้ว				
ปี 2543	หุ้นสามัญ จำนวน 21,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท			
ปี 2542	หุ้นสามัญ จำนวน 20,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท			
	เรียกและชำระแล้วเต็มมูลค่าหุ้น	210,000,000.00	200,000,000.00	210,000,000.00
ปี 2543	หุ้นบุริมสิทธิ จำนวน 19,723,400 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท			
	เรียกและชำระแล้วเต็มมูลค่าหุ้น	197,234,000.00	-	197,234,000.00
	ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	58,000,000.00	58,000,000.00	58,000,000.00
	ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์			
	(หมายเหตุ 8)	67,804,500.00	101,794,500.00	67,804,500.00
กำไร (ขาดทุน) สะสม				
จัดสรรแล้ว				
	สำรองตามกฎหมาย	18,585,000.00	18,585,000.00	18,585,000.00
	ยังไม่ได้จัดสรร	(617,903,223.15)	(412,869,184.54)	(617,903,223.15)
	รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	(66,279,723.15)	(34,489,684.54)	(66,279,723.15)
	ส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย	4,003.38	4,983.71	-
	รวมส่วนของผู้ถือหุ้น-สุทธิ	(66,275,719.77)	(34,484,700.83)	(66,279,723.15)
	รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	521,077,709.09	692,613,561.71	524,746,988.84

(โปรดดูหมายเหตุประกอบงบการเงิน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้)

บริษัท ไทยอิตีเอ็กซ์เซ็นจ์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุน

สำหรับแต่ละปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัท	
	2543	2542	2543	2542
รายได้				
รายได้จากการขาย	303,572,752.10	250,647,517.44	293,484,868.61	246,417,752.71
รายได้อื่น				
ค่าเช่ารับ	8,156,625.00	13,050,600.00	8,756,625.00	13,650,600.00
รายได้ค่าจัดการ	-	-	12,000,000.00	12,000,000.00
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน	8,043,705.99	2,358,586.81	8,043,705.99	2,358,586.81
อื่น ๆ	7,892,536.97	10,647,542.26	7,815,438.78	10,349,759.35
รวมรายได้	327,665,620.06	276,704,246.51	330,100,638.38	284,776,698.87
ค่าใช้จ่าย				
ต้นทุนขาย	316,814,385.49	236,969,815.49	315,422,953.28	236,967,615.49
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	151,148,084.39	59,192,325.48	143,478,451.51	58,447,961.71
ค่าตอบแทนกรรมการ	680,000.00	200,000.00	680,000.00	200,000.00
ดอกเบี้ยจ่าย	36,652,589.66	54,114,723.27	38,345,365.92	56,571,787.67
รวมค่าใช้จ่าย	505,295,059.54	350,476,864.24	497,926,770.71	352,187,364.87
ขาดทุนจากการดำเนินงาน	(177,629,439.48)	(73,772,617.73)	(167,826,132.33)	(67,410,666.00)
ขาดทุนจากการปรับลดมูลค่าของสินทรัพย์	22,271,737.13	88,668,847.10	22,271,737.13	88,668,847.10
กำไร(ขาดทุน)จากส่วนได้เสียในบริษัทร่วม และบริษัทย่อย	(4,272,126.47)	(5,670,364.23)	(14,074,453.29)	(12,031,679.76)
ขาดทุนก่อนส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย	(204,173,303.08)	(168,111,829.06)	(204,172,322.75)	(168,111,192.86)
ส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย	980.33	636.20	-	-
ขาดทุนก่อนรายการพิเศษ	(204,172,322.75)	(168,111,192.86)	(204,172,322.75)	(168,111,192.86)
รายการพิเศษ (หมายเหตุ 18)				
กำไรจากการปรับโครงสร้างหนี้	-	56,446,767.57	-	56,446,767.57
ขาดทุนสุทธิ	(204,172,322.75)	(111,664,425.29)	(204,172,322.75)	(111,664,425.29)
กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (หมายเหตุ 3.2)				
ขาดทุนก่อนรายการพิเศษ	(10.10)	(8.40)	(10.10)	(8.40)
รายการพิเศษ	-	2.82	-	2.82
ขาดทุนต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	(10.10)	(5.58)	(10.10)	(5.58)
จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ย	20,221,311.00	20,000,000.00	20,221,311.00	20,000,000.00
กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นปรับลด	(8.14)	-	(8.14)	-
จำนวนหุ้นสามัญและหุ้นเทียบเท่าหุ้นสามัญ ถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	25,065,842	-	25,065,842	-

(โปรดดูหมายเหตุประกอบงบการเงิน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้)

บริษัท ไทยอีทเอ็กซ์เชนจ์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับแต่ละปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542

1. ฐานะทางการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 บริษัทฯ มีผลขาดทุนสุทธิจากการดำเนินงานจำนวน 204.17 ล้านบาท งบการเงินรวมและ งบการเงินเฉพาะบริษัท มีหนี้สินรวมสูงกว่าสินทรัพย์รวมจำนวน 66.28 ล้านบาท ณ วันเดียวกัน บริษัทฯ มีส่วนของผู้ถือหุ้นแสดงยอดขาดทุนเกินทุนเป็นจำนวนที่เท่ากัน อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ได้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (คปน.) และที่ประชุมคณะกรรมการเจ้าหน้าที่ได้ตกลงร่วมกันอนุมัติแผนการ ดำเนินการตามขั้นตอนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และได้ลงนามรับแผนอย่างเป็นทางการที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ในวันที่ 17 ธันวาคม 2542 และลงนามในสัญญาเพิ่มเติมเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2543 โดยมียอดรวมมูลหนี้จำนวน 633.70 ล้านบาท

บริษัทฯ ได้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการตามกฎหมายล้มละลาย เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2543 และในวันที่ 22 มกราคม 2544 ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งให้บริษัทฯ ฟื้นฟูกิจการ โดยแต่งตั้งให้ บริษัท ไทยอีทริไววัล จำกัด เป็นผู้ทำแผนฟื้นฟูของบริษัทฯ

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นตามข้อสมมติฐานทางบัญชีว่ากิจการจะดำรงอยู่ต่อไป จึงไม่รวมรายการปรับปรุงต่างๆ ที่อาจจำเป็นในกรณีที่กิจการไม่สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ ดังนั้นจึงขึ้นอยู่กับผลสำเร็จของแผนและความสามารถในการทำกำไรและการจัดหาเงินทุนมาชำระหนี้เมื่อถึงกำหนดได้

3. หลักเกณฑ์และสรุปนโยบายบัญชีที่สำคัญ (บางส่วน)

3.1 เกณฑ์การเสนองบการเงิน

งบการเงินนี้แสดงรายการตามข้อกำหนดตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2539) ลงวันที่ 25 ตุลาคม 2539 ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติกฎหมายมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 เรื่องบังคับและบัญชีกำไรขาดทุนของบริษัทมหาชนจำกัด

บริษัท ไทยอีทเอ็กซ์เชนจ์ จำกัด (มหาชน) เป็นบริษัทมหาชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีสำนักงานตั้งอยู่ที่ 1364 ถนนรามคำแหง แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมผลิตและจำหน่ายชิ้นส่วนเครื่องปรับอากาศในรถยนต์และอาคาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 บริษัทฯ มีพนักงานประมาณ 256 คน และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานในปี 2543 ทั้งหมด 31.00 ล้านบาท

9. เงินกู้ยืมระยะยาว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542 ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัท	
	2543	2542	2543	2542
เงินกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์	67,851,132.24	108,158,236.74	67,851,132.24	108,158,236.74
เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน	301,822,201.14	481,109,158.37	301,822,201.14	481,109,158.37
รวม	369,673,333.38	589,267,395.11	369,673,333.38	589,267,395.11
หัก ส่วนของหนี้สินที่ครบกำหนดชำระภายใน 1 ปี	(23,333,333.38)	(10,000,000.00)	(23,333,333.38)	(10,000,000.00)
สุทธิ	346,340,000.00	579,267,395.11	346,340,000.00	579,267,395.11

บริษัทฯ ได้ทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้กับธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงิน ตามสัญญาลงวันที่ 17 ธันวาคม 2542 (ลงนามในสัญญาเพิ่มเติมเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2543 โดยความตกลงยินยอมด้วยกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการปรับโครงสร้างหนี้

โดยสรุปการจ่ายชำระหนี้คืนเงินต้นและดอกเบี้ยได้ดังนี้

- เงินต้นจำนวน 589,267,395.11 บาท และดอกเบี้ยค้างจ่าย 74,433,566.31 บาท รวมจำนวนหนี้ 663,700,961.42 บาท แบ่งชำระดังนี้

1. ขอม่อนชำระหนี้เงินต้นที่ค้าง จำนวน 376,340,000.00 บาท พร้อมชำระดอกเบี้ยในอัตรา MLR เหลือสามสถาบัน การเงิน โดยชำระเป็นงวด ๆ จำนวน 47 งวด โดยขอม่อนชำระงวดแรกภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2543 และงวดต่อ ๆ ไปทุก 3 เดือน งวดสุดท้ายชำระภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2554 ตามเงื่อนไขดังนี้

งวด	ชำระ	เงินต้น (บาท)
งวดที่ 1-3	ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2543	10,000,000.00
งวดที่ 4-7	ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2544	20,000,000.00
งวดที่ 8-11	ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2545	20,000,000.00
งวดที่ 12-15	ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2546	30,000,000.00
งวดที่ 16-19	ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2547	30,000,000.00
งวดที่ 20-23	ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2548	30,000,000.00
งวดที่ 24-27	ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2549	30,000,000.00
งวดที่ 28-31	ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2550	36,340,000.00
งวดที่ 32-35	ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2551	40,000,000.00
งวดที่ 36-39	ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2552	40,000,000.00
งวดที่ 40-43	ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2553	40,000,000.00
งวดที่ 44-47	ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2554	50,000,000.00
รวม		376,340,000.00

2. เงินต้นจำนวน 80,264,000.00 บาท บริษัทฯ ได้แปลงเป็นหุ้นกู้แปลงสภาพจำนวน 80,264 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1,000 บาท กำหนดชำระคืนหุ้นกู้พร้อมดอกเบี้ย ในปีที่ 13 ถึงปีที่ 15 ในอัตราดอกเบี้ยหน้าตัว 4.5 % โดยหุ้นกู้แปลงสภาพนี้มีอายุ 15 ปี สามารถไถ่ถอนก่อนครบกำหนดอายุได้ โดยให้ไถ่ถอนได้ตั้งแต่ 1 มกราคม 2543 เป็นต้นไป และสามารถแปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญในอัตรา 1 หุ้นกู้แปลงสภาพต่อ 100 หุ้นสามัญใหม่ในราคาหุ้นละ 10 บาท และระยะเวลาที่ใช้สิทธิแปลงสภาพได้คือตั้งแต่วันที่ 31 มีนาคม 2543 ถึง วันที่ 31 ธันวาคม 2557

3. บริษัทฯ ชำระเงินกู้จำนวน 132.7 ล้านบาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยค้างจ่ายจำนวน 74.4 ล้านบาท โดยบริษัทฯ ได้เพิ่มทุนในรูปของหุ้นบริมสิทธิ (ดูหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 17 ประกอบ) และเรียกชำระค่าหุ้นเพิ่มทุนแล้วจำนวน 207,234,000.00 บาท เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2543 และนำมาชำระเงินกู้และดอกเบี้ยค้างจ่ายดังกล่าวทั้งจำนวน

10. หุ้นกู้แปลงสภาพ-สุทธิ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 และ 2542 ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัท	
	2543	2542	2543	2542
หุ้นกู้แปลงสภาพ	147,203,130.80	-	147,203,130.80	-
หัก ส่วนลดมูลค่าหุ้นกู้	(62,080,530.31)	-	(62,080,530.31)	-
สุทธิ	85,122,600.49	-	85,122,600.49	-

ตามมติที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 1/2543 เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2543 ได้มีมติอนุมัติให้บริษัทฯ ออกหุ้นกู้แปลงสภาพโดยกำหนดราคาตามมูลค่าและวันที่ไถ่ถอน ดังนี้

กำหนดไถ่ถอน	จำนวนหุ้น	ราคาตามมูลค่าต่อหุ้น	รวมจำนวนเงิน (บาท)
30 มิถุนายน 2555	13,000	1,734.04	22,542,520.00
31 ธันวาคม 2555	13,264	1,772.20	23,506,460.80
30 มิถุนายน 2556	13,500	1,812.07	24,462,945.00
31 ธันวาคม 2556	13,500	1,851.94	25,001,190.00
30 มิถุนายน 2557	13,500	1,893.61	25,563,735.00
31 ธันวาคม 2557	13,500	1,935.28	26,126,280.00
รวม	80,264		147,203,130.80

หุ้นกู้แปลงสภาพนี้ สามารถแปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญในอัตรา 1 หุ้นกู้แปลงสภาพต่อ 100 หุ้นสามัญ ในราคาหุ้นละ 10 บาทระยะเวลาในการใช้สิทธิแปลงสภาพได้ตั้งแต่วันที่ 31 มีนาคม 2543 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2557 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 บริษัทฯ ได้ตัดส่วนลดมูลค่าหุ้นกู้เป็นดอกเบี้ยจ่าย 4,858,600.49 บาท

17. ทุนเรือนหุ้น

- ตามมติที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ 1/2542 เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2542 ได้มีมติให้บริษัทเพิ่มทุนจดทะเบียนจาก 200,000,000.00 บาท เป็น 492,764,000 บาท โดยเพิ่มจำนวนหุ้นจาก 20 ล้านหุ้น เป็น 49,276,400 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท โดยออกเป็นหุ้นบุริมสิทธิเพิ่มจำนวน 21,250,000 หุ้น และออกหุ้นสามัญเพิ่มจำนวน 8,026,400 หุ้น
- หุ้นบุริมสิทธิ จำนวน 21,250,000 หุ้น เพื่อจำหน่าย โดยเฉพาะเจาะจงให้แก่สถาบันการเงินที่เป็นเจ้าหนี้ของบริษัทในราคาหุ้นละ 10 บาท
- หุ้นสามัญ จำนวน 8,026,400 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท เพื่อรองรับหุ้นกู้แปลงสภาพ
- หุ้นบุริมสิทธิของบริษัทฯจะมีสิทธิ ดังนี้
  1. ในกรณีที่มีการชำระบัญชี เพื่อเลิกบริษัท หรือในกรณีที่ล้มละลายเงินที่เหลือจากการชำระหนี้ทั้งหมดของบริษัทฯ ให้จัดแบ่งให้แก่ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิก่อนผู้ถือหุ้นสามัญ
  2. แปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญได้
  3. ในการประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัท หุ้นบุริมสิทธิแต่ละหุ้นมีหนึ่งเสียง
- บริษัทฯได้จดทะเบียนเพิ่มทุนต่อกระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2543 โดยมีทุนจดทะเบียน 492,764,000.00 บาท และเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2543 บริษัทฯได้รับชำระค่าหุ้นแล้วจำนวน 207,234,000.00 บาท
- ณ วันที่ 30 กันยายน 2543 ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิ ได้ขอแปลงสภาพหุ้นเป็นหุ้นสามัญ จำนวน 1,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท รวมจำนวนเงิน 10,000,000 บาท
- บริษัทฯได้จดทะเบียนการแปลงหุ้นบุริมสิทธิเป็นหุ้นสามัญต่อกระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2543 โดยทำให้จำนวนหุ้นสามัญ เพิ่มขึ้นจากเดิม 20 ล้านหุ้น เป็น 21 ล้านหุ้น และจำนวนหุ้นบุริมสิทธิ ลดลงจากเดิม 20,723,400 หุ้น เป็น 19,723,400 หุ้น

20. ข้อมูลเพิ่มเติม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 บริษัทฯมีผลการดำเนินงานและฐานะการเงินเข้าข่ายที่อาจถูกเพิกถอนจากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

21. เหตุการณ์หลังวันที่ในงบการเงิน

เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2544 ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งให้บริษัท ไทยอิทเท็กซ์เซ็นท์ จำกัด (มหาชน) ฟิ้นฟูกิจการตามกฎหมายล้มละลาย พุทธศักราช 2483 มาตรา 90/3, และ 90/17 และที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 90/3 และ มาตรา 90/17 และแต่งตั้ง บริษัท ไทยอิท รีไวด์ จำกัด เป็นผู้ทำแผน

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล	นางสาวสุชาสินี ญาณประสาท
วัน เดือน ปีเกิด	29 ธันวาคม 2522
ประวัติการศึกษา	ปี พ.ศ. 2545 สำเร็จการศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2541 สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประวัติการทำงาน	ปี พ.ศ. 2546-ปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 8 จังหวัดเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved